

UNIVERZITET U NOVOM SADU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET

**MONOGRAFIJA 20 GODINA
DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU
U NOVOM SADU**

Novi Sad, 2020.

MONOGRAFIJA 20 GODINA DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU U NOVOM SADU

Autor:

Prof.dr Marko Cincović

direktor Departmana za veterinarsku medicinu

Urednici:

Prof.dr Branislava Belić

prodekan za nastavu Poljoprivrednog fakulteta

Prof.dr Nikolina Novakov

šef Katedre za veterinarsku medicinu

Glavni i odgovorni urednik:

Prof.dr Nedeljko Tica

dekan Poljoprivrednog fakulteta

Izdavač:

Poljoprivredni fakultet Novi Sad

Štampa:

Donatgraf, Beograd

Tiraž:

150

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

378.096:619(497.113 Novi Sad)"2000/2020"

ЦИНЦОВИЋ, Марко Р., 1984-

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu u Novom Sadu /
Marko Cincović. - Novi Sad : Poljoprivredni fakultet, 2020 (Beograd : Donatgraf). -
132 str. : ilustr. ; 30 cm

Tiraž 150.

ISBN 978-86-7520-489-3

а) Полјопривредни факултет (Нови Сад). Департман за ветеринарску
медицину - 2000-2020

COBISS.SR-ID 20462601

Verba volant, scripta manent – Reči lete, napisano ostaje

Prof.dr Nedeljko Tica

Dekan Poljoprivrednog
fakulteta

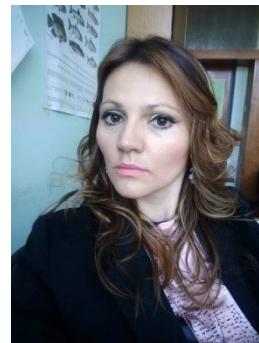
Prof.dr Branislava Belić

Prodekan za nastavu
Poljoprivrednog fakulteta

Prof.dr Marko Cincović

Direktor Departmana za
veterinarsku medicinu

Prof.dr Nikolina Novakov

Šef katedre za
veterinarsku medicinu

Pred vama je Monografija pripremljena povodom 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu. Departman je osnovan 2000.godine u okviru Poljoprivrednog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu odlukom Vlade republike Srbije. Veterinarska služba na teritoriji Vojvodine postojala je još od XVIII veka. Analizom istorijskih izvora pokazalo se da je postojala težnja ljudi za osnivanjem škole za veterinarje u Vojvodini sredinom XIX veka. Od tada pa do danas postojao je put razvoja veterinarske medicine, a prva visokoobrazovna ustanova iz ove oblasti je Departman za veterinarsku medicinu, Poljoprivrednog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu. Departmani predstavljaju osnovnu obrazovnu-naučnu i poslovnu jedinicu Fakulteta. Na Departmanu se realizuju studijski program integrisanih, doktorskih i specijalističkih studija. Integrirane studije su u potpunosti uskladene sa direktivom 2005/36/EC. Od osnivanja Departmana pa sve do danas, veteranu je studiralo više od 1300 studenata, a diplomiralo je preko 550. Titulu magistra nauka steklo je više od 20, a doktoriralo je više od 60 kandidata. Studije veterinarske medicine upisuje svake godine 60 studenata. Sa ponosom ističemo da još uvek postoji, za naše prilike, velika zainteresovanost sredjoškolaca za studiranje veterinarske medicine, pa se svake godine prijavi veći broj studenata od broja predviđenih budžetom. Ovakav broj prijavljenih nam daje mogućnost kvalitetne selekcije studenata na prijemnom ispit. Studenti sa Departmana za veterinarstu medicinu su nosioci brojnih priznanja za postignuti uspeh, izrađene naučne radove, bili su studenti generacija, obavljali funkcije u studentskim udruženjima, studentskom parlamentu, kao i na mestu studenta prodekana. Ovi studenti su posle postali najkvalitetniji alumni našeg Departmana.

Studije veterinarske medicine realizuje više od 70 nastavnika i saradnika, a najveći broj časova daju nastavnici veterinarske struke. Naši istaknuti nastavnici su članovi akademije veterinarskih nauka Srpskog veterinarskog društva (SVD) ili medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva (SLD). Pojedini nastavnici su obavljali ili obavljaju društveno odgovorne funkcije. Naši nastavnici imaju značajne uloge u stručnim telima Fakulteta, Univerziteta, različitim agencijama i strukovnim organizacijama. Na Departmanu je realizovano preko 60 projekata domaćeg i međunarodnog značaja. Za potrebe studenata i struke napisano je preko 100 knjiga. Nastavnici i saradnici Departmana su objavili su više od 3000 bibliografskih jedinica u vidu članaka u naučnim časopisima, u zbornicima radova sa skupova, tehničkih rešenja i patenata. Univerzitet u Novom Sadu se od 2018.godine nalazi na Šangajskoj listi među 300 najboljih na svetu u oblasti veterinarske medicine. Departman je bio organizator i suorganizator više od 20 stručnih skupova.

Stavljanje studenta u centar svih aktivnosti i konstantno ulaganje u razvoj nastavnih i istraživačkih kapaciteta i kapaciteta za pružanje usluga privredi predstavlja osnovno obeležje Departmana. U sledećem koraku potrebno je dodatno raditi na usvajanju međunarodnih standarda u veterinarskom visokom obrazovanju. Departman za veterinarsku medicinu je relativno mlada visokoškolska jedinica, a njeni nastavnici i sardnici poseduju veliku volju za učenjem,i imaju jasno postavljene ciljeveza koje se nadamo da će i uspeti da ih ostvare u korist svojih studenata, zaposlenih, veterinarskog visokoobrazovnog prostora i društva u celini.

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Ova monografija predstavlja presek dosadašnjih aktivnosti, a nadamo se da će ovi redovi inspirisati generacije, koje dolaze da i dalje rade na razvoju Departmana za veterinarsku medicinu. Zahvaljujemo se svima, koji su svojim radom i savetima doprineli da Monografija ugleda svetlost dana.

U Novom Sadu, 07.09.2020.

*

* * *

In front of you is a Monography prepared on the occasion of the 20th anniversary of the Department of Veterinary Medicine. The Department was established in 2000 within the Faculty of Agriculture, University of Novi Sad by the decision of the Government of the Republic of Serbia. The veterinary service on the territory of Vojvodina has existed since the 18th century. The analysis of historical sources showed that there was a tendency of public to establish a school for veterinarians in Vojvodina in the middle of the 19th century. Departments represent the basic educational-scientific and business unit of the Faculty. The study program of integrated, doctoral and specialist studies is being implemented at the Department. Integrated studies are fully compliant with Directive 2005/36 / EC. Since its founding until today, more than 1,300 students have studied veterinary medicine and over 550 students have graduated. More than 20 have obtained a magister degree, and more than 60 candidates have obtained their doctoral degrees. Veterinary medicine enrolls 60 students each year. We are proud to point out that in our circumstances, there is still a great interest of high school students in studying of veterinary medicine. Every year a larger number of students apply than the number provided by the budget. This number of applicants gives us the opportunity for quality selection of students at the entrance exam. Students from the Department of Veterinary Medicine are the holders of numerous awards achieved during education, published works, students of generations, student association's members and student vice dean of the student parliament. They later became the highest quality alumni of our Department.

The studies of veterinary medicine are realized by over 70 teachers and associates, and the largest number of classes are given by teachers of the veterinary professions. Our distinguished teachers are members of the Academy of Veterinary Science of the Serbian Veterinary Society (SVS) or Academy of Medical Sciences of the Serbian Medical Society (SMS). Some teachers have performed or still performing socially responsible functions. Our teachers have important roles in the professional bodies of the Faculty, the University, various agencies and professional organizations. Over 60 projects of national and international significance have been realised by the Department. Over 100 textbooks have been written for the needs of students and the profession. Teachers and associates of the Department have published over 3000 bibliographic units in the form of articles in scientific journals, conferences papers, technical solutions and patents. Since 2018, the University of Novi Sad has been placed on the Shanghai list in the 300 best world's studies of veterinary medicine. The Department was the organizer and co-organizer of more than 20 professional meetings.

The basic feature of the Department is putting students at the center of all activities, constantly investing in the development of teaching and research capacities and capacities for providing economy services. During the next step of the Department development, it is necessary to adopt international standards in veterinary higher education. The Department of Veterinary Medicine is a relatively young higher education unit, its teachers and associates have a great will to learn, clearly set goals, that we hope will be successfully achieved, for the benefit of its students, employees, veterinary higher education space and society as a whole.

This monography is a cross-section of previous activities, and we hope that these lines will inspire generations to come to continue working on the development of the Department of Veterinary Medicine. We thank everyone who contributed with their work and advice to make the Monography see the light of day.

Novi Sad, september 7th 2020.

SADRŽAJ

OSNIVANJE, ORGANIZACIJA, MISIJA I VIZIJA DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU POLJOPRIVREDNOG FAKULTETA UNIVERZITETA U NOVOM SADU.....	7
Istorijat veterinarske medicine na tlu Vojvodine.....	7
Osnivanje studijskog programa i Departmana za veterinarsku medicinu u Novom Sadu i pregled važnijih događaja.....	9
Definicija i organizacija Departmana za veterinarsku medicinu.....	15
Misija i vizija Departmana za veterinarsku medicinu.....	19
STUDIJSKI PROGRAMI VETERINARSKE MEDICINE.....	22
Integrисane studije.....	22
Kurikulum integrisanih studija 2000.....	25
Kurikulum integrisanih studija 2020.....	26
Magistarske studije veterinarske medicine.....	31
Doktorske akademske studije veterinarske medicine.....	32
Kurikulum doktorskih studija 2008.....	34
Kurikulum doktorskih studija 2020.....	35
Specijalističke akademske studije veterinarske medicine.....	38
Kurikulum specijalističkih studija 2020.....	40
Samovrednovanje nastavnog procesa od strane studenata veterinarske medicine u protekloj deceniji.....	41
OPREMA I USLOVI ZA REALIZACIJU NASTAVE VETERINARSKE MEDICINE, ISTRAŽIVANJA I RADA U PRIVREDI.....	45
Uslovi ustanove za realizaciju nastave i istraživanja.....	45
Odabранe fotografije.....	46
Stalne usluge klinike i laboratorija.....	50
NASTAVNICI I SARADNICI NA STUDIJSKIM PROGRAMIMA VETERINARSKE MEDICINE.....	54
Nastavnici i saradnici do 2014.godine.....	54
Nastavnici, saradnici i nenastavno osoblje danas.....	57
NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD NA DEPARTMANU ZA VETERINARSKU MEDICINU.....	71
Projekti realizovani na Departmanu za veterinarsku medicinu.....	73
Naših 200+ radova sa SCI liste.....	78
Univerzitet u Novom Sadu na prestižnoj Šangajskoj listi među 300 najboljih na svetu u oblasti veterinarske medicine.....	89
Nastavnici članovi akademije veterinarskih i medicinskih nauka.....	90

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

IZDAVAČKA DELATNOST.....	92
Udžbenici i monografije.....	92
Naučni časopisi.....	97
STRUČNI SKUPOVI.....	100
STUDENTSKE AKTIVNOSTI I NAGRADE.....	104
SARADNJA DEPARTMANA ZA VETERINARSku MEDICINU SA DRUGIM USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA.....	114
ALUMNI DEPARTMANA ZA VETERINARSku MEDICINU.....	119
Doktori veterinarske medicine 2005-2020.....	119
Magistri veterinarskih nauka 2006-2014.....	126
Doktori veterinarskih nauka 2005-2020.....	126
PROGRAM RAZVOJA DEPARTMANA I STUDIJSKIH PROGRAMA VETERINARSKE MEDICINE U NAREDNOJ DECENIJI.....	131

OSNIVANJE, ORGANIZACIJA, MISIJA I VIZIJA DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU POLJOPRIVREDNOG FAKULTETA UNIVERZITETA U NOVOM SADU

ISTORIJAT VETERINARSKE MEDICINE NA TLU VOJVODINE

Početak razvoja veterinarske medicine datira od kraja XVIII veka, kada je postojao zahtev za pohađanje i završetak veterinarskih škola. Prva veterinarska škola osnovana je u Francuskoj u Lionu (Lyon) 1761.godine, a počela je sa radom sledeće godine. Osnivač ove škole je bio Klod Buržela (Claude Bourgelat, 1712-1779), pravnik-advokat, koji je bio upravnik Akademije za umeće jahanja. Osnova za osnivanje veterinarske škole je bila potreba Francuske, kao vojne sile, za kvalitetnim konjima. Veterinarske škole su potom osnovane u Beču, Budimpešti, Torinu, Kopenhagenu i dr. U početku one nisu ličile na današnje veterinarske visoke škole, jer su primani učenici različite starosti i različitog nivoa obrazovanja. Škola je trajala dve godine sa kurikulumom u kome su se učili i opšteobrazovni predmeti. Glavni objekat rada je bio konj, ali se zbog pojave govede kuge ubrzo pojavljuju i goveda kao pacijenti, a potom i druge životinjske vrste. Tek 7 decenija kasnije, Gisenska (Giessen) veterinarska škola je kao uslov za upis kandidata navodila završenu gimnaziju i ona je prva delila diplomu sa titulom doktora, a kandidat je imao obavezu da piše tzv. "doktorsku raspravu". Vremenom su veterinarske škole ušle u sastav univerziteta, a veterinarska medicina je počela da se razvija kao složena naučna disciplina, koja je bila i ostala specifična kombinacija biomedicinskih znanja (klinička i eksperimentalna medicina, fiziologija, patofiziologija, anatomija i patološka anatomija), poljoprivrednih znanja (stočarstvo, ishrana, nega) i opštih prirodnih nauka (biologija, biohemija, biofizika). Danas se ovim disciplinama priključuju i predmeti profesionalne prakse (menadžment, informatika, etika i dr.).

Dруги ključni razlog zbog koga se veterinarska medicina ubraja u regulisane profesije je pojava zaraznih bolesti životinja na teritoriji Evrope zbog povećanog uvoza stoke sa drugih kontinenata krajem XVIII i tokom XIX veka. U tom periodu veterinarsko-zoohigijenske mere su bile jedine mere protiv različitih zaraznih bolesti. Tako je slovenski generalat Vojne krajine sa sedištem u Petrovaradinu 1787.godine, doneo posebne preporuke za odstreljivanje besnih pasa i hvatanje i uništavanje svih pasa, koji ne poseduju ogrlice. Magistrat granice u Pančevu 1799. godine, je izdao naređenje da svi čuvari stoke i pastiri moraju imati posebne legitimacije, a ukoliko ih ne budu imali, biće uhapšeni, nakon hvatanja u nedozvoljenoj delatnosti. Sredinom XIX veka napravljen je izveštaj jednog veterinara (gradskog fizikusa) iz Sombora o stanju u stočarstvu i veterinarskoj delatnosti u ovom kraju Vojvodine. Izveštaj je podeljen na 15 poglavija i daje detaljan izveštaj o ekologiji, o bolestima životinja i ljudi, kao i nalaze obdukcije sa analizom smrtnosti, a uz analizu zdravstvenih ustanova i preventivnih mera. Tokom poslednje trećine XIX veka, javlja se veliki broj zakona o suzbijanju zaraznih bolesti, a zakonodavstvo postaje osnova za razvoj modernog veterinarstva. Radi lakšeg širenja informacija o kretanju zaraznih bolesti u mnogim zemljama su osnivana udruženja veterinara, a razvojem mikrobiologije i vakcinologije razvijaju se veterinarski instituti i druge organizacije, koje su vršile aktivni nadzor u kontroli navedenih bolesti. Postojanje zakonskih okvira delovanja

veterinara dovelo je do organizovanja veterinara u posebna strukovna udruženja, koja i danas postoje u vidu veterinarskih komora.

Istorija veterinarske medicine na teritoriji Srbije, prati tokove razvoja veterinarske medicine u svetu. Krajem XVIII i početkom XIX veka u Srbiji nije bilo visokoobrazovanih veterinara. Iz vremena Karadorda postoje podaci da je kao veterinar delovao Jovan Petrović-Kovač. Matija Nenadović u svojim "Memoarima" opisuje da je njegov konj lečen u ruskoj veterinarskoj bolnici, koja se nalazila u Obrenovcu. Pri Ministarstvu unutrašnjih dela tadašnje Srbije 1839. Godine, osnovano je Sanitetsko odeljenje, koje je brinulo o zdravlju ljudi i stoke. Nakon toga, počinju da rade i prvi veterinari, koji su se bavili samo veterinarskom profesijom. Jedan od njih je Jovan Gec (1816, Kovin – 1876, Šabac), koji je 1862. godine, objavio prvu veterinarsku knjigu na srpskom jeziku pod nazivom "Hipologija". Veterinari su imali veliku ulogu u potkivanju goveda i konja, a primarno su radili u okviru vojske, u kojoj je 1866. godine, osnovana Potkivačka škola za vojne potrebe. U to vreme u okviru vojske je postojala i titula konjičkog kaplara. Obzirom da su potrebe srpske vojske rasle, ukazala se potreba za razvojem veterinarskog kadra, te je 1901. godine, osnovana Veterinarska škola. U Vojvodini, koja je bila deo Austro-Ugarske monarhije, od 1819. godine, veterinarskom delatnošću su se bavili samo lekari, koji su položili predmete iz veterinarstva (nazivali su se kuršmiti ili gradski fizikusi). Od 1910. godine, veterinarskim poslom su se bavili isključivo akademski obrazovani veterinary, koji su stekli svoje znanje na visokim veterinarskim školama. Smatra se da je prvi veterinary sa diplomom za bavljenje isključivo tom delatnošću bio izvesni Anton Semajer, koji je radio u Vršcu od 1822. godine. U Vojvodini, od 1854-1878. godine, je bilo aktivno 299 privatnih, 16 državnih i 50 okružnih veterinara. Značajno je istaći da se u spisima Đorđa Natoševića iz 1848. godine, navodi da treba proučiti potrebe za otvaranjem škola za babice i veterinare u Vojvodini. Razlog za ovim potrebama je povećanje stočnog fonda i povećan obima trgovine stokom. Đorđe Natošević je po zanimanju bio lekar i jedan od prvih pedagoških radnika i pisaca kod nas, a bio je i nadzornik srpskih škola u Austro-Ugarskoj. Obzirom da nisu postojale mogućnosti osnivanja veterinarskih škola, država je stipendirala školovanje veterinara na veterinarskim školama, pre svega u Beču, ali i Budimpešti. Srbija je aktivno izvozila stoku u Austro-Ugarsku, pa je morala da vrši aktivan nadzor zdravlja stoke, čime su potrebe za veterinarima bile povećane. Broj veterinara je rastao, a veterinarski sistem nadzora je postajao sve složeniji, te su se stvorili uslovi da se formira Srpsko veterinarsko društvo, koje je osnovano 1890. godine.

Posle prvog svetskog rata pokazala se potreba za osnivanjem visokih veterinarskih škola i bakterioloških zavoda. Na teritoriji Vojvodine osnovan je Zavod za proizvodnju seruma "Kamendin" (1921.), Pasterov zavod (1921.), Zavod za proizvodnju lekova "Patria" Subotica (1922.), a posle 1950. godine, osnovani su veterinarski instituti i zavodi u Novom Sadu, Pančevu, Zrenjaninu, Somboru i Subotici. Ukazom prestolonaslednika Aleksandra 1919. godine, osnovan je Fakultet veterinarske medicine u Zagrebu, a Fakultet veterinarske medicine osnovan je 1936. godine u Beogradu. Nakon drugog svetskog, 1949. godine, osnovan je Veterinarski fakultet u Sarajevu. U Sloveniji je 1953. godine, osnovan Veterinarski odsek u okviru Fakulteta za Agronomiju, a od 1990. godine, postao je samostalna jedinica. Početkom devedesetih godina osnovan je i fakultet u Skolu. Početkom XXI veka, u junu 2000. godine, odlukom Vlade R. Srbije, osnovan je studijski program a potom i Departman za veterinarsku medicinu Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

OSNIVANJE STUDIJSKOG PROGRAMA I DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU U NOVOM SADU I PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA

Bolonjskom reformom pokrenute su tri ključne promene u evropskom sistemu univerzitetskog obrazovanja: 1) institucionalnog okvira – od binarnog (visokoškolske institucije, koje se bave naukom i one usmerene na praktične potrebe društva) ka tzv. jedinstvenom diverzifikovanom sistemu (sistem u kome su uporedive vrste i ciklusi studija, a ne primarno institucije); 2) dominantne orijentacije – umesto nauke, student je u centru univerzitetskog obrazovanja; 3) društvene uloge univerziteta – od razvoja nauka i nepristrasne kritike društva ka tržišnom obezbeđivanju obrazovnih usluga. Svi ovi elementi savremenih trendova u univerzitetskom obrazovanju nisu zanemarili osnovni koncept univerziteta, koji je u postojao više od dva veka, a to je je koncept Humboltovog univerziteta. Prema ovom konceptu univerzitet je pre svega, obrazovna ustanova, koja se bavi i naučnim istraživanjem, odnosno *alma mater* svih nauka, mesto gde se istovremeno „proizvodi“ i „prenosi“ znanje, na svim nivoima studija. Na taj način – koncentrisanjem na obrazovanje kroz naučna istraživanja – akademska zajednica posredno obavlja svoje preostale funkcije: razvoj ličnosti svih svojih članova, a ne samo studenata, obrazovanje za složene, društveno regulisane profesije i kritički odnos prema društvu.

Pred kraj XX veka prateći Bolonjsku reformu, na Univerzitetu u Novom Sadu se ispituju mogućnosti da se osnuju novi studijski programi, koji do tada nisu realizovani u okviru univerziteta. To je period u kom je univerzitet ušao u petu deceniju od osnivanja, kada se steklo dovoljno zrelosti i iskustva da se napravi novi iskorak u razvoju. Uz podršku Izvršnog veća (danas Pokrajinske vlade) i resornog ministarstva u okviru medicinskog polja pokreću se studije Farmacije na Medicinskom fakultetu i studije Veterinarske medicine na Poljoprivrednom fakultetu.

Postoji više razloga zašto je veterinarska medicina osnovana u okviru Poljoprivrednog fakulteta. Jedan od razloga je opšti razlog, koji se ogleda u tome da je veterinarska delatnost regulisana kroz uprave za veterinu, koji se tradicionalno nalaze u okviru ministarstava poljoprivrede, a ređe nekih drugih. Sledeći razlog je taj što su veterinarska medicina i veterinarski kadar odavno postojali u okviru Poljoprivrednog fakulteta. Poljoprivredni fakultet je osnovan 1954. godine, kada je formiran opšti smer i plan i program, koji je u sebi sadržao veliki fond časova iz Anatomije i fiziologije životinja, a od samog početka obezbeđenje nastavnog kadra pomogli su drugi poljoprivredni, veterinarski, farmaceutski i šumarski fakulteti. Sa razvojem smerova, na smeru stočarstva razdvajaju se discipline morfologija i fiziologija životinja, a zatim i higijena i preventiva bolesti. Mnogi veoma priznati profesori su bili po struci veterinari i predavali pomenute predmete. Jedan od njih je profesor Milan Vapa, čuveni fiziolog, a drugi je profesor Zoran Stojanović, koji je bio i dekan Poljoprivrednog fakulteta i Rektor Univerziteta u Novom Sadu. Pored navedenog, u okviru Poljoprivrednog fakulteta nekoliko decenija je poslovalo Naučni institut za veterinarstvo u Novom Sadu, a nešto kraće i Institut za reprodukciju u Temerinu. Sa izdvajanjem Naučnog instituta za veterinarstvo u zasebnu jedinicu, ostao je jedan deo kadra, koji je bio zainteresovan da se posveti visokom obrazovanju. Ovaj događaj se poklapa sa započinjanjem Bolonjskog procesa i sa osavremenjivanjem studijskih programa na Univerzitetu u Novom Sadu. I na kraju, uzimajući u obzir nastavne predmete, koje studenti trebaju da polože (opšte predmete, biohemiju životinja, stočarstvo, genetiku, krmno bilje, agroekonomiju, informatika i biostatistika i dr.), a za koje je već postojao adekvatan kadar na

Poljoprivrednom fakultetu, doneta je odluka da se u okviru Poljoprivrednog fakulteta osnuje studijski program veterinarske medicine. Poljoprivredni fakultet je jedan od osnivača Univerziteta u Novom Sadu, i očekivano je da su se ovakve novine desile upravo na tom mestu, početkom XXI veka.

Svi navedeni razlozi, bili su dobar okvir za osnivanje novog studijskog programa veterinarske medicine, ali je bilo potrebno da se realnije sagleda situacija u veterinarskoj struci, da se ne bi napravio veliki raskorak na tržištu rada veterinara u Srbiji i Vojvodini. Zbog toga je napravljen „Elaborat o opravdanosti osnivanja smera veterinarska medicina na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu“, a elaborat je kao zvanični dokument, potpisao tadašnji predsednik Upravnog odbora (Saveta) Fakulteta prof.dr Petar Kavgić. Elaborat započinje uvodnim delom u kome je navedeno da visokoškolsko obrazovanje čini osnovnu polugu razvoja društva, da je strateški pravac Srbije i Vojvodine poljoprivreda, koja zahteva jačanje stočarskog sektora, koji je u direktnoj vezi sa veterinarskom delatnošću. Veterinarski kadar je ocenjen kao visokoobrazovani, specijalizovani kadar koji ima prioriteten značaj, za poboljšanje ukupnih proizvodnih karakteristika ekonomski značajnih životinjskih vrsta. U sledećem poglavlju pod nazivom „Obrazloženje potreba za obrazovanjem veterinara na teritoriji Vojvodine“ prikazani su zvanični statistički podaci i detaljno prikazani sledeći opšti podaci: pregled stanovništva, teritorijalna podela i stočni fond u Vojvodini, struktura stanovništva, preduzeća i zaposlenosti/nezaposlenosti u Vojvodini, pregled broja fakulteta, studenata i nastavnika u Saveznoj republici Jugoslaviji (podaci iz 1996/7). Posle prikazivanja opštih podataka, prikazani su podaci specifični za veterinarsku medicinu: pregled broja veterinara, stanovnika i ekonomski značajnih vrsta životinja u nekim zemljama Evrope i odnos broja stanovnika i ekonomski značajnih životinja po veteranaru za iste zemlje uporedo sa Saveznom Republikom Jugoslavijom. Potom je data struktura zaposlenih veterinara u R. Srbiji, starosna struktura veterinara u praksi i prosečan broj diplomiranih veterinara prema podacima sa Veterinarskog fakulteta iz Beograda. Na osnovu svih podataka došlo se do sledećih zaključaka: a) broj veterinara u odnosu na broj stanovnika je skoro 2 puta niži u odnosu na Grčku, Švedsku, Švajcarsku, a 4 puta niži u odnosu na Austriju i Dansku; b) broj veterinara u odnosu na broj ekonomski značajnih životinja je takođe niži u odnosu na većinu zemalja Evrope; c) starosna struktura zaposlenih veterinara je takva da preko 20% veterinara čine veterinarji sa preko 50 godina života; d) sistematizacijom utvrđeni broj republičkih veterinarskih inspektora popunjene su samo 67%; e) na području Vojvodine još uvek ima opština i naseljenih mesta u kojima nisu formirani veterinarski subjekti. U daljem tekstu su navedena neka iskustva razvijenih zemalja, prema kojima jedan veteranar tokom dana obavi 15 različitih intervencija, a može da usluži farme sa do 1200 goveda. U naseljenim mestima sa oko 5000 stanovnika i 1000 grla goveda opravdano je da se formira veterinarska ambulanta sa jednim veteranarom. Ova uporedna analiza je bila dobra osnova za opravdanost osnivanja studijskog programa veterinarske medicine u Novom Sadu. U to vreme nije razmatrana situacija sa veterinarskim kadrom u Republici Srpskoj i Crnoj Gori, te je od početka osnivanja studijskog programa veterinarske medicine u Novom Sadu, iz ovih područja dolazio značajan broj studenata. U sledećem delu elaborata pod naslovom „Trajanje studija i broj studenata“ predviđeno je da studije traju 5 godina (10 semestara) i da po završetku studija studenti dobiju stručni naziv doktora veterinarske medicine. U prvu godinu studija predviđen je prijem 80 studenata. U sledećem poglavlju pod naslovom „Postojeći preduslovi za formiranje smera veterinarska medicina“ detaljno su opisani predviđeni prostor i oprema za izvođenje nastave po predmetima, zatim imena i prezimena nastavnika i saradnika za svaki predmet od prve do pete godine studija, a prikazana je posebna analiza o nedostajućim elementima, koje je trebalo što pre

popuniti i rešiti. Ovo je najobimniji deo elaborata. Realizacija studijskog programa veterinarske medicine predviđena je kroz nastavne i ostale kapacitete Poljoprivrednog fakulteta, Naučnog instituta za veterinarstvo, Naučnog instituta za reprodukciju Temerin a delimično i nekih drugih ustanova. Najveći fond sati bio bi realizovan u okviru Poljoprivrednog fakulteta. Već tada je postojala ideja da se mora započeti sa osnivanjem sopstvene nastavne veterinarske klinike, a dat je i spisak opreme, koji bi trebao da se obezbedi u što kraćem roku, a svakako, u saglasnosti sa upisom prve generacije na više godine studija.

Na desetoj redovnoj sednici Upravnog odbora Poljoprivrednog fakulteta, koja je održana 21.01.2000. godine, doneta je Odluka o prihvatanju „Elaborata o opravdanosti osnivanja smera veterinarske medicine na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu“ (Upravni odbor 06/0102, broj 60/3-1). Elaborat je podeljen svim članovima upravnog odbora, a dodatna objašnjenja dali su prof.dr Dušan Gvozdenović tadašnji dekan Poljoprivrednog fakulteta i dr Zoran Mašić, naučni savetnik i Direktor Naučnog instituta za veterinarstvo Novi Sad. Potom su obavljane ostale pravne radne u skladu sa procedurom za osnivanjem novog studijskog programa, obavljeni su razgovori sa Univerzitetom u Novom Sadu i Ministarstvom za više i visoko obrazovanje i izvršene izmene u Statutu Poljoprivrednog fakulteta, u kome je studijski program veterinarske medicine stavljen u najviši pravni akt Fakulteta. Te promene su posle glasanja na Nastavno-naučnom veću fakulteta potvrđene na prvoj vanrednoj sednici Upravnog odbora fakulteta, 21.03.2000. godine. Na toj sednici, pored članova UO bio je prisutan i prorektor prof.dr Stojan Savić.

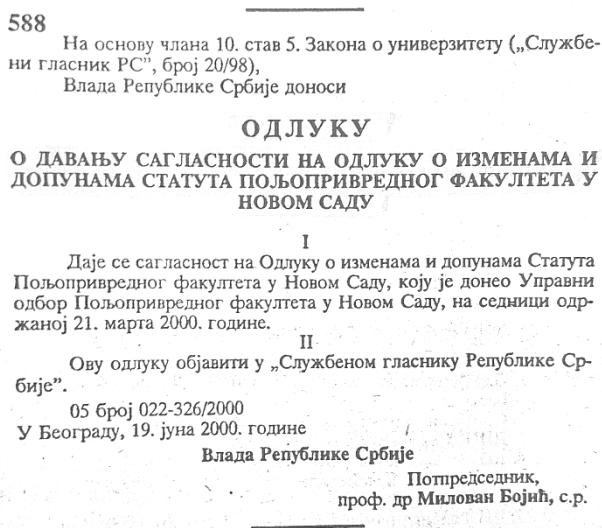
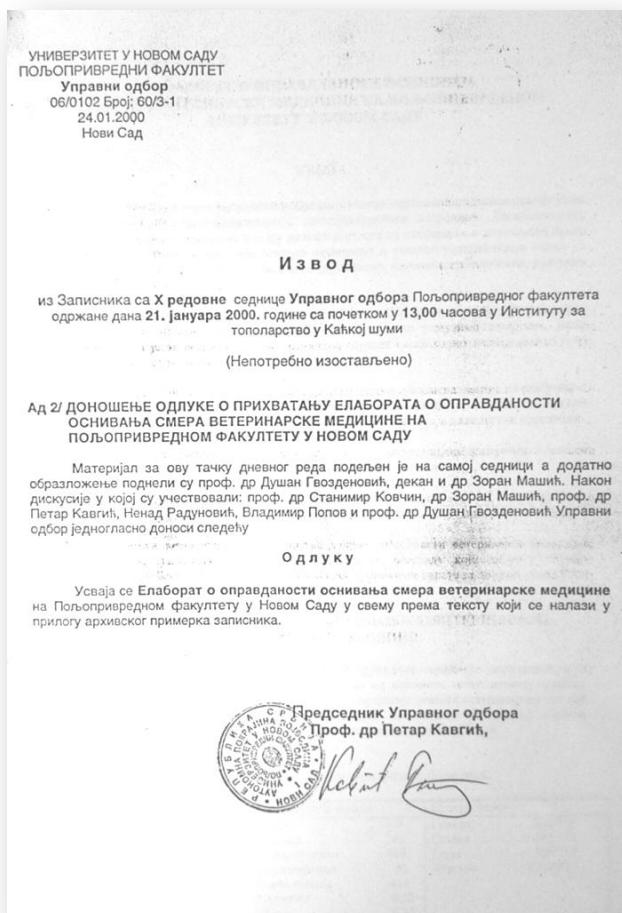
Vlada Republike Srbije je na osnovu člana 10., stav 5. Zakona o univerzitetu („Službeni glasnik RS“, broj 20/98) donela „Odluku o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama i dopunama Statuta poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu“ (Službenik glasnik R. Srbije, godina LVI, broj 24 od 06.07.2000.godine), što je prema tadašnjem zakonu predstavljalo zvanični dokument, kojim se odobrava upisivanje prve generacije studenata veterinarske medicine na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu.

Пregled броја ветеринара, становника и економски значајних врста животиња у неким земљама Европе.

Земља	Ветери-нари	Становници (000)	Економски значајне врсте животиња (000)				
			Говеда	Свиње	Живина	Овце	Коњи
Албанија	1.634	3.245	700	183	6.000	2.780	120
Аустрија	3.838	7.583	22.562	3.773	14.000	325	48
Чешка	4.150	15.660	5.129	7.498	48.000	1.101	42
Данска	2.506	5.143	2.190	9.300	17.000	100	35
Грчка	2.485	10.047	715	1.226	27.000	16.257	60
Мађарска	3.500	10.552	1.598	7.660	57.000	2.084	75
Холандија	3.754	14.591	4.731	13.634	102.000	1.737	65
Португалија	1.782	10.285	1.343	2.490	25.000	6.126	26
Румунија	4.010	23.272	6.291	11.671	121.000	16.525	663
Шведска	1.859	8.566	1.678	2.175	11.000	359	58
Швајцарска	1.650	6.654	1.848	1.857	6.000	440	49
Југославија*	1.126	10.574	1.926	4.446	26.457	2.656	93

*Подаци за 1996. годину, без ветеринара у управи, ветеринарским институтима и др.

Broj vетеринара u односу на broj stanovnika i stanje stočnog fonda u Jugoslaviji (koju su tada činili Srbija i Crna Gora) i ostatku sveta – izvod iz Elaborata o osnivanju studijskog programa veterinarske medicine u Novom Sadu (1999.god.)

Odluka Upravnog odbora Poljoprivrednog fakulteta o prihvatanju Elaborata o osnivanju smera veterinarske medicine i Odluka Vlade Srbije o davanju saglasnosti na dopunu Statuta Poljoprivrednog fakulteta u kom se definiše realizovanje studijskog programa veterinarske medicine (Sl.Glasnik R.Srbije, godina LVI, broj 24).

Važni datumi u osnivanju i razvoju studijskog programa veterinarske medicine:

1999. godina – izrada Elaborata o opravdanosti osnivanja smera veterinarska medicina na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu

21. januar 2000. – na desetoj redovnoj sednici Upravnog odbora Poljoprivrednog fakulteta usvojen je Elaborat o opravdanosti osnivanja smera veterinarska medicina (dokument broj 06/0102 broj: 60/3-1)

21.mart 2000. – na prvoj vanrednoj sednici Upravnog odbora Poljoprivrednog fakulteta usvojene su izmene Statusa Poljoprivrednog fakulteta u koji je dodat smer veterinarske medicine kao jedan od smerova.

19.jun 2000. – Vlada R. Srbije na osnovu Zakona o Univerzitetu dala je saglasnost na Odluku o izmenama i dopunama Statusa Poljoprivrednog fakulteta, a time su stečeni uslovi za upis brucoša na studijskom programu veterinarska medicina.

Oktobar 2000. – upisana prva generacija brucoša veterinarske medicine

Godina 2002. – interna reorganizacija i osnivanje Departmana za veterinarsku medicinu

Godina 2005. – posle završenih studija prve generacije studenti koji su diplomirali prvi na smeru veterinarske medicine su Nikolina Milošević, Bojan Toholj i Arnold Majoroš.

Godina 2002-2008. – Intenziviran je rad na konsolidaciji prostornih kapaciteta za nastavnike i studenata u okviru fakulteta. Započinje saradnja sa brojnim veterinarskim subjektima u cilju što kvalitetnije studentske kliničke prakse. Veliki broj nastavnika sa drugih visokoškolskih ustanova pomaže realizaciji nastave na integrisanim i magistarskim studijama.

Jun 2008. – u skladu sa novim Zakonom o visokom obrazovanju akreditovane su osnovne i doktorske studije veterinarske medicine. Da bi se dobilo na kvalitetu broj studeanta koji se primaju na prvu godinu smanjen na 60, što je 25% manje u odnosu na 80 brucoša, koji su ranije primani, a često je broj bio i mnogo veći, jer je dozvoljavano da fakulteti prime više studenata zbog zainteresovanosti.

Godina 2008-2013. – Intenziviran je rad na razvoju sopstvenih kadrova kroz prijem najboljih studenata, stipendista Ministarstva prosvete i nauke, na doktorskim studijama i školovanje zainteresovanih na specijalističke studijama i usavršavanjima na veterinarskim visokoškolskim ustanovama u okruženju.

Decembar 2013. – transformisan je kurikulum veterinarske medicine po direktivi 36/2005 EC i urađena je ponovna akreditacija integrisanih i doktorskih studija veterinarske medicine.

Godina 2013-2017. – Izmenjen je Zakon o visokom obrazovanju, zbog čega je došlo do intenziviranja rada na formiranja sopstvenog nastavnog kadra, da bi se nastavni kadar koji je izvodio nastavu po ugovoru o dodatnom radu smanjio na najniži procenat. Izvršena je priprema za otvaranje klinike u okviru univerzitetskog kampusa (od elaborata do građevinskih radova i nabavka opreme) i formirani su novi laboratorijski kapaciteti. Intenzivirani su radovi na rekonstrukciji objekata fakulteta. Doneti su pravilnici o radu veterinarske klinike i drugih organizacionih jedinica Departmana. Izvršene su izmene Statuta Poljoprivrednog fakulteta, u koji su stavljene nove organizacione jedinice Departmana za veterinarsku medicinu i uključeni su klinički asistenti, kao veterinarski stručnjaci (najčešće postdiplomci), koji rade na realizaciji kliničke nastave pod nadzorom nastavnika.

12.jun 2017. – Otvorena je veterinarska klinika i laboratorija na Departmanu za veterinarsku medicinu, Poljoprivrednog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu. Kliniku je otvorio predsednik pokrajinske vlade Vojvodine, Igor Mirović, a otvaranju su prisustvovali Pokrajinski sekretar za visoko obrazovanje i nauku, uprava Univerziteta u Novom Sadu, rektor i

proretktori, uprava Poljoprivrednog fakulteta i Departmana za veterinarsku medicinu (dekan, prodekani, direktori, šefovi katedri i opštih službi). Događaj je propraćen od strane velikog broja medija.

Godina 2018. – Pored prethodno osnovanih organizacionih jedinica Departmana za veterinarsku medicinu, napravljena je nova organizaciona struktura, te su formirani i izabrani: Direktor i nastavno-naučno veće Departmana, Katedra za veterinarsku medicinu, Institut za veterinarsku medicinu, Veterinarska klinika (klinika za hirurgiju; klinika za unutrašnje bolesti; klinika za porodiljstvo; ambulantna mobilna klinika), Laboratorija za patološku fiziologiju, Laboratorija za patologiju, Laboratorija za reprodukciju životinja, Laboratorija za farmakologiju i toksikologiju sa veterinarskom apotekom, Laboratorija za higijenu namirnica animalnog porekla, Laboratorija za mikrobiologiju, imunologiju, virusologiju i parazitologiju, Laboratorija za dijagnostiku infektivnih bolesti i zoonoza, Laboratorija za molekularna istraživanja, Laboratorija za dijagnostiku mastitisa i Laboratorija za bolesti pčela i riba. Objavljena je Monografija sa bibliografijom zaposlenih na Departmanu za veterinarsku medicinu povodom proslave punoletstva, odnosno 18 godina rada Departmana. Održan je veliki stručni skup na fakultetu „Zdravstvena zaštita i reprodukcija farmskih životinja“, koji je okupio preko 150 učesnika, te je zbog velikog interesovanja odlučeno da se ovakav skup održava svake godine.

Predsednik vlade Vojvodine Igor Mirović (desno) i dekan Poljoprivrednog fakulteta prof.dr Nedeljko Tica (levo) na presecanju vrpce povodom otvaranja veterinarske klinike. U pozadini s leva na desno: asist. Jovan Spasojević, doc.dr Bojan Toholj i doc.dr Marko Cincović, vrpcu drže doc.dr Nikolina Novakov (levo) i asist. Mira Majkić (desno).

Jastuče drži stručni saradnik Miroslava Janković (2017.god).

Godina 2019. – Renovirana je sala za anatomiju i mikroskopska sala za histologiju i počeli su radovi na formiranju anatomskega muzeja. Napravljen je projekat i počeo je rad na obrazovno-inovacionionom centru Agrocampus - Temerin, centar sa oglednim farmama, veterinarском klinikom za farmske životinje, mlekarom, bioenerganom, mešaonom stočne hrane, velikim brojem učionica i izložbenim prostorom. Pored ostalog, u Agrocampusu će se izvoditi

terenske veterinarske usluge, iz oblasti reprodukcije farmskih životinja. Odlukom vlade Srbije i pokrajinske vlade Vojvodine ovaj projekat je ocenjen kao projekat nacionalnog značaja. U cilju sticanja novih znanja iz oblasti zdravstvene zaštite i reprodukcije farmskih životinja održano je preko 10 različitih radionica za kontinuirano usavršavanje veterinara i stručni skup „Zdravstvena zaštita i reprodukcija farmskih životinja“. Doneti su posebni pravilnici o stručnoj praksi (koja se reformiše kao intramuralna i ekstramuralna praksa pod nadzorom nastavnika), a nastavnicima se intramuralna stručna praksa priznaje u okviru nastavnih opterećenja. Inicirano je donošenje pravilnika o biosigurnosnim merama tokom realizacije nastave.

Godina 2020. – Završen je novi ciklus akreditacije i dobijeno je rešenje za integrisane, doktorske i specijalističke studije veterinarske medicine za narednih 7 godina. Pokrenuto je osnivanje laboratorije za farmakologiju i lekove i savremena mikrobiološka laboratorijska. Objavljen je prvi broj naučnog časopisa Departmana „Veterinarski pregled“. Završeni su radovi vezani za energetsku efikasnost i zamenu prozora, kao i renoviranje hodnika i drugih opštih i pomoćnih prostorija. Pojavom pandemije COVID19, organizovana je online nastava na našem studijskom programu i ona se i dalje razvija.

2018-2020. – Univerzitet u Novom Sadu pozicioniran je na Šangajskoj listi u 300 najboljih na svetu u oblasti veterinarske medicine.

Poseta recenzentske komisije Nacionalnog akreditacionog tela Srbije za procenu kvaliteta u visokom obrazovanju prilikom eksterne evaluacije studijskih programa veterinarske medicine – rukovodstvo Fakulteta i Departmana (levo) odgovara na pitanja komisije o postignutim standardima kvaliteta (desno) (2019.god.)

DEFINICIJA I ORGANIZACIJA DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU

Deptmani su osnovna nastavna i naučna jedinica Fakulteta. Oni obavljaju sledeće aktivnosti: - organizuju i realizuju nastavni proces a naročito se staraju o: međusobnoj usklađenosti sadržaja predmeta na studijskom programu; literaturi i njenoj raspoloživosti, kao i usklađenosti sa sadržajem predmeta; načinu realizacije predavanja i vežbi po programskim sadržajima; načinu realizacije provere znanja; ukupnim obavezama studenata u smislu ESPB sistema na predmetnom studijskom programu, - iniciraju nove i izmenu postojećih studijskih programa na studijama prvog, drugog i trećeg stepena predmetnog studijskog programa i iste dostavljaju Nastavno-naučnom veću Fakulteta, - vrše evaluaciju i analizu studijskih programa prvog i drugog stepena predmetnog studijskog programa, - obavljaju sve poslove vezane za

planiranje, organizovanje i razvoj resursa departmana (planiranje potrebe departmana za zapošljavanjem odnosno angažovanjem izvršilaca, sačinjavanje sredoročnih i operativnih planova razvoja i stručnog usavršavanja, planiranje prostora i dr.), - planiraju, iniciraju i realizuju istraživačke i razvojne projekte, - predlažu naučnoistraživačke programe i projekte, obavljaju transfer tehnologije i brinu za realizaciju istih, - predlažu Veću razne vidove obrazovanja i usavršavanja nastavnika i saradnika u zemlji i inostranstvu, - daju predloge za međunarodnu saradnju i druge oblike saradnje, - obavljaju i druge poslove utvrđene Statutom i drugim opštim aktima Fakulteta. Organizacija Departmana definisana je Statutom Poljoprivrednog fakulteta.

Organizacione jedinice i organi Departmana za veterinarsku medicinu su: Direktor i nastavno-naučno veće departmana, Katedra za veterinarsku medicinu, Institut za veterinarsku medicinu, Veterinarska klinika (klinika za hirurgiju; klinika za unutrašnje bolesti; klinika za porodiljstvo; ambulantna mobilna klinika), Laboratorija za patološku fiziologiju, Laboratorija za patologiju, Laboratorija za reprodukciju životinja, Laboratorija za farmakologiju i toksikologiju sa veterinarskom apotekom, Laboratorija za higijenu namirnica animalnog porekla, Laboratorija za mikrobiologiju, imunologiju, virusologiju i parazitologiju, Laboratorija za dijagnostiku infektivnih bolesti i zoonoza, Laboratorija za molekularna istraživanja, Laboratorija za dijagnostiku mastitisa, Laboratorija za bolesti pčela i riba.

Organi departmana su: direktor i Nastavno-naučno veće. U sastavu nastavno-naučno veća departmana su: direktor departmana, šef katedre, upravnik instituta, dva člana iz reda nastavnika i naučnih radnika, koje biraju nastavnici, naučni radnici, saradnici i asistenti, u skladu sa poslovnikom Departmana, koji se usvaja na prvoj sednici Departmana. Direktor departmana predsedava Nastavno-naučnom veću departmana. Unutrašnje organizacione jedinice Departmana su: katedre, instituti, klinike i laboratorije.

Katedre su organizacione jedinice Fakulteta, koju čine nastavnici i saradnici birani za užu naučnu oblast iz delokruga katedre. Članovi katedre realizuju nastavu iz nastavnih predmeta, koji na osnovu srodnosti odnosno sličnosti i međusobne povezanosti pripadaju katedri. Katedra pokriva najmanje jednu užu naučnu oblast. Jedna uža naučna oblast pripada samo jednoj katedri. Članovi katedre odlučuju na sednici na način utvrđen poslovnikom, koji se donosi na prvoj sednici katedre, koju saziva šef katedre. Radom katedre rukovodi šef katedre koga imenuje i razrešava dekan Fakulteta, na predlog članova katedre. Mandat šefa katedre traje tri školske godine. Katedra može imati sekretara katedre, kojeg biraju članovi katedre većinom glasova svojih članova. Sekretar katedre vodi evidenciju aktivnosti katedre, zapisnik sa sednice katedre, stara se o pripremi materijala za sednice i o sprovodenju odluka. Katedre obavljaju sledeće poslove: prate realizaciju nastavnog procesa iz predmeta, koje im pripadaju na različitim studijskim programima i na različitim departmanima; vrše evaluaciju nastavnog procesa i predlažu mere za poboljšanje njegovog kvaliteta sa stanovišta predmeta koje realizuju; predlažu nove odnosno promene postojećih studijskih planova i programa, iz delokruga predmeta koji im pripadaju; predlažu pokretanje postupka za izbor u zvanje nastavnika i saradnika vezano za uže naučne oblasti, koje pokrivaju i predlažu Izbornom veću komisije za pisanje izveštaja o prijavljenim kandidatima; razmatraju i odobravaju teme završnih radova na osnovnim studijama prvog stepena iz užih naučnih oblasti, koje pokrivaju i imenuju mentora i članove komisije; razmatraju prijave završnih radova na integrisanim studijama i studijama drugog stepena; imenuju mentora i članove komisije za ocenu podobnosti teme za izradu završnog rada; razmatraju i preliminarno odobravaju prijave doktorskih radova iz užih naučnih oblasti, koje pokrivaju i predlažu mentora i članove komisije Veću Fakulteta; predlažu raspored nastavnika i

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

saradnika po predmetima u okviru užih naučnih oblasti, koje im pripadaju; predlažu literaturu i način provere znanja studenata po predmetima u okviru užih naučnih oblasti, koje im pripadaju; predlažu koordinatoru ESPB sistema na studijama prvog stepena, kao i drugog i trećeg stepena ukoliko su usmerenja obrazovana na tim nivoima studija; predlažu rukovodioce studijskih programa; staraju se o vođenju doktorskih studija i obavljaju i druge poslove utvrđene Statutom i drugim opštim aktima Fakulteta.

ŠEFOVI KATEDRI PREMA STAROM ZAKONU O VISOKOM OBRAZOVANJU

Prof.dr Gordana Ušćebcka	2000-2001
Prof.dr Stanko Boboš	2002-2004

DIREKTORI DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU

Prof.dr Stanko Boboš	2004-2010
Prof.dr Branislav Lako	2010-2013
Prof.dr Milenko Stevančević	2013-2017
Prof.dr Marko Cincović	2017-

ŠEFOVI KATEDRE ZA VETERINARSKU MEDICINU

Prof.dr Mladen Gagrčin	2004-2010
Prof.dr Ljubica Spasojević Kosić	2010-2011
Prof.dr Milenko Stevančević	2011-2013
Prof.dr Branislava Belić	2013-2018
Prof.dr Nikolina Novakov	2018-

Prof.dr
Stanko Boboš

Prof.dr
Branislav Lako

Prof.dr
Milenko Stevančević

Prof.dr
Marko Cincović

Direktori Departmana za veterinarsku medicinu 2000-2020

Prof.dr
Gordana Ušćebcka

Prof.dr
Mladen Gagrčin

Prof.dr
Ljubica Spasojević
Kosić

Prof.dr
Branislava Belić

Prof.dr
Nikolina Novakov

Šefovi katedre za veterinarsku medicinu 2000-2020

O prvom direktoru Departmana za veterinarsku medicinu

Prof.dr Stanko Boboš (1950-2019) je bio jedan od prvih profesora po osnivanju studijskog programa veterinarske medicine i prvi direktor Departmana za veterinarsku medicinu. Rođen je 7. jula 1950. godine u Indiji, gde je završio gimnaziju 1969. godine. Diplomirao je na Veterinarskom fakultetu u Beogradu 1974. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Uticaj različitog programa suzbijanja mastitisa na proizvodnju mleka i zdravstveno stanje vimena krava“ odbranio je 1991. godine. Od 1974. do 1980. godine je radio kao veterinar u Krčedinu. Od 1981. je radio kao asistent pripravnik, a od 1985. kao asistent na Veterinarskom Institutu u Novom Sadu na Odeljenju za zdravstvenu zaštitu preživara, a 1991. godine je postavljen za šefa odeljenja. Magistrirao je 1985.godine. Zvanje naučnog saradnika stekao je 1992. godine, kada je izabran i za upravnika Zavoda za zdravstvenu zaštitu i laboratorijsku dijagnostiku preživara i kopitara. Zvanje višeg naučnog saradnika je dobio 1998. godine. Od 2000. godine radio je kao profesor na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu. Izabran je 2002. godine za šefa Katedre za veterinarsku medicinu. Od 2004. do 2011. bio je direktor Departmana za veterinarsku medicinu. Od 2002. do 2013 bio je predsednik Upravnog odbora Naučnog instituta za veterinarstvo u Novom Sadu. Od 2006. do 2009. bio je predsednik Saveta Poljoprivrednog fakulteta. Zvanje redovnog profesora za užu naučnu oblast Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu stekao je 2006. godine. Za počasnog profesora Harkovske državne zooveterinarske akademije ,izabran je 2007. godine. Za počasnog profesora Instituta za mikrobiologiju i imunologiju „Mečnikov“ Nacionalne akademije medicinskih nauka Ukrajine izabran je 2012. godine. Za inostranog člana Ukrainske akademije agrarnih nauka izabran je 2007. godine. Objavio je preko 300 naučnih radova, sa ukupnim indeksom kompetentnosti 360. Autor je dve monografije i autor dva poglavља u monografiji i jednog poglavљa u udžbeniku. Bio je učesnik u 11 nacionalnih projekata i 3 međunarodna projekta, rukovodilac 1 nacionalnog projekata osnovnih istraživanja i 2 pokrajinska projekta. Bio je mentor 6 doktorskih disertacija, 5 magistarskih teza, preko 20 diplomskih i master radova. Za redovnog člana Akademije veterinarske medicine Srpskog veterinarskog društva izabran je 09.09.2010. godine. Pristupnu besedu pod naslovom „Stafilokokni mastitisi krava - mere kontrole, suzbijanja i eradicacije“, održao je u Novom Sadu u svečanoj sali Poljoprivrednog fakulteta, 25. marta 2011. godine. Bio je predsednik Izvršnog odbora Srpskog veterinarskog društva. Bio je član uredišćkog odbora časopisa Veterinary medicine (Ukraine) i izdavačkog saveta časopisa Contemporary agriculture.

Institute čine nastavnici, naučni radnici i saradnici zaposleni u departmanu. Institutom rukovodi upravnik koga na predlog direktora departmana imenuje dekan na period od tri godine. Instituti obavljaju sledeće poslove: planiraju, iniciraju i realizuju istraživačke i razvojne projekte; predlažu naučnoistraživačke programe i projekte; obavljaju transfer tehnologija i brinu se za realizaciju istih. Upravnici instituta bili su: prof.dr Aleksandar Potkonjak (2013-2018) i prof.dr Nenad Stojanac (2018-).

Klinike - Na Departmanu za veterinarsku medicinu organizovana je Veterinarska klinika, koju čine nastavnici, naučni radnici i saradnici sa tog Departmana. Klinikom rukovodi upravnik koga na predlog direktora Departmana imenuje dekan na period od tri godine.Klinika se sastoji od četiri organizacione jedinice: klinike za hirurgiju; klinike za unutrašnje bolesti; klinike za porodiljstvo i ambulantne mobilne klinike. Klinika obavlja sledeće poslove: edukacija studenata na integrisanim studijama veterinarske medicine, specijalističkim akademskim i doktorskim akademskim studijama; realizacija poslova po naučnoistraživačkim projektima; pružanje baze nastavnicima, saradnicima i istraživačima za obavljanje naučnoistraživačkog rada; ospozobljavanje i realizacija praktične nastave za stažiste, specijalizante, doktorante i vršenje usluga iz domena veterinarske medicine. Bliži uslovi u pogledu organizacije poslova i delokruga rada klinike utvrđuju se posebnim opštim aktom Fakulteta. Upravnici klinike bili su: prof.dr Bojan Toholj (2017-2018) i prof.dr Ivan Stančić (2018-).

Ostale organizacione jedinice departmana (laboratorijske, centri, ogledna dobra) - obavljaju poslove u skladu sa pravilnikom koji donosi Savet fakulteta na predlog organizacione jedinice uz saglasnost dekana. Radom organizacione jedinice rukovodi lice koje imenuje dekan

na predlog direktora departmana. Akreditovane laboratorije od strane nacionalnog ili međunarodnog akreditacionog tela obavljaju poslove u skladu sa obimom akreditacije i poslovnikom o kvalitetu laboratorije. Radom laboratorije rukovodi šef/upravnik laboratorije, koga imenuje dekan na predlog direktora departmana.

MISIJA I VIZIJA DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU

Savremena veterinarska delatnost u Republici Srbiji definisana je na osnovu Zakona o veterinarstvu, koji je utemeljen u evropskoj i svetski prihvaćenoj legislativi i ona podrazumeva: praćenje, zaštitu i unapređenje zdravlja životinja; zaštitu životinja od zaraznih i drugih bolesti; otkrivanje i dijagnostiku bolesti i lečenje obolelih životinja; sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja; zaštitu ljudi od zoonoza; kontrolu bezbednosti hrane životinjskog porekla i proizvoda životinjskog porekla na mestu uzgoja životinja; proizvodnje i prometa proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje; obeležavanje životinja radi kontrole kretanja o obezbeđivanja praćenja u proizvodnji i prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane životinjskog porekla; kontrolu vode za napajanje životinja radi obezbeđivanja njene ispravnosti; kontrolu zdravlja priplodnih životinja i njihove reproduktivne sposobnosti, kao i sprovođenje mera za lečenje steriliteta i veštačkog osemenjavanja; zaštitu životne sredine od zagađenja uzročnicima zaraznih bolesti životinja; zaštitu životinja od mučenja i patnje, kao i staranje o dobrobiti životinja; kontrolu u proizvodnji i prometu veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterinarskoj medicini; poslove dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije, dezodoracije i dekontaminacije i veterinarsku edukaciju i obaveštavanje. Obzirom da su navedene delatnosti složene i od velikog društvenog značaja neophodno je definisati veterinarsko visoko obrazovanje, koje će omogućiti da veterinari imaju sve navedene kompetence.

Prema Zakonu o visokom obrazovanju (Sl.glasnik RS, br. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - dr. zakon, 67/2019 i 6/2020 - dr.zakoni), delatnost visokog obrazovanja od posebnog je značaja za Republiku Srbiju, deo je međunarodnog, a posebno evropskog, obrazovnog, naučnog, odnosno umetničkog prostora i obuhvata akademsko i strukovno obrazovanje. Ciljevi visokog obrazovanja su: 1) prenošenje naučnih, umetničkih i stručnih znanja i veština; 2) razvoj nauke i unapređivanje umetničkog stvaralaštva; 3) obezbeđivanje naučnog, umetničkog i stručnog podmlatka; 4) obrazovanje kreativne populacije, koja neprekidno usvaja i stvara nova znanja; 5) obezbeđivanje jednakih uslova za sticanje visokog obrazovanja i obrazovanja tokom čitavog života; 6) bitno povećanje broja stanovnika sa visokim obrazovanjem i 7) unapređenje međunarodne otvorenosti sistema visokog obrazovanja.

Delatnost visokog obrazovanja zasniva se na sledećim principima: 1) akademske slobode i to sloboda naučnoistraživačkog i umetničkog rada, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umetničkih dostignuća, uz poštovanje prava intelektualne svojine i sloboda izbora metoda interpretacije nastavnih sadržaja; 2) autonomija koja podrazumeva: pravo na utvrđivanje studijskih programa; pravo na utvrđivanje pravila studiranja i uslova upisa studenata; pravo na uređenje unutrašnje organizacije; pravo na donošenje statuta i izbor organa upravljanja i drugih organa, u skladu sa ovim zakonom; pravo na izbor nastavnika i saradnika; pravo na izdavanje javnih isprava; pravo na raspolaaganje finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom; pravo na korišćenje imovine, u skladu sa zakonom; pravo na odlučivanje o prihvatanju projekata i o međunarodnoj saradnji; 3) akademski integritet, koji podrazumeva

očuvanje dostojanstva profesije, unapređivanje moralnih vrednosti, zaštita vrednosti znanja i podizanje svesti o odgovornosti svih članova akademske zajednice i unapređenje ljudskih prava i sloboda; 4) jedinstvo nastave, naučnoistraživačkog, odnosno umetničkog rada i inovativne delatnosti, kao i stručnog rada; 5) otvorenost prema javnosti i građanima; 6) uvažavanje humanističkih i demokratskih vrednosti nacionalne i evropske tradicije i vrednosti kulturnog nasleđa; 7) poštovanje ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije; 8) usklađivanje sa evropskim sistemom visokog obrazovanja i unapređivanje akademske mobilnosti nastavnog i nenastavnog osoblja i studenata; 9) učešće studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi sa pitanjima, koja su od značaja za kvalitet nastave; 10) ravnopravnost visokoobrazovnih ustanova bez obzira na oblik svojine, odnosno na to ko je osnivač; 11) afirmacija konkurenциje obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokoškolskog sistema; 12) obezbeđivanje kvaliteta i efikasnosti studiranja; 13) povezanost sa preduniverzitetskim obrazovanjem i 14) zaštita intelektualne svojine u procesima transfera znanja.

Provera kvaliteta, koja podrazumeva unutrašnju i spoljašnju proveru kvaliteta, predstavljaju veoma značajnu obavezu veterinarske visokoškolske ustanove, je regulisana Zakonom. U Republici Srbiji Nacionalno akreditaciono telo, obavlja poslove akreditacije, provere kvaliteta visokoškolskih ustanova i jedinica u njihovom sastavu, vrednuje studijske programe i obezbeđuje kvalitet u visokom obrazovanju. Provera ispunjenja obaveza visokoškolske ustanove u pogledu kvaliteta vrši se u skladu sa aktom o standardima i postupku za spoljašnju proveru kvaliteta. Akreditacijom se utvrđuje da visokoškolska ustanova i studijski programi ispunjavaju standarde i da visokoškolska ustanova ima pravo na izdavanje javnih isprava (diploma) u skladu sa propisima. U postupku akreditacije visokoškolske ustanove utvrđuje se ispunjenost standarda za akreditaciju. Visokoškolska ustanova dostavlja Nacionalnom akreditacionom telu izveštaj o postupku i rezultatima samovrednovanja, kao i druge podatke od značaja za ocenu kvaliteta u periodu od tri godine. Standardi kvaliteta definisani su i opisani kroz 11 osnovnih standarda i 5 dodatnih standarda. Standardi kvaliteta su sledeći: Standard 1. Struktura studijskog programa; Standard 2. Svrha studijskog programa; Standard 3. Ciljevi studijskog programa; Standard 4. Kompetencije diplomiranih studenata; Standard 5. Kurikulum; Standard 6. Kvalitet, savremenost i međunarodna usaglašenost studijskog programa; Standard 7. Upis studenata; Standard 8. Ocenjivanje i napredovanje studenata; Standard 9. Nastavno osoblje; Standard 10. Organizaciona i materijalna sredstva i Standard 11. Kontrola kvaliteta ; Standard 12. Studije na svetskom jeziku; Standard 13. Zajednički studijski program; Standard 14. IMT (interdisciplinarni, multidisciplinarni i transdisciplinarni) studijski program; Standard 15. Studije na daljinu i Standard 16. Studije u visokoškolskoj jedinici bez svojstva pravnog lica van sedišta ustanove.

Poljoprivredni fakultet je svojim aktima postavio sledeće zadatke: zadovoljavanje potreba korisnika (studenata) u domenu osnovnih, diplomskih i doktorskih studija, kao i posebnih programa za stalno stručno usavršavanje, izvođenje naučno-istraživačkih projekata, samostalno, odnosno u saradnji sa drugim organizacijama iz zemlje i inostranstva, primena razvijenih tehničko-tehnoloških rešenja u praksi, publikovanje i diseminacija naučnih i stručnih saznanja kroz modernu izdavačku delatnost štampanih i elektronskih publikacija, stalna usaglašenost sa aktuelnim naučnim i stručnim saznanjima, zadovoljavanje potreba ostalih korisnika iz oblasti usluga Fakulteta. Osnovni ciljevi Fakulteta su: stalno unapređenje svih procesa rada, prvenstveno obrazovnog i naučno-istraživačkog procesa; uspostavljanje studijskih programa, koji će biti prilagođeni aktuelnim svetskim dostignućima u nauci i u razvoju obrazovnog procesa;

obezbeđivanje svih neophodnih resursa potrebnih za realizaciju obrazovne i naučnoistraživačke delatnosti; sticanje znanja i veština (kompetencija), koje će studentima i svim zainteresovanim stranama omogućiti efektivnu i efikasnu integraciju u savremene naučne, privredne i društvene tokove; saradnja sa privrednim i društvenim organizacijama u cilju rešavanja tehničkih problema i podsticanja razvoja; omogućavanje mobilnosti studenata u skladu sa Bolonjskom deklaracijom; razvoj kvalitetnog i efikasnog informacionog sistema; stalna obuka i naučno i stručno usavršavanje zaposlenih i stalno podsticanje marljivosti, kreativnosti i inovativnosti zaposlenih.

Misija Departmana za veterinarsku medicinu formirana je u skladu sa misijom Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu je visokoškolska i naučno-istraživačka ustanova, čija je misija realizacija visokokvalitetnih obrazovnih procesa, razvoj naučnih disciplina i prenos stečenih znanja u privredu i društvo. Od osnivanja, 1954. godine, Poljoprivredni fakultet je posvećen ostvarenju svoje misije zasnovane na uspešnim rezultatima u obrazovanju i naučno-istraživačkom radu i njihovoј primeni u praksi. Tokom vremena Fakultet je prema uočenim potrebama privrednog okruženja, kao i prema aktuelnim potrebama društva, razvijao studijske programe, koji obrazuju studente za postojeće i nastupajuće tehničko-tehnološke i socio-ekonomski sisteme, razvijajući pri tom uporedno i sopstvene, kompetentne ljudske i tehničke resurse. Poljoprivredni fakultet svoju misiju ostvaruje u tri međusobno povezane osnovne grupe delatnosti: visoko obrazovanje, naučno-istraživački rad i transfer znanja u privredi. Pri tome stalno unapređuje obrazovne programe, kvalitet procesa rada i ljudske i materijalne resurse sa težnjom dostizanja najviših standarda. Na taj način Poljoprivredni fakultet obezbeđuje zadovoljenje obrazovnih potreba mlađih generacija, naučno-stručnih potreba privrede i materijalnih potreba zaposlenih, te kao deo šireg obrazovno-naučnog sistema, predstavlja pokretačku snagu razvoja društva, odnosno incijalnu snagu razvoja poljoprivrede. Navedene potrebe na Departmanu za veterinarsku medicinu se obezbeđuju školovanjem doktora veterinarske medicine, koji su usvojili potrebna znanja i veštine prvog dana.

Vizija Departmana za veterinarsku medicinu formirana je u skladu sa misijom Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. Vizija Poljoprivrednog fakulteta je da kao ravnopravni partner u jedinstvenom evropskom prostoru visokog obrazovanja i naučno-istraživačkog rada, dostigne najviše nivoje izvrsnosti, odnosno visoko mesto u društvu najboljih. Orientacija ka modernim studijskim programima i kvalitetnim studijama stvara uslove za brži rast i razvoj uz realno poimanje potrebe za obrazovanjem u karakterističnom okruženju. Značajan broj projekata, visoke kompetencije učesnika i obiman transfer dobijenih rezultata u privredu stvara dodatnu vrednost u procesu obrazovanja, a sve u cilju ostvarivanja postavljene vizije. Ova vizija na Departmanu za veterinarsku medicinu se sprovodi usvajanjem nacionalnih i internacionalnih (EAEVE) standarda.

STUDIJSKI PROGRAMI NA DEPARTMANU ZA VETERINARSKU MEDICINU U NOVOM SADU

INTEGRISANE STUDIJE

Na Departmanu za veterinarsku medicinu Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu, organizuju se integrisane studije veterinarske medicine. Naziv studijskog programa integrisanih akademskih studija je Veterinarska medicina. Akademski naziv koji se stiče je Doktor veterinarske medicine. Ishod studija su kompetencije, koje studentima omogućuju primenu stečenog znanja u obavljanju poslova, koji se odnose na probleme, koji se javljaju u struci, praksi i naučno-istraživačkom radu. Integrirane akademske studije veterinarske medicine traju 6 godina. Struktura i sadržaj programa su koncipirani na osnovu savremenih naučnih i stručnih znanja i iskustava u ovoj oblasti i na osnovu zahteva Evropske asocijacija veterinarskih visokoškolskih ustanova (EAEVE) i na principima bolonjskog procesa. Programi svih predmeta su definisani na osnovu savremenih naučnih i stručnih dostignuća. Već od prve godine studija studentima se pruža mogućnost, da se prema sopstvenim željama, pored obaveznih predmeta, odluče i za izborne predmete što im omogućava sticanje širih znanja. U 11. semestru pored zajedničkih predmeta studenti biraju jedan od ponuđena tri modula i to: bezbednost hrane, klinička patologija i terapija farmskih životinja i konja i klinička patologija i terapija kućnih ljubimaca, a u okviru modula pored obaveznih postoje i izborni predmeti. U 12. semestru studenti obavljaju obaveznu stručnu praksu i obavljaju istraživački rad, koji je vezan za istraživanja i izradu diplomskog rada. Nastavni proces se odvija kroz teorijski i praktični oblik nastave. Posebna pažnja je posvećena praktičnim vežbama (u laboratorijama fakulteta, na farmama, mlekarama, industrijama mesa, u stručnim službama, veterinarskim ambulantama, naučnim institutima itd.). Za nastavu se koriste savremena nastavna sredstva, učila i pomagala (preparati, modeli, slike, video-filmovi, animacije, šeme). Gradivo se predaje usmenim izlaganjem, demonstracijama, prezentacijama, praktičnim radom, pisanjem seminarskih radova, konsultacijama i slično. Podstiče se samostalni i grupni rad studenata. Aktivnosti studenata se kontinuirano prate i vrednuju. Broj osvojenih bodova je iskazan prema jedinstvenoj metodologiji. Studijski program integrisanih studija veterinarske medicine, formiran je u skladu sa sledećim principima: integrirane studije veterinarske medicine traju 6 godina (12 semestara); jedna školska godina traje 12 meseci, podeljena je na 2 semestra; broj predmeta po semestru je 7 ili 8 a u okviru modula 6 ili 7; nastava, u toku jednog semestra, traje 15 nedelja; student je opterećen aktivnom nastavom do 30 časova tokom jedne radne nedelje; integrirane studije imaju ukupno 360 ESPB, 60 po godini, (30 po svakom semestru); ukupan broj ESPB, za svaki predmet definisan je na osnovu obima predmeta i vremena potrebnog za njegovo savladavanje; ocenjivanje studenata, se izvodi ocenama od 5-10; obezbeđeno je kontinuirano praćenje i analiziranje uspešnosti studiranja; predviđeno je ocenjivanje kvaliteta studijskog programa, kvaliteta izvođenja nastave, kvaliteta nastavnika, adekvatnosti prostorija, opreme itd.; predmeti su podeljeni na obavezne, ukupno 75 (4 predmeta: veterinarska fiziologija i i ii, farmakologija i toksikologija i i ii, bolesti pasa i mačaka i i ii i higijena mesa i i ii se polažu nakon odslušana 2 semestra), i izborne, ukupno 48; nastava se izvodi u amfiteatrima, učionicama, vežbaonicama, fakultetskim klinikama, na proizvodnim stočarskim farmama, u mlekarama, klanicama, u stručnim veterinarskim službama, naučnim institucijama i u okviru vanfakultetske nastavne baze Inovacioni centar Agrokampus – Temerin. U 12 semestru studenti obavljaju praksu u laboratorijama, klinikama, veterinarskim ambulantama, farmama, ergelama, klanicama,

mlekarama i dr., pod nadzorom predmetnih nastavnika. U ovom semestru studenti obavljaju i studijski istraživački rad, koji im je osnova za izbor teme i izradu i pisanje diplomskog rada.

Svrha studijskog programa integrisanih studija veterinarske medicine na Departmanu za veterinarsku medicinu je opisana uzimajući u obzir sve zakone, koji regulišu veterinarsku delatnost. Svrha studijskog programa integrisanih akademskih studija veterinarske medicine je obrazovanje kompetentnih doktora veterinarske medicine, koji su deo veterinarske profesije. Osnovna svrha studijskog programa je školovanje stručnjaka za direktno uključivanje u različite grane i oblike zdravstvene zaštite domaćih i gajenih životinja i kontrole zdravlja i bezbednosti proizvoda poreklom od životinja. Veterinarsko zanimanje i profesija organizuju se u okviru medicinskog polja Univerziteta i definisani su Zakonom o veterinarstvu i Zakonom o regulisanim profesijama. Svrha studijskog programa je da obezbedi društveno korisne kompetence: 1) praćenje, zaštitu i unapređenje zdravlja životinja; 2) zaštitu životinja od zaraznih i drugih bolesti; 3) otkrivanje i dijagnostikovanje bolesti i lečenje obolelih životinja; 4) sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja; 5) zaštitu ljudi od zoonoza; 6) kontrolu bezbednosti hrane životinjskog porekla i proizvoda životinjskog porekla na mestu uzgoja životinja, proizvodnje i prometa proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje; 7) obeležavanje i registraciju životinja radi kontrole kretanja i obezbeđivanja sledljivosti u proizvodnji i prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane životinjskog porekla; 8) kontrolu vode za napajanje životinja radi obezbeđivanja njene ispravnosti; 9) kontrolu zdravlja priplodnih životinja i njihove reproduktivne sposobnosti, kao i sprovođenje mera za lečenje steriliteta i veštačkog osemenjavanja; 10) zaštitu životne sredine od zagađenja uzročnicima zaraznih bolesti životinja; 11) zaštitu životinja od mučenja i patnje, kao i staranje o dobrobiti životinja; 12) kontrolu u proizvodnji i prometu veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterinarskoj medicini; 13) poslove dezinfekcije, dezinfekcije, deratizacije, dezodoracije i dekontaminacije i 14) veterinarsku edukaciju i obaveštavanje. Svrha studijskog programa integrisanih akademskih studija Veterinarske medicine je da pruži sva potrebna znanja i veštine, koja su neophodna za očuvanje zdravlja životinja i namirnica animalnog porekla, budući da su studenti odgovarajućim metodama nastave i učenja kvalifikovani za kreativni i inovativni rad, praćenje stručne literature, prikupljanje i obradu podataka, timski rad i uspešno korišćenje znanja i veština u veterinarskoj medicini. Pored navedenog, svrha studijskog programa je da obezbedi pripremanje studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru, podršku njihovom ličnom razvoju, stvaranje široke baze naprednih znanja i podsticanje naučnog rada i inovacija. Stručnjaci ovog profila mogu se zapošljavati u okviru veterinarskih subjekata (veterinarske ambulante, stanice i klinike), veterinarskih laboratorijskih (mikrobiološke, laboratorijske za analizu stične hrane, kliničke laboratorijske i drugo), subjekata veterinarskog obrazovanja i istraživanja (srednje škole, fakulteti, inistituti, zavodi) i u okviru veterinarske inspekcije, Uprave za veterinu i drugim regulatornim veterinarskim telima. Studijski program obezbeđuje studentima mogućnost zaposlenja u okviru preduzeća koja se bave: govedarskom, ovčarskom, kozarskom, svinjarskom, živinarskom i konjarskom proizvodnjom; lovnom privredom, proizvodnjom i preradom stočne hrane, u farmaceutskoj industriji, u specijalizovanim veletrgovinama veterinarskih lekova, opreme, itd. Da bi se upravljalo veterinarskom delatnošću, studenti moraju biti edukovani na odgovarajući način, te je svrha studijskog programa da obezbedi odgovarajuće teorijsko i praktično znanje iz svih grana veterinarske medicine.

Cilj integrisanih studija veterinarske medicine na Departmanu za veterinarsku medicinu u Novom Sadu je da omogući studentima sticanje najnovijih naučnih i stručnih znanja i veština iz oblasti veterinarske medicine. Drugi značajan cilj je kontinuirani sveobuhvatni razvoj svih

aspekata veterinarske struke zasnovan na modernim principima i standardima. Studijski program pruža mogućnosti za sticanje vrlo raznovrsnih praktičnih znanja i veština iz svih grana i oblasti veterinarske medicine, koji su definisali EU direktivama, EAEVE standardima i nacionalnim Zakonom o regulisanim profesijama i podrazumevaju sledeće: 1) primereno poznavanje nauke na kojoj se zasniva delatnost doktora veterinarske medicine i propisa Evropske unije, koji se odnose na te delatnosti; 2) primereno poznavanje građe organizma, ponašanja i fizioloških funkcija životinja i kompetencije potrebne za njihov gajenje, hranjenje, dobrobit, reprodukciju i higijenu uopšte; 3) kliničke, epidemiološke i analitičke kompetencije potrebne za prevenciju, dijagnostiku i lečenje bolesti životinja, uključujući anesteziju, aseptične operacije i bezbolnu smrt, bilo pojedinačno ili u grupama, uključujući posebno poznavanje bolesti prenosivih na ljudе; 4) primereno poznavanje preventivne medicine, uključujući i poznavanje postupaka, koji se odnose na zahteve i sertifikovanje; 5) primereno poznavanje higijene i tehnologije za proizvodnju, izradu i stavljanje u promet hrane za životinje ili hrane životinjskog porekla, namenjene ishrani ljudi, uključujući kompetencije potrebne za razumevanje i objašnjavanje dobre prakse u tom području i 6) primerena znanja i veštine potrebne za odgovornu i razumnu upotrebu veterinarskih lekova radi lečenja životinja i obezbeđivanje sigurnosti prehrambenog lanca i zaštite okoline. Cilj studijskog programa je da stečena znanja i veštine studenti mogu koristiti za svoje dalje stručno usavršavanje, kao i za završavanje viših stepena stručnog i naučnog obrazovanja, kao što su specijalističke i doktorske studije. Studijski program omogućava studentima sticanje kompetenci kroz zakonom definisana naučna i stručna polja, koja se moraju izučavati u okviru integrisanih studija i to su: Fizika, Hemija, Biologija životinja, Biologija biljaka, Biomatematika; Osnovne nauke: Anatomija (uključujući histologiju i embriologiju), Fiziologija, Biohemija, Genetika, Farmakologija, Farmacija, Toksikologija, Mikrobiologija, Imunologija, Epidemiologija, Profesionalna etika; Kliničke nauke: (Porodiljstvo, Patologija, Parazitologija, Klinička medicina, hirurgija, anesteziologija, Klinička predavanja o različitim domaćim životnjama, peradi i drugim životinjskim vrstama, Preventivna medicina, Radiologija, Reprodukcija i poremećaji reprodukcije, Veterinarsko javno zdravstvo, Veterinarsko zakonodavstvo i forenzična medicina, Terapeutika, Propedeutika); Proizvodnja životinja (Proizvodnja životinja, Ishrana životinja, Agronomija, Ruralna ekonomija, Uzgoj životinja, Veterinarska higijena, Etologija i zaštita životinja; Higijena hrane: Inspeksijski nadzor i kontrola hrane za životinje ili hrane životinjskog porekla, Higijena i tehnologija hrane) i Praksa. Ciljevi se ostvaruju uz postepeni prolazak studenta kroz izučavanje svih naučnih i stručnih polja, primenom modernih interaktivnih metoda nastave i učenja, usmeravanjem ka aktivnom i kreativnom učenju, usmeravanjem ka sticanju praktičnog i aplikativnog znanja, što će doprineti kontinuiranom poboljšanju efikasnosti studiranja. Usmerenost ka ospozobljavanju studenata za samostalni rad u veterinarskoj struci se ogleda preko individualnog izbora predmeta i sticanju praktičnog znanja u radu sa pacijentima i uzorcima pod nadzorom nastavnika. Ciljevi studijskog programa su konkretni, ostvarivi i bliže definišu misiju i ciljeve naše ustanove.

Po završetku integrisanih studija doktor veterinarske medicine treba da poseduje kompetencije, koje mu omogućuju da ume da: opiše, obrazloži, utvrdi i kritički oceni strukturu i funkciju zdravih životinja i njihovog odgajanja; etiologiju, patogenezu, kliničke znakove, dijagnozu i lečenje uobičajenih bolesti; zakone iz oblasti zdravstvene zaštite životinja (uključujući transport), i za bolesti koje po zakonu moraju da se prijave; komunicira sa klijentima, javnošću, kolegama i odgovornim vlasnicima; priprema izveštaje o pacijentima i vodi evidenciju o pacijentima; radi u okviru multidisciplinarnog tima; procenjuje ekonomske i socijalne uslove u kojima veterinar radi; prikuplja, stvara i unapređuje veterinarsko znanje i

deluje za dobrobit veterinarske prakse; primenjuje pravila bezbednog rada, uspostavlja korektan i kolegijalan odnos sa osobljem i odgovornost pred javnošću; primenjuje osnovne ekonomske principe; koristi informacione tehnologije u cilju komunikacije, deljenja, prikupljanja i analize informacija; ima profesionalnu obavezu da se posveti trajnoj obuci i edukaciji u razvoju tokom profesionalnog života; da primenjuje etičke norme odgovarajućih regulatornih tela; da koristi istraživačke metode i principe medicine zasnovane na činjenicama; da primenjuje stečena znanja u praksi. Doktor veterinarske medicine po završetku studijskog programa poseduje sledeće veštine: postavljanje dijagnoze; primena tehnika bezbednog rada sa životnjama bezbedno; izvođenje kompletног kliničkog pregleda; pružanje prve pomoći životnjama; procena i saveti o uzgoju i ishrani životinja; uzimanje i transport uzoraka; izvođenje i tumačenje standardnih laboratorijskih testova; veštine korišćenja rendgenskog aparata, aparata za ultrazvuk i korišćenje druge tehničke opreme u dijagnostičke svrhe u skladu sa regulativama; poštovanje regulativa vezanih za zoonoze i bolesti koje zahtevaju prijavljivanje; obavljanje sertifikacije; prepisivanje lekova u skladu sa zakonom i bezbedno skladištenje i uklanjanje lekova, koji su korišćeni i kojima je istekao rok; pravilna primena principa sterilizacije hirurške opreme i primena principa aseptične hirurgije; bezbedno izvođenje sedacije, opšte i lokalne anestezije i analgezije; sprovođenje eutanazije i propisno odlaganje leša; obavljanje post mortem pregleda; vršenje ante i post mortem inspekcije životinja namenjenih za ishranu ljudi; identificuje uslove koji utiču na kvalitet i bezbednost proizvoda animalnog porekla; primena preventivnih programa prilagođenih vrsti životinje; poštovanje rizika od kontaminacije prostora i opreme u veterinarskoj jedinici.

KURIKULUM INTEGRISANIH STUDIJA

Kurikulum integrisanih studija veterinarske medicine pretrpeo je velike izmene od osnivanja do danas, a kao rezultat razvoja, implementacije principa Bolonjskog procesa, Evropskog sistema prenosa bodova (ECTS) i implementacije EAEVE standarda i direktive 36/2005 EC. Prvi plan i program studija veterinarske medicine i poslednji aktuelni plan i program integrisanih studija veterinarske medicine, predstavljeni su u nastavku.

Kurikulum iz 2000. godine

R.B:	Naziv predmeta	Nedeljni fond sati (Predavanja+Vežbe)	
		Semestar 1	Semestar 2
PRVA GODINA			
1.	Biologija	4+2	/
2.	Fizika	2+2	/
3.	Hemija	5+3	/
4.	Biohemija	/	4+3
5.	Anatomija	3+4	5+8
6.	Statistika	/	3+2
7.	Sociologija i veterinarsko-medicinska etika	/	3+0
8.	Engleski jezik	2+0	2+0
DRUGA GODINA			
		Semestar 3	Semestar 4
9.	Fiziologija	4+3	4+2
10.	Histologija sa embriologijom	3+2	2+2
11.	Mikrobiologija	3+2	1+1
12.	Stočarstvo i genetika	3+2	3+2
13.	Hranljivo i otrovno bilje	2+2	/

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

14.	Parazitologija	/	2+2
15.	Imunologija	/	2+1
16.	Ishrana	/	2+2
17.	Engleski jezik	2+0	2+0
TREĆA GODINA		Semestar 5	Semestar 6
18.	Patološka fiziologija	4+2	/
19.	Patološka morfologija	4+4	4+4
20.	Farmakologija	3+2	3+2
21.	Ishrana	3+2	/
22.	Parazitske bolesti	/	3+2
23.	Toksikologija i nutritivna patologija	/	2+2
24.	Opšta klinička dijagnostika	/	2+3
25.	Ekonomika, organizacija i upravljanje kvalitetom	2+1	/
26.	Informatika	1+2	1+2
ČETVRTA GODINA		Semestar 7	Semestar 8
27.	Bolesti kopitara i mesojeda	4+3	2+2
28.	Bolesti papkara	4+3	3+2
29.	Porodiljstvo, sterilitet i veštačko osemenjavanje	4+3	4+2
30.	Zoohigijena sa etologijom	2+2	2+2
31.	Bolesti ptica	3+2	/
32.	Bolesti divljih životinja	/	2+1
33.	Rendgenologija i fizikalna terapija	/	2+2
34.	Ambulantna klinika	/	0+4
PETA GODINA		Semestar 9	Semestar 10
35.	Hirurgija, ortopedija i oftalmologija	3+2	4+4
36.	Zarazne bolesti životinja i bolesti pčela	4+2	4+2
37.	Higijena mesa	2+2	3+3
38.	Higijena mleka	2+2	/
39.	Radiobiologija i radijaciona higijena	2+2	/
40.	Bolesti riba, rakova i školjki	2+1	/
41.	Zakonski propisi u veterinarstvu	/	2+0
42.	Sudska veterinarska medicina	/	2+2
43.	Ambulantna klinika	0+4	0+4

Kurikulum integrisanih studija iz 2020. godine

R.br.	Naziv	Sem.	Aktivna nastava		ESPB	Obavezni/ Izborni O/I
			P	V		
PRVA GODINA						
1.	Biologija	1	2	2	4	O
2.	Biofizika	1	2	2	3	O
3.	Medicinska hemija	1	2	3	4	O
4.	Anatomija I	1	4	4	8	O
5.	Veterinarska etika	1	1	1	2	O
6.	Predmet izbornog bloka I	1	2	1	3	I
7.	Predmet izbornog bloka II	1	2	2	4	I
8.	Biohemija	2	3	2	7	O
9.	Anatomija II	2	4	6	9	O

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

10.	Statistika	2	1	1	3	O
11.	Krmne i otrovne biljke	2	1	1	2	O
12.	Histologija sa emriologijom I	2	2	2	5	O
13.	Predmet izbornog bloka III	2	2	1	3	I
14.	Predmet izbornog bloka IV	2	2	2	3	I
DRUGA GODINA						
15.	Veterinarska fiziologija I	3	3	3	6	O
16.	Histologija sa embriologijom II	3	3	3	6	O
17.	Mikrobiologija	3	4	3	6	O
18.	Veterinarska genetika	3	2	1	4	O
19.	Topografska anatomija	3	1	1	3	O
20.	Predmet izbornog bloka V	3	2	2	3	I
21.	Predmet izbornog bloka VI	3	1	1	2	I
22.	Veterinarska fiziologija II	4	3	3	7	O
23.	Imunologija	4	2	2	4	O
24.	Parazitologija	4	2	2	4	O
25.	Stočarstvo	4	2	2	4	O
26.	Etologija	4	1	1	2	O
27.	Zoohigijena	4	2	2	3	O
28.	Predmet izbornog bloka VII	4	1	1	2	I
29.	Predmet izbornog bloka VIII	4	2	2	4	I
TREĆA GODINA						
30.	Farmakologija i toksikologija I	5	3	2	6	O
31.	Opšta patološka fiziologija	5	2	3	4	O
32.	Opšta patološka morfologija	5	3	3	6	O
33.	Ishrana životinja	5	3	3	5	O
34.	Predmet izbornog bloka IX	5	2	2	4	I
35.	Predmet izbornog bloka X	5	2	2	4	I
36.	Specijalna patološka morfologija	6	4	4	7	O
37.	Farmakologija i toksikologija II	6	3	2	6	O
38.	Specijalna patološka fiziologija	6	2	2	6	O
39.	Opšta klinička dijagnostika	6	3	4	6	O
40.	Parazitske bolesti	6	2	2	4	O
41.	Predmet izbornog bloka XI	6	1	1	2	I
ČETVRTA GODINA						
42.	Bolesti pasa i mačaka I	7	2	2	4	O
43.	Radiološka i ultrazvučna dijagnostika	7	2	1	3	O
44.	Bolesti kopitara I	7	2	1	4	O
45.	Bolesti preživara I	7	3	3	5	O
46.	Reprodukacija domaćih životinja	7	3	2	6	O
47.	Veterinarska epidemiologija	7	3	2	4	O
48.	Predmet izbornog bloka XII	7	2	2	5	I
49.	Bolesti kopitara II	8	1	2	3	O
50.	Bolesti pasa i mačaka II	8	2	2	4	O
51.	Bolesti preživara II	8	2	2	4	O
52.	Bolesti svinja	8	3	3	5	O
53.	Porodiljstvo i patologija reprodukcije domaćih životinja	8	3	3	5	O
54.	Bolesti pčela	8	2	2	4	O

55.	Predmet izbornog bloka XIII	8	1	2	4	I
PETA GODINA						
56.	Bolesti riba i akvatičnih organizama	9	2	2	3	O
57.	Bolesti divljih životinja	9	1	1	2	O
58.	Bolesti živine	9	3	2	3	O
59.	Opšta hirurgija sa anestezijom	9	2	3	4	O
60.	Higijena mesa I	9	3	2	6	O
61.	Infektivne bolesti životinja I	9	3	2	5	O
62.	Predmet izbornog bloka XIV	9	2	2	5	I
63.	Specijalna hirurgija sa ortopedijom i oftalmologijom	10	3	4	6	O
64.	Higijena mesa II	10	2	3	5	O
65.	Infektivne bolesti životinja II	10	3	2	6	O
66.	Higijena mleka	10	2	2	5	O
67.	Radiobiologija i radijaciona higijena	10	2	1	2	O
68.	Predmet izbornog bloka XV	10	2	2	5	I
69.	Predmet izbornog bloka XVI	10	1	1	3	I
ŠESTA GODINA						
70.	Zakonski propisi	11	1	1	3	O
71.	Sudska veterinarska medicina	11	3	3	6	O
72.	Ekonomika u veterinarskoj medicini	11	1	1	2	O
73.	Veterinarska legislativa i zvanične kontrole u bezbednosti hrane	11	1	1	2	O
74.	Metode naučnog rada	11	1	1	3	O
75.	Organizacija veterinarske službe	11	1	1	2	O
	Izborni modul 1: Bezbednost hrane	11				
76.	Analiza rizika u bezbednosti hrane	11	2	1	3	O
77.	Alimentarna oboljenja ljudi	11	1	1	2	O
78.	Tehnologija mesa i proizvoda od mesa	11	1	2	3	O
79.	Tehnologija mleka i proizvoda od mleka	11	1	1	2	O
80.	Izborni predmet 1	11	1	1	2	I
81.	Izborni predmet 2	11	1	1	2	I
	Izborni modul 2: Klinička patologija i terapija farmskih životinja i konja	11				
82.	Sportska medicina konja	11	1	1	2	O
83.	Zdravstveni status krava u ranoj laktaciji	11	1	1	2	O
84.	Anestezijologija i operativne tehnike kod farmskih životinja i konja	11	1	1	2	O
85.	Klinička hematologija i biohemija farmskih životinja i konja	11	1	1	2	O
86.	Laboratorijska dijagnostika infektivnih oboljenja farmskih životinja i konja	11	1	1	2	O
87.	Izborni predmet 1	11	1	1	2	I
88.	Izborni predmet 2	11	1	1	2	I
	Izborni modul 3: Klinička patologija i terapija kućnih ljubimaca	11				
89.	Interna medicina pasa i mačaka sa	11	2	2	4	O

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

aspekta simptoma pacijenta					
90.	Klinička hematologija i biohemija kućnih ljubimaca	11	1	1	2 O
91.	Laboratorijska dijagnostika infektivnih oboljenja kućnih ljubimaca	11	1	1	2 O
92.	Reprodukcijski pas i mačaka	11	1	1	2 O
93.	Izborni predmet 1	11	1	1	2 I
94.	Izborni predmet 2	11	1	1	2 I
95.	SIR-predmet završnog rada	12	0	0	10 O
96.	Stručna praksa	12	0	0	8 O
97.	Diplomski rad	12	0	0	10 O

Izborni predmeti

Redni broj	Naziv	Sem.	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka I					
1.	Istorija veterinarske medicine	1	2	1	3
2.	Funkcionalna hrana	1	2	1	3
Predmeti izbornog bloka II					
3.	Engleski jezik	1	2	2	4
4.	Principi celjske biologije	1	2	2	4
Predmeti izbornog bloka III					
5.	Ekologija i primenjena zoologija u veterinarskoj medicini	2	2	1	3
6.	Sociologija	2	2	1	3
Predmeti izbornog bloka IV					
7.	Informatika	2	2	2	3
8.	Primenjena informatika	2	2	2	3
Predmeti izbornog bloka V					
9.	Osnovi laboratorijske tehnike u morfologiji	3	2	2	3
10.	Uzgoj i briga o laboratorijskim životinjama	3	2	2	3
11.	Poljoprivredno savetodavstvo	3	2	2	3
Predmeti izbornog bloka VI					
12.	Gajenje i nega sportskih konja	3	1	1	2
13.	Gajenje i nega ovaca i koza	3	1	1	2
Predmeti izbornog bloka VII					
14.	Gajenje i nega pčela	4	1	1	2
15.	Gajenje i nega farmskih životinja	4	1	1	2
16.	Higijensko tehnološki aspekti uklanjanja organskog otpada	4	1	1	2
Predmeti izbornog bloka VIII					
17.	Kvalitet hrane za životinje	4	2	2	4
18.	Farmakognozija	4	2	2	4
19.	Osnove molekularne dijagnostike u mikrobiologiji	4	2	2	4
Predmeti izbornog bloka IX					
20.	Laboratorijske tehnike u patološkoj	5	2	2	4

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

	fiziologiji				
21.	Zaštita životne sredine od posledica intenzivne animalne proizvodnje	5	2	2	4
Predmeti izbornog bloka X					
22.	Nutritivna patologija	5	2	2	4
23.	Intenzivna proizvodnja u akvakulturi	5	2	2	4
Predmeti izbornog bloka XI					
24.	Fiziologija životinja u zoovrtovima	6	1	1	2
25.	Laboratorijske tehnike u parazitologiji	6	1	1	2
Predmeti izbornog bloka XII					
26.	Klinička patološka fiziologija i laboratorijska dijagnostika	7	2	2	5
27.	Imunološke tehnike u laboratorijskoj dijagnostici	7	2	2	5
Predmeti izbornog bloka XIII					
28.	Imunoprofilaksa	8	1	2	4
29.	Poremećaji ponašanja pasa i mačaka	8	1	2	4
Predmeti izbornog bloka XIV					
30.	Bolesti podmlatka preživara	9	2	2	5
31.	Reprodukcijski bolesti divljih životinja	9	2	2	5
Predmeti izbornog bloka XV					
32.	Vektori i zoonoze	10	2	2	5
33.	Tropske bolesti životinja	10	2	2	5
Predmeti izbornog bloka XVI					
34.	Poremećaji funkcije mlečne žlezde	10	1	1	3
35.	Stomatologija	10	1	1	3
Predmeti izbornog bloka XVII i XVIII iz modula „Bezbednost hrane“, (biraju se dva predmeta)					
36.	Metode ispitivanja hrane animalnog porekla	11	1	1	2
37.	Osiguranje kvaliteta u farmskoj proizvodnji	11	1	1	2
38.	Kvalitet namirnica animalnog porekla	11	1	1	2
39.	Longitudinalno i integrisano osiguranje bezbednosti mesa	11	1	1	2
Predmeti izbornog bloka XVII i XVIII iz modula „Klinička patologija i terapija farmskih životinja i konja“, (biraju se dva predmeta)					
40.	Hromost kod goveda i konja	11	1	1	2
41.	Biotehnologija u reprodukciji farmskih životinja i konja	11	1	1	2
42.	Klinička dijetetika farmskih životinja i konja	11	1	1	2
43.	Osnovi kliničke farmakologije i toksikologije farmskih životinja i konja	11	1	1	2
44.	Laboratorijska dijagnostika bolesti pčela	11	1	1	2
Predmeti izbornog bloka XVII i XVIII iz modula „Klinička patologija i terapija kućnih ljubimaca“ (biraju se dva predmeta)					
45.	Anesteziologija i operativne tehnike kućnih ljubimaca	11	1	1	2
46.	Bolesti egzotičnih kućnih ljubimaca	11	1	1	2
47.	Veterinarska onkologija	11	1	1	2

48.	Osnovi kliničke farmakologije i toksikologije kućnih ljubimaca	11	1	1	2
-----	---	----	---	---	---

MAGISTARSKE STUDIJE VETERINARSKE MEDICINE

U našem obrazovnom prostoru pre implementacije Bolonjskog procesa, magistarske studije su bile stručno i istraživački orijentisane u trajanju od dve do tri godine studija nakon diplomiranja, a završavale su se odbranom magistarske teze. Kurikulum magistarstkih studija na Departmanu za veterinarsku medicinu usvojen je vrlo rano po osnivanju studijskog programa veterinarske medicine tokom 2003.godine. Osnivanje ove vrste studija je bilo od velike važnosti, jer je to bio znak da je mlada visokoškolska ustnova svesna svojih početaka, da planira i razvija sopstveni naučni kadar, koji će dugoročno moći da doprinese razvoju veterinarskog obrazovanja.

Kurikulum magistarskih studija na smeru Klinička patologija i terapija životinja

Naziv predmeta	Semestar			
	I	II	III	IV
Savremene metode kliničke dijagnostike	2+0			
Biohemija sa molekularnom biologijom	2+0			
Metodologija naučnog rada	2+0			
Biostatistika sa informatikom	2+0			
Veterinarska imunologija		3+0		
Klinička fiziologija (prema vrsti životinja)		3+0		
Izborni predmet 1 i 2 (biraju se dva od ponuđenih)			3+0	
Klinička patologija i terapija preživara			3+0	
Klinička patologija i terapija svinja				
Klinička patologija i terapija domaćih životinja				
Klinička patologija i terapija živine				
Klinička patologija i terapija ribe				
Eksperimentalna i klinička farmakologija				
Eksperimentalna i klinička toksikologija				
Parazitske bolesti životinja				
Zarazne bolesti životinja				
Porodiljstvo, sterilitet i veštačko osemenjavanje				
Veterinarska rendgenologija i fizikalna terapija				
Reprodukcijske bolesti životinja				
Magistarska teza (rad sa mentorom)				4+0

Kurikulum magistarskih studija na smeru Fiziologija i morfologija životinja

Naziv predmeta	Semestar			
	I	II	III	IV
Biohemija	3+0			
Molekularna biohemija	3+0			
Biofizika	2+0			
Biostatistika sa informatikom	2+0			
Genetika		2+0		
Veterinarska imunologija		3+0		

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Klinička fiziologija	3+0
Izborni predmet 1 i 2 (biraju se dva od ponuđenih)	2+0
Anatomija eksperimentalnih životinja	2+0
Anatomija sisara	
Anatomija ptica	
Citologija	
Histologija	
Emбриologija životinja	
Klinička imunologija	
Magisterska teza (rad sa mentorom)	2+0

DOKTORSKE AKADEMSKE STUDIJE VETERINARSKE MEDICINE

Treći nivo studija, koji se organizuje na Departmanu za veterinarsku medicinu su doktorske akademske studije. Studije na doktorskim studijama veterinarske medicine se izvode kroz predavanja, studijski istraživački rad i naučni rad. Studijski program uključuje 2 obavezna i 8 izbornih predmeta, koje studenti biraju sa liste od 59 ponuđenih izbornih predmeta. Fond aktivne nastave je 40 časova u prvoj godini, 42 časa u drugoj godini i 40 časova u trećoj godini (ukupno 122 časa), a od toga je 32 časova teorijske nastave (što iznosi 26.7% od ukupnih časova) i 90 časova studijskog istraživačkog rada u okviru svakog od predmeta. Svaka godina nosi po 60 ESPB bodova (ukupno 180 ESPB bodova za tri godine). Rad doktoranata tokom svakog semestra uključuje istraživački rad pod nadzorom savetnika/mentora, koji podrazumeva istraživački rad na odabranom naučnom projektu, izbor teme za doktorsku disertaciju i pregled literature. U poslednjoj, trećoj godini, studijski istraživački rad sa mentorom je usmeren na izradu doktorske disertacije (obrada i analiza podataka istraživanja kao i oblikovanje i pisanje doktorske disertacije). Ukupne aktivnosti istraživačkog rada sa mentorom na studijskom programu vrednuju se sa 76 ESPB bodova, dok je dodatno 20 ESPB bodova predviđeno za istraživački rad za izradu doktorske disertacije. Aktivnost odbrane doktorske disertacije vrednuje se sa 20 ESPB bodova. Dva obavezna predmeta se vrednuju sa ukupno 8 ESPB bodova (svaki po 4 ESPB), izborni predmeti u bloku 1 i 2 po 6, a izborni predmeti u bloku 3 i 4 po 8 bodova, što ukupno iznosi 64 ESPB boda. Za svaki predmet dat je opis: uslovi, cilj, ishod i sadržaj, studijsko istraživački rad, literatura, broj časova nastave, broj ESPB bodova, metode izvođenja nastave, predispitne obaveze, način vrednovanja znanja, ime nastavnika zaduženih za izvođenje nastave i ispit. Bliži uslovi za postupak izrade doktorske disertacije, način prijave i odbrane, nalaze se u Pravilnicima doktorskih studija Poljoprivrednog fakulteta i Univerziteta u Novom Sadu. Nastava i istraživanja se obavljuju na fakultetu, u okviru laboratorijskih i kliničkih fakultetskih, u okviru vanfakultetske nastavne baze Inovacioni centar Agrokampus – Temerin ili nekoj drugoj istraživačkoj ustanovi u zemlji i inostranstvu.

Svrha studijskog programa doktorskih studija veterinarske medicine je da omogući studentima, da nakon završenih integrisanih studija, usavrše ranije znanje stečeno i da ovladaju metodama i postupcima naučno-istraživačkog rada iz oblasti za koju se opredeli kroz izborne predmete i temu doktorske disertacije. Na ovaj način su doktoranti sposobni za samostalan i kvalitetan istraživački rad u skladu sa potrebama društva. Ovakvo obrazovanje omogućava doktorantima da kritički procenjuju istraživački rad drugih, da samostalno vode originalna i naučno relevantna istraživanja, koja će doprineti razvoju novih tehnologija i postupaka i opštem razvoju društva. Pored toga, svrha ovog studijskog programa je i da pruži doprinos razvoju

Poljoprivrednog fakulteta, jer će se doktoranti po pravilu uključivati u naučno istraživački rad na projektima koji se realizuju na Fakultetu. Ovaj studijski program je koncipiran da obezbeđuje sticanje kompetencija koje su društveno opravdane, korisne i potrebne.

Cilj studijskog programa doktorskih akademskih studija je obrazovanje i osposobljavanje doktoranata za naučno-istraživački rad primarno u naučnom polju medicinskih nauka i naučnoj oblasti veterinarske nauke. Student doktorant treba da stekne široko znanje i sistematsko razumevanje naučne oblasti veterinarskih nauka i specifično znanje u određenoj naučnoj i užoj naučnoj disciplini veterinarske medicine, za koje se opredelio u istraživanju za izradu doktorske disertacije. Cilj studijskog programa je da se doktorant kroz dva obavezna i osam izbornih predmeta pripremi za izradu disertacije. Veliki broj izbornih predmeta (59) omogućava studentu usmerenje na odabranu temu istraživanja, te da bude sposoban da pregledom naučne literature sagleda nivo naučnog saznanja iz oblasti odabrane doktorske disertacije, aktuelnost odabране teme za istraživanje kao i dalje pravce razvoja i istraživanja. Pri tome, doktorant treba da bude sposoban da postavi naučnu hipotezu, da isplanira i izvrši istraživanje, odabere adekvatne metode, obradi i protumači rezultate istraživanj, naučno i kritički ih analizira i izvode logične zaključke. U okviru doktorskih studija stiče se razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje specifičnim praktičnim radom potrebnim za budući razvoj karijere, razvoj sposobnosti za samostalan i timski rad, saopštavanje rezultata rada naučnoj, stručnoj i široj javnosti i razvijanje svesti doktoranata za potrebom permanentnog obrazovanja. Nakon završetka studijskog programa obrazuju se stručnjaci sa stečenom sposobnošću za naučno-istraživački rad i primenu naučnih dostignuća i novih tehnologija u oblasti medicinskih nauka - veterinarska medicina.

Ishod procesa doktorskih studija programa Veterinarska medicina u naučnom polju medicinskih nauka je formiranje stručnjaka sa akademskim obrazovanjem, koji poseduje značajno proširena i produbljena znanja u ovoj oblasti, koje se oslanja na znanje i veštine stečene tokom Integrisanih studija veterinarske medicine. Po uspešnom završetku programa doktorskih studija, stiče se naučni naziv doktor medicinskih nauka – veterinarska medicina koji pruža mogućnost rada u okviru izborne oblasti doktorskih studija, kao i u drugim oblastima veterinarske delatosti, uključujući rad na fakultetima i u istraživačkim institutima koji pripadaju medicinskom polju. Kompetencije stečene tokom doktorskih studija pružaju mogućnost za uspešno rešavanje složenih praktičnih i teorijskih problema u oblasti veterinarskih nauka. Po uspešnom završetku studija, doktori medicinskih nauka - veterinarska medicina, poseduju sledeće kompetencije: sposobnost sistematskog razumevanja nauke i struke u oblasti veterinarske medicine; ovlađanost veštinama i metodama istraživanja u oblasti veterinarske medicine; sposobnost koncipiranja, projektovanja, primene i prilagođavanja toka istraživanja, odnosno rešavanja problema u različitim situacijama, koje proističu iz rada, uz neophodan stepen akademskog integriteta; sposobnost kritičke analize, procene i sinteze novih i složenih ideja; sposobnost prenosa sopstvenih znanja, ideja i rezultata naučno-istraživačkog rada širokoj akademskoj zajednici i društvu u celini i sposobnost da u akademskom i profesionalnom okruženju promovišu tehnološki napredak. Stečene kompetencije se pokazuju objavljinjem naučnih radova i saopštenjima na naučnim skupovima, a proširuju kontinuiranim usavršavanjem tokom profesionalne karijere.

KURIKULUM DOKTORSKIH STUDIJA 2008

RB	Naziv predmeta	Sem.	Status	Nastava		ESPB
				Pred.	Sir.	
PRVA GODINA						
1.	Metode naučnog rada	1	Obav.	2	3	5
2.	Izborni predmet 1	1	Izb.	3	2	10
3.	Izborni predmet 2	1	Izb.	3	2	10
4.	Doktorska disertacija – izbor teme	1			6	5
5.	Etika i dobrobit eksperimentalnog rada u vet.med.	2	Obav.	2	2	5
6.	Izborni predmet 3	2	Izb.	3	2	10
7.	Izborni predmet 4	2	Izb.	3	2	10
8.	Istraživački rad za izbor teme i pregleda literature	2			6	5
DRUGA GODINA						
9.	Izborni premet 5	3	Izb.	3	2	10
10.	Izborni predmet 6	3	Izb.	3	2	10
11.	Istraživanje teme	3		0	10	5
12.	Izrada i objavljivanje prvog naučnog rada	3		0	0	5
13.	Istraživački rad za izradu doktorske disertacije	4		0	20	25
14.	Izrada i objavljivanje drugog naučnog rada	4		0	0	5
TREĆA GODINA						
15.	Istraživački rad za obradu podataka doktorske dis.	5		0	20	10
16.	Pisanje doktorske disertacije	5		0	0	10
17.	Izrada i objavljivanje trećeg naučnog rada	5		0	0	10
18.	Istraživački rad za obradu podataka doktorske dis.	6		0	20	10
19.	Odbrana doktorske disertacije	6		0	0	10

RB	Naziv predmeta	Nastava		ESPB
		Pred.	Sir.	
1.	Abdominalna hirurgija velikih životinja	3	2	10
2.	Biološki efekti i zaštita od jonizujućeg zračenja	3	2	10
3.	Bolesti divljači	3	2	10
4.	Bolesti živine	3	2	10
5.	Bolesti životinja u zoovrtovima	3	2	10
6.	Bolesti prasadi u intenzivnom gajenju svinja	3	2	10
7.	Vakcinologija	3	2	10
8.	Veterinarska epidemiologija	3	2	10
9.	Virusologija	3	2	10
10.	Zoonoze karnivora	3	2	10
11.	Imunitet i infekcija	3	2	10
12.	Imunitet fetusa i novorođenih životinja	3	2	10
13.	Imunološke metode dijagnostike	3	2	10
14.	Infektivne bolesti životinja	3	2	10
15.	Klinička dijagnostika bolesti svinja	3	2	10
16.	Klinička fiziologija mesojeda	3	2	10
17.	Klinička fiziologija preživara	3	2	10
18.	Klinička fiziologija ptica	3	2	10
19.	Klinička fiziologija svinja	3	2	10

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

20.	Klinička veterinarska farmakologija	3	2	10
21.	Menadžment alimentarnih mikrobioloških rizika	3	2	10
22.	Metodi mikrobiološke dijagnostike bakterija, rikecija i hlamidija	3	2	10
23.	Oboljenja lokomotornog sistema domaćih životinja	3	2	10
24.	Ocena rizika od alimentarnih mikrobioloških hazarda	3	2	10
25.	Parazitske bolesti riba	3	2	10
26.	Poremećaji metabolizma preživara	3	2	10
27.	Preventiva i suzbijanje mastitisa preživara	3	2	10
28.	Radijaciono-higijenska kontrola i zaštita ciklusa animalen proizvodnje	3	2	10
29.	Specijalan hirurgija pasa i mačaka	3	2	10
30.	Uzgojne bolesti riba	3	2	10

KURIKULUM DOKTORSKI STUDIJA 2020

R.B.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	Seme star	Status predmeta	Aktivna nastava			ESPB
					P	SIR	DON	
Prva godina								
1.	19DVE0001O001	Metode naučnog rada u veterinarskoj medicini	1	Obavezан	2	1	0	4
2.	IB 1	Izborni blok 1 - predmet 1	1	Izborni	3	3	0	6
3.	IB 1	Izborni blok 1 – predmet 2	1	Izborni	3	3	0	6
4.	SIR1	Istraživački rad sa mentorom	1	Izborni	0	5	0	14
5.	19DVE0001O002	Biostatistika	2	Obavezан	2	1	0	4
6.	IB 2	Izborni blok 2 - predmet 1	2	Izborni	3	3	0	6
7.	IB 2	Izborni blok 2 - predmet 2	2	Izborni	3	3	0	6
8.	SIR2	Istraživački rad sa mentorom	2	Izborni	0	5	0	14
Druga godina								
1.	IB 3	Izborni blok 3 - predmet 1	3	Izborni	4	4	0	8
2.	IB 3	Izborni blok 3 - predmet 2	3	Izborni	4	4	0	8
3.	SIR3	Istraživački rad sa mentorom	3	Izborni	0	5	0	14
4.	IB 4	Izborni blok 4 - predmet 1	4	Izborni	4	4	0	8
5.	IB 4	Izborni blok 4 - predmet 2	4	Izborni	4	4	0	8
6.	SIR4	Istraživački rad sa mentorom	4	Izborni	0	5	0	14
Treća godina								
1.	SIR5	Istraživački rad sa mentorom	5	Izborni	0	10	0	20
2.	SIR6	Istraživački rad za izradu doktorske disertacije	5	Obavezан	0	10	0	10
3.	SIR7	Istraživački rad za izradu doktorske disertacije	6	Obavezан	0	20	0	10
4.	SIR 7	Odbrana doktorske disertacije				20	20	

Izborni predmeti na doktorskim studijama

R. B.	Naziv predmeta	Semestar	ESPB	T
1.	Metode naučnog rada u veterinarskoj medicini	1	4	O
2.	Istraživački rad sa mentorom	1	14	I
3.	Biostatistika	2	4	O
4.	Istraživački rad sa mentorom	2	14	I
5.	Istraživački rad sa mentorom	3	14	I
6.	Istraživački rad sa mentorom	4	14	I
7.	Istraživački rad sa mentorom	5	10	I
8.	Istraživački rad za izradu doktorske disertacije	5	10	O
9.	Istraživački rad za izradu doktorske disertacije	6	20	O
10.	Odbрана doktorske disertacije	6	20	O
11.	Morofunkcionalne karakteristike odabranih tkiva i organa	1	6	I 1
12.	Dobrobit životinja	1	6	I 1
13.	Povezanost nervnog, endokrinog i imunološkog sistema u fiziološkim i patofiziološkim uslovima	1	6	I 1
14.	Imunologija parazitskih infekcija	1	6	I 1
15.	Obdukcionalna tehnika i uzorkovanje	1	6	I 1
16.	Principi epidemiologije	1	6	I 1
17.	Anesteziologija	1	6	I 1
18.	Infekcije u hirurgiji	1	6	I 1
19.	Zoohigijena u funkciji zaštite životne sredine	2	6	I 2
20.	Citološki aspekti regulacije odabranih ćelija i tkiva	2	6	I 2
21.	Principi fizioloških regulacija	2	6	I 2
22.	Stres i distres – fiziologija i patofiziologija adaptacije na stresne stimuluse	2	6	I 2
23.	Patološka morfologija infektivnih i parazitskih bolesti	2	6	I 2
24.	Patohistološka dijagnostika	2	6	I 2
25.	Imunitet i infekcija	2	6	I 2
26.	Vakcinologija	2	6	I 2
27.	Efikasnost i bezbednost lekova u kliničkoj veterinarskoj praksi	2	6	I 2
28.	Dijagnostičke metode u reprodukciji životinja	2	6	I 2
29.	Kliničke metode dijagnostike disbioza predželudaca preživara	2	6	I 2
30.	Zoonoze karnivora	2	6	I 2
32.	Patologija divljači	2	6	I 2
33.	Radijaciono-higijenska kontrola i zaštita ciklusa animalne proizvodnje	2	6	I 2
34.	Tehnologija proizvodnje hrane animalnog porekla i metode konzervisanja hrane	2	6	I 2
35.	Alimentarne bolesti i mikrobiologija hrane	2	6	I 2
36.	Morfodinamika razvoja stem ćelija, svojstva i značaj za veterinarsku medicinu	3	8	I 3
37.	Primjenjena fiziologija u veterinarskoj medicini	3	8	I 3
38.	Laboratorijska dijagnostika internih bolesti životinja	3	8	I 3

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

39.	Klinička veterinarska farmakologija	3	8	I 3
40.	Specijalne radiološke metode u dijagnostici važnijih bolesti životinja	3	8	I 3
41.	Metodi mikrobiološke dijagnostike bakterija, rikecija i hlamidija	3	8	I 3
42.	Veterinarska elektrokardiografija u kliničkim i biomedicinskim istraživanjima	3	8	I 3
43.	Poremećaji metabolizma preživara	3	8	I 3
44.	Dijagnostika i suzbijanje mastitisa preživara	3	8	I 3
45.	Klinička dijagnostika bolesti svinja	3	8	I 3
46.	Bolesti živine u intenzivnom gajenju	3	8	I 3
47.	Parazitske bolesti riba	3	8	I 3
48.	Specijalna hirurgija pasa i mačaka	3	8	I 3
49.	Specijalna hirurgija farmskih životinja i konja	3	8	I 3
50.	Metode ispitivanja hrane animalnog porekla	3	8	I 3
51.	Hemijski hazardi u hrani i antimikrobna rezistencija	3	8	I 3
52.	Molekularne metode za detekciju i karakterizaciju uzročnika alimentarnih oboljenja	3	8	I 3
53.	Osiguranje kvaliteta u proizvodnji hrane	3	8	I 3
54.	Klinička patologija i terapija bolesti pčela	3	8	I 3
55.	Morfologija embrionalnog i postnatalnog razvoja tkiva i odabranih organa	4	8	I 4
56.	Specijalne metode istraživanja u morfologiji	4	8	I 4
57.	Klinička veterinarska toksikologija	4	8	I 4
58.	Virusologija	4	8	I 4
59.	Klinička patologija i terapija pasa	4	8	I 4
60.	Klinička patologija i terapija mačaka	4	8	I 4
61.	Klinička patologija i terapija konja	4	8	I 4
62.	Respiratori sindrom goveda, etiologija, terapija i preventiva	4	8	I 4
63.	Bolesti prasadi u intenzivnom gajenju svinja	4	8	I 4
64.	Uzgojne bolesti riba	4	8	I 4
65.	Biotehnološke metode u reprodukciji domaćih životinja	4	8	I 4
66.	Hirurške tehnike u akušerstvu	4	8	I 4
67.	Oboljenja ekstremiteta domaćih životinja	4	8	I 4
68.	Ocena rizika u bezbednosti hrane	4	8	I 4
69.	Upravljanje rizikom u bezbednosti hrane	4	8	I 4
70.	Odgovornost u veterinarskoj medicini	4	8	I 4

SPECIJALISTIČKE AKADEMSKE STUDIJE VETERINARSKE MEDICINE

Drugi stepen studija koja se organizuje na Departmanu za veterinarsku medicinu u Novom Sadu su specijalističke akademske studije veterinarske medicine. Naziv studijskog programa su specijalitičke akademske studije veterinarske medicine. Vrsta programa: specijalističke akademske studije. Akademski naziv, koji se stiče prema okviru kvalifikacija je specijalista doktor veterinarske medicine (spec. dr vet. med.). Cilj studijskog programa je unapređenje znanja i veština iz pojedinih oblasti veterinarske medicine, radi dobijanja usko specijalizovanih stručnjaka za pružanje specijalističkih usluga u oblasti veterinarske medicine, kliničke patologije i terapije životinja, preventivne veterinarske medicine, biotehnologije i reprodukcije i higijene i tehnologije namirnica animalnog porekla. Specijalističke studije su dodatno prepoznate kroz Zakon o veterinarstvu i pravila dobre veterinarske prakse propisane od strane nacionalnih i EU regulatornih tela. Nastava se obavlja na fakultetu, u okviru laboratorija i klinika fakulteta i u okviru vanfakultetske nastavne baze Inovacioni centar Agrokampus – Temerin. Uslovi za upis studijskog programa su završene studije veterinarske medicine sa najmanje 300 ESPB bodova kako i zauzimanje pozicije na rang listi posle rangiranja u skladu sa pravilnikom. Nastavni proces se odvija kroz teorijski i praktični oblik nastave. Posebna pažnja je posvećena praktičnim vežbama (u laboratorijama fakulteta, na farmama, mlekarama, industrijama mesa, u stručnim službama, veterinarskim ambulantama, naučnim institutima i dr.). Za nastavu se koriste savremena nastavna sredstva, učila i pomagala (preparati, modeli, slike, video-filmovi, animacije, šeme). Gradivo se predaje usmenim izlaganjem, demonstracijama, prezentacijama, praktičnim radom, pisanjem seminarskih radova, konsultacijama, i slično. Podstiče se samostalni i grupni rad studenata. Aktivnosti studenata se kontinuirano prate i vrednuju. Broj osvojenih bodova je iskazan prema jedinstvenoj metodologiji. Studijski program specijalističkih studija veterinarske medicine, formiran je u skladu sa sledećim principima: specijalističke akademske studije veterinarske medicine traju 1 godinu (2 semestra); nastava u toku jednog semestra, traje 15 nedelja; student je opterećen aktivnom nastavom do 30 časova tokom jedne radne nedelje; specijalističke studije imaju ukupno 60 ESPB (25 u prvom semestru i 35 u drugom semestru); u prvom i drugom semestru studenti imaju jedan obavezni predmet (po 4 ESPB) i tri izborna predmeta (po 7 ESPB), a u drugom semestru imaju obavezan završni rad koji je podeljen na specijalistički rad - predmet završnog rada i specijalistički rad (5+5 ESPB); Tri izborna predmeta biraju se sa liste od 10 predmeta. Predmeti su koncipirani i podeljeni po semestrima tako da student ima kontinuitet u odnosu na oblast zbog koje se opredelio da pohađa i završi specijalističke akademske studije; nema preduslova za upisivanje pojedinih predmeta; ocenjivanje studenata se izvodi ocenama od 5-10; obezbeđeno je kontinuirano praćenje i analiziranje uspešnosti studiranja; predviđeno je ocenjivanje kvaliteta studijskog programa, kvaliteta izvođenja nastave, kvaliteta nastavnika, adekvatnosti prostorija, opreme i dr. i nastava se izodi u adekvatnim amfiteatrima, učionicama i vežbaonicama na fakultetu, kao i na proizvodnim stočarskim farmama, u mlekarama, klanicama, u stručnim veterinarskim službama i naučnim institucijama.

U okviru specijalistički studija veterinarske medicine svrha studijskog programa je definisana na sledeći način: svrha studijskog programa je obrazovanje studenata za prepoznatljivu i jasnu profesiju i zanimanje doktora veterinarske medicine - specijaliste, koji po sticanju ove diplome stiče kompetencije i pravo upisa na uže specijalističke studije koje prepoznaće Zakon o

veterinarstvu, a propisuje Uprava za veterinarnu. Studijski program obezbeđuje sticanje kompetencija koje su društveno opravdane i korisne, a koje su definisane Zakonom o veterinarstvu i podrazumevaju da doktori veterinarske medicine – specijalsiti, budu stručnjaci sa znanjem i veštinama za obavljanje sledećih poslova: praćenje zaštite i unapređenja zdravlja životinja; zaštitu životinja od zaraznih i drugih bolesti; otkrivanje i dijagnostikovanje bolesti i lečenje obolelih životinja; sprovođenje mera zdravstvene zaštite životinja; zaštitu ljudi od zoonoza; kontrolu bezbednosti hrane životinjskog porekla i proizvoda životinjskog porekla na mestu uzgoja životinja, proizvodnje i prometa proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla i hrane za životinje; obeležavanje životinja radi kontrole kretanja i obezbeđivanja praćenja u proizvodnji i prometu životinja, proizvoda životinjskog porekla i hrane životinjskog porekla; kontrolu vode za napajanje životinja radi obezbeđivanja njene ispravnosti; kontrolu zdravlja priplodnih životinja i njihove reproduktivne sposobnosti, kao i sprovođenje mera za lečenje steriliteta i veštačkog osemenjavanja; zaštitu životne sredine od zagađenja uzročnicima zaraznih bolesti životinja; zaštitu životinja od mučenja i patnje, kao i staranje o dobrobiti životinja; kontrolu u proizvodnji i prometu veterinarskih lekova i medicinskih sredstava za upotrebu u veterinarskoj medicini; poslove dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije, dezodoracije i dekontaminacije i veterinarsku edukaciju i obaveštavanje. Svrha studijskog programa je u skladu sa osnovnim ciljevima visokoškolske ustanove na kojoj se program izvodi.

Program specijalističkih akademskih studija veterinarske medicine ima sledeće ciljeve: da stečena znanja i iskustva, budu nadogradnja njihovog obrazovanja, koje je stečeno na integrisanim studijama; da se omogući usvajanje znanja i veština u okviru oblasti i predmeta specifičnih za različite vidove specijalizacije definisane kroz zakon o veterinarstvu i evropski sistem veterinarske specijalizacije; da su sposobljeni za visokostručni neposredan rad u zdravstvenoj zaštiti životinja; sposobljenost studenta da u uslovima svakodnevne prakse, profesionalno primenjuje savremene i efikasne tehnologije i metode u prevenciji, dijagnostici i terapiji; da student stekne produbljena znanja i veštine, koje će mu omogućiti da povećava efikasnost rada na poslovima zdravstvene zaštite životinja i kontrole namirnica animalnog porekla; da je sposoban za planiranje i praktičnu organizaciju održive zdravstvene zaštite životinja, uz očuvanje životne sredine; da se formiraju stručnjaci, koji mogu aktivno i efikasno pratiti sva savremena dostignuća i njihovom primenom u praksi, dalje razvijati i unapređivati efikasnost zdravstvene zaštite životinja; da ovi stručnjaci budu sposobni da svoja znanja prenose drugima i da na taj način, utiču na proširivanje efikasne i ekonomične zdravstvene zaštite životinja; da studenti razviju sposobnosti timskog rada; da završeni studenti mogu samostalno primenjivati i razvijati nove postupke i metode u veterinarskoj medicini; da stečena znanja i veštine mogu koristiti za svoje dalje stručno usavršavanje i za završavanje viših stepena stručnog i naučnog obrazovanja, kao što su uže specijalističke studije, u sklasu sa zakonom o veterinarstvu.

Kompetence studenta po završetku specijalističkih studija su sledeće: da sastavi tačnu i bitnu istoriju bolesti životinje ili grupe životinja i njene/njihove okoline; da pravilno koristi medicinsku dokumentaciju; da upravlja i obuzdava životinju bezbedno i humano i da podučava druge da primenjuju ove tehnike; da izvrši kompletan klinički pregled; da vodi brigu o svim uobičajenim vrstama domaćih životinja u hitnim slučajevima i da ume da pruži prvu pomoć (problemi koji treba da se reše kod svake vrste životinja su: krvarenje, rane, teškoće u disanju, povrede oka i uha, nesvest, kliničko pogoršanje, opekatine, oštećenje tkiva, oštećenje unutrašnjih organa i zastoj rada srca, prva pomoć podrazumeva stavljanje zavoja, čišćenje rane, imobilisanje udova, veštačko oživljavanje i kontrola krvarenja); da proceni nutricioni status životinje i da

savet klijentu o uzgoju i ishrani životinja; da uzme, očuva i transportuje uzorke, izvrši standardne laboratorijske testove i da očita rezultate testova, da koristi rendgen aparat, aparat za ultrazvuk i drugu tehničku opremu; oštovanje regulativa vezanih za zoonoze i bolesti koje zahtevaju prijavljivanje; obavljanje sertifikacije; prepisivanje lekova u skladu sa zakonom i bezbedno skladištenje i uklanjanje lekova, koji su korišćeni i kojima je istekao rok; pravilna primena principa sterilizacije hirurške opreme i primena principa aseptične hirurgije; bezbedno izvođenje sedacije, opšte i lokalne anestezije i analgezije; sprovodenje eutanazije i propisno odlaganje leša; obavljanje post mortem pregleda; vršenje ante i post mortem inspekcije životinja namenjenih za ishranu ljudi; identificuje uslove koji utiču na kvalitet i bezbednost proizvoda animalnog porekla; primena preventivnih programa prilagođenih vrsti životinje; poštovanje rizika od kontaminacije prostora i opreme u veterinarskoj jedinici.

KURIKULUM SPECIJALISTIČKIH AKADEMSKIH STUDIJA 2020

R.b.	Naziv	Se m.	Aktivna nastava			ESPB	O/I	Tip predmeta
		P	V	D	Ost			
1	Primenjene metode naučnog rada i akademsko pisanje	1	3	1	0	0	4	O Teorijsko-metodološki
2	IZB BLOK 1- Izborni predmet 1	1	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
3	IZB BLOK 1-Izborni predmet 2	1	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
4	IZB BLOK 1-Izb. predmet 3	1	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
5	Organizacija rada i principi dobre veterinarske prakse	2	3	1	0	0	4	O Akademsko-opšteobrazovni
6	IZB BLOK 2- Izb.predmet 1	2	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
7	IZB BLOK 2-Izb. predmet 2	2	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
8	IZB BLOK 2-Izb. predmet 3	2	3	1	2	0	7	I Naučno i stručno-aplikativni
9	Specijalistički rad – predmet završnog rada	2				4	5	O Akademsko-opšteobrazovni
10	Specijalistički rad	2				4	5	O Stručno aplikativni

Izborni predmeti

Br	Naziv	Sem.	P	V	DON	ESPB
1.	Makroskopske i mikroskopske karakteristike građe i funkcija odabranih tkiva i organa	1	1	3	1	2
2.	Klinička patomorfologija i laboratorijska dijagnostika	1	3	1	2	7
3.	Veterinarska forenzika i pravni aspekti obdukcije životinja	1	3	1	2	7
4.	Principi analogne i digitalne rendgenologije	1	3	1	2	7
5.	Dijagnostika i terapija bolesti pčela, riba, ptica i egzotičnih životinja	1	3	1	2	7

6.	Upravljanje bezbednošću mleka i proizvoda od mleka	1	3	1	2	7
7.	Metodi bakteriološke, mikološke i parazitološke dijagnostike	1	3	1	2	7
8.	Klinička virusologija sa virusološkom dijagnostikom	1	3	1	2	7
9.	Klinička patologija i dijagnostika poremećaja metabolizma životinja	1	3	1	2	7
10.	Imunološka dijagnostika infekcije	1	3	1	2	7
11.	Dijagnostika i terapija bolesti preživara	2	3	1	2	7
12.	Dijagnoza i terapija bolesti pasa i mačaka	2	3	1	2	7
13.	Dijagnostika i terapija bolesti svinja	2	3	1	2	7
14.	Dijagnostika i terapija bolesti kopitara	2	3	1	2	7
15.	Terenska epidemiologija	2	3	1	2	7
16.	Klinička patologija i dijagnostika bolesti životinja	2	3	1	2	7
17.	Anestezioligija i operativne tehnike kod domaćih životinja	2	3	1	2	7
18.	Klinička patologija i terapija u reprodukciji životinja	2	3	1	2	7
19.	Primenjena biotehnologija i hiruške metode u reprodukciji i porodiljstvu	2	3	1	2	7
20.	Upravljanje bezbednošću mesa	2	3	1	2	7

SAMOVREDNOVANJE NASTAVNOG PROCESA OD STRANE STUDENATA VETERINARSKE MEDICINE U PROTEKLOJ DESENJI

Kvalitet je definisan kao skup karakteristika, koje zadovoljavaju potrebe korisnika i stepen usaglašenosti sa specifikacijama i zahtevima. Traženi (zahtevani ili očekivani) kvalitet usluge, predstavlja nivo kvaliteta usluge, koje zahtevaju korisnici od visokoškolske ustanove. Korisnici visokoškolske ustanove nisu samo studenti, već i nastavnici, ostali zaposleni, država, strukovne organizacije i komore, stručnjaci u praksi dr. Projektovani (planirani ili ciljani) kvalitet usluge, predstavlja nivo kvaliteta usluge, koji isporučilac usluge, namerava da pruži korisnicima. Na njega ima uticaj nivo kvaliteta koji traže korisnici, spoljni i unutrašnji zahtevi, budžetska i tehnička ograničenja i performanse konkurenata i sl. Realizovani (objektivni ili isporučeni) kvalitet usluge, predstavlja nivo kvaliteta usluge koji se ostvaruje u realnom vremenu. Realizovani kvalitet usluge predstavlja jedan od najznačajnijih elemenata za analizu i unapređenje kvaliteta usluge. Subjektivni (doživljeni ili ocjenjeni) kvalitet usluge, predstavlja nivo kvaliteta usluge kakvim ga korisnici doživljavaju. Percepcija korisnika u vezi sa kvalitetom isporučene usluge zavisi od njihovog ličnog iskustva sa uslugom i od informacije, koje dobijaju o usluzi, od isporučilaca ili iz drugih izvora ili od sopstvane okoline. Svi ovi oblici kvaliteta se najčešće međusobno prepliću u praksi. Ukoliko se međusobno ne dodiruju, to je krajnje nepovoljna situacija za pružaoca i korisnika usluge. Iz traženog kvaliteta treba da sledi projektovani kvalitet, koji će biti u vezi sa ocenjenim kvalitetom, a ocjenjeni će biti direktno povezan sa realizovanim kvalitetom.

Visokoškolska ustanova donosi i realizuje strategiju obezbeđenja kvaliteta u radu. Visokoškolska ustanova utvrđuje jasno formulisanu strategiju obezbeđenja kvaliteta nastavnog procesa, upravljanja visokoškolskom ustanovom, nenastavnih aktivnost, uslova rada i studiranja.

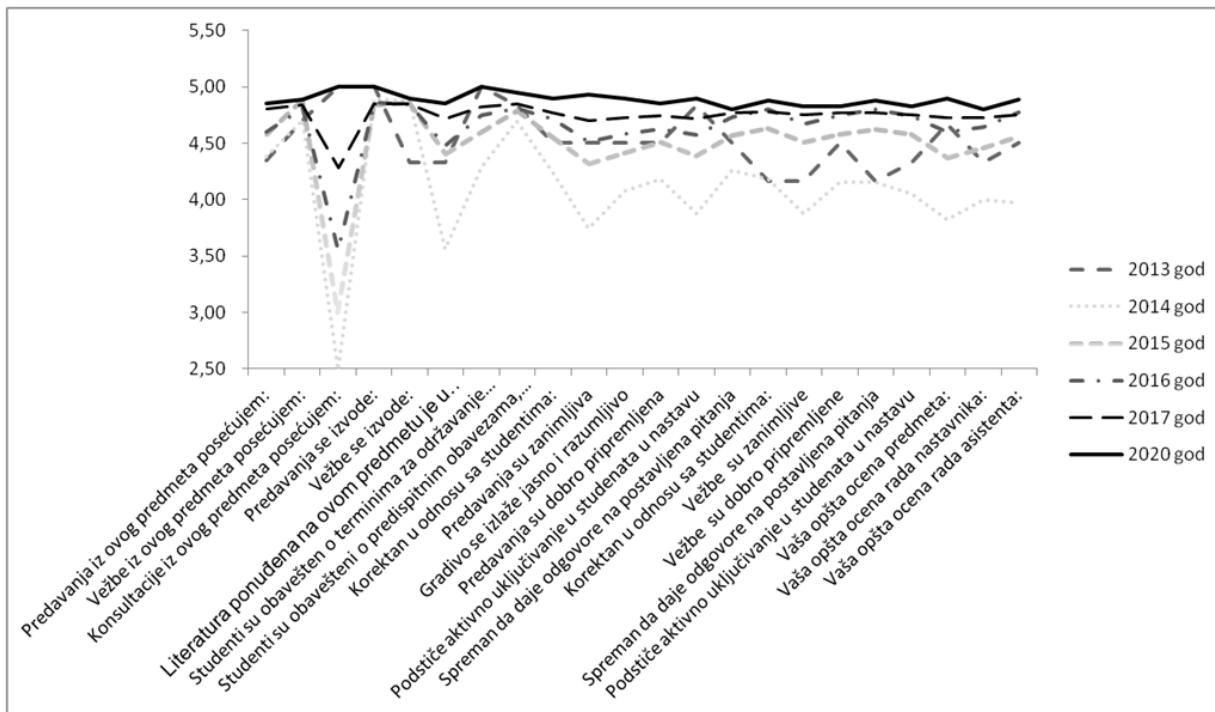
Visokoškolska ustanova uključuje sve zainteresovane strane (predstavnike studenata, tržišta rada, strukovnih udruženja itd.), u proces kreiranja strategije obezbeđenja kvaliteta. Ona obrazuje posebnu komisiju za obezbeđenje kvaliteta, iz reda nastavnika, saradnika, nenastavnog osoblja i studenata i u praksi sprovodi utvrđenu strategiju obezbeđenja kvaliteta i u tom cilju preduzima potrebne aktivnosti za realizaciju strategije obezbeđenja kvaliteta i preduzima mere za otklanjanje uočenih nepravilnosti. Posebno prati kvalitet izvođenja nastave, obavljanja ispita, uspešnost studenata u studiranju u celini i na pojedinačnim predmetima, kvalitet udžbenika i preduzima potrebne mere za otklanjanje uočenih nedostataka. Studenti imaju aktivnu ulogu u donošenju i sprovođenju strategije obezbeđenja kvaliteta. Posebno je značajna ocena kvaliteta nastavnog procesa, koja se utvrđuje anketiranjem studenata. Samovrednovanje je sastavni deo strategije obezbeđenja kvaliteta i sprovodi se u intervalima od najviše tri godine. U postupku samovrednovanja razmatra se i ocena studenata o kvalitetu nastavnog procesa. Visokoškolska ustanova ima opšti akt o udžbenicima. Na osnovu misije i vizije Fakulteta, rukovodstvo Fakulteta je utvrdilo Strategiju obezbeđenja kvaliteta u svim procesima rada Fakulteta, sa posebnim naglaskom na kvalitet nasavnog procesa, uslova studiranja itd. Fakultet ima Komisiju za kvalitet čija je uloga obezbeđenje kvaliteta: planiranje, realizacija, nadzor i unapređenje efektivnosti i efikasnosti svih procesa, a posebno nastavnog. Izveštaj o samovrednovanju obuhvata sve elemente kvaliteta studijskih programa i uslova u visokoškolskoj ustanovi. U proces samovrednovanja uključeni su studenti, zaposleni, diplomirani studenti i poslodavci. Samovrednovanje studijskih programa nalazi se u dokumentu "Izveštaj o samovrednovanju i ocenjivanju kvaliteta", u kome se nalaze kurikulumi, struktura studijskih programa i resursi. Studenti svih godina, pri kraju semestra, za svaki predmet, ocenjuju kvalitet nastave i izvođača (nastavnika i saradnika). Ocenjivanje se vrši sistematski. Izveštaj o samovrednovanju i ocenjivanju kvaliteta obrađuje sledeće standarde: Standard 1- Strategija obezbeđenja kvaliteta, Standard 2- Standardi i postupci za obezbeđenje kvaliteta, Standard 3- Sistem obezbeđenja kvaliteta, Standard 4- Kvalitet studijskog programa, Standard 5- Kvalitet nastavnog procesa, Standard 6- Kvalitet naučnoistraživačkog, umetničkog i stručnog rada, Standard 7- Kvalitet nastavnika i saradnika, Standard 8- Kvalitet studenata, Standard 9- Kvalitet udžbenika, literature, bibliotečkih i informatičkih resursa, Standard 10- Kvalitet upravljanja visokoškolskom ustanovom i kvalitet nenastavne podrške, Standard 11- Kvalitet prostora i opreme, Standard 12- Finansiranje, Standard 13- Uloga studenata u samovrednovanju i proveri kvaliteta, Standard 14- Sistematsko praćenje i periodična provera kvaliteta i Standard 15- Kvalitet doktorskih studija. Za svaki od standarda opisana je organizacije i stanja na visokoškolskoj ustanovi i urađena je SWOT analiza.

Visokoškolske ustanove moraju sprovoditi postupak vrednovanja sopstvenih dostignuća, kao preduslov i pripremu za vrednovanje od strane nezavisnih komisija, a taj postupak se naziva samovrednovanje ustanove. Samovrednovanje je definisano posebnim pravilnikom. Osnovni cilj samovrednovanja je poboljšanje kvaliteta nastavnog procesa, studijskih programa i uslova rada. Cilj vrednovanja od strane studenata je utvrđivanje mišljenja studenata o: pedagoškom radu nastavnika i saradnika, koje se uzima u obzir prilikom izbora u zvanje istih; kvalitetu studijskog programa u postupku akreditacije i oceni kvaliteta i nastave i uslova rada u postupku samovrednovanja i akreditacije fakulteta. Cilj samovrednovanja od strane zaposlenih na Fakultetu je utvrđivanje mišljenja o oceni kvaliteta studijskih programa, nastave i uslova rada u postupku akreditacije studijskih programa i Fakulteta. Cilj vrednovanja od strane poslodavaca kod kojih rade završeni studenati Fakulteta je da se poboljša kvalitet studijskih programa i kompetencija studenata. Anketiranje studenata se sprovodi pri kraju svakog semestra, nakon diplomiranja i

nakon zaposlenja. Ankete vrednovane od strane studenata su anonimne. Nakon anketiranja studenata, podaci se automatski obrađaju putem informacionog sistema Fakulteta. Dobijene rezultate Studentska služba dostavlja šefovima katedri, a oni nastavnicima za svaki nastavni predmet na kome su angažovani. Na osnovu tih rezultata svaki nastavnik pravi izveštaj koji dostavlja rukovodiocu studijskog programa, a on formira izveštaj koji dostavlja katedri zaduženoj za realizaciju studijskog programa. Na katedri se analiziraju rezultati anketa i pravi Izveštaj koji se dostavlja prodekanu za nastavu.

Odgovori na 22 pitanja u skladu sa pravilnikom i dobijene prosečne ocene prikazane su na grafikonu 7. Rezultati samovrednovanja sprovedeni u periodu od 2013. do 2020. godine pokazuju trend povećanja prosečnih ocena koje su studenti dali po svim pitanjima. Najveći napredak vezan je za konsultacije, koje su vremenom bile bolje vrednovane. Prema našim saznanjima studenti sve češće pohađaju konsultacije naročito na radnim jedinicama i predmetima gde postoje mogućnosti za dodatni praktični rad.

Politika Departmana za veterinarsku medicinu u Novom Sadu od 2017. godine je u mnogome doprinela poboljšanju ocene kvaliteta od strane studenata. Da bi obezbedili usvajanje profesionalnih kvalifikacija svojim studentima, Departman za veterinarsku medicinu je sve svoje aktivnosti usmerio u razvoj nastavnih, naučnih i privrednih kapaciteta. Razvoj nastavnih kapaciteta podrazumeva prijem nastavnih kadrova i konstantno usavršavanje kurikuluma integrisanih i doktorskih studija veterinarske medicine, da bi studenti stekli "znanja i veštine prvoga dana" koji su propisani nacionalnim i međunarodnim standardima.

Ocene dobijene od strane studenata tokom samovrednovanja nastavnog procesa na integrisanim studijama veterinarske medicine u Novom Sadu za period 2013-2020.

Razvoj naučnih kapaciteta odvijao se kroz realizaciju kvalitetnih projekata kojima su obezbeđivani naučni rezultati, naučna oprema i mobilnost. Na taj način su nastavnici konstantno

unapređivali i inovirali sopstvena znanja i uslove rada. Studentima se pored poznatih podataka iz literature nude najnoviji podaci i iskustva iz sopstvenih istraživanja, a implementiraju se metode koje su usvojene tokom mobilnosti i boravka na prestižnim veterinarskim visoko-obrazovnim ustanovama. Studenti su sve više aktivno uključeni u naučno-istraživačke aktivnosti na svim nivoima studija.

U poslednjih nekoliko godina od velikog značaja je razvoj privrednih kapaciteta, gde nastavnici svoje naučne i istraživačke potencijale predstavljaju privredi i rešavaju probleme u praksi. Studenti su uključeni u svakodnevni praktični rad i pružaju usluge vlasnicima kućnih ljubimaca, farmerima, veterinarima i ostalim zainteresovanim pojedincima i privrednim subjektima, što omogućuje da tokom nastavnog procesa vrlo brzo sagledaju sve oblasti veterinarske medicine i poziciju veterinara u procesu zdravstvene zaštite životinja, obezbeđivanja zdravstveno bezbedne hrane i dr. Imajući u vidu da je prošlo 20 godina od osnivanja studijskog programa i Departmana za veterinarsku medicinu postoji tendencija što ravnomernijeg razvijanja sva tri navedena segmenta visokog veterinarskog obrazovanja, stavljajući studente u centar aktivnosti.

OPREMA I USLOVI ZA REALIZACIJU NASTAVE VETERINARSKE MEDICINE, ISTRAŽIVANJA I RAD U PRIVREDI

USLOVI USTANOVE ZA REALIZACIJU NASTAVE I ISTRAŽIVANJA

Nastavni proces se na Fakultetu odvija u dve smene i prema broju studenata na svim nivoima (3.466) i ukupnom prostoru ($20.465,69\text{ m}^2$), što iznosi $5,9\text{ m}^2$ po studentu i dodatnim prostorom od 4.261 m^2 na oglednim dobrima fakultet raspolaže $24.726,69\text{ m}^2$, odnosno sa $7,13\text{ m}^2$ bruto prostora po studentu. Nastava se odvija u jednom amfiteatru, 5 velikih predavaonica, 11 manjih predavaonica, 22 vežbaonice, 102 laboratorije za eksperimentalnu nastavu i 3 informatičko-računarske laboratorije. Fakultet raspolaže sa 11 prostorija u kojima se održavaju ispiti, odbrane završnih radova i sednice. Fakultet raspolaže ukupnim kapacitetom od 3.664 mesta, odnosno 7.563 m^2 neto prostora za izvođenje nastave. Pošto se nastava obavlja u dve smene to po studentu iznosi $4,36\text{ m}^2$ neto prostora, odnosno 2,11 mesta po studentu. Nastavnici i saradnici raspolažu sa ukupno 245 kabinetom. Fakultet ima obezbeđen prostor za administrativne i druge poslove: za studentsku službu 1 kancelariju sa još dve pomoćne prostorije, 5 kancelarija za finansijsko-računovodstvenu službu, prostoriju za pisarnicu i arhivu, kancelariju za sekretara, sekretaricu dekana, dekana, 4 kancelarije za prodekan, 2 kancelarije za administratora mreže i rukovodioca kvaliteta, svečanu salu, restoran za studente, restoran za zaposlene, prostoriju za tehničku službu, magacin, garažu, knjižaru i banku. Fakultet poseduje 6 potpuno renoviranih i opremljenih dvokrevetnih garsonjera, namenjene za smeštaj gostiju Fakulteta. Fakultet poseduje centralnu biblioteku površine $76,50\text{ m}^2$ i studentsku čitaonicu površine $119,25\text{ m}^2$ sa 66 mesta i ukupno 46.906 bibliotečkih jedinica, 3 računarske laboratorije ukupne površine $81,25\text{ m}^2$ sa 74 računara, od ukupno 390 računara, koji su priključeni 24 časa na internet.

Celokupna nastava se odvija u prostoru na kome je nosilac prava korišćenja Poljoprivredni fakultet Novi Sad, u okviru kampusa Univerziteta u Novom Sadu. Celokupan prostor ima upotrebnu dozvolu za obavljanje nastavno-naučne delatnosti i u skladu sa tim zadovoljava urbanističke, tehničko-tehnološke i higijenske uslove. Fakultet raspolaže odgovarajućom tehničkom opremom za savremeno izvođenje nastave. U biblioteci fakulteta su 3 kompjutera. U amfiteatru, 5 predavaonica i 26 vežbaonica su ugrađeni stacionarni uređaji za prezentaciju predavanja. Oprema je bezbedna za rad i izvođenje nastave u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnim standardima o čemu su studenti posebno obavešteni preko uputstava za korišćenje. Fakultet svake godine za nastavnike i saradnike organizuje obuku o protivpožarnoj zaštiti. Postupak održavanja opreme je definisan posebnim dokumentima.

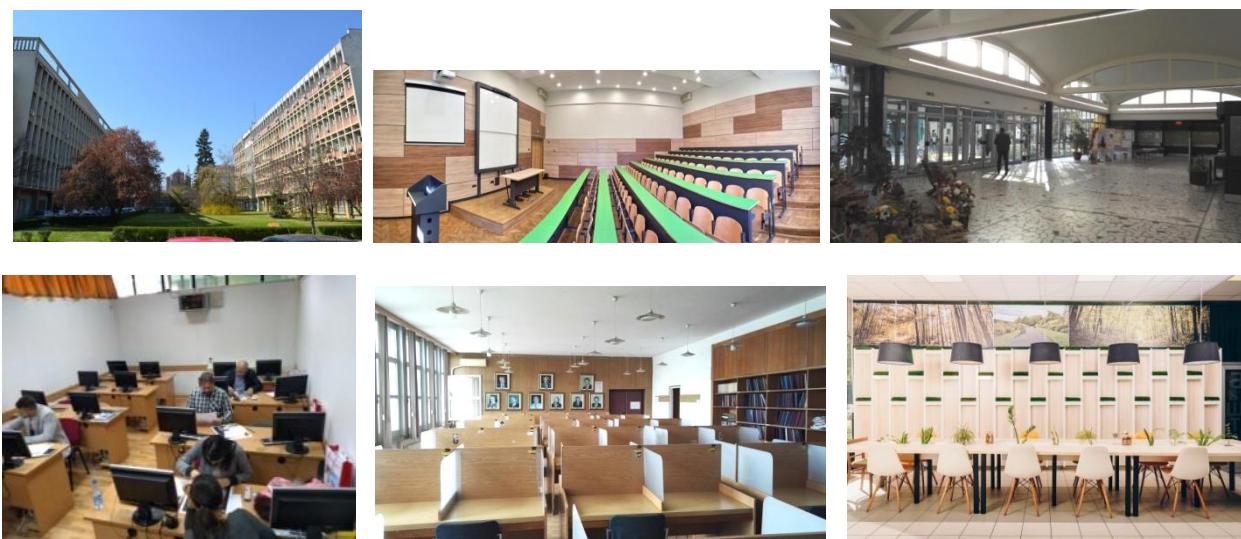
Za odlazak na terenske vežbe, studenti imaju jedan veliki autobus sa 50 mesta i jedan mini-bus, sa 22 mesta. Za rad studentskog parlamenta i studentskih organizacija Fakultet je obezbedio 3 prostorije. Na fakultetu postoji studentska i nastavnička kantina, obezbeđen je prilaz i toalet za studente sa posebnim potrebama. U holu fakulteta nalaze se prodavnica, knjižara i banka.

Za izvođenje studijskih programa obezbeđene su sopstvene nastavno-naučne baze i nastavno naučne baze u privredi. U okviru saradnje sa privredom Fakultet i Departman su u cilju kvalitetnog izvođenja nastave na studijskim programima obezbedili izvođenje stručne prakse i dela nastavnog procesa u odgovarajućim preduzećima, odnosno veterinarskim subjektima.

Mapa univerzitetskog kampusa u Novom Sadu

- 1 Univerziteta u Novom Sadu – centralna zgrada
- 2 Poljoprivredni fakultet – Veterinarska klinika u depadansu do saobraćajnica
- 3 Tehnološki fakultet
- 4 Fakultet za sport i fizičku kulturu
- 5 Filozofski fakultet
- 6 Pravni fakultet
- 7-12 Fakultet tehničkih nauka, kod zgrada 8 i 9, trenutno se završava izgradnja Naučno-tehnološkog parka
- 13-18 Prirodno matematički fakultet
- 20 Visoka poslovna škola
- 21 Ekonomski fakultet
- 22-23 Studentski domovi
- 24 Asistentski dom
- 25 Studentski restoran
- 26, 28-29 Sportsko-rekreativni deo za studente
- 27 Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata
- *Van kampusa su Medicinski fakultet i Akademija umetnosti, kao i još četiri studentska doma

Izgled fakultetskih paviljona, učionica, hodnika, kompjuterske učionice, čitaonice sa bibliotekom i studentskog resotrana

Sala za anatomiju

Detalji sa klinike za male životinje – prijemna ambulanta i hirurška sala

RTG kabinet – aparat i digitalno razvijanje snimaka

Laboratorijske postavke za patološku fiziologiju – hematologija, biohemija i endokrinologija

Laboratorijska za patohistologiju i obdukcionalnu salu

Detalji iz laboratorija za mikrobiologiju, parazitologiju, serologiju i molekularnu dijagnostiku

Veterinarska apoteka

Laboratorijska za analizu namirnica animalnog porekla, Laboratorijska za kvalitet mleka i Laboratorijska za kontrolu kvaliteta hrane za životinje (Departman za stočarstvo)

Agrocampus – Nacionalni istraživačko-obrazovni centar inovacionih tehnologija u poljoprivredi Temerin

Terenske vežbe sa studentima

STALNE USLUGE KLINIKE I LABORATORIJA

Nastavnici su pored nastavnih i naučnih aktivnosti uključeni i u rad sa privredom. U tom cilju Departman za veterinarsku medicine, kao i ostali Departmani Poljoprivrednog fakulteta ponudili su svoje kataloge usluga, a cilj je da kao ustanova ponudimo kompletne usluge za privredu iz oblasti za koje smo kometentni. Svakodnevno raspolažemo sa uslugama koje su predstavljene u narednom pregledu, a pored toga, vršimo i brojne druge analize u okviru različitih istraživačkih projekata.

VETERINARSKA KLINIKA

1. KLINIČKI PREGLED

Klinički pregled psa i mačke
Klinički pregled kopitara
Klinički pregled velikih papkara
Klinički pregled malih papkara
Specijalistički pregled
Klinički pregled van radnog vremena
Pregled domaće živine do 100 jedinki
Pregled domaće živine preko 100 jedinki
Pregled domaće živine preko 1000 jedinki
Klinički pregled ribe
Klinički pregled divljih životinja u zoovrtu
Klinički pregled kućnih ljubimaca (Ptice, glodari, egzote i sl.)
Klinički pregled goveda u zapatu do 20 grla
Klinički pregled goveda u zapatu preko 20 grla
Klinički pregled svinja i ovaca u zapatu do 100 grla
Klinički pregled ovaca i svinja u zapatu preko 100 grla
Klinički pregled pčelinjeg društva
Dnevna terapija
Stacionarno lečenje
Intenzivna nega
Kontrolni pregled
Kontrolni pregled egzote
Pregled konsultacija
Mali sistematski pregled
Veliki sistematski pregled
Mini sistematski pregled

2. APLIKACIJA LEKOVA I ANESETZIJA

Aplikacija s/c, i/m, i/c
Aplikacija leka per os
Aplikacija i/v
Aplikacija antiparazitskog leka
Aplikacija intraartikularno
Infuzija
Transfuzija krvi
Ostala aplikovanja lekova
Inhalaciona anestezija
Injekciona anestezija
Sedacija
Anestezija lokalna infiltrativna

Anestezija lokalna vodiljna

Epiduralna anestezija
3. TERENSKA DIJAGNOSTIČKA ISPITIVANJA

Tuberkulinizacija goveda
Tuberkulinizacija svinja
Mastitis - brzi test (krave)
Mastitis - brzi test (koze i ovce)
Pregled mokraće - brzim testovima
4. UZIMANJE UZORAKA ZA LABORATORIJSKI PREGLED

Uzimanje briseva
Uzorkovanje krvi klinika
Uzorkovanje krvi - eksterni pacijenti
Obrada uzorka
Slanje uzorka
Kontrola vimena i uzimanje uzoraka
Uzimanje mokraće - kateterizacija
Uzimanje uzoraka izlučevina i ispirka
Uzimanje uzoraka izmeta
Uzimanje uzoraka za dijagnostiku ektoparazita
5. FIZIKALNA DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA

Merenje krvnog pritiska
Elektrokardiogram
Terapija kiseonikom po satu
Rendgenografija jedan snimak
Rendgenografija dva snimka
Izdavanje sertifikata za HD i ED
Preevaluacija za HD
Izdavanje sertifikata za HD, ED, OCD, SD
Aplikacija kontrasnog sredstva
RTG usluga po ugovoru 1
Tumačenje RTG snimaka
Izdavanje RTG nalaza
Rentgenografija četiri snimka
Rentgenografija tri snimka
RTG usluga po ugovoru 2
Mijelografija
Ultrazvučna dijagnostika 1-3

6. PORODILjSTVO, GINEKOLOGIJA I V.O.

Porodaj kuje

Porodaj kuje - težak
Porodaj mačke
Porodaj mačke - težak
Porodiljski Pregled sa terapijom uterusa, vagine ili jajnika - velike životinje
Porodiljski Pregled sa terapijom uterusa, vagine ili jajnika - male životinje
Uklanjanje zaostale posteljice velike životinje
Šivenje mekih porodajnih puteva
Prolapsus vagine, repozicija i zatvaranje šivenjem malih životinja
Prolapsus vagine, repozicija i zatvaranje velikih životinja
Prolapsus vagine, repozicija i zatvaranje ostale životinje
Pregled na graviditet kobila (rekitalno)
Pregled na graviditet krava (rekitalno)
Prolapsus uteri - repozicija - kobila
Prolapsus uteri - repozicija - krava
Prolapsus uteri - repozicija - ovaca, koza
Amputacija uterusa
Terapija kod oboljenja penisa (konj, bik, nerast)
Terapija kod oboljenja penisa (ostale životinje)
Porodiljsko-ginekološki zahvat 1-3
7. VEŠTAČKO OSEmenjAVANjE

Veštačko osemenjavanje krave
Ponovno osemenjavanje krave
Veštačko osemenjavanje krmače
Ponovno osemenjavanje krmače
Veštačko osemenjavanje ovce, koze
Veštačko osemenjavanje kuje
8. HIRURŠKI ZAHVATI NA TRBUŠNOJ I GRUDNOJ DUPLjI

Abdominalni kriptorhizam kod konja
Abdominalni kriptorhizam kod nerasta
Perforirajuće rane (konj, pas)
Resekcija creva (konj, pas)
Enterotomija lakša
Enterotomija teža
Gastrotomija
Gatropexija kod psa
Operacija stranog tela predželudaca prezivara
Ingvinalna hernija konja
Ingvinalna hernija (pas, mačka)
Dijagnostička laparatomija kod konja

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Laparatomija (pas, mačka)	Repjicija prolapsusa očne jabućice	Kastracija psa kriptorhid
Carski rez kobila	Repjicija prolapsusa očne jabućice sa kantomtomijom	Kastracija mačora
Carski rez krava	Hirurgija oka i kapaka 1-7	Ovarijskotomija nazimice, krmače
Carski rez krmaca	Pregled-specijalne promocije	Ovariohisterektomija kuje
Carski rez ovce, koze	12. STOMATOLOGIJA	Ovariohisterektomija mačke
Carski rez kuge, mačke	Uklanjanje Zubnog kamence lakše	15. OSTALI HIRURŠKI ZAHVATI
Umbilikalna hernija kod velikih životinja (konj, goveče)	Uklanjanje kamence teže	Terapija paraanalnih žlezda
Umbilikalna hernija svinja	Ekstrakcija zuba - konj, goveče	Cedenje paranalnih žlezda
Umbilikalna hernija kod psa	Zubna fistula	Obaranje velikih životinja
Umbilikalna hernija mladunčadi mačke	Turpjanje zuba velike životinje	Stavljanje jednostavnog zavoda
Umbilikalna hernija mladunčadi psa	Ekstrakcija zuba - psa, mačke lakša	Stavljanje gipsanih zavoja
Operacije na plućima	Ekstrakcija zuba - psa, mačke teža	Fiksiranje velikih životinja (goveče, konj)
Traumatski pneumotoraks	Skrćivanje Zubala glodara	Fiksiranje malih životinja (svinja, ovca, pas, mačka)
Troakiranje konja, govečeta	Stomatološka terapija 1-8	Obeležavanje mikročipom
Troakiranje ostalih životinja	13. HIRURŠKI ZAHVATI NA EKSTREMITETIMA i vilici	Obeležavanje i registrovanje životinja
Cistotomija psa i mačke	Uklanjanje kandži indikovano (pas, mačka)	16. VAKCINACIJA I
Uretrostoma psa i mačke	Uklanjanje kandži ukrasnih ptica indikovano	DEHELMINTIZACIJA
Abdominalna hirurgija 1-10	Amputacija prsta psa	Vakcinacija goveda, konja
9. HIRURŠKI ZAHVATI NA KOŽI	Amputacija prvog prsta psa - neokoštalo	Vakcinacija svinja
Otvaranje apcesa (lakših)	Amputacija prvog prsta psa - okoštalo	Vakcinacija ovaca
Otvaranje apcesa (teških)	Amputacija papka govečeta	Vakcinacija pasa, mačaka usluga
Operacija mlečne fistule	Amputacija papka (svinja, tele, ovca)	Vakcinacija DHPPi-L za leglo po kučetu
Operacija tumora (lakših)	Operacija panaricijuma	Vakcinacija Puppy celo leglo po kučetu
Operacija tumora (težih)	Korekcija papaka	Vakcina pasa petovalentnom vakcinom
Obrada rane	Korekcija kopita	Vakcina pasa dvovalentnom vakcinom - Puppy
Šivenje rane (lake)	Rak kopita (radikalni zahvat)	Vakcinacija mačke polivalentnom vakcinom
Šivenje rane (teške)	Terapija frakture (operativno) pasa - teška	Paket usluga: vakcina protiv besnila, čipovanje i uvod u evidenciju - pasoš
Operacija atrezije i strikture sise	Terapija frakture (operativno) mačaka - teška	Čipovanje i izdavanje pasoša
Amputacija sise govečeta	Terapija frakture (operativno) pasa - laka	Vakcinacija protiv besnila
Amputacija repa psa i mačke indikovana	Terapija frakture (operativno) mačaka - laka	Dehelmintizacija - velike životinje
Transpalantacija kožnog režnja	Amputacija prednje noge pasa	Dehelmintizacija - male životinje
Flap plastika kože	Amputacija zadnje noge pasa	Dehelmintizacija pasa i mačaka
Hirurgija kože 1-10	Amputacija prednje noge mačka	Tretman ektoparazita
10. HIRURŠKI ZAHVATI NA VRATU, GLAVI I USNOJ DUPLJI	Amputacija zadnje noge mačka	17. EUTANAZIJA
Otitis - prva terapija	Blok trohleoplastika kolenog zglobo	Neškodljivo uklanjanje leša
Otitis - dalja terapija	Transpozicija tuberositas tibiae	Eutanazija manjeg psa i mačke
Toaleta uha	Lateralni šav kolenog zglobo	Eutanazija većeg psa
Korektura i ispravljanje vilice	Ortopedska hirurgija 1-8	Eutanazija gigantskih rasa
Tonzilektomija	14. HIRURŠKI ZAHVATI	Eutanazija velikih životinja
Debikiranje kljunova ptica	KASTRACIJE I OVARIJEKTOMIJE	Neškodljivo uklanjanje leša egzote
Obezrožavanje teladi do 6 nedelja	Kastracija kopitara	18. VETERINARSKA UVERENJA I
Obezrožavanje starije teladi	Kastracija kopitara - kriptorhid	POTVRDE
Amputacija roga	ingvinalni	Veterinarska potvrda
Amputacija roga - teža	Kastracija kopitara - kriptorhid	Stručno mišljenje, zapisnik o šteti
Uklanjanje stranog tela iz jednjaka	abdominalni	Izdavanje potvrde na osnovu izjave vlasnika
Operacija na ezofagusu	Kastracija bika - krvno	19. OSTALE USLUGE
Vadenje stranog tela iz jednjaka	Kastracija bika - beskrvno	Izlazak na poziv stranke kod ne izvršene intervencije
neoperativno	Kastracija praseta do 15 kg	Saveti u pojedinačnim slučajevima (bez pregleda)
Brahicefalični sindrom -palatoplastika	Kastracija praseta (kriptorhida)	Izlazak na poziv vlasnika
Brahicefalični sindrom - rinoplastika	Kastracija manjeg nerasta	Izdavanje leka sa savetom
Hematom uva psa	Kastracija nerasta preko 200 kg	Izlazak na teren do 10 km
Operacija glave i vrata 1-10	Kastracija nerasta - kriptorhid	Izlazak na teren do 10 -50 km
11. HIRURŠKI ZAHVATI na oku i kapcima	Kastracija malih papkara - krvna	Izlazak na teren 50-100 km
Pregled očiju	Kastracija malih papkara - krvna	Brzi testovi-akcijska cena
Ispiranje suznog kanala	Kastracija psa	
Entropijum i ektrapijum oka operativno		
Enukleacija očne jabućice		
Cista trećeg očnog kapka		
Flap konjuktive		

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

19. PREGLED I IZDAVANJE MEĐUNARODNOG SERTIFIKATA O KUKOVIMA KOD PASA (HIP ELBOW DISPLASIA – INTERNATIONAL CERTIFICATE)		Ukupni proteini:urea odnos u urinu GGT:kreatinin odnos u urinu Glukoza u urinu Bilirubin u urinu	LABORATORIJA ZA PARAZITOLOGIJU
LABORATORIJA ZA PATOLOŠKU FIZIOLOGIJU		4.CITOLOGIJA Pregled Pregled punktata trbušne duplje Pregled punktata grudne duplje Pregled punktata zglobova Ispitivanje karakteristika eksudata Citologija uterusa Citologija vimenja	Pregled dijafragme domaće svinje na trihinelozu-kompresija Veštačka digestija dijafragme domaće svinje Veštačka digestija dijafragme divlje svinje Knottov test uz diferencijaciju vrsta (D.repens, D.immitis , A.reconditum) Detekcija cirkulišućih antigena odrasle D.immitis Knottov test + detekcija Ag D.immitis
1.BIOHEMIJA		5.ENDOKRINOLOGIJA Insulin Indeks insulinske rezistencije Progesteron T3 T4 Kortizol	Koprološki pregled, pojedinačni, kvalitativni -flotacija Koprološki pregled, zbirni uzorak, kvalitativni -flotacija Koprološki pregled, pojedinačni, kvalitativni - (nativni+ flotacija+sedimentacija) Koprološki pregled, zbirni, kvalitativni - (nativni+ flotacija+sedimentacija) Kanalistička osetljivost= 50 epg Analitička osetljivost= 25 epg Analitička osetljivost= 10 epg Analitička osetljivost= 8 epg Koprološki pregled, zbirni uzorak, kvantitativni: Analitička osetljivost= 50 epg Analitička osetljivost= 25 epg Analitička osetljivost= 10 epg Analitička osetljivost= 8 epg
Pregled Albumini Alfa amilaza Alkalna fosfataza ALT AST Bilirubin direktni Bilirubin ukupni Kalcijum Glukoza Globulini GGT Holesterol Holesterol - LDL Holesterol - HDL Kalcijum Kreatin kinaza Kreatinin Laktat LDH Lipaza Magnezijum P neorganski Trigliceridi Ukupni proteini Urea BHB NEFA		6.PROFILI Profil Opšti profil Pre/postoperativni profil Bubrežni profil Kardio profil Profil jetre Anemija / hemoliza profil Kompletan hematološki profil Energetski bilans profil Metabolički profil preživara Puerperalna pareza / mišićni profil Pankreasni profil Polidipsija/	Koprološki pregled, pojedinačni, kvalitativni: Analitička osetljivost= 50 epg Analitička osetljivost= 25 epg Analitička osetljivost= 10 epg Analitička osetljivost= 8 epg Koprokultura i identifikacija kokcidija Koprokultura i identifikacija strongilida preživara Koprokultura i identifikacija strongilida konja (i magaraca) Dokazivanje i identifikacija razvojnih oblika plućnih parazita kod životinja Pregled skarifikata kože Pretraga celofanskog brisa i parazitoloska determinacija Parazitoloski pregled unutrašnjih organa (postmortem) Parazitoloski pregled creva Determinacija parazita Procena infektivnosti pašnjaka Parazitoloska pretraga zemljista Provera efikasnosti antihelminnika protiv nematoda - preživari (WAAVP metod, FECRT, po preparatu) Provera efikasnosti antihelminnika protiv nematoda - konji (pojedinačan uzorak) Interpretacija nalaza Uputstvo za upotrebu leka
2. HEMATOLOGIJA		BIOPSIIA Biopsija pojedinačna Biopsija multipla Biopsija multipla 2 Aspiraciona biopsija PATOHISTOLOGIJA Operativni materijal do 5 kalupa Operativni materijal 5-10 kalupa Patohistološki nalaz po organu Izrada jednog parafinskog bloka Izrada jednog HE preparata sa donetog bloka Fotografisanje preparata CITOLOŠKI UZORCI Citološki nalaz po uzorku Citološki uzorci po uzorku Citološki uzorci sa izradom parafinskog bloka OBDUKCIJA Kompletna obdukcija Parcijalna obdukcija	
Pregled Kompletana krvna slika sa leukocitarnom formulom i distribucijom veličine krvnih ćelija Sedimentacija 1h,2h,24h Retikuloci Fibrinogen PT aPTT Pregled krvnog razmaza Dodatna analiza histograma ćelija na hematološkom nalazu Izdvajanje i aktivacija plazme bogate trombocitima			
3.ANALIZA URINA			
Pregled Kvalitativni pregled 11 parametara sa pregledom sedimenta Frakciona ekskrecija Ca, P, uree i kreatinina			

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

LABORATORIJA ZA BOLESTI PČELA I RIBA

Parazitološki pregled na Nosema sp.
Parazitološki pregled na Varroa destructor
Parazitološki pregled na egzotične parazite (Aethina tumida i Tropilela claria)
Klinički i mikroskopski pregled na Američku kugu pčelinjeg legla
Klinički i mikroskopski pregled na Evropsku kugu pčelinjeg legla
Klinički pregled na mešinasto leglo
Klinički i mikroskopski pregled na Ascospheera apis
Klinički i mikroskopski pregled na Aspergillus flavus
Parazitološki pregled kože i škrga riba i identifikacija parazita
Parazitološki pregled i identifikacija crevnih parazita kod riba
Parazitološki pregled i identifikacija Eustrongylides sp.kod riba
Parazitološki pregled krvnog razmaza riba
Klinički i mikroskopski pregled na gljivice iz roda Saprolegnia
Veštacka digestija mesa riba
Interpretacija nalaza

USLUGE VEŠTAČENJA U VETERINARSKOJ MEDICINI

Usluge stalnih sudskih veštaka
Veštacanje ustanove od strane grupe eksperata

LABORATORIJA ZA KVALITET MLEKA DEPARTMAN ZA STOČARSTVO

Ispitivanje sadržaja mlečne masti
Ispitivanje sadržaja ukupnog proteina
Ispitivanje sadržaja lakoze
Ispitivanje sadržaja suve materije bez masti
Određivanje ukupnog broja somatskih ćelija u 1ml sirovog mleka

Određivanje ukupnog broja bakterija u 1 ml sirovog mleka
Ispitivanje sadržaja uree
Ispitivanje tačke mržnjenja
Ispitivanje rezidua antibiotika
Određivanje prisustva ketonskih tela u mleku
Ispitivanje sadržaja ukupnog kazeina
Ispitivanje sadržaja zasićenih masnih kiselina
Ispitivanje sadržaja nezasićenih masnih kiselina
Ispitivanje sadržaja mononezasićenih masnih kiselina
Ispitivanje sadržaja polinezasićenih masnih kiselina

LABORATORIJA ZA ANALIZU HRANE ZA ŽIVOTINJE DEPARTMAN ZA STOČARSTVO

Standardna hem. analiza (suva materija, sir. protein, sir. mast, sir. celuloza, pepeo)
Određivanje makroelemenata: Ca, P, Na, K, Mg
Određivanje mikroelemenata: Mn, Cu, Zn, Fe
Određivanje vitamina E premiksu i smešama (HPLC)
Analiza prema Van Soest-u (NDF, ADF, lignin)
Dostupni protein (suva materija, sirovi protein, ADF, ADFIP)
Analiza silaže (standardna hemijska analiza, Ca, P, Na, Mg, K, isparljive masne kiseline, pH)
Određivanje isparljivih masnih kiselina i pH u silaži
Određivanje amonijačnog azota
Određivanje neproteinskog azota
Određivanje pH
Određivanje skroba
Kvalitet termičke obrade soje (sirovi proteini, aktivnost ureaze, rastvorljivi sirovi proteini u vodi, indeks rastvor. proteina-PDI)
Određivanje rastvorljivih proteina u vodi
Određivanje aktivnosti ureaze

Mikrobiološka analiza hrane za životinje na osnovu pravilnika (ukupni broj bakterija, ukupni broj kvasaca i plesni, broj Salmonella spp., broj Clostridium perfringens, broj koagulaza pozitivnih stafilocoka)
Određivanje masnih kiselina
Određivanje mikotoksina: zearalenon, ukupni aflatoksini, ohratoksin A, deoksizahlenol (ELISA)
Određivanje lizina i metionina
Određivanje aminokiselina
Određivanje teških metala

AGROCAMPUS – NACIONALNI ISTRAŽIVAČKO – OBRAZOVNI CENTAR

Plan parenja za farmu,
Distribucija semena, veštacko osemenjavanje, embriotransfer
Korekcije ishrane (Analiza kabastog i koncentrovanog dela obroka, Sugestije u pripremi kabaste hrane na osnovu analiza, Predlog obroka po proizvodnim grupama, Sugestije u oblasti podele hrane, struktura obroka, kvaliteta varenja i preživanja),
Metabolički status krava (Ocena telesne kondicije, Procena metaboličkog statusa krav, Izrada metaboličkog profila, Procena subkliničkih i kliničkim metaboličkih bolesti na farmi i rizika za njihov razvoj),
Upravljanje reprodukcijom (Pregled reproduktivnog trakta od telenja do prvog osemenjavanja, Utvrđivanje distribucije osemenjavanja po danima laktacije, Utvrđivanje procenta steonosti po broju osemenjavanja, Definisanje korektivnih mera u cilju povećanja reproduktivne efikasnosti, Obrt stada, definisanje procenta izlučenja),
Analiza mleka (Predlog mera u cilju korekcije procenta masti i proteina u mleku, Predlog mera u cilju smanjenja broja somatskih ćelija u mleku, Predlog mera u cilju smanjenja broja bakterija u mleku).

NASTAVNICI I SARADNICI NA STUDIJSKIM PROGRAMIMA VETERINARSKE MEDICINE

U nastavnom procesu može učestvovati nastavno osoblje izabrano u zvanje utvrđeno Zakonom, Statutom Univerziteta i Fakulteta. Zvanja nastavnika Fakulteta su: docent, vanredni profesor i redovni profesor. Nastavnici u zvanju docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora mogu izvoditi nastavu na svim vrstama studija. Zvanja saradnika su: saradnik u nastavi, asistent i asistent sa doktoratom. Nastavu stranog jezika može izvoditi i lice u zvanju nastavnik stranog jezika koji ima stećeno visoko obrazovanje prvog stepena, objavljene stručne radove u odgovarajućoj oblasti i sposobnost za nastavni rad, u skladu sa zakonom. Za pomoć u nastavi na studijama prvog stepena, kao i pomaganja nastavnicima i saradnicima u izvođenju nastave, prvenstveno laboratorijskih vežbi, mogu se za pojedine predmete izabrati saradnici van radnog odnosa-demonstratori. Za potrebe realizacije dela praktične nastave, koja se realizuje van sedišta Fakulteta, na studijskom programu veterinarska medicina, mogu se za pojedine predmete izabrati saradnici van radnog odnosa-klinički asistenti, lica zaposlena u ustanovi gde se realizuje deo praktične nastave.

Članovi akademske zajednice obavezni su da održavaju i neguju odnose saradnje, koja mora biti zasnovana na međusobnom uvažavanju, poštovanju i razumevanju. Svi članovi akademske zajednice dužni su da u svom delovanju vode računa o interesima akademske zajednice u celini. Obaveza vođenja računa o interesima akademske zajednice i visokoškolske ustanove predstavlja dužnost članova akademske zajednice da neguju i razvijaju duh akademskih sloboda, argumentovanu raspravu, kritički stav, toleranciju, kao i druge vrednosti, koje su na dobrobit celoj akademskoj zajednici i Univerzitetu. U odnosu prema kolegama, zaposlenima na Univerzitetu kao i prema kolegama u drugim ustanovama akademske zajednice, članovi akademske zajednice dužni su da svoje obaveze i odnose izvršavaju na načelima odgovornosti, savesnosti, profesionalnosti, objektivnosti, nepristrasnosti i međusobnog uvažavanja. Članovi akademske zajednice, koji se bave naučnim i nastavnim radom, moraju poštovati akademske norme, koje se zasnivaju na samostalnom akademskom i naučnom radu, sprovođenju originalnih naučnih istraživanja, predstavljanju vlastitih rezultata rada i poštovanju i ponašanju u skladu sa autorskim pravima drugih.

Lista nastavnika i saradnika na Departmanu za veterinarsku medicinu do 2014.godine

Redovni profesori 2000-2014.godine
Prof.dr Stanko Boboš
Prof.dr Sava Bunčić
Prof.dr Mladen Gagrin
Prof.dr Branislav Lako
Prof.dr Vesna Lalošević
Prof.dr Dragan Rogan
Prof.dr Milenko Stevančević
Prof.dr Gordana Ušćebrka

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Prof.dr Miroslav Ćirković

Prof.dr Stojanović Dragica

Prof.dr Dragan Žikić

Prof.dr Blagoje Stančić

Prof.dr Julijan Kandrač

Prof.dr Dubravka Štajner

Prof.dr Milan Popović

Prof.dr Dragana Rajković

Prof.dr Dragutin Mihajlović

Prof.dr Mirjana Terzić

Prof.dr Živojin Petrović

Prof.dr Katarina Čobanović

Prof.dr Dragan Đukić

Prof.dr Vitomir Vidović

Prof.dr Dragan Glamočić

Prof.dr Radovan Pejanović

Prof.dr Bojan Srđević

Prof.dr Spasoje Veselinović

Vanredni profesori 2004-2015.godine

Prof.dr Branislava Belić

Prof.dr Nada Plavša

Prof.dr Ljubica Spasojević Kosić

Prof.dr Veselina Radanov Pelagić

Docenti do 2004-2015.godine

Doc.dr Marko Cincović

Doc.dr Nikolina Novakov

Doc.dr Zdenko Kanački

Doc.dr Ivana Davidov

Doc.dr Aleksandar Potkonjak

Doc.dr Dragoljub Medić

Doc.dr Bojan Blagojević

Doc.dr Dušan Košarčić

Doc.dr Mirko Šinković

Doc.dr Božidar Savić

Doc.dr Miodrag Radinović

Doc.dr Slobodan Stojanović

Doc.dr Bojan Toholj

Doc.dr Dragan Antić

Doc.dr Dejan Prvulović

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Asistenti 2004-2015.godine

Vidović Bojana, DVM

Erdeljan Mihajlo, DVM

Pajić Marija, DVM

Stevančević Ognjen, DVM

Vračar Vuk, DVM

Kovačević Zorana, mr.pharm

Istraživači 2004-2015.godine

Anamaria Galfi, DVM

Miroslav Dučić, DVM

Stanislav Simin, DVM

Jovan Spasojević, DVM

Nenad Stojanac, DVM

Angažovani nastavnici sa drugih ustanova 2004-2015.godine

Prof.dr Josip Krnić, Veterinarski fakultet Sarajevo

Prof.dr Senad Prašović, Veterinarski fakultet Sarajevo

Prof.dr Ramiz Ćutuk, Veterinarski fakultet Sarajevo

Prof.dr Lejla Saračević, Veterinarski fakultet Sarajevo

Prof.dr Milanka Jezdimirović, Fakultet veterinarske medicine Beograd

Prof.dr Dragiša Trailović, Fakultet veterinarske medicine Beograd

Prof.dr Zoran Aleksić, Fakultet veterinarske medicine Beograd

Prof.dr Vera Katić, Fakultet veterinarske medicine Beograd

Prof.dr Zoran Mašić, Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad

Prof.dr Sava Lazić, Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad

Prof.dr Ranko Kljajić, Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad

Prof.dr Branka Vidić, Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad

Prof.dr Dušan Orlić, Naučni institut za veterinarstvo Novi Sad

Prof.dr Milenko Kulauzov, Medicinski fakultet Novi Sad

Prof.dr Kosta Petrović, Medicinski fakultet Novi Sad

Prof.dr Mira Govorčin, Medicinski fakultet Novi Sad

Prof.dr Dušan Lalošević, Medicinski fakultet Novi Sad

Prof.dr Miroslav Krmar, Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

Doc.dr Zoran Rašić, Specijalistički zavod Jagodina

Doc.dr Ifigenija Draganić, profesor latinskog jezika, Filozofski fakultet Novi Sad

Nastavnici, saradnici i nenastavno osoblje danas

Aktivni nastavnici u realizaciji studijskih programa veterinarske medicine 2020.godine

R.br.	Ime i prezime	Zvanje	Naučna oblast
1.	Branislava M. Belić	Red.prof.	Patologija
2.	Dragan R. Rogan	Red.prof.	Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti
3.	Gordana M. Ušćebcka	Red.prof.	Anatomija, histologija i fiziologija
4.	Vesna G. Lalošević	Red.prof.	Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti
5.	Dragica M. Stojanović	Red.prof.	Farmakologija i toksikologija
6.	Nada P. Plavša	Red.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
7.	Ljubica B. Spasojević Kosić	Red.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
8.	Aleksandar S. Potkonjak	Vanr.prof.	Mikrobiologija i zarazne bolesti
9.	Ivan B. Stančić	Vanr.prof.	Reprodukcija i porodiljstvo životinja
10.	Bojan J. Blagojević	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
11.	Bojan D. Toholj	Vanr.prof.	Hirurgija
12.	Zdenko S. Kanački	Vanr.prof.	Anatomija, histologija i fiziologija
13.	Slobodan Z. Stojanović	Vanr.prof.	Anatomija, histologija i fiziologija
14.	Marko R. Cincović	Vanr.prof.	Patologija
15.	Miodrag Ž. Radinović	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
16.	Ivana N. Davidov	Vanr.prof.	Patologija
17.	Nikolina J. Novakov	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
18.	Nenad S. Stojanac	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
19.	Marija J. Pajić	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
20.	Božidar M. Savić	Vanr.prof.	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
21.	Ognjen M. Stevančević	Docent	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
22.	Zorana R. Kovačević	Docent	Farmakolgia i toksikoligija
23.	Stanislav B. Simin	Docent	Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

24.	Ljiljana Z. Kuruca	Docent	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
25.	Bojana R. Vidović	Docent	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
26.	Mihajlo M. Erdeljan	Docent	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
27.	Vuk S. Vračar	Docent	Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti
28.	Jovan M. Spasojević	Docent	Hirurgija
29.	Dragan M. Glamočić	Red.prof.	Ishrana životinja
30.	Snežana J. Trivunović	Red.prof.	Genetika
31.	Nedeljko Lj. Tica	Red.prof.	Računovodstvo i ekonomija poljoprivrednih gazdinstava
32.	Vladislav N. Zekić	Red.prof.	Računovodstvo i ekonomija poljoprivrednih gazdinstava
33.	Boris M. Popović	Red.prof.	Hemija i biohemija
34.	Branko T. Ćupina	Red.prof.	Ratarstvo i povrtarstvo
35.	Tihomir S. Zoranović	Vanr.prof.	Informatika i informacioni sistemi
36.	Dejan M. Prvulović	Vanr.prof.	Hemija i biohemija
37.	Ivan I. Pihler	Vanr.prof.	Stočarstvo
38.	Đorđe B. Krstić	Vanr.prof.	Ratarstvo i povrtarstvo
39.	Branislava N. Lalić	Vanr.prof.	Meteorologija i biofizika
40.	Aleksandar D. Jurišić	Vanr.prof.	Zoologija
41.	Beba S. Mutavdžić	Vanr.prof.	Statistika
42.	Ilija D. Arsenić	Vanr.prof.	Meteorologija i biofizika
43.	Dejan R. Janković	Vanr.prof.	Sociologija
44.	Ružica D. Ždero Pavlović	Docent	Hemija i biohemija
45.	Igor Đ. Balaž	Docent	Meteorologija i biofizika
46.	Mirko M. Ivković	Docent	Ishrana životinja
47.	Marica D. Petrović	Docent	Sociologija
48.	Marina D. Novakov	Docent	Sociologija
49.	Dejan M. Beuković	Docent	Ishrana životinja
50.	Ljuba P. Štrbac	Docent	Stočarstvo
51.	Dragan M. Milić	Docent	Računovodstvo i ekonomija poljoprivrednih gazdinstava
52.	Svetlana B. Vujić	Docent	Ratarstvo i povrtarstvo
53.	Bojana B. Komaromi	Docent	Engleski jezik
54.	Aleksandar M. Jagrović	Nast.jezika	Engleski jezik

55. Igor Đ. Cvijanović Nast.jezika Engleski jezik

Aktivni saradnici (asistenti, istraživači i klinički asistenti) u realizaciji studijskih programa veterinarske medicine

R.br.	Ime i prezime	Zvanje	Naučna oblast
1.	Ivan M. Galić	Asistent	Reprodukcijsko i porodiljsko
2.	Zoran Nj. Ružić	Asistent	Anatomija, histologija i fiziologija
3.	Mira P. Majkić	Asistent	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
4.	Ivana D. Ivanović	Asistent	Zoologija
5.	Momčilo S. Šaran	Asistent	Stočarstvo
6.	Bojana D. Blagojević	Asistent	Hemija i biohemija
7.	Tihomir J. Novaković	Asistent	Statistika
8.	Saša Z. Krstović	Asistent	Stočarstvo
9.	Vanja M. Erceg	Asistent	Informatika
10.	Baćo R. Zarubica	Asistent	Stočarstvo
11.	Milana R. Popov	Istraživač	Računovodstvo i ekonomika poljoprivrednih gazdinstava
12.	Zlata G. Mihajlov	Istraživač	Računovodstvo i ekonomika poljoprivrednih gazdinstava
13.	Nikola K. Mićić	Istraživač	Hemija i biohemija
14.	Marijana M. Peić Tukuljac	Istraživač	Hemija i biohemija
15.	Tatjana M. Boroja	Istraživač	Biohemija
16.	Ivana Ž. Lakić	Demonstrator	Patologija
17.	Vladimir S. Prokić	Demonstrator	Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti životinja
18.	Vladislav M. Mandić	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
19.	Aleksandar D. Ačanski	Demonstrator	Hirurgija
20.	Merima L. Perošević	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
21.	Čaba A. Čorba	Demonstrator	Anatomija, histologija i fiziologija
22.	Mirjana Z. Simonović	Demonstrator	Anatomija, histologija i fiziologija
23.	Jovan B. Stanojević	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
24.	Tijana B. Kukurić	Demonstrator	Reprodukcijsko i porodiljsko

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

25.	Milica M. Crnogorac	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
26.	Manojlović S. Ana	Demonstrator	Hemija i biohemija
27.	Sanja B. Tešić	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
28.	Srđan P. Todorović	Demonstrator	Reprodukcijski i porodiljski životinja
29.	Zlatko D. Jojkić	Demonstrator	Anatomija, histologija i fiziologija
30.	Sandra M. Nikolić	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
31.	Jovana G. Vidović	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
32.	Miloš S. Gurđeljević	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda
33.	Vukica M. Petrović	Demonstrator	Hirurgija
34.	Kosta N. Petrović	Demonstrator	Patologija
35.	Filip P. Štrbac	Demonstrator	Bolesti životinja i higijena animalnih proizvoda

Nenastavno osoblje Departmana i opštih službi fakulteta:

R.br.	Ime i prezime	Radno mesto
1.	Miodrag Popović	sekretar fakulteta
2.	Srđan Ljubičić	rukovodilac poslova za odnose sa javnošću i marketing
3.	Dejan Gligorić	rukovodilac poslova javnih nabavi
4.	Dragana Krajinović	koordinator poslova međunarodne saradnje
5.	Jelena Radović	poslovni sekretar
6.	Bojana Katanski	poslovni sekretar
7.	Gordana Tonković	referent za pravne i kadrovske poslove
8.	Žarko Jelić	kurir
9.	Tanja Rus Ilić	ruk. finansijsko-račun. službe
10.	Nataša Latinović-Popović	dipl.ekonom. za finan. rač. poslove
11.	Jasmina Bakić	samostalni finan.rač. saradnik – knjigovođa
12.	Sanja Petrović	samostalni finan.rač. saradnik – blagajna
13.	Zorica Tadić	samostalni finan.rač. saradnik – knjigovođa
14.	Milosava Šućur	samostalni finan.rač. saradnik – finan. operativa
15.	Slađana Beker	upravnik biblioteke
16.	Jovan Jovičić	bibliotekar
17.	Violeta Rokvić	viši stručnotehnički saradnik za studije i studentska pitanja

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

18.	Olga Simić	stručnotehnički saradnik za studije i studentska pitanja
19.	Svetlana Sekulić	stručnotehnički saradnik za studije i studentska pitanja
20.	Ana-Marija Kaljević	stručnotehnički saradnik za studije i studentska pitanja
21.	Milan Kovačević	ruk. poslova informacionih sistema i tehnologija
22.	Kosta Konjikušić	projektatnt informaticke infrastrukture
23.	Marko Vulić	projektatnt informaticke infrastrukture
24.	Dejan Popović	Inž./organizator investicionog/tehničkog odr/održav. uredaja i opreme – šef službe
25.	Ljubomir Mandić	radnik obezbeđenja
26.	Vladimir Stojadinović	radnik obezbeđenja
27.	Milorad Tijanić	radnik obezbeđenja
28.	Nebojša Tomić	radnik obezbeđenja
29.	Stojan Bekić	vozač B kategorije
30.	Dragan Zorić	vozač D kategorije
31.	Nedeljko Kresojević	teh investicionog održavanja uredjaja i opreme
32.	Slobodan Nikolajević	domar/majstor održavanja
33.	Mile Pavičić	domar/majstor održavanja
34.	Marina Stevančević	tehn. sekretar departmana
35.	Judit Molnar	stručnotehnič.saradnik za rad u labor. i centrima
36.	Veljko Vurdelja	stručnotehnič.saradnik za rad u labor. i centrima
37.	Miroslava Janković	samostalni stručni saradnik
38.	Maja Švonja	veterinarski tehničar

Biografije nastavnika zaposlenih na Departmanu za veterinarsku medicinu prikazane su u nastavku.

dr Branislava Belić, redovni profesor na užoj naučnoj oblasti patologija. Po zanimanju je lekar specijalista transfuziolog i subspecijalista hematologija a ima i dodeljeno zvanje primariusa. Član je velikog broja stručnih i naučnih organizacija: Član sekcijske za transfuziologiju i hematologiju Srpskog lekarskog društva od 1984. godine, Podpredsednik sekcijske za transfuziologiju Srbije od 1996-2002.godine, Predsednik sekcijske za hematologiju i transfuziologiju SLD-DLV (Srpsko lekarsko društvo-Društvo lekara Vojvodine) od 1998-2002.godine, Član je predsedništva Sekcije za transfuziologiju, a bila je član predsedništva sekcijske u nekoliko mandatnih perioda, Član svetskog udruženja transfuziologa ISBT (International Society Blood Transfusion) od 1990. godine, Član Američkog udruženja banaka krvi AABB (American Association Blood Bank) od 1990-1992.godine, Član Evropske Federacije imunogenetike (EFI) od 1996.godine, Član uređivačkog odbora časopisa za transfuziologiju „Bilten za transfuziologiju”, Član Antropološkog društva Srbije, Član udruženja transfuziologa Srbije, Bila je član Predsedništva Aktiva lekara Sremskih Karlovaca, Podružnice Novi Sad, DLV-SLD od 2009-2011.godine. Od 2011-2019.godine je predsednik Aktiva lekara Sremskih Karlovaca, Podružnice Novi Sad, DLV-SLD, Sada je počasni predsednik istog Aktiva. Učestvovala je u naučnim i organizacionim odborima kongresa transfuziologa dugi niz godina i bila je potpredsednik Prvog kongresa transfuziologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem 1998.god. član naučnog odbora Kongresa i potpredsednik 5.kongresa transfuziologa sa međunarodnim učešćem 2014.godine, Bila je član uređivačkog odbora časopisa za transfuziologiju „Bilten za transfuziologiju” od 1994-2010.godine. Urednik je časopisa za transfuziologiju „Bilten za transfuziologiju” od 2011.godine, Recenzent je časopisa Medicinski pregled, Srpski Arhiv, Vojnosaniteski pregled i Bilten za transfuziologiju, Član je uređivačkog odbora časopisa Srpski Arhiv za celokupno lekarstvo od 2016.-2019.godine. Bila je upisana u registar stalnih sudske veštaka za oblast transfuziologiju i sporna roditeljstva 1993.godine u Ministarstvu pravde Republike Srbije (za

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

sporna očinstva putem eritrocitnih i HLA antiga) do 2014. Maja 2016. izabrana za vanrednog člana Akademije medicinskih nauka SLD. Povodom 130 godina SLD, 5.maja 2002.dobila je Plaketu za dugogodišnji rad i vanredne zasluge u aktivnostima SLD.U znak priznanja za uspešan rad u okviru delatnosti Društva 19.03 2008. godine, joj je Diploma DLV-SLD. Povelja DLV-SLD joj je dodeljena 11.03.2015.godine, za uspešan rad u okviru delatnosti Društva.Dobila je Zahvalnicu Nacionalnog centra za prevenciju povreda i promociju bezbednosti Novi Sad, 29.12.2008.god.za saradnju i promociju bezbednih zajednica.Crveni krst Novog Sada joj je dodelio 2009. g. dodelio Plaketu za izuzetan doprinos u ostvarivanju ciljeva i zadatka Crvenog krsta.Crveni krst Srbije joj je 2012.g. dodelio Zlatni znak za značajne rezultate u ostvarivanju zadataka i ciljeva Crvenog krsta.Dobitnik je nagrade Sremskih Karlovaca za 2015.godinu za dugogodišnji naučno-istraživački rad, koji je zaokružen izlaskom iz štampe vredne monografije o razvoju zdravstva i zdravstvenim radnicima Sremskih Karlovaca.Na 12. Evropskom Kongresu afereza (ESTH) 1999. u Malmeu (Švedska) dobila je prva nagrada za stručni rad iz oblasti standarda kvaliteta u afereznim postupcima.Dobitnik Plakete Srpskog lekarskog Društva. Dobitnik godišnje nagrade za naučnoistraživački rad SLD-DLV za 2017.godinu. Član je Udruženja veterinara velike prakse od 2018.godine. Ona je počasni član Srpskog veterinarskog društva, kao jedan od nekoliko pojedinaca, koji nisu iz veterinarske struke, ali su dali značajan doprinos u razvoju veterinarske medicine Bila je poslanik u Skupštini AP Vojvodine u periodu 2004-2020, gde je bila podpredsednik Skupštine,od 2005-2016.godine, a aktivna je bila u odborima za zdravstvo, obrazovanje i evropske integracije. Prof.dr Branislava Belić je obavljala funkciju šefa katedre za veterinarsku medicine (2013-18), predsednika Saveta Poljoprivrednog fakulteta (2015-18), prodekanu za nastavu (2018-). Član je nastavno-naučnog veća departmana za veterinarsku medicinu (2013), član stručnog medicinskog veća Senata Univerziteta u Novom Sadu (2013-) i zamenik predsednika ovog stručnog veća. Recenzent je Ministarstva zdravlja republike Srbije za dodelu zvanja primarijus iz oblasti transfuziologije.Bila je recenzent naučnih radova u časopisima Veterinarski pregled, Letopis naučnih radova, Medicinski pregled i Vojnosanitetski pregled. Mentor je više studentskih radova, master radova, doktorskeih disertacija, a bila je predsednik i član većeg broja komisija za odbranu diplomskih radova i doktorskih disertacija. Učestvovala je u većem broju komisija za izbore u zvanja. Jedan je od osnivača laboratorije za Patološku fiziologiju (2017-). Vršila je recenzije velikog broja udžbenika i naučnih radova Napisala je prezentovala i objavila preko 480 naučno stručnih radova, nekoliko udžbenika i pomoćnih udžbenika, monografija i tehničkih rešenja.Bila je učesnik i rukovodilac velikog broja nacionalnih i međunarodnih projekata.

dr Gordana Ušćebrka, redovni profesor je obavljala funkcije: Šef Katedre za veterinarsku medicinu (2000-2001), Prodekan za nastavu Poljoprivrednog fakulteta (2002-2004) i Predsednik Lokalnog etičkog komiteta Univerziteta u Novom Sadu (2007-2009). Dobitnik je Nacionalne nagrada za unapređenje kvaliteta (JUSK, 2014.). Van fakulteta bila je Potpredsednik JUSK-a (Jedinstveno udruženje Srbije za kvalitet, 2010-2015) i Predsednik Komiteta za unapređenje kvaliteta u poljoprivredi i veterinarstvu (2000-2015). Član je sledećih udruženja: WPSA – World's Poultry Science Association, EAVA – European Association of Veterinary Anatomists, JUSK – Jedinstveno udruženje Srbije za kvalitet. Objavila je preko 280 naučnih radova i tri tehnička rešenja, kao i pet udžbenika. Član je uređivačkog odbora časopisa Total Quality Management & Excellence. Obavila je recenzije u časopisima: Acta Veterinaria (2), Archives Animal Breeding (1), Macedonian Veterinary Review (2).

dr Dragan Rogan, redovni profesor je počasni član akademije veterinarskih nauka SVD. Godine 2005. izabran je u zvanje Adjunct Professor-Vanrednog Profesora, Department of Pathobiology, Ontario Veterinary College (OVC), Guelph, Canada (Department ima 6 Katedri uključujući Virusologiju, Bakteriologiju i Imunologiju). Godine 2008 razvio je i registrovao prvu u svetu vakcinu protiv *E.coli* O157:H7 i dobio naučnu prepoznatljivost za viziju o sprečavanju oboljenja ljudi uzrokovanim mesom kontaminiranim *E.coli* O157:H7. U periodu 2001-2010 izabran je u zvanje: Vice President of Research and Development, Bioniche Life Science, Belleville, Ontario, Canada. Godine 2011 izabran je u zvanje redovnog Professor of Public Health, na Instituto de Ciencias Basicas y Aplicadas, Carrera de Medicina Veterinaria, Universidad, National, de VilaMaria, Cordoba, Argentina. U periodu 2010-2012 izabran je u zvanje: Chief Veterinary Scientific Officer, Bioniche Life Science, Belleville, Ontario, Canada. U periodu 2012-2013 bio je President of VETERA BIOLINK, Toronto, Canada. Autor je velikog broja naučnih radova, držao predavanja na preko 20 međunarodnih i nacionalnih skupova. Rukovodio je na velikom broju projekata. Imao saradnju sa više od 50 univerzitetskih i istraživačkih centara širom sveta. Autor ili koautor je 5 patenata.

dr Vesna Lalošević, redovni profesor je član komisije za doktorat nauka i bila je član komisije za naučni rad studenata. Bila je član Upravnog odbora preduzeća Zoohigijena i veterinarstvo u Novom Sadu. Autor je većeg

broja naučnih radova i udžbenika. Član je Društva parazitologa Srbije, Udruženja mikrobiologa Srbije i ESCCAP - European Scientific Counsel Companion Animal Parasites.

dr Dragica Stojanović, redovni profesor je obavila sledeće odlazne mobilnosti: Erasmus+ International Staff Week, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Banat, Temišvar, Rumunija, od 19.-25. maja 2019; TEMPUS program „EDUVET - Striving Towards Excellence in Veterinary Education”, Ljubljana, Slovenija, od 22. - 27. maja 2016; CLIN VET - Projekat multilateralne saradnje - Zagreb, Hrvatska, od 04. - 08. maja 2015, Veterinarski biološki trening. Departman za poljoprivredu, Državni Univerzitet u Ajovi, USA, 2004. godine. Bila je domaćin nekoliko dolaznih mobilnosti. Realizovala je sledeće kontinuirane edukacije: Racionalna upotreba antibiotika i praćenje neželjenih reakcija na lekove, realizator, akreditovano od strane VKS, maj 2019; Odgovorna primena antibiotika u veterinarskoj medici, realizator, akreditovano od strane VKS, novembar 2019; Od vizije do prakse u regulativi lekova i medicinskih sredstava za humanu i veterinarsku medicinu, realizator, akreditovano od strane MZRS, oktobar 2018. Dobitnik je sledećih nagrada: Povelja Kapetan Miša Anastasijević, za naučno-istraživački rad u 2011. godini, Matica Srpska, 2012 i Najbolji u Agrobiznisu, za naučno-istraživački i specijalistički rad u oblasti veterinarske medicine, 79. Međunarodni poljoprivredni sajam, 2012. Prof. Stojanović je ostvarila aktivno članstvo u različitim telima: Član Stručnog veća Senata Univerziteta u Novom Sadu za medicinske nake, od 2019.-danas, Član Izbornog veća Poljoprivrednog fakulteta, Univerzitet u Novom Sadu, 2015.-danas, Predsednik Komisije za priznavanje ispita, Departman za vetrinarsku medicinu, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 2015.-danas, Recenzent za priznavanje inostranih javnih isprava u cilju zapošljavanja, Centar ENIC/NARIC Srbija, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, od 2015-2018. Predsednik je Stručnog saveta za biomedicinske nake (Pokrajinski sekretarijat za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost, Autonomna pokrajina Vojvodina), od 2017.-do danas, a član od 2015. Obavlja funkciju zamenika predsednika Komisije za stavljanje u promet veterinarskih lekova, Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije, od 2018.-do danas, a član od 2004. Ekspert je za procenu dokumentacije o ispitivanju bezbednosti i efikasnosti veterinarskih lekova, Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije, od 2004.-danas. Bila je član Upravnog odbora Instituta BioSens, Univerzitet u Novom Sadu, od 2015-2017. Bila je direktor naučnog instituta za veterinarstvo u Novom Sadu u periodu 2010-2013. godine. Član je sledećih stručnih organizacija: Veterinarska komora Srbije, Srpsko veterinarsko društvo, Udruženje mikrobiologa Srbije, Udruženje veterinara velike prakse Srbije i Romanian Society for Trace Elements in Medicine. Učestvovala je u radu sledećih časopisa Veterinarski pregled, ISSN 2683-5924, član uredivačkog odbora od 2020, IBIMA Publishing, USA, International Editorial Board 2014.-danas i Arhiv veterinarske medicine, gde je bila i glavni i odgovorni urednik od 2010-2013.

dr Nada Plavša, redovni profesor je obavila sledeće kontinuirane edukacije: University of Veterinary Medicine, Viena, Austrija, professional training on the Institute for Virology, Bee disease, Tempus project 2014.; 22.-27. Jun, 2013; Beekeeping association, Professional training "Lime Three-Honey bees for sustainable development of the Danube microregion“, Grac, Austrija, 2014; USDA- Animal health Technical Assistance program for Serbia, Epidemiology Course -Stop AI, Montenegro, Herceg Novi, 2008. Prof. Plavša je obavila tri kontinuirane edukacije. Član je Stručnog veća Senata Univerziteta za polje medicinskih nauka Univerziteta u Novom Sadu u periodu 2010-2019, član Etičke komisije na Poljoprivrednom fakultetu i član Komisije za izdavačku delatnost. Takođe, prof. Plavša je aktvna u sledećim udruženjima: član Komije za zdravstvenu zaštitu pčela u Savezu pčelarskih organizacija Srbije (SPOS), član Društva veterinara u Veterinarskoj komori Srbije, član SPOSA (Savez pčelarskih organizacija Srbije) i član Udruženja veterinara velike prakse Srbije.

dr Ljubica Spasojević Kosić, redovni profesor je obavila sledeće mobilnosti i usavršavanja: 1-31.10.2013. Fakultet veterinarske medicine Univerzitet u Milanu, Italija, Sigma projekat EU, obuka iz kardiologije; 15.09.-28.09.2014 Veterinarski fakultet Univerzitet u Ljubljani Slovenija, Tempus projekat; 11.04.-15.04.2016. Fakultet veterinarske medicine Budimpešta Erasmus: predavanje: Heartworm and French heartworm in Serbia; 25.10.-16.11.2016 Departman za veterinarsku medicinu Univerziteta u Bolonji, Italija, Erasmus, predavanja: infectious diseases of dogs and cats in Serbia; Parasitic diseases of dogs and cats in Serbia; 23.04.-27.04.2018 Univerzitet prirodnih nauka Tartu, Estonija, predavanja: Heartworm and French heartworm in dogs; Arrhythmias in dogs and cats i 22.07.-26.07.2019. Fakultet veterinarske medicine Univerzitet Federico II u Napulju, Erasmus: obuka iz kliničke parazitologije i kardiologije. Prof. Spasojević Kosić je imala aktivnosti u sledećim telima i organizacijama: član Centralne komisije za prijemni ispit Poljoprivrednog fakulteta, Šef Katedre za veterinarsku medicinu, član NN veća Departmana za veterinarsku medicinu, član NN veća Poljoprivrednog fakulteta, član Izbornog veća Poljoprivrednog fakulteta, član Komisije za studentske rade. Bila je član i predsednik stručnog

odbora Veterinarske komore Srbije. Član je Veterinarske komore Srbije i Udruženja veterinara male prakse Srbije. Autor je tri udžbenika.

dr Aleksandar Potkonjak, vanredni profesor je u užoj naučnoj oblasti Veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti životinja. Završio je specijalističke akademske studije i užu specijalizaciju iz oblasti Mikrobiologija sa imunologijom na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu Kao nastavnik učestvuje u izvođenju nastave i na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu. Prvo postdoktorsko usavršavanje je obavio u United States Department of Agriculture, Agricultural Research Service, Food and Feed Safety Research Unit, College Station, Texas, US, a drugo postdoktorsko usavršavanje je obavio u The Hebrew University of Jerusalem, Koret School of Veterinary Medicine, Laboratory for Zoonotic and Vector-Borne diseases, Rehovot, Israel. Usavršavao se i na University of Veterinary Medicine, Department of Pathobiology, Institute of Parasitology, Vienna, Austria. Pored toga boravio je na više usavršavanja u Slovačkoj, Ukrajini, Hrvatskoj, Sloveniji, Nemačkoj, Italiji, Španiji i Grčkoj. Takođe je obavio više usavršavanja i u Republici Srbiji. Kao istraživač bio je angažovan na 9 naučnoistraživačkih projekata i 7 drugih projekata ili inovacionih vaučera, od kojih je rukovodilac 2 naučnoistraživačka i 1 drugog projekta. Bio je kordinator tima i radne grupe u European Centre for Disease Prevention and Control čiji je ujedno ekspert za krpeljski prenosive infekcije. Objavio je 43 naučna rada sa SCI liste kao i 64 naučnih radova u međunarodnim i domaćim publikacijama iz drugih kategorija, kao i 88 saopštenja na međunarodnim i domaćim skupovima sa ukupnim indeksom kompetentnosti 371,6. Koautor je jednog poglavlja u međunarodnoj monografiji. Heterocitiran je preko 190 puti i ima H indeks 8. Autor je 2 tehnička rešenja. Organizovao je dva stručna sastanka na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, kao i bio tri puta član programskog i naučnog odbora i moderator tematskog zasedanja na „Epizootiološkim danima“. Obavio je recenzije za sledeće međunarodne časopise: BMC Genomics, IF 3.594 (1), Parasites and Vectors, 2.824 (4), Ticks and Tick-Borne Diseases, IF 2.749 (4), BMC Infectious Diseases, IF 2.688 (1), Medical and Veterinary Entomology, IF 2.178 (1), Journal of Animal Science, IF 2.092 (7). Član je sledećih uredivačkih odbora časopisa: BMC Infectious Diseases, IF 2.688, ISSN: 1471-2334, Associate Editor - Parasitological diseases, od 2020, United Kingdom; Arhiv veterinarske medicinе, ISSN: 1820-9955, Član Savetodavnog odbora časopisa, od 2019., Srbija; Savremena poljoprivreda, ISSN: 0350-1205, Sekcijski urednik časopisa, od 2017., Srbija; Journal for veterinary medicine, biotechnology and biosafety, ISSN 2411-0388, Član uredivačkog odbora, od 2015., Ukraine; Balkan Journal of Wildlife Research, ISSN: 2335-0113, Član uredivačkog odbora od 2014., Serbia. Prof. dr Potkonjak je obavio odlaznu mobilnost nastavnika (Staff mobility for teaching) i održao predavanje (Staff Teaching Courses: Vector-borne diseases of companion animals) na University of Bologna, Department of Veterinary Medical Sciences, Italy, u periodu od 04.11.2019. do 08.11.2019., u okviru programa Erasmus+, KA1. Bio je mentor za izradu 4 diplomska rada, 6 master radova, 1 magistarske teze, kao i za 6 doktorskih disertacija. Pored toga, bio je član komisije za obranu 14 diplomskih i 5 master rada, kao i 3 doktorske disertacije. Kao predsednik ili član učestvovao je u 6 komisija za izbor u zvanje. Postavio je on-line obuku za kontinuiranu edukaciju veterinara VetEpi. Poseduje lincencu za obavljanje veterinarske delatnosti i položio je stručni ispit u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije 2006. godine. Prof. Potkonjak je bio član sledećih stručnih tela na fakultetu: Član Komisije za doktorske studije i doktorat nauka Nastavno-Naučnog veća, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 2018.-danas; Šef Laboratorije za dijagnostiku infektivnih bolesti životinja i zoonoza, Departman za veterinarsku medicinu, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 2013.-danas; Član Izbornog veća, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 2012.-2015; Član Komisije za nauku i saradnju Nastavno-Naučnog veća Fakulteta 2012.-2018; Upravnik Instituta za veterinarsku medicinu 2011.-2018; Član Nastavno-Naučnog veća Departmana za veterinarsku medicinu 2011-2018. Prof. Potkonjak je bio ili je i sada član većeg broja radnih grupa, tela i upravnih odbora van fakulteta i to su sledeće aktivnosti: Član Radne grupe za izradu nacionalnih preporuka za postupanje sa osobama nakon uboda krpelja u Republici Srbiji, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, 2019; Član stručnog saveta za medicinske nauke, Pokrajinski sekretarijat za nauku i tehnološki razvoj Autonomne Pokrajine Vojvodine, 2015; Predsednik Upravnog odbora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Novi Sad, od 2016; Član Stručne grupe za praćenje kretanja, prevenciju i kontrolu zarazne bolesti Nodularni dermatitis, Republika Srbija, Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, Uprava za veterinu, 2016. i 2017; Veterinarska komora Srbije, član Etičkog komiteta, 2014-2018; Član komisije za procenu osnovanosti predloga za mirno rešavanje sporova za naknadu štete nastale usled ujeda napuštenih životinja na teritoriji Grada Novog Sada, od 2015, Član komisije za praktičan rad za IX Republičko takmičenje učenika u veterini, Poljoprivredna škola sa domom učenika Futog, 2007. Prof. Potkonjak je sudski veštak, oblast: veterina, uža specijalnost: veterinarska mikrobiologija i zarazne bolesti. Takođe on je član sledećih strukovnih udruženja: Society for Veterinary Epidemiology and Preventive Medicine; Udruženje mikrobiologa

Srbije; Društvo parazitologa Srbije i Udruženje veterinara sudske veštak Srbije, član Stručnog odbora. Stručni rad se odnosi na dijagnostiku zoonoza i vektorski transmisivnih infekcija.

dr Marko Cincović, vanredni profesor je tokom studija bio najbolji student generacije, više puta nagrađen od strane Fakulteta i Univerziteta za postignut uspeh i izrađene studentske naučne rade. Integrисane studije završio sa prosečnom ocenom 9,29 i doktorske sa prosečnom ocenom 10,00 na Departmanu za veterinarsku medicinu u Novom Sadu. Završio je specijalističke akademske studije na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu školske 2012/13. godine sa prosečnom ocenom 9,89 i odbranio specijalistički rad iz oblasti kliničke patologije životinja pod naslovom "Upotreba indikatora insulinske rezistencije u proceni metaboličkog statusa krava u ranoj laktaciji". Tokom 2016. godine obavio je postdoktorsko usavršavanje u centralnoj laboratoriji Klinike za preživare Veterinarskog fakulteta u Ljubljani (finansiran od strane Agencije za nauku R.Slovenije, period 11.07.-10.08.2016). Stipendista je i Ministarstva prosvete za postdoktorsko usavršavanje (01.07.2017.-30.08.2017., Ljubljana, Veterinarski fakultet). Obavio je dodatne edukacije i obuke: Osnove rada sa oglednim životinjama za A, B i V kategoriju (Univerzitet u Novom Sadu); Didaktika i pisanje kurikuluma i ishoda učenja (TRAIN program), Ocena dobrobiti goveda (USDA program), Pisanje međunarodnih projekata (program CERS), Recenziranje naučnih rada u časopisima (program CPN), Povećanje impakta i vidljivosti časopisa (ELSEVIER), Planiranje istraživanja pomoću Scopus i ScienceDirect alata (ELSEVIER). Mentor dva studentska rada (nagrađivani), dva master rada, četiri doktorske disertacije, a više puta član komisije za odbranu diplomskih rada i doktorskih disertacija. Učestvovao u komisija za izbore u zvanja kolega (5 puta). Član je u organizacionim i naučnim odborima nekoliko domaćih i međunarodnih skupova (Savetovanje veterinara Srbije, FeMeSprum, Zdravstvena zaštita farmskih životinja, Savjetovanje doktora veterinarske medicine R.Srpske, ISAS), a bio i u predsedništvu pojedinih sekcija na skupovima (u oblasti bujatrike i fiziologija). Član stručnog tima Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije za procenu veterinarskih lekova za period (2014-). Aktivno uključen u kontinuiranu edukaciju veterinara preko programa akreditovanih kod Veterinarske komore Srbije i Veterinarske komore Republike Srpske. Vršio recenziju inovacionih projekata Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Vršio sudska-veterinarsko veštačenje u oblasti kojoj pripada. Sekretar katedre Departmana za veterinarsku medicinu od 2011-2017 godine. Član tima za pisanje elaborata o osnivanju veterinarske klinike i mobilne klinike na Departmanu za veterinarsku medicinu Novi Sad. Član tima za pisanje pravilnika o veterinarskoj klinici i laboratoriji za patološku fiziologiju. Rukovodilac tima za pisanje projekta o osnivanju veterinarske klinike za farmske životinje i drugih veterinarskih resursa u okviru Istraživačko-obrazovnog centra u poljoprivredni Agrocampus, Temerin (2018-). Član tima za akreditaciju studijskih programa veterinarske medicine 2013/14 i 2018/19. Rukovodilac tima za usaglašavanje kurikuluma veterinarske medicine prema EAEVE standardima (2013-2016). Stručno lice zaduženo za dobrobit životinja na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu (2015-). Član Izbornog veća Poljoprivrednog fakulteta 2016-2018. Član komisije za ocenu kandidata za upis na doktorske studije (2017-). Rukovodilac realizacije poslovno-tehničke saradnje sa nekoliko kompanija. Jedan je od osnivača i odgovorno lice laboratorije za Patološku fiziologiju (2017-). Vršio recenziju većeg broja udžbenika i naučnih rada. Pomoći urednik za oblast veterinarska medicina u časopisu „Letopis naučnih radova“ (2016-). Urednik prve monografije-bibliografije Departmana za veterinarsku medicinu objavljene povodom 18 godina rada departmana (2018). Urednik zbornika nacionalnog skupa „Zdravstvena zaštita i reprodukcija famrskih životinja“ (2018, 2019, 2020). Pokretač i urednik naučnog časopisa „Veterinarski pregled“ (2020-). Direktor Departmana za veterinarsku medicinu 2017-. Član upravnog odbora Istraživačko-obrazovnog centra u poljoprivredi Agrocampus Temerin 2018-. Za svoje akademske aktivnosti dobio je Povelju zadužbine Andrejević, Povelju Srpskog veterinarskog društva i Zahvalnicu Udruženja veterinara velike prakse Srbije.

dr Bojan Blagojević, vanredni profesor je naš prvi evropski specijalista u oblasti javnog zdravlja (European College of Veterinary Public Health, ECVPH Diplomate). Tokom karijere imao je veliki broj međunarodnih mobilnosti, a ovde izdvajamo: National Food Institute, DTU, Copenhagen, Denmark (aprili 2010 - juč 2010); Royal Veterinary College, University of London, UK (oktobar 2010 - decembar 2010); European Food Safety Authority, Parma, Italy: (maj 2011); Department of Food Science and Technology, Aristotle University of Thessaloniki, Greece (januar 2012 - februar 2012). Rukovodilac je COST projekata koji je koordiniran iz Srbije pod nazivom COST akcija "Risk-based meat inspection and integrated meat safety assurance (RIBMINS)", a učesnik je na još jednoj COST akciji "Novel tools for test evaluation and disease prevalence estimation (HARMONY). Do sada je učestvovao u većem broju kontinuiranih edukacija, a neke od njih su: "Membership of the European Union – challenges for Veterinary Public Health" (Edinburg, UK) oktobar 2019 - član programskega odbora; "Koncept budućeg evropskog sistema bezbednosti mesa i uloga službenog veterinara u njemu" (Zagreb, Hrvatska), decembar 2019 – realizator; "Fading of the HACCP after four decades: new trends in VPH for food

safety" (Peruđa, Italija) *oktobar 2018* - član programskog odbora; „Science at the service of VPH to gain expertise in controlling Emerging risks in Veterinary Public Health " (Lijež, Belgija) *oktobar 2017* - član programskog odbora, "Challenges for the world – opportunities for VPH" (Upsala, Švedska) *septembar 2016* - član programskog odbora. Bio je dobitnik sledećih stipendija: stipendija Federacije evropskih mikrobioloških društava - FEMS (2010), stipendija EU FP6 programa - PSB (2012), stipendija Evropske agencije za bezbednost hrane za mladog istraživača (2015). Prof. Blagojević je obavljao veliki broj poslova i aktivnost van naše ustanove i to: Član Saveta Evropskog koledža za veterinarsko javno zdravlje (2015-2019), Sekretar Evropskog koledža za veterinarsko javno zdravlje (2019-2023), Predstavnik Srbije u Evropskom bordu za veterinarsku specijalizaciju (2018-2022), Član ekspertske radne grupe za inspekciju mesa Evropske agencije za bezbednost hrane (2019-2020), Nastavnik na osnovnim studijama Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu (2017-), Nastavnik na master studijama Poljoprivrednog fakulteta u Banjaluci (2018). Član je većeg broja domaćih i međunarodnih organizacija: European College of Veterinary Public Health, European Board of Veterinary Specialisation, Federation of European Microbiological Societies, Udrženje mikrobiologa Srbije, Udrženje parazitologa Srbije i Udrženje prehrambenih tehnologa Srbije. Obavio je veliki broj recenzija za istaknute međunarodne časopise i to: Food Control (17), Foodborne Pathogens and Disease (29), Food Policy (6), Journal of Food Protection (7), BMC Veterinary Research (2), Risk Analysis (3), Microbial Risk Analysis (2), Preventive Veterinary Medicine (2), Journal of Food Safety (2), International Journal of Food Microbiology (3), Meat Science (3), Epidemiology and Infection (2) i Parasites and Vectors (2). Autor je dva udžbenika i jednog tehničkog rešenja.

dr Bojan Toholj, vanredni profesor je specijalista veterinarske hirurgije. Obavio je stručna usavršavanja u sledećim centrima: maj 2012 Univezitet veterinarske medicine Beč, poseta klinici za papkare. Projekat TR 31062, 6-21 oktobar, 2014., Bolonja, Veterinarski fakultet, klinika za hirurgiju, Tempus Eduvet, 2.-5. noevmbar 2015. Temišvar, Erasmus program razmene nastavnika. Bio je organizator velikog broja predavanja nastavnika iz inostranstva koji su gostovali na Departmanu za veterinarsku medicinu. Pozvana predavanja iz hirurgije držali su: dr Cedric Tutt - Diplomate EVDC naziv predavanja: Yes the pets has a teeth too, datum: 16.10.2013.; Prof. dr Josip Kos - VeF Zg, 8.5.2015. Onihologija; Johan Burgstaler - VetMed Uni Beč Dijagnostika i terapija obstrukтивne urolitijaze kod domaćih preživara 9.9.2015. godine; Prof dr Alessandro Spadari Vef Bolonja, 19-20. april 2016 Dijagnostika i terapija hromosti kod konja; dijagnostika i terapija rana kod konja; Prof. dr Josip Kos 26.5.2016. Intravenska opšta anestezija konja; Prof. dr Josip Kos 31.3.2017. Terapija rana; Prof dr Damir Stanin, VeF ZG, Rendgenska dijagnostika oboljenja lokomotornog sistema domaćih životinja, 31.3.2017.; Prof. dr Plamen Trojačanec 24.10.2018., VeF Skoplje, Abdominalna hirurgija pasa i mačaka; prof. dr Ozren Smolec VeF Zg, 19.11.2019. Postoperativna analgezija kod pasa i mačaka; doc. dr Marko Pećin VeF Zg, 19.11.2019. Artrodeza kod malih čivotinja. Učesnik je i koordinator većeg broja projekata. U periodu 2001.-2005. bio je stipendista fonda za stipendiranje darovitih studenata Univerziteta u Novom Sadu. Obavljao je sledeće funkcije: 2014- rukovodilac studijskog programa integrisanih akademskih studija veterinarske medicine i ESBP koordinator; 2017-2018. VD upravnik klinike; 2018.- član i potpredsednik stručnog odbora Veterinarske komore Srbije. Od 2017.godine prof. Toholj je sertifikovani ocenjivač displazije kukova i laktova pasa kod Kinološkog saveza Srbije. Član je uređivačkog odbora časopisa Arhiv veterinarske medicine. Autor je udžbenika koji je dobio specijalnu nagradu povodom dana Fakulteta. Vršio je recenzije u časopisima: Plos one jurnal i Kafkas Journal of veterinary medicine. Član je sledećih organizacija: Srpsko veterinarsko društvo, Udrženje veterinara praktičara i Veterinary orthopaedic group.

dr Ivana Davidov, vanredni profesor je obavila sledeće odlazne mobilnosti: Medizinische Universität Graz (04.-13.08.2014.), Szent Istvan University- TEMPUS (09.-24.10.2016.), DPZ- Deutsches Primatenzentrum- COST (30.10.-04.11.2016.), University in Pécs- COST (12-15.04.2018.), Utrecht University, Faculty of Veterinary Medicine-COST (24-27.03.2019.), Escola Superior Agrária De Elvas-COST (02- 07.12.2019.), University in Pécs-COST (25-27.03.2020.). Rukovodilac je jednog kratkoročnog projekta i bila je aktivni učesnik dve COST akcije. Obavljala je sledeće funkcije u okviru ustanove: sekretar Katedre za veterinarsku medicinu, član izbornog veća Poljoprivredno fakulteta i Odgovorno lice laboratorije za patologiju. Autor je i koautor 5 udžbenika.

dr Ivan Stančić, vanredni profesor obavio je studijske boravke i usavršavanja u Nemačkoj, Hrvatskoj, Slovačkoj, Madjarskoj i BiH. Bio je višegodišnji predavač na visokoj strukovnoj poljoprivrednoj školi u Šapcu. Rukovodilac i učesnik 2 nacionalna i 2 medjunarodna projekta, kao i projekta bilateralne saradnje ERASMUS . Domaćin jedne dolazne mobilnosti - Prof. Maria de Graca Department of Veterinary Clinics, Institute of Biomedical Sciences Abel Salazar (ICBAS), University of Porto – Portuglija 2019. Obavio je više predavanja i kontinuiranih edukacije na temu: Kritične tačke kod primene biotehnoloških metoda u reprodukciji svinja; Preinsemionaciona anestrija

nazimica i indukcija estrusa primenom ralicitih hormonskih protokola; Reprodukcija svinja i primena biotehnoloških metoda u intenzivnom i ekstremizivnom uzgoju. Bio je član naučnog odbora većeg broja nacionalnih naučnih skupova. Dobitnik je nagrade za naučno-stručni doprinos za razvoj u svinjarstvu, dodeljene od Veterinarskog instituta u Požarevcu 2019. god. U okviru ustanove obavljao je sledeće poslove i zadatke: Član akreditacionog tima studijskog programa veterinarske medicine 2012, Zamenik sefa katedre 2012-2013, NN vece departmana 2015-2018, Izborni vece fakulteta 2015-2018, Upravnik veterinarske klinike od 2018., rukovodilac laboratorije za reprodukciju. Bio je član upravnog odbora Kompenzacionog fonda Republike Srbije 2010-2014. Bio je sekcijski urednik i član naučnog odbora časopisa Congtemporary agriculture, Veterinarski pregled, Journal of microbiology, biotechnology and food sciences. Član većeg broja nacionalnih asocijacija i ESDAR udruženja. Autor 5 udžbenika i praktikuma. Recenzirao naučne radove u časopisima: Reproduction in Domestic animals, Jurnal of Animal Science, Veterinarski Arhiv, Balkan Jurnal of Wildlife Research i Journal of Microbiology, Biotechnolgy and Food science. Autor je ili koautor preko 160 naučnih radova i saopštenja od čega 17 na SCI listi.

dr Zdenko Kanački, vanredni profesor je obavio dvomesečno usavršavanje na Veterinarski fakultet Sarajevo, BiH, 26.05.2014.-25.07.2014. Učesnik je na dva republička projekta. Učestvovao je u realizaciji sledećih kontinuiranih edukacija veterinaru: Obuka za dobrobit oglednih životinja, Etička komisija UNS, februar 2015 (predavač); Obuka za dobrobit oglednih životinja, Etička komisija UNS, novembar 2015 (predavač); Behaviour Management and Training of Laboratory non-human Primates and Large Laboratory AnimalsPrimatean, Naučni institute za veterinarstvo Novi Sad, Etička komisija UNS, 2019 (organizator); Zdravstvena zaštita i reprodukcija farmskih životinja, Naučno-stručno savetovanje, 2019. (član programskog odbora). Prof.dr Zdenko Kanački je bio najbolji student generacije 2002 Fakulteta veterinarske medicine u Beograd. Stipendista Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja od 2002-2004. godine. Bio je mentor dva naučna studentska rada. U dosadašnjoj karijeri obavljao je sledeće poslove i zadatke: Etička komisija za zaštitu dobrobiti oglednih životinja (član i predsednik), Komisija za poslediplomske studije Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu (član), Etička komisija Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu (član), Komisija za kvalitet Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu (član), Radna grupa za akreditaciju, Departman za veterinarsku medicinu (član), Član uredivačkog odbora monografije "Istorija veterinarske medicine u Vojvodini" vet. komore Srbije, Etička komisija za dobrobit oglednih životinja UNS. Poseduje sertifikat za rad sa oglednim životinjama V kategorije, kao i sertifikat predavača za obuku za rad sa oglednim životinjama. Prof.dr Zdenko Kanački je član: Veterinarske komore Srbije, Srpskog veterinarskog društva, Jedinstveno udruženje Srbije za kvalitet, Srpskog društva za mitohondrijalnu i slobodno radikalnu fiziologiju i World's Poultry Science Association i Srpskog društva za mikroskopiju.

dr Slobodan Stojanović, vanredni profesor je bio mentor tri studentska naučna rada koji su nagrađivani na studentskim smotrama. Član je sledećih udruženja: WPSA – World's Poultry Science Association, EAFA – European Association of Veterinary Anatomists, JUSK – Jedinstveno udruženje Srbije za kvalitet. Autor je preko 115 naučnih radova i tri tehnička rešenja. Vršio je recenziranje radova u časopisima: Archives of Animal Breeding (2), Macedonian Veterinary Review (1) i Systems Biology in Reproductive Medicine (1). Koautor je jednog udžbenika. Poseduje sertifikat za rad sa oglednim životinjama V kategorije, izdat od strane Etičke komisije za zaštitu dobrobiti oglednih životinja Univerziteta u Novom Sadu. U periodu od 19.05.2014. do 21.07.2014. obavio je usavršavanje na Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, BiH, iz oblasti Pretkliničkih veterinarskih nauka – Anatomije domaćih životinja i Veterinarske histologije sa embriologijom. Na Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, BiH, 2014.god. je održao predavanje po pozivu iz oblasti Veterinarske histologije sa embriologijom pod nazivom "Morfodinamika embrionalnog i postnatalnog razvoja skeletne muskulature". Bio je stipendista Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije od 2005. do 2006.god.

dr Nikolina Novakov, vanredni profesor je obavila sledeće odlazne mobilnosti: Azienda Sperimentale Vittorio Tadini, Podenzano, Italia, Studijski boravak, 01.10.-21.10.2005; CEEPUS Letnji kurs: Molecular biology in aquaculture, The Institute of Aquaculture and Environmental Safety, Faculty of Agricultural and Environmental Sciences Szent István University at Gödöllő, Hungary, 26.07.2010.-04.08.2010; Veterinary University of Vienna, Tempus Project, 25.05.2015. -07.06.2015; Veterinarski fakultet Zagreb, studijski boravak, 18.09.2017. – 07.10.2017; Erasmus + Mobility for Teaching, 2018, University of Debrecen, Hungary, 06.05.-12.05.2018., gde je imala 8 časova predavanja iz oblasti bolesti riba i akvakulture. Bila je dobitnik sledećih nagrada i stipendija: Stipendija Fonda za stipendiranje darovitih studenata Univerziteta u Novom Sadu u školskoj 2002/03; Stipendija Fonda za stipendiranje darovitih studenata Univerziteta u Novom Sadu u školskoj 2004/05; Nagrada za postignuti uspeh u šk. 2003/04 Univerziteta u Novom Sadu; Jednokratna stipendija Ambasade Kraljevine Norveške za 500 najboljih kandidata sa univerziteta u Republici Srbiji, april 2004; Izuzetnu nagradu Univerziteta u Novom Sadu za

izrađeni temat, 2003; Osvojena nagrada 3. mesto i postignuti uspeh u naučnoistraživačkom radu, Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, 2003; Treće mesto na međunarodnoj konferenciji studentskih radova, Akademia Rolnicza, Wrocław 13-14.05.2004., Poljska; Stipendija Ministarstva za nauku Republike Srbije, istraživač stipendista od 2006.-2008. Do sada je obavljala sledeće poslove u okviru ustanove: Sekretar katedre za veterinarsku medicine, 2017-2018; Šef katedre za veterinarsku medicinu, od 2018-danas; Član NN veća Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu od 2018-danas; Član NN veća Departmana za veterinarsku medicinu od 2018-danas; Član radne grupe Univerziteta u Novom Sadu za pripremu Nacrta izmena i dopuna Pravila doktorskih studija 2019-danas; Član stručnog saveta nacionalnog inovacionog centra Agrocampus. Van ustanove je imala sledeća zaduženja: član stručnog tima agencije za veterinarske lekove 2014-danas i član radne grupe za bolesti riba, Uprava za veterinu, 2019-danas. Pored nacionalnih strukovnih udruženja član je u European Association of Fish Pathologists (EAFP) i European Aquaculture Society (EAS). Autor je ili koautor preko 260 naučnih radova i saopštenja, 10 tehničkih rešenja i jednog patenta. Obavlja funkciju zamenika urednika časopisa Veterinarski pregled. Vršila je recenzije u naučnim časopisima Toxin Reviews, Journal of Agricultural Sciences, Journal of the World Aquaculture Society, Archive of Animal Breading, Polycyclic Aromatic Compounds i brojnim nacionalnim časopisima.

dr Miodrag Radinović, vanredni profesor obavio je sledeće mobilnosti: 2019. Univerzitet u Solunu, ERASMUS, 2017. Univerzitet u Temišvaru, ERASMUS i 2015. Univerzite u Beču, TEMPUS. Bio je domaćin jedne dolazne mobilnosti. Učesnik je na dva i rukovodilac na jednom projektu. Obavlja funkciju upravnika mobilne klinike. Bio je najbolji student generacije. Član je veterinarske komore Srbije, Srpskog veterinarskog društva i UVVPS. Učestvovao je na nekoliko projekata Ministarstva prosvete i nauke, Fonda za nauku i pokrajinskog sekretarijata za nauku. Autor je dva udžbenika.

dr Marija Pajić, vanredni profesor učestvovala je na 4 nacionalna i međunarodna projekta. Bila je realizator jedne radionice za kontinuirano usavršavanje veterinara. Dobitnik je stipendije: "Fiatal határon túli magyar oktatói ösztöndíj" /Stipendija za mlade mađarske nastavnike u inostranstvu/ Ministarstvo za ljudske resurse R. Mađarske i Univerzitet Eötvös Loránd, 2017/18. Bila je mentor većeg broja studentskih naučnih radova, a studenti su učestvovali na konferencijama: Smotra studentskih radova studenata poljoprivrede i veterinarske medicine (u organizaciji Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu), VMTDK - Vajdasági Magyar Tudományos Diákki Konferencia / Vojvodanska mađarska naučna konferencija studenata (u organizaciji Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium / Kolegijum za visoko obrazovanje vojvođanskih Mađara, Novi Sad), OTDK - Országos Tudományos Diákki Konferencia / Nacionalna naučna konferencija udruženja studenata, R. Mađarska. Obavljala je sledeće poslove i zadatke: član i predsednik Etičke komisije za zaštitu dobrobiti oglednih životinja Univerziteta u Novom Sadu, član Komisije za priznavanje ispita Poljoprivrednog Fakulteta u Novom Sadu, mentor V godine na Integrисаним akademskim studijama veterinarske medicine. Član je sledećih udruženja: Srpsko veterinarsko društvo, Udruženje veterinara velike prakse Srbije, Udruženje mikrobiologa Srbije, Magyar Állatorvosok Világszervezete / Svetska organizacija veterinara mađara.

dr Božidar Savić, vanredni profesor učestvovao je na sledećim međunarodnim aktivnostima: COST akcija - CA COST Action CA15134 Synergy for preventing damaging behaviour in group housed pigs and chicken; MC (2016-2020) i COST akcija - CA Cost Action CA15112 Functional Annotation of Animal Genomes - European network (FAANG-Europe) i MS-Substitute (2016-2020). Prof. Savić je bio učesnik i realizator sledećih kontinuiranih edukacija: Porcine reproductive and respiratory syndrome – PRRS, IDEXX Laboratories, 12. oktobar 2011 – realizator edukacije; Dijagnostika najznačajnijih obolenja respiratornog i digestivnog sistema svinja, Srpsko veterinarsko društvo, 14. septembar 2012 - realizator edukacije; Ambijent i zdravlje svinja – Dijagnostika i terapija najznačajnijih obolenja svinja, Veterinarska komora Srbije i VetMedic, 05. jun 2012 - realizator edukacije; Opservacija farme i ocena zdravstvenog statusa svinja na farmi. Veterinarska komora Srbije; Udruženje veterinara velike prakse Srbije april i maj 2017, April 2018 - realizator edukacije i Diferencijalna dijagnostika najčešćih oboljenja svinja u intenzivnom uzgoju. Veterinarska komora Srbije Udruženje veterinara velike prakse Srbije Maj 2017, maj 2019 - realizator edukacije. Bio je stipendista USDA. Prof. Savić je obavljao sledeće poslove i funkcije: član naučnog veća Naučnog instituta za veterinarstvo Srbije, Beograd; član upravnog odbora Specijalističkog veterinarskog instituta Zrenjanjin; upravnik zavoda za zdravstvenu zaštitu Naučnog instituta za veterinarsrtvo Srbije, Beograd; predsednik/član Komisije za procenu ispunjenosti uslova i pisanje izbornog referata za istraživačka i naučna zvanja imenovan od strane Naučnog instituta za veterinarstvo Srbije, Beograd. Poseduje sertifikat – razvoj dijagnostičkih veština, Iowa state University, sertifikat internog proverivača sistema menadžmenta SRPS ISO/IEC 17025:2017 i sertifikat internog proverivača sistema menadžmenta za standarde SRPS ISO 9001:2015 I SRPS ISO 14001:20015. Autor je dva tehnička rešenja. Vršio je recenzije u časopisima

Acta Veterinaria Beograd, Immunological Research, National Academy Science Letters, Archives for Technical Sciences i Biotechnology in Animal Husbandry.

dr Nenad Stojanac, vanredni profesor je specijalista iz oblasti sudske medicine i stalni sudska veštak. Tokom 2016. godine bio je dobitnik stipendije za postdoktorsko usavršavanje na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Obavljao je sledeće aktivnosti u okviru ustanove: član Komisije za kvalitet 2015-danas, član NN veća Departmana 2018-danas, član Komisije za nauku i međunarodnu saradnju 2018- danas i Upravnik instituta 2018-danas. Autor je većeg broja radova i jednog udžbenika.

dr Ognjen Stevančević, docent je učesnik na jednom nacionalnom projektu i realizator dva inovaciona vaučera. Obavlja funkciju Mentora treće godine studijskog programa Vetrinarska medicina 2015 i član je NN veća Departmana za veterinarsku medicinu od 2018-. Član je Srpskog veterinarskog društva i Udruženja veterinarne velike prakse Srbije. Koautor je jednog udžbenika. Obavljao je recenzije u časopisu Veterinary record.

dr Stanislav Simin, docent je obavio studijske boravke na Szent Istvan“ veterinarskom univerzitetu u Mađarskoj i na Institutu za parazitologiju slovačke akademije nauka, Košice, Slovačka. Bio je učesnik u okviru COST akcije CA 16230 (2017-2021): „Combatting anthelmintic resistance in ruminants (COMBAR)“. Godine 2015. dobio godišnju nagradu Društva parazitologa Srbije za najbolji rad objavljen 2014/2015. godine. Godine 2007 osvojio drugo mesto na 31. Međunarodnoj smotri radova studenata poljoprivrede u Novom Sadu. Član je sledećih udruženja: Društvo parazitologa Srbije, Društvo mikrobiologa Srbije i Srpsko veterinarsko društvo.

dr Mihajlo Erdeljan, docent je član izbornog veća Poljoprivrednog fakulteta, Komisije za promociju upisa, Komisije za sprovodenje prijemnih ispita, Etičke komisije, mentor VI godine. Prošao je obuku za rad sa eksperimentalnim životinjama. Učesnik je na više republičkih i pokrajinskih projekata. Član je Srpskog veterinarskog društva, Udruženja veterinarne velike prakse i Veterinarske komore Srbije. Član je uređivačkog odbora 4 časopisa, od toga jednog sa SCI liste. Autor je preko 100 naučnih radova i 3 udžbenika.

dr Annamaria Galfi Vukomanović, docent je bila učesnik dva nacionalna i jednog pokrajinskog projekta. Obavila je studijski boravak na Szent Istvan University, Budapest, Hungary- Tempus project (09.-24.10.2016.). Završila je obuku za rad sa zatvorenim izvorima i oposobljavanje za sprovođenje mera zaštite od jonizujućih zračenja u veterinarskoj rendgen dijagnostici (aprili 2017.). U okviru fakulteta obavljala je sledeće poslove i zadatke: Zamenik koordinatora za stručnu praksu, član Izbornog veća fakulteta i član tima za promociju Departmana veterinarske medicine. Vršila je recenzije radova u časopisu: Veterinary Research Forum i Macedonian Journal of Animal Science. Član je sledećih organizacija: Srpsko veterinarsko društvo i Udruženje veterinarne praktičara. Autor je preko 50 naučnih radova.

dr Zorana Kovačević, docent na užoj naučnoj oblasti Farmakologija sa toksikologijom i specijalista iz oblasti industrijske farmacije. Predavanje iz farmakokinetike lekova za studente osnovnih studija veterinarske medicine održala je na Veterinarskom fakultetu, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija tokom oktobra 2017. godine. Iste godine, u periodu od 19. jun - 19. jul obavila je postdoktorsko usavršavanje u okviru Bilateralnog projekta Srbija-Slovenija: Laboratorijski pokazatelji metaboličkog statusa krava u ranoj laktaciji (2016-2017). Obavila je i mobilnosti u okviru Erasmus+ International Credit Mobility Programme, Erasmus+ training staff exchange program at Banat Banat's University of agricultural sciences and veterinary medicine "King Michael I of Romania" Timisoara, Faculty of Veterinary medicine (24. -28. april 2017), zatim TEMPUS program „EDUVET - Striving Towards Excellence in Veterinary Education”, Ljubljana, Slovenija (22. - 27. maj 2016), kao i u okviru - CLINVET - projekta multilateralne saradnje "Uspostavljanje mreže istraživača koji proučavaju standarde studijskih programa sa EAEVE standardima", Zagreb, Hrvatska (04. - 08. maj 2015). Svoje stručne aktivnosti obavljala je kroz različita stručna tela i udruženja: u periodu 2017.-2018. bila je član Stručnog veća za polje medicinskih nauka, Senata Univerziteta u Novom Sadu, od 2018.-danas je član Izbornog veća Poljoprivrednog fakulteta. Aktivan je član sledećih udruženja: Srpsko farmakološko društvo, European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT) i Roman Society of Trace elements in Medicine. Učestvovala je na različitim kontinuiranim edukacijama kao realizator. Objavila je preko 120 radova u naučnim časopisima, na nacionalnim i međunarodnim konferencijama. Rukovodilac je PROMIS projekta (2020-2022) odobrenog za finansiranje od strane Fonda za nauku Republike Srbije pod nazivom "Intramamarna etnoveterinarska formulacija za prevenciju i terapiju mastitisa krava u cilju optimizacije antimikrobne terapije". Trenutno učestvuje na dva COST projekta: European Network to Advance Best practices & technology on medication adherence (ENABLE) (2020-2024) i

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

European Network for Optimization of Veterinary Antimicrobial Treatment (ENOVAT) (2019-2023). Recenzent je u časopisima Frontiers in Pharmacology i Zbornik Matice srpske za prirodne nauke.

dr Ljiljana Kuruća, docent je obavila usavršavanje na Veterinarskom fakultetu u Budimpešti tokom 2014.godine. Aktivni je učesnik COST akcije CA18105 pod nazivom “Risk-based meat inspection and integrated meat safety assurance” – RIBMINS. Bila je aktivni učesnik sledećih kontinuiranih edukacija: „Trihineloza i kako je sprečiti, otkriti i lečiti“, Nacionalna referentna laboratorija za trihinelozu, Institut za primenu nuklearne energije, Beograd, Srbija, jun 2013. god.; „Trening kozara za zemlje regionala“ - Paraziti koza: od znanja do kontrole (CAPARA), COST Action FA 0805, Beograd, januar 2013. god.; „Mala škola toksoplazmoze“, Nacionalna referentna laboratorija za toksoplazmozu, Institut za medicinska istraživanja, Beograd, novembar 2012. god. Dobitnik je nagrade Društva parazitologa Srbije za objavljen naučni rad u svojstvu koautora rada. Doc.Kuruća je član Veterinarske komore, član Društva parazitologa Srbije i član Društva mikrobiologa Srbije. Autor je preko 30 radova i jednog pomoćnog udžbenika.

dr Bojana Vidović, docent je obavila studijske boravke na Szent Istvan University, Budapest, Hungary- Tempus project; 24.10.2016.-31.10.2016 i Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, Klinika za bolesti ptica i gmazova; 18.09.-07.10.2017. Realizuje četiri inovaciona vaučera kod Fonda za inovacionu delatnost. Doc. Vidović je član stručne asocijacije EAAV (European Association of Avian Veterinarians) i Veterinarske komore Srbije.

dr Vuk Vračar, docent je obavio sledeća usavršavanja: Hrvatski veterinarski institut, Zagreb, Hrvatska, 17. - 21.09.2013; Medicinski fakultet, Institut za mikrobiologiju i imunologiju, Ljubljana, Slovenija, 23. - 27.06.2014; Hrvatski veterinarski institut, Zagreb, Hrvatska, 16. - 30.09.2015.; Univerzitet u Bolonji, Departman za veterinarske nauke, Bolonja, Italija, 16. - 27.05.2016.; Medicinski fakultet, Institut za mikrobiologiju i imunologiju, Ljubljana, Slovenija, 03. - 07.12.2018. i Fakultet veterinarske medicine, Temišvar, Rumunija, 15.-17.05.2019. Učesnik je na nekoliko nacionalnih i bilateralnih projekata. Član je Srpskog veterinarskog društva.

dr Jovan Spasojević, docent obavio je stručna usavršavanja i boravke na Veterinarskom Univerzitetu u Beču i Veterinarskom fakultetu u Zagrebu. Učestvovao je na jednom nacionalnom projektu. Odgovorno je lice za zaštitu od jonizujućih zračenja na fakultetskoj veterinarskoj klinici. Bio je angažovan u okviru ERAZMUS + Projekat strateških partnerstava „Living Books in Schools“. Član je Veterinarske komore Srbije, Srpskog veterinarskog društva, SASAP-a i UVVPS. Autor je preko 40 naučnih radova i jednog pomoćnog udžbenika.

dr Miroslav Dučić, naučni saradnik je obavio sledeće odlazne mobilnosti: INRA institut (Klermon Feran Francuska), ProSafeBeef projekat (01.06 – 02.07 2010.); Veterinarski univerzitet Beč (Austrija), TEMPUS-JPCR (18 – 30.04.2016.) i Univerzitet Leon (Španija), Cost akcija 18113 (12.11.2019. – 05.04.2020). On je zvanično zavedeni izveštavač Srbije u EFSA za praćenje zoonoza (u svrhu obuke) u 2008. godini. Član je udruženja mikrobiologa Srbije.

dr Mira Majkić, asistent sa doktoratom je učestvovala na jednom kratkoročnom projektu Pokrajinskog sekretarijata za nauku. Realizovala je radionicu za kontinuiranu edukaciju veterinara. Obavlja funkciju sekretara katedre za veterinarsku medicinu od 2018.godine, a od 2020.godine je sekretar časopisa Veterinarski pregled. Koautor je jednog tehničkog rešenja.

Asist. Ivan Galić je član Veterinarske komore Srbije, Udruženja veterinara velike prakse i Srpskog veterinarskog društva. Angažovan je u okviru sledećih organizacionih jedinica Departmana: Laboratorija za reprodukciju i Veterinarska klinika. Profesionalno lice za rad sa zatvorenim izvorima jonizujućeg zračenja u veterinarskoj rendgen dijagnostici. Objavio je 15 naučnih radova.

Asist. Zoran Ružić je učestvovao na jednom republičkom projektu. 2015. godine proglašen za najboljeg studenta Veterinarske medicine od strane Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. Dobitnik je stipendije Ministarstva prosvete nauke i tehnološkog razvoja za razvoj naučnoistraživačkih kadrova na doktorskim studijama od 2016-2018. Poseduje sertifikat za rad sa oglednim životnjama V kategorije. Član je Veterinarske komore Srbije i Srpskog veterinarskog društva.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD NA DEPARTMANU ZA VETERINARSKU MEDICINU

Nauka je sastavni deo visokog obrazovanja. Zakon o nauci i istraživanjima (Sl. glasnik RS, 49, 2019) u R. Srbiji definiše brojne aspekte naučno-istraživačkog rada, od osnovnih načela, do obezbeđenja kvaliteta u nauci i načina finansiranja istraživanja. Prema ovom zakonu nauka i istraživanje predstavljaju delatnosti od posebnog značaja za sveukupni razvoj Republike Srbije, zasnovana na znanju, iskustvu i veštinama, zajedno sa visokim obrazovanjem je pokretač privrednog i ukupnog društvenog razvoja. Nauka i istraživanja u Republici Srbiji deo su međunarodnog naučnog, obrazovnog, kulturnog i umetničkog prostora. Nauka je u smislu pomenutog zakona definisana kao sistematski stvaralački rad sa ciljem stvaranja novih znanja, podizanja opšteg društvenog nivoa i korišćenja stečenih znanja u svim oblastima društvenog razvoja. Zakon o visokom obrazovanju (Sl. glasnik RS, br. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - dr. zakon, 67/2019 i 6/2020 - dr. zakoni) takođe definiše naučni rad: "Univerzitet obavlja naučnoistraživački i umetnički rad u cilju razvoja nauke i stvaralaštva, unapređivanja delatnosti visokog obrazovanja, odnosno unapređivanja kvaliteta nastave, usavršavanja naučnog i umetničkog podmlatka, uvođenja studenata u naučnoistraživački odnosno umetnički rad, kao i stvaranja materijalnih uslova za rad i razvoj univerziteta. Naučni rad na univerzitetu ostvaruje se kroz osnovna, primenjena i razvojna istraživanja, a umetnički rad kroz umetničke projekte. Naučnoistraživački, odnosno umetnički rad obavlja se i organizuje u skladu sa zakonom i opštim aktom ustanove. U cilju komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog ili umetničkog rada univerzitet, odnosno druga visokoškolska ustanova može biti osnivač naučnih instituta, inovacionih centara, centara izuzetnih vrednosti, centra za transfer tehnologija, poslovno-tehnološkog inkubatora, naučno-tehnološkog parka i drugih organizacija za obavljanje inovacione delatnosti i pružanje infrastrukturne podrške za razvoj inovacija i komercijalizaciju rezultata istraživanja, u skladu sa zakonom."

Nauka i istraživanja zasnivaju se na sedećim načelima: 1) slobodi i autonomiji naučnog i istraživačkog rada; 2) javnosti naučnog i istraživačkog rada 3) naučnoj i stručnoj kritici; 4) poštovanju standarda nauke i struke; 5) primeni međunarodnih standarda i kriterijuma u vrednovanju kvaliteta naučnog i istraživačkog rada u svakoj oblasti posebno, u odnosu na njenu specifičnost; 6) konkurentnosti i izvrsnosti naučnih programa i projekata; 7) etike naučnog i istraživačkog rada, u skladu sa principima dobre naučne prakse; 8) rodne ravnopravnosti u nauci i istraživanjima, kao i u organima odlučivanja; 9) povezanosti sa sistemom obrazovanja a posebno sa sistemom visokog obrazovanja; 10) otvorenosti za međunarodnu naučnu i tehnološku saradnju; 11) sprovođenja istraživačkog rada u skladu sa principima otvorene nauke; 12) brige za održivi razvoj i zaštitu životne sredine i 13) originalnosti i autentičnosti.

Ciljevi realizacije naučnoistraživačke delatnosti su: 1) stvaranje novih znanja radi podsticanja društvenog, tehnološkog, kulturnog, umetničkog i ekonomskog razvoja, povećanja društvenog proizvoda i podizanja standarda građana i kvaliteta života; 2) očuvanje i unapređenje opšteg fonda znanja, kao uslova za razumevanje, jačanje i doprinos svetskim razvojnim procesima; 3) unapređenje ukupnih naučnoistraživačkih kapaciteta (ljudskih resursa i institucija); 4) podizanje opšteg nivoa tehnologija u privredi i obezbeđivanje konkurentnosti roba i usluga na domaćem i svetskom tržištu; 5) jačanje međunarodne naučne saradnje i

doprinos u regionalnom, evropskom i globalnom istraživačkom prostoru; 6) podrška stvaranju inovacija za privredu, transferu tehnologija i jačanju inženjerskih kapaciteta sa ciljem stvaranja komparativnih prednosti na globalnom tržištu i promocija preduzetništva; 7) unapređenje i širenje kulturnog i umetničkog ambijenta i stvaralačkog obrazovanja, sa ciljem očuvanja i afirmacije nacionalnog identiteta i 8) sistemsko podsticanje saradnje između institucija, kao i mobilnosti istraživača, odnosno istraživačkog i administrativnog osoblja u okviru srpskog, regionalnog, evropskog i globalnog istraživačkog prostora.

U određenim pravilnim vremenskim razmacima vrši se spoljašnja provera kvaliteta naučnoistraživačkih organizacija kao što su fakultet i instituti, kroz postupak akreditacije nauke. Akreditacija nauke je definisana posebnim pravilnikom (Pravilnik o vrednovanju naučnoistraživačkog rada i postupku akreditacije instituta, integrisanih univerziteta, fakulteta i centara izuzetnih vrednosti; Sl.glasnik RS, 69/2015). Visokoškolska ustanova se može akreditovati u oblasti nauke ukoliko ispunjava kriterijume naučnoistraživačke kompetentnosti i ako ispunjava određene dodatne uslove. Naučnoistraživačka kompetentnost naučnoistraživačke organizacije vrednuje se za period od prethodne akreditacije do podnošenja zahteva za ponovnu akreditaciju a na osnovu sledećih kriterijuma: 1. broja naučnoistraživačkih projekata koje (su)finansira Ministarstvo; 2. broja naučnoistraživačkih projekata u okviru međunarodne saradnje; 3. broja naučnoistraživačkih projekta ostvarenih u saradnji sa privredom ili drugim ustanovama ili institucijama; 4. ostvarenih rezultata na projektima koje (su)finansira Ministarstvo, sadržanih u godišnjim izveštajima; 5. strukture istraživača u radnom odnosu sa punim radnim vremenom po naučnim ili nastavnim zvanjima; 6. ostvarenih istraživačkih rezultata klasifikovanih po važećim kriterijumima Ministarstva; 7. istraživačkih rezultata ostvarenih u međunarodnim projektima; 8. rezultata projekata ostvarenih u saradnji sa privredom i na tržištu, odnosno rezultata koji su primjenjeni u privredi ili koji su komercijalizovani na tržištu; 9. obima i kvaliteta izdavačke delatnosti naučnoistraživačke organizacije (periodične i monografske); 10. raspoloživosti adekvatnog prostora, radnog i laboratorijskog dovoljnog za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti u oblasti za koju se NIO akredituje; 11. raspoloživosti opreme za realizaciju teorijskog i eksperimentalnog naučnoistraživačkog rada u oblasti/oblastima za koju/koje se naučnoistraživačka organizacija akredituje; 12. raspoloživosti bibliotečkih resursa i pristupa naučno-informativnoj periodici i dokumentaciji u oblasti/oblastima za koju/koje se naučnoistraživačka organizacija akredituje i 13. obezbeđenja javno dostupnih informacija o naučnoistraživačkom radu.

Naučni rad podleže svakodnevnom procenjivanju. Za razumevanje dostignuća određenog naučnog radnika potrebno je znati koje su kvalitativne i kvantitativne mere naučnog dostignuća. Naučnoistraživački rezultati se klasifikuju, te kvalitativno i kvantitativno izražavaju pomoću različitih kriterijuma i bodova. Kriterijumi i bodovi su definisani kroz Pravilnik o postupku, načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača (Sl.glasnik RS, 24/2016 i 21/2017).

PROJEKTI REALIZOVANI NA DEPARTMANU ZA VETERINARSKU MEDICINU

Br	Naziv projekta	Period	Izvor	Koordinator
1	Utvrđivanje prisustva i raširenosti infekcije sa <i>Borellia spp.</i> i <i>Ehrlichia spp.</i> u populaciji pasa u delu regiona južno- bačkog okruga AP Vojvodine, kao i utvrđivanje inficiranosti krpelja u uzročnicima ovih oboljenja i njihov monitorinig (401-00-13644/2006-05)	2005- 2008	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Branislav Lako
2	Razvoj i standardizacija imunodijagnostičkih testova (ELISA) i (WESTERN BLOT) za dijagnostiku infekcija životinja i ljudi sa hemotropnim mikoplazmama (TP 20124)	2008- 2011	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Branislav Lako
3	Uticaj redovne korekcije dezinfekcije papaka na oboljenjima akropodijuma, proizvodne i reproduktivne karakteristike krava u farmskim uslovima držanja (TP 20091)	2008- 2011	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Milenko Stevančević
4	Reintrodukcija i repopulacija linjaka (<i>Tinca tinca</i>) u ribnjačke sisteme i otvorene vode (TP 20107)	2008- 2011	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Miroslav Ćirković
5	Uticaj kvaliteta komponenata u ishrani ciprinida na kvalitet mesa, gubitke i ekonomičnost proizvodnje	2011- 2014	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Miroslav Ćirković
6	Unapređenje zdravlja i dobrobiti visokoproduktivnih krava identifikacijom i otklanjanjem stresogenih faktora (TR31062)	2011- 2019	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Milenko Stevančević
7	Odabране biološke opasnosti za bezbednost/kvalitet hrane animalnog porekla i kontrolne mere od farme do potrošača (TR31034)	2011- 2019	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Sava Bunčić pa Prof.dr Bojan Blagojević
8	Proizvodnja tvrdog sira sa dodatom vrednošću od mleka proizvedenog u organskim i samoodrživim sistemima (TR31095)	2018- 2019	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	Prof.dr Branislava Belić

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

9	Uticaj oboljenja akropodijuma na zdravstveno stanje proizvodne i reproduktivne karakteristike muznih krava u farmskim uslovima držanja 401-00-13722/2006-05	2007-2009	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	Prof.dr Milenko Stevančević
10	E.coli O157 u mesu u kontekstu LISA (Longitudinal and interated Safety Assurance) koncepta (401-00-13645/2006-05)	2007-2009	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	Prof.dr Sava Bunčić
11	Generički modeli preduslovnih programa (GMP/GHP) i HACCP planova u lancu hrane životinjskog porekla 401-00-13782/2006-05	2007-2009	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	Prof.dr Sava Bunčić
12	Utvrđivanje prisustva raširenosti infekcije izazvane sa <i>Borrelia spp.</i> i <i>Ehrlichia spp</i> u populaciji pasa u delu regiona južno-bačkog okruga AP Vojvodine, kao i utvrđivanje inficiranosti krpelja u uzročnicima ovih oboljenja i njihov monitorig (401-00-13644/2006-05)	2007-2009	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	Prof.dr Branislav Lako
13	Komparativna naliza zdravstvenog stanja životinja u ZOO vrtovima i divljoj prirodi i potencijalni rizik za širenje parazitskih bolesti na ljude (114-451-00621/2005-02)	2005-2009	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Stanko Boboš
14	Uticaj probiotika i prebiotika na proizvodne performanse i morfofunkcionalne karakteristike tankih creva brojlera (114-451-00566/2005-02)	2005-2009	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Gordana Ušćebrka
15	Repopulacija barskog karaša u ribnjake i otvorene vode (114-45100626/2005-01)	2005-2009	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Miroslav Ćirković
16	Veštački mrest i ambijentalni uslovi kao najbitniji faktori za uspešnu proizvodnju linjaka	2011-2012	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Miroslav Ćirković
17	Ispitivanje uticaja odabira jaja i faktora inkubacije na morfofunkcionalne karakteristike embrionalnog i postnatalnog razvoja u cilju povećanja vijabilnosti fazanskih pilića	2011-2012	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Gordana Ušćebrka

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

18	Kontrola zdravlja životinja u lancu proizvodnje zdravstveno bezbedne hrane	2011-2012	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Stanko Boboš
19	Istraživanje Lajmske bolesti i drugih vektorski prenosivih zoonoza u Vojvodini	2011-2014	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Doc.dr Aleksandar Potkonjak
20	Identifikacija i analiza stresogenih faktora kod mlečnih krava u cilju unapređivanja održivosti stočarske proizvodnje na teritoriji AP Vojvodine (114-451-02421/2010-02)	2010-2011	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine	Prof.dr Branislava Belić
21	Ispitivanje uticaja visokih ambijentalnih temperatura na zoohigijenske parametre farme i metaboličku adaptaciju krava u cilju postizanja održive proizvodnje mleka u različitim klimatskim uslovima (142-451-3646/2016-03)	2016-2017	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine	Doc.dr Marko Cincović
22	Ispitivanje efikasnosti etarskog ulja timijana u terapiji subkliničkog mastitisa kod krava u periodu zasušenja (142-451-2818/2017-01/01)	2017-2018	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine	Doc.dr Miodrag Radinović
23	Molekularna karakterizacija <i>Wolbachia</i> spp. Kod pasa inficiranih uzročnikom <i>Dirofilaria immitis</i> na području Vojvodine	2018-2019	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine	Prof.dr Aleksandar Potkonjak
24	Značaj određivanja i klinička evaluacija serumskog faktora nekroze tumora alfa (TNF-α) u proceni inflamatornog odgovora preživara i pasa	2019-2020	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine	Prof.dr Branislava Belić
25	Striving Towards Excellence in Veterinary Education (544270-TEMPUS 1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR)	2013-2016	TEMPUS	Doc.dr Marko Cincović
26	Advancing Beef Safety and Quality through Research and innovation ("ProSafeBeef") (FOOD-CT-2006-36241)	2007-2012	FP6	Prof.dr Sava Bunčić
27	European Network on Taeniosis/Cysticercosis (Cystinet)	2013-2017	COST	Prof.dr Sava Bunčić (MC)
28	Risk-based meat inspection and integrated meat safety assurance (RIBMINS) (CA18105)	2019-2023	COST	Prof.dr Bojan Blagojević

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

29	Komparativna analiza zdravstvenog stanja životinja u Zoološkom vrtu Palić, Sarajevo, Segedin i Skoplje i potencijalni rizik za širenje parazitskih bolesti na ljudi (114-451-00735/2009-02)	2009-2010	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine - Multilateralna saradnja	Prof.dr Stanko Boboš
30	Uticaj probiotika i prebiotika na proizvodne performanse i morfolofunkcionalne karakteristike tankih creva brojlera (114-451-00734/2009/02)	2009-2010	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine - Multilateralna saradnja	Prof.dr Gordana Uščerka
31	Formiranje mreže istraživača u naučnom polju medicinskih nauka radi izučavanja Lajmske bolesti (114-451-3638/101201)	2013-2014	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine - Multilateralna saradnja	Doc.dr Aleksandar Potkonjak
32	Formiranje mreže istraživača koji se bave harmonizacijom i unapređenjem standarda kliničkog rada studenata i nastavnika prema preporukama Evropske unije koju propisuje EAEVE (CLINVET) (114-451-1995/2014-01)	2014-2015	Pokrajinski sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj AP Vojvodine - Multilateralna saradnja	Doc.dr Marko Cincović
33	Laboratorijski pokazatelji metaboličkog statusa krava u ranoj laktaciji (Slo9/2016-2017)	2016-2017	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Bilateralni Srbija-Slovenija	Doc.dr Marko Cincović
34	Unapređenje dijagnostike i terapije hromosti kod konja i goveda direktnim transferom znanja i tehnologije (Hrv5/2016/2017)	2016-2017	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Bilateralni Srbija-Hrvatska	Doc.dr Bojan Toholj
35	Biology, Biotechnology and Food Sciences (CIII-SK-0804-01-1314, Umbrella)	2013	CEEPUS	Doc.dr Ivan Stančić
36	European Network for Optimization of Veterinary Antimicrobial Treatment (ENOVAT) (CA18217)	2019-2023	COST	Prof.dr Dragica Stojanović (MC)
37	Unapređenje protokola za dijagnostiku i lečenje respiratornih infekcija svinja	2018-2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Ognjen Stevančević
38	Unapređenje proizvodnje mikrobioloških krvnih podloga uvođenjem metoda kontrole kvaliteta krvi	2018-2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Marko Cincović
39	Unapređenje protokola za preveniranje reproduktivnih poremećaja kod nazimica i krmača	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Ognjen Stevančević

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

40	Dizajn, izrada, kontrola kvaliteta i upotrebljivosti veterinarskih ortopedskih setova	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Bojan Toholj
41	Kontrola prasadi na otkupnom mestu sa ciljem poboljšanja bezbednosti mesa i zdravlja potrošača	2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Nenad Stojanac
42	Protokol za unapređenje zdravstvenog statusa prasadi iz otkupa nakon zalučenja do ulaska u tov	2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Nenad Stojanac
43	Benefiti upotrebe dodataka hrani koji sadrže lizozim u proizvodnji svinja	2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Nenad Stojanac
44	Poboljšani protokol profilaktičke dezinfekcije u naseljenim farmama kontrolom zdravlja životinja	2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Marko Cincović
45	Kontrola hrane za tov svinja u cilju otkrivanja najvažnijih opasnosti i poboljšanja bezbednosti	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Zorana Kovačević
46	Poboljšanje protokola intenzivne dezinfekcije utvrđivanjem zdravstvene bezbednosti definicijenasa	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Marko Cincović
47	Izrada novih i inovativnih proizvoda za terapiju oboljenja kod goveda	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Bojan Toholj
48	Dijagnostičke procedure za izolaciju i identifikaciju <i>Macrorhabdus ornithogaster</i> (megabakterioza)	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Bojana Vidović
49	Implementacija tehnologije gajenja <i>Acipenseridae</i>	2019	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Nikolina Novakov
50	Ispitivanje efikasnosti kokcidiosistatika kod teladi	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Miodrag Radinović
51	Laboratorijsko ispitivanje za bolju i bržu dijagnostiku bolesti ptica i smernice za terapijski režim	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Doc.dr Bojana Vidović
52	Unapređenje proizvodnje krvnog agara ispitivanjem kvaliteta krvi i hemolitičkih osobina podloga	2019-2020	Fond za inovacionu delatnost Srbije	Prof.dr Marko Cincović
53	Unapređenje nastave na predmetima iz oblasti patološke fiziologije u cilju sticanja laboratorijskih veština prvog	2018-2019	Ministarstvo prosvete,nauke i tehnološkog razvoja R.Srbije	Prof.dr Branislava Belić

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

dana propisanih prema EU standardima (PAFILAB), (451-02-02711/2018-06)				
54	Kreiranje digitalne učionice za potrebe osavremenjavanja nastave iz hirurgije za studente veterinarske medicine	2019	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost	Prof.dr Bojan Toholj
55	Modernizacija i unapređenje eksperimentalnih istraživanja u radu sa darovitim studentima u okviru predmeta Osnovi molekularnih tehnika u mikrobiologiji	2019	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost	Prof.dr Vesna Lalošević
56	Produbljeno usvajanje veština studenata veterinarske medicine na predmetima iz oblasti kliničke laboratorijske dijagnostike kroz povećanje obima praktičnog i istraživačkog rada	2019	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost	Prof.dr Marko Cincović
57	Modernizacija i unapređenje eksperimentalnih istraživanja u radu sa darovitim studentima u okviru predmeta mikrobiologija	2020	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost	Doc.dr Vuk Vračar
58	Unapređenje nastavnih aktivnosti u cilju sticanja laboratorijskih veština kod studenata veterinarske medicine na završnoj unutarfakultetskoj praksi	2020	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost	Prof.dr Marko Cincović
59	Intramammary ethno-veterinary formulation in prevention and treatment of bovine mastitis for optimization of antimicrobial treatment	2020-2022	Fond za nauku Srbije	Doc.dr Zorana Kovačević
60	Procena hronične akumulacije teškog metala arsena kod mlečnih krava u laktaciji sa individualnih gazdinstava na teritoriji AP Vojvodine	2020-2021	Pokrajinski sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost AP Vojvodine	Prof.dr Ivana Davidov

NAŠIH 200+ RADOVA SA SCI LISTE

1. Belić B, Cincović M. Uticaj toksičnog dejstva kiseonika na membranu eritrocita i mogućnost procene poremećaja funkcije centralnog nervnog sistema. Vojnosanitetski pregled 2011; 68(7): 539-43. M23
2. Belić B, Cincović M, Popović-Vranješ A, Pejanović R, Krajinović M. Metaboličke promjene i iskorištavanje metabolita u proizvodnji mlijeka kod krava u toplinskom stresu. Mljarstvo 2011; 61(4): 309-18. M23
3. Belić B, Cincović MR, Lakić I, Đoković R, Petrković M, Ježek J, Starić J. Metabolic status of dairy cows grouped by anabolic and catabolic indicators of metabolic stress in early lactation. Acta Scint Vet. 2019; DOI: <https://doi.org/10.22456/1679-9216.89179>. M23

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

---

4. Cincović M, Kirovski D, Vujanac I, Belić B, Đoković R. Relationship between the indexes of insulin resistance and metabolic status in dairy cows during early lactation. *Acta Veterinaria Beograd* 2017; 67(1): 57-70. M23
5. Cincović M, Đoković R, Belić B, Potkonjak A, Toholj B, Stojanac N, Stevančević O, Starić J. Inorganic phosphorus decrease after intravenous glucose tolerance test is associated with insulin resistance in dairy cows. *Veterinarski arhiv* 2017; 87(4): 409-18. M23
6. Cincović M, Belić B, Radojičić B, Hristov S, Đoković R. Influence of lipolysis and ketogenesis to metabolic and hematological parameters in dairy cows during periparturient period. *Acta Veterinaria Beograd* 2012; 62(4): 429-44. M23
7. Toholj B, Cincović M, Stevančević M, Spasojević J, Ivetić V, Potkonjak A. Evaluation of ultrasonography for measuring solar soft tissue thickness as a predictor of sole ulcer formation in Holstein-Friesian dairy cows. *Veterinary Journal* 2014; 199(2): 290-4. M21a
8. Đoković R, Kurčubić V, Ilić Z, Cincović M, Fratrić N, Stanimirović Z, Petrović M, Petrović M. Evaluation of the metabolic status of Simmental dairy cows during early and mid lactation. *Animal Science Papers and Reports* 2013; 31(2): 101-10. M22
9. Potkonjak A, Vračar V, Stančić I, Spasojević Kosić Lj, Bacić D, Cincović M, Toholj B, Stevančević O, Ristić Z. Occurrence of Bartonella henselae, FELV and FIV infection in 60 stray cats from Serbia. *Acta Veterinaria Beograd* 2014; 64(3): 378-85. M22
10. Šamanc H, Gvozdić D, Fratrić N, Kirovski D, Djokovic R, Sladojević Ž, Cincović M. Body condition score loss, hepatic lipidosis and selected blood metabolites in Holstein cows during transition period. *Animal Science Papers and Reports* 2015; 33(1): 35-47. M22
11. Đoković R, Cincović M, Belić B, Toholj B, Davidov I, Hristovska T. Relationship between Blood Metabolic Hormones, Metabolites and Energy Balance in Simmental Dairy Cows during Peripartum period and Lactation. *Pakistan veterinary journal* 2015. M22
12. Đoković R, Dosković V, Cincović M, Belić B, Fratrić N, Jašović B, Lalović M. Estimation of insulin resistance in healthy and ketotic cows during an intravenous glucose tolerance test. *Pakistan veterinary journal* 2017; 37(4): 387-92. M22
13. Cincović M, Belić B, Toholj B, Potkonjak A, Stevančević M, Lako B, Radović I. Metabolic acclimation to heat stress in farm housed Holstein cows with different body condition scores. *African Journal of Biotechnology* 2011; 10(50): 293-303. M23
14. Cincović M R, Belić B, Djoković R, Ježek J, Petrović MD, Božić A, Starić J. Revised quantitative insulin sensitivity check index: associations with the metabolic status of cows during early lactation. *Veterinarski arhiv* 2019; 89(5): 613-25. M23
15. Toholj B, Stevančević M, Kos J, Smolec O, Potkonjak A, Cincović M, Belić B, Ivetić V, Spasojević J, Stevančević O. Efficiency of different therapeutic protocols in treating digital dermatitis in dairy cows, *Veterinarski arhiv* 2012; 82(2): 133-42. M23
16. Đoković R, Kurčubić V, Ilić Z, Cincović M, Petrović M, Fratrić N, Jašović B. Evaluation of metabolic status in Simmental dairy cows during late pregnancy and early lactation. *Veterinarski arhiv* 2013; 83(6): 593-602. M23
17. Davidov I, Radinović M, Erdeljan M, Cincović M, Stančić I, Belić B. Relations between blood Zinc concentrations and udder health in dairy cows. *Revue de Medecine Veterinaire* 2013; 164(4): 183-90. M23
18. Davidov I, Cincović M, Belić B, Popović-Vranješ A, Pejanović R, Đoković R, Ristić Z, Došenović M. Influence of blood serum selenium on udder health in dairy cows. *Mljarstvo* 2014; 64(3): 178- 85. M23
19. Djokovic R, Cincovic M, Kurcubic V, Milun P, Miroslav L, Boban J, Zoran S. Endocrine and metabolic status of dairy cows during transition period. *The Thai Journal of Veterinary Medicine* 2014; 44(1): 59-66. M23
20. Stojanac N, Stevančević O, Savić B, Davidov I, Cincović M, Potkonjak A, Spasojević J. Forensic Findings on Acute Mortality of Piglets after Ingestion of Aflatoxin. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2015; 21(3): 437-40. M23
21. Potkonjak A, Vračar V, Savić S, Lako B, Radosavljević V, Cincović M, Suvajdžić Lj, Juršić A, Petrović A. Seroprevalence of Anaplasma phagocytophilum infection in the dog population in the Autonomous Province of Vojvodina, Serbia. *Veterinarski arhiv* 2015; 85(4): 385-94. M23
22. Kovačević Z, Cincović M, Stojanović D, Belić B, Jezdimirović M, Đoković R, Davidov I. Influence of Ketoprofen Application on Lipid Mobilization. Ketogenesis and Metabolic Status in Cows during Early Lactation. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2016; 22(1): 7-12. M23

23. Kovačević Z, Stojanović D, Cincović M, Belić B, Davidov I, Erdeljan M. Hematological Parameters in Cows in Early Lactation Treated with Ketoprofen and their Relationship with Lipid Mobilization and Ketogenesis. *Acta Scientiae Veterinariae* 2016; 44. M23
24. Stojanac N, Stevančević O, Cincović M, Belić B, Plavša N, Urošević M. Effects of Iron Administration Method on Anemia Prevention and Production Performance of Piglets. *Acta Scientiae Veterinariae* 2016; 44(1361): 1-8. M23
25. Ristevski M, Toholj B, Cincović M, Boboš S, Trojačanec P, Stevančević M, Smolec O. Influence of Body Condition Score and Ultrasound-Determined Thickness of Body Fat Deposit in Holstein-Friesian Cows on the Risk of Lameness Developing. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2017; 23(1): 69-75. M23
26. Hristovska T, Cincović M, Stojanović D, Belić B, Kovačević Z, Jezdimirović M. Influence of Niacin Supplementation on the Metabolic Parameters and Lipolysis in Dairy Cows During Early Lactation. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2017; 23(5): 773-8. M23
27. Ježek J, Cincović M, Nemec M, Belić B, Đoković R, Klinkon M, Starič J. Beta-hydroxybutyrate in milk as screening test for subclinical ketosis in dairy cows. *Polish Journal of Veterinary Sciences* 2017; 20(3): 507-12. M23
28. Hristovska T, Cincović M, Belić B, Stojanović D, Jezdimirović M, Đoković R, Toholj B. Effects of niacin supplementation on the insulin resistance in Holstein cows during early lactation. *Acta Veterinaria Brno* 2017; 86: 231-8. M23
29. Ristevski M, Toholj B, Cincović M, Trojačanec P, Starič J, Smolec O. Milk Production, Body Condition Score and Metabolic Parameters at the Peak of Lactation as Risk Factors for Chronic Lameness in Dairy Cows. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2017; 23(5): 721-7. M23
30. Erdeljan M, Davidov I, Ćutuk R, Rogan D, Potkonjak A. Analysis of Different Diagnostis Methods of Influenza in Horses. *Acta Scientiae Veterinariae* 206; 44: 1-7. M23
31. Davidov I, Radinović M, Erdeljan M, Jurakić Ž, Kovačević Z. Zinc Effect on Milk Somatic Cell Count in Dairy Cows. *Acta Scientiae Veterinariae* 2014; 42(1226): 1-5. M23
32. Novakov N, Bjelić-Čabrillo O, Ćirković M, Ljubojević D, Lujić J, Davidov I, Jovanović M. Eustrongylidosis of European catfish (*Silurus glanis*). *Bulgarian Jounal of Agricultural Science* 2013; 19(1): 75-9. M23
33. Radinović M, Boboš S, Davidov I, Pajić M, Erdeljan M, Radinović M, Galfi A. Excretion of *Coxiella bunetii* through milk of cows as risk to human health. *Bulgarian Jounal of Veterinary Medicine* 2013; 16(1): 43-7. M23
34. Radinović M, Boboš S, Davidov I, Erdeljan M, Pajić M. Relation between findings of *Coxiella bunetii* and concentration of IgG in blood serum of infected cows. *African Jounal of Microbiology Research* 2013; 7(6): 444-8. M23
35. Ducic M, Klisara N, Markov S, Blagojevic B, Vidakovic A, Buncic S. The fate and pasteurisation-based inactivation of *Escherichia coli* O157, *Salmonella Typhimurium* and *Listeria monocytogenes* in dry, fermented sausages. *Food Control* 2016; 59: 400-6. M21
36. Ducic M, Blagojevic B, Markov S, Velickanski A, Buncic S. General patterns of backroung microbiota and selected bacterial pathogens during production of fermented sausages in Serbia. *Food Control* 2014; 43: 231-7. M21
37. Blagojevic B, Antic D, Ducic M, Buncic S. Visual cleanliness scores of cattle at slaughter and microbial loads on the hides and the carcasses. *Veterinary Record* 2012; 170 (22): 563. M21
38. Blagojevic B, Antic D, Ducic M, Buncic S. A study of Haptoglobin levels in groups of cattle and pigs with and without abnormalities at meat inspection. *Foodborne Pathogens and Disease* 2011; 8: 1119-24. M21
39. Blagojevic B, Antic D, Ducic M, Buncic S. Ratio between carcass- and skin microflora as an abattoir process hygiene indicator. *Food Control* 2011; 22: 186-90. M21
40. Antic D, Blagojevic B, Ducic M, Mitrovic R, Nastasijevic I, Buncic S. Treatment of cattle hides with Shellac-in-ethanol solution to reduce bacterial transferability – A preliminary study. *Meat Science* 2010; 85: 77-81. M21
41. Antic D, Blagojevic B, Ducic M, Nastasijevic I, Mitrovic R, Buncic S. Distribution of microflora on cattle hides and its transmission to meat via direct contact. *Food Control* 2010; 21: 1025–9. M21
42. Galfi LA, Radinović ŽM, Boboš FS, Pajić JM, Savić SS, Milanov SD. Lactoferrin concentrations in bovine milk during involution of the mammary glands, with different bacteriological findings. *Veterinarski arhiv* 2016; 86(4): 487-97. M23

43. Galfi A, Radinović M, Milanov D, Savić S, Boboš S, Pajić M. Lactoferrin and Immunoglobulin G Concentration in Bovine Milk from Cows with Subclinical Mastitis during the Late Lactation Period. *Acta Scientiae Veterinariae* 2016; 44: 1377. M23
44. Radinović M, Boboš S, Pajić M, Galfi A, Vidić B, Grgić Ž. Excretion of Coxiella burnetii in Cows with Secretion Disorder. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2015; 21(2): 163-67. M23
45. Pajić M, Rašić Z, Velebit B, Boboš S, Mihajlović-Ukropina M, Radinović M, Galfi A, Petković J, Trojačanec S. The prevalence of methicillin resistance and Panton-Valentine leukocidin synthesis genes in *Staphylococcus aureus* isolates of bovine and human origin. *Veterinarski arhiv* 2014; 84(3): 205-14. M23
46. Boboš S., Jovanović-Panić Lj., Trailović D., Pajić M., Rašić Z., Radinović M., Galfi A., Simin S.: Concentration of Total Immunoglobulins in Blood and Milk of Periparturient Mares and Their Transfer to Foals Via Colostrum. *Bulgarian Journal of Agricultural Science.* 19(6) 1431-6. 2013. M23
47. Radinović M, Boboš S, Davidov I, Pajić M, Erdeljan M, Radinović M, Galfi A. Excretion of Coxiella burnetii through milk of cows as risk to human health. *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine* 2013; 16(1): 43-7. M23
48. Lalošević V, Lalošević D, Čapo I, Simin V, Galfi A, Traversa D. High infection rate of zoonotic Eucoleus aerophilus infection in foxes from Serbia. *Parasite* 2013; 20(3). M23
49. Perić L, Milošević N, Žikić D, Kanački Z, Džinić N, Nollet L, Springs P. Effect of selenium sources on performance and meat characteristics of broiler chickens. *J. Appl. Poult. Res.* 2009; 18: 403-9. M23
50. Ušćebrka G, Stojanović S, Žikić D, Kanački Z. Morphodynamics of embryonic development of skeletal musculature of broiler and layer chickens. *Avian Biology Research* 2010; 3(4): 179-86. M23
51. Stojanović S, Ušćebrka G, Žikić D, Kanački Z. Skeletal muscle characteristics of broiler chickens under modified incubation factors. *Avian biology research* 2013; 6(4): 281-8. M23
52. Stojanović S, Žikić D, Kanački Z, Ajdžanović V, Milošević V, Ušćebrka G. The effects of thermal and light exposure on the development of broiler chicken leg musculature. *Arch. Biol. Sci.* 2014; 66(4): 1547-57. M23
53. Seke M, Petrovic D, Djordjevic A, Jovic D, Borovic ML, Kanacki Z, Jankovic M. Fullerenol/doxorubicin nanocomposite mitigates acute oxidative stress and modulates apoptosis in myocardial tissue. *Nanotechnology IOP Science* 2016; 27(48). M21
54. Kanački Z, Apić J, Stancic I, Vakanjac S, Radovic I, Jotanovic S, Stankovic B. Motility of boar spermatozoa supplemented with homologous seminal plasma of high or low protein content after storage for three days. *Veterinarni medicina, Czech academy agricultural sciences* 2016; 72 - 9. M23
55. Kanački Z, Stojanović S, Žikić D, Ušćebrka G. The influence of modified incubation factors on meat characteristics of broiler chickens. *Animal science papers and reports / Polish Academy of Sciences Institute of Genetics and Animal Breeding, Jastrzębiec* 2017; 35(1): 87-96. M23
56. Stojanović D, Kovačević Z, Žekić M, Ašanin J, Ratajac R, Petrović J, Petrović T, Stojanov I, Velhner M. Examination of enzymes concentration in the rats blood with sepsis caused by mixed and pure bacterial cultures. *Acta Veterinaria* 2013; 63(5-6): 609-20. M23
57. Stojanović D, Velhner M, Stojanov I, Petrović J, Ašanin J, Kovačević Z. Biochemical parameters in rats with an applied model of sepsis (cecal ligation and puncture) with pure and mixed bacterial culture. *Acta Veterinaria* 2012; 62(5-6): 543-51. M23
58. Kuruca L, Klun I, Uzelac A, Nikolić A, Bobić B, Simin S et al. Detection of Toxoplasma gondii in naturally infected domestic pigs in Northern Serbia. *Parasitol Res.* 2017; 116(11): 3117-23. M22
59. Kuruca L, Spasojević-Kosić L, Simin S, Savović M, Lauš S, Lalošević V. Neospora caninum antibodies in dairy cows and domestic dogs from Vojvodina, Serbia. *Parasite* 2013; 20: 40. M23
60. Simin S, Spasojević Kosić L, Kuruca L, Pavlović I, Savović M, Lalošević V. Moving the boundaries to the South-East: first record of autochthonous *Angiostrongylus vasorum* infection in a dog in Vojvodina province, northern Serbia. *Parasites & Vectors* 2014; 7(1): 396. M21
61. Kovacevic Z, Stojanovic D, Cincovic M, Belic B, Davidov I, Stojanac N, Galfi A. Effect of postpartum administration of ketoprofen on proinflammatory cytokine concentration and their correlation with lipogenesis and ketogenesis in Holstein dairy cows. *Polish journal of veterinary sciences* 2019; 609-15.
62. Lalošević D, Lalosević V, Simin V, Čabril B, Čabril OB. Spreading of multilocular echinococcosis in southern Europe: the first record in foxes and jackals in Serbia, Vojvodina Province. *European Journal of Wildlife Research* 2016; 61(6): 703-6.
63. McElhinney LM, Marston DA, Freuling CM, Cragg W, Stankov S, Lalosević D, Lalosević V, Fooks AR. Molecular diversity and evolutionary history of rabies virus strains circulating in the Balkans. *Journal of General Virology* 2011; 92 (9): 2171-80.

64. Lalosevic D, Lalosevic V, Stojsic-Milosavljevic A, Stojsic DJ. Borrelia/like organism in heart capillaries of patient with Lyme disease seen by electron microscopy. *Int J Cardiol* 2010; 145: 96-8.
65. Považan D, Djurić M, Uzurov-Dinić V, Lalošević D, Lalošević V, Sečen S, Považan A. Adult human case of toxocariasis with pulmonary migratory infiltrate and eosinophilia. *Vojnosanitetski Pregled* 2011; 68(10): 881-5.
66. Lalosevic D, Lalosevic V, Klem I, Stanojev-Jovanovic D, Pozio E. Pulmonary capillariasis miming bronchial carcinoma. *Am J Trop Med Hyg* 2008; 78(1): 14-6.
67. Ljubojević D, Ćirković M, Novakov N, Jovanović R, Janković S, Đorđević V, Mašić Z. Productivity and Meat Nutrient in Fish, The Diet Effect. *Kafkas Univ Vet Fak Derg* 2013; 19(1): 43-9. M23
68. Potkonjak A, Savić S, Jurišić A, Petrović A, Suvajdžić LJ, Lako B, Milošević N, Novaković Z. Seroepidemiological Research of Canine Monocytic Ehrlichiosis in the Autonomous Province of Vojvodina, Serbia. *Acta Scientiae Veterinariae* 2013; 41: 1106. M23
69. Ćirković M, Novakov N, Aleksić N, Jovanović M, Ljubojević D, Babić R, Radosavljević V. Different manifestations of disease caused by *Thelohanellus nikolskii* in carp (*Cyprinus carpio*). *Acta Veterinaria Beograd* 2013; 63(5-6): 687-97. M23
70. Bjelic-Cabrillo O, Novakov N, Cirkovic M, Kostic D, Popovic E, Aleksic N, Lujic J. The first determination of *Eustrongylides excisus* Jagerskiold, 1909-larvae (Nematoda: Dioctophymatidae) in the pike-perch *Sander lucioperca* in Vojvodina (Serbia). *Helmintologia* 2013; 50(4): 291-4. M23
71. Novakov N, Mihaljev Ž, Kartalović B, Blagojević B, Petrović J, Ćirković M, Rogan. Heavy metals and PAHs in canned fish supplies on the Serbian market. *Food Addit Contam Part B Surveill*. 2017; 10(3): 208-15. M22
72. Kartalović B, Pucarević M, Marković Z, Stanković M, Novakov N, Pelić M, Ćirković M. Determination of Niclosamide and its Metabolites in Liver and Muscles of Common Carp (*Cyprinus carpio*) Fingerlings. *Acta Scientiae Veterinariae* 2017; 45: 1490. M23
73. Pajić M, Boboš S, Velebit B, Rašić Z, Katić V, Radinović M, Nikolić A, Simonović D, Babić M. Prevalence and molecular characterization of enterotoxin-producing strains of *Staphylococcus aureus* isolated from Serbian dairy cows. *Acta veterinaria* 2016; 66(4): 466-77.
74. Babić M, Pajić M, Nikolić A, Teodorović V, Mirilović M, Milojević L, Velebit B. Expression of toxic shock syndrome toxin-1 gene of *Staphylococcus aureus* in milk – a proof of concept. *Mljekarstvo* 2018; 68(1): 12-20.
75. Radinović M, Boboš S, Pajić M, Galfi A, Vidić B, Grgić Ž, Excretion of *Coxiella burnetii* in cows with secretion disorder. *Journal of the Faculty of Veterinary Medicine, Kafkas University* 2014; 21(2): 163-7.
76. Pajić M, Rašić Z, Velebit B, Boboš S, Mihajlović-Ukropina M, Radinović M, Galfi A, Petković J, Trojačanec S. Prevalence of methicillin resistance and PVL synthesis genes in *Staphylococcus aureus* isolates of bovine and human origin. *Veterinarski arhiv Zagreb* 2014; 84(3): 205-14.
77. Boboš S, Jovanović-Panić Lj, Trailović D, Pajić M, Rašić Z, Radinović M, Galfi A, Simin S. Concentration of Total Immunoglobulins in Blood and Milk of Periparturient Mares and Their Transfer to Foals Via Colostrum. *Bulgarian Journal of Agricultural Science* 2013; 19(6): 1431-6.
78. Trojačanec S, Boboš S, Pajić M. Influence of b-carotene and vitamin A supplementation on the ovarian activity of dairy cows with chronic fertility impairment. *Veterinarski arhiv Zagreb* 2012; 82(6): 567-75.
79. Puvača N, Lukac D, Ljubojević D, Stanaćev V, Beuković M, Kostadinović Lj, Plavša N. Fatty acid composition and regression prediction of fatty acid concentration in edible chicken tissues. *Worlds Poultry Science Journal* 2014; 70(3): 585-92. M21
80. Orcic S, Nikolić T, Purać J, Šikoparija B, Blagojević D, Vukašinović E, Plavša N, Stevanović J, Kojić D. Seasonal variation in the activity of selected antioxidant enzymes and malondialdehyde level in worker honey bees. *Entomologia Experimentalis et Applicata*, 2017; 165: 120-8. M22
81. Stanaćev V, Glamočić D, Milošević N, Puvača N, Stanaćev V, Plavša N. Effect of garlic (*Allium sativum* L.) in fattening chicks nutrition. *African Journal of Agricultural Research* 2011; 6: 943-8. M23
82. Plavša N, Stojanović D, Stojanov I, Puvača N, Stanaćev V, Đuričić B. Evaluation of oxyteracyclin in the prevention of American foulbrood in bee colony. *African Journal of Agricultural Research* 2011; 6(6): 1621-6. M23
83. Plavša N, Stanaćev V, Milošević N, Puvača N, Markov J, Cirković M. Effect of fresh pilchards on production performance in rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss* Walbaum) nutrition. *The Journal of Animal & Plant Sciences* 2012; 22(4): 915-8. M23

84. Stanacev V, Glamocic D, Miloševic N, Peric L, Puvaca N, Stanacev V, Milic D, Plavša N. Influence of garlic (*Allium sativum L.*) and copper as phytoadditives in the feed on the content of cholesterol in the tissues of the chickens. *Journal of Medicinal Plants Research* 2012; 6(14): 2816-9. M23
85. Ljubojević D, Ćirković M, Đorđević V, Puvača N, Trbović D, Vukadinov J, Plavša N. Fat Quality of Marketable Fresh Water Fish Species in the Republic of Serbia. *Czech. J. Food Sci.* 2013; 31: 445-50. M23
86. Pihler I, Nedić N, Kiprianovsaka H, Uzunov A, Kryger P, Plavša N, Krajinović M. Population-genetical characteristics of the bee population of Vojvodina. *Genetika* 2014; 46: 219-26. M23
87. Stojanac N, Stevančević O, Cincović M, Belić B, Plavša N, Urošević M. Effects of Iron Administration on Piglets. *Acta Scientiae Veterinariae* 2016; 44: 1-8. M23
88. Potkonjak A, Gutiérrez R, Savić S, Vračar V, Nachum-Biala Y, Jurišić A, Kleinerman G, Rojas A, Petrović A, Baneth G, Harrus S. Molecular detection of emerging tick-borne pathogens in Vojvodina, Serbia. *Ticks and Tick-borne Diseases* 2016; 7(1): 199-203. M21
89. Toholj B, Cincović M, Stevančević M, Spasojević J, Ivetić V, Potkonjak A. Evaluation of ultrasonography for measuring solar soft tissue thickness as a predictor of sole ulcer formation in Holstein-Friesian dairy cows. *The Veterinary Journal* 2014; 199(2): 290-4. M-21
90. Duscher GG, Hodžić A, Potkonjak A, Leschnik MW, Spergser J. *Bartonella henselae* and *Rickettsia felis* Detected in Cat Fleas (*Ctenocephalides felis*) Derived from Eastern Austrian Cats. *Vector-Borne and Zoonotic Diseases* 2018; <https://doi.org/10.1089/vbz.2017.2215> M22
91. Potkonjak A, Petrović T, Ristanović E, Lalić I, Vračar V, Savić S, Turkulov V, Čanak G, Milošević V, Vidanović D. Molecular Detection and Serological Evidence of Tick-Borne Encephalitis Virus in Serbia. *Vector Borne Zoonotic Dis.* 2017; 17(12): 813-20. M22
92. Potkonjak A, Kleinerman G, Gutiérrez R, Savić S, Vračar V, Nachum-Biala Y, Jurišić A, Rojas A, Petrović A, Ivanović I, Harrus, Baneth G. Occurrence of *Borrelia burgdorferi* Sensu Lato in *Ixodes ricinus* Ticks with First Identification of *Borrelia miyamotoi* in Vojvodina, Serbia. *Vector-Borne and Zoonotic Diseases* 2016; 16(10): 631-5. M22
93. Stojanac N, Stevančević O, Potkonjak A, Savić B, Stančić I, Vračar V. The impact of space allowance on productivity performance and *Salmonella* spp. shedding in nursery pigs. *Livestock Science* 2014; 164, 149-53, M22
94. Cincović RM, Djoković R, Belić B, Potkonjak A, Toholj B, Stojanac N, Stevančević O, Starić J. Inorganic phosphorus decrease after intravenous glucose tolerance test is associated with insulin resistance in dairy cows. *Veterinarski arhiv* 2017; 87 (4): 409-18. M23
95. Cutler S, Ruzic-Sabljić E, Potkonjak A. Emerging borreliae – Expanding beyond Lyme borreliosis. *Molecular and Cellular Probes*, 2017; 31: 22-7. M23
96. Erdeljan M, Davidov I, Cutuk R, Rogan D, Potkonjak A. Analysis of Different Diagnostis Methods of Influenza in Horses. *Acta Scientiae Veterinariae* 2016; 44: 1345. M23
97. Potkonjak A, Vračar V, Savić S, Lako B, Radosavljević V, Cincović M, Suvajdžić Lj, Jurišić A, Petrović A. The seroprevalence of *Anaplasma phagocytophilum* infection in dogs in the Autonomous Province of Vojvodina, Serbia. *Veterinarski arhiv* 2015; 85(4): 385-94. M23
98. Stojanac N, Stevančević O, Savić B, Davidov I, Cincović M, Potkonjak A, Spasojević J. Forensic Findings on Acute Mortality of Piglets after Ingestion of Aflatoxin. *Kafkas Univ Vet Fak Derg* 2015; 21 (3): 437-40. M23
99. Petrović M, Špičić S, Potkonjak A, Lako B, Kostov M, Cvjetnić Ž. First evidence of *Brucella ovis* infection in rams in the Pirot Municipality, Serbia. *Veterinaria Italiana* 2014; 50(4): 259-68. M23
100. Petrović T, Lupulović D, de Oya NJ, Vojvodić S, Blázquez AB, Escribano-Romero E, Martín-Acebes MA, Potkonjak A, Milošević V, Lazić S, Saiz JC. Prevalence of hepatitis E virus (HEV) antibodies in Serbian blood donors. *J Infect Dev Ctries* 2014; 8(10): 1322-7. M23
101. Potkonjak A, Vračar V, Stančić I, Spasojević Kosić Lj, Bacić D, Cincović M, Toholj B, Stevančević O, Ristić Z. Occurrence of *Bartonella henselae*, FeLV and FIV infection in 60 stray cats from Serbia. *Acta Veterinaria-Beograd* 2014; 64(3): 378-85. M23
102. Stojanac N, Stevančević O, Potkonjak A, Savić B, Stančić I, Vračar V. Importance of Breeding Pigs in the Spread of *Salmonella* on Farms. *Acta Scientiae Veterinariae* 2014; 42: 1180. M23
103. Stevančević O, Stojanac N, Potkonjak A, Gagrčin M, Savić B, Stančić I, Vračar V. Immune Response and Production Perfomance in Piglets Vaccinated at 15 and 21 Days Old Against Circovirus Infection. *Kafkas Univ Vet Fak Derg* 2014; 20(3): 465-8. M-23
104. Arsić B, Gligić A, Ristanović E, Lako B, Potkonjak A, Perunićić M, Pavlović MA .Case of Human Monocytic Ehrlichiosis in Serbia. *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* 2014; 142(1-2): 79-82. M23

105. Potkonjak A, Lako B, Savić B, Vračar V, Stevančević O, Toholj B, Stojanac N, Stančić I. Findings of Antibodies to *Mycoplasma suis* on Swine Farms in Serbia. *Acta Scientiae Veterinariae* 2013; 41: 1158. M-23
106. Potkonjak A, Rojas A, Gutiérrez R, Nachum-Biala Y et al. Molecular survey of *Dirofilaria* species in stray dogs, red foxes and golden jackals from Vojvodina, Serbia. *Comparative Immunology, Microbiology and Infectious Diseases* 2020; 68: 101409.
107. Petrović M, Špičić S, Potkonjak A, Lako B, Kostov M, Cvetnić Ž. Epizootiological, clinical and pathological characteristics of sheep flocks infected with *Brucella ovis* in the Republic of Serbia. *Slov Vet Res* 2013; 50 (3): 117-24. M23
108. Čanak G, Kovačević N, Vukadinov J, Turkulov V, Sević S, Doder R, Somborac S, Potkonjak A. Clinical features, treatments and outcomes of influenza A (H1N1) 2009 among the hospitalized patients in the Clinic for Infectious Diseases in Novi Sad. *Vojnosanitetski pregled* 2013; 70(2): 155–62. M23
109. Potkonjak A, Savic S, Jurisic A, Petrovic A, Suvajdzic Lj, Lako B, Milosevic N, Novakovic Z. Seroepidemiological Research of Canine Monocytic Ehrlichiosis in the Autonomous Province of Vojvodina, Serbia. *Acta Scientiae Veterinariae* 2013; 41: 1106. M23
110. Radosavljevic V, Jeremic S, Cirkovic M, Lako B, Milicevic V, Potkonjak A, Nikolin V. Common fish species in polyculture with carp as a cyprinid herpes virus 3 carriers. *Acta Veterinaria* 2012; 62(5-6): 675-81. M23
111. Vukadinov J, Potkonjak A, Canak G, Rnjak D, Doder R, Lako B, Kovacevic N, Sevic S. Epidemiological, Clinical and Diagnostic Characteristics of Lyme Disease with Patients in Vojvodina, Serbia. *HealthMED* 2012; 6(8): 2802-9. M23
112. Suvajdzic Lj, Potkonjak A, Milanov D, Lako B, Kocic B, Milic N, Cabarkapa I. A Proposal of a Diagnostic Protocol for Isolation of *Corynebacterium ulcerans* from Cow's Milk. *Acta Scientiae Veterinariae* 2012; 40(2): 1039. M23
113. Toholj B, Stevančević M, Kos J, Smolec O, Potkonjak A, Cincović M, Belić B, Ivetić V, Spasojević J, Stevančević O. Efficiency of different therapeutic protocols in treating digital dermatitis in dairy cows. *Veterinarski arhiv* 2012; 82(2): 133-42. M23
114. Savic B, Milicevic V, Jakic-Dimic D, Bojkovski J, Prodanovic R, Kureljustic B, Potkonjak A, Savic B. Genetic characterization and phylogenetic analysis of porcine circovirus type 2 (PCV2) in Serbia. *Arch Virol*. 2012; 157(1): 21-8. M23
115. Đordjevic-Spasic M, Potkonjak A, Lako B, Doder R, Canak G, Suvajdzic Lj, Kostic V. The first case report of serologically confirmed cat scratch disease of a boy in Serbia. *HealthMED* 2011; 5(6): 2121-5. M23
116. Djordjevic-Spasic M, Potkonjak A, Kostic V, Lako B, Spasic Z. Oropharyngeal tularemia in father and son after consumption of under-cooked rabbit meat. *Scandinavian Journal of Infectious Diseases* 2011; 43: 977–81. M23
117. Cincović MR, Belić B, Toholj B, Potkonjak A, Stevančević M, Lako B, Radović I. Metabolic acclimation to heat stress in farm housed Holstein cows with different body condition scores. *African Journal of Biotechnology* 2011; 10(50): 10293-303. M23
118. Potkonjak A, Lako B, Bacic D, Lako B, Suvajdzic Lj, Stevančević M, Toholj B, Vraneš M. First report on seroepidemiological and clinical investigation of cat infection with *Bartonella henselae* in the area of Novi Sad, Serbia. *Acta veterinaria* 2011; 61(2-3): 183-92. M23
119. Savic S, Vidic B, Lazic S, Lako B, Potkonjak A, Lepsanovic Z. *Borrelia burgdorferi* in ticks and dogs in the province of Vojvodina, Serbia. *Parasite* 2010; 17: 357-61. M23
120. Lako B, Potkonjak A, Balzer J, Čanak G, Doder R, Topalski B, Stevančević M, Stevančević O. First report about canine infections with *Candidatus Mycoplasma haematoparvum* in Serbia. *Acta veterinaria* 2010; 60(5-6): 507-12. M23
121. Cirković M, Milosevic N, Markovic M, Potkonjak A. Brain myxoboliasis of common carp, *Bulgarian Journal of Agricultural Science* 2010; 16(3): 263-5. M23
122. Stevančević M, Toholj B, Lako B, Potkonjak A, Kuljača V. Study on the effectiveness of topical application of antiseptics in the therapy of digital dermatitis in dairy cattle. *Acta veterinaria* 2009; 59(4): 437-46. M23
123. Peterson R, Klopfenstein T, Moxley R, Erickson G, Hinkley S, Bretschneider G, Berberov E, Rogan D, Smith D. Effect of a vaccine product containing type III secreted proteins on the probability of *Escherichia coli* 0157:H7 fecal shedding and mucosal colonization in feedlot cattle. *Journal of Food Protection* 2007; 11(70): 2568-77. M21
124. Peterson R, Klopfenstein T, Moxley A, Erickson E, Hinkley D, Rogan D, Smith D. Efficacy of dose

- regimen and observations of herd immunity from a vaccine against escherichia coli 0157:H7 for feedlot cattle. *Journal of Food Protection* 2007; 11: 2561-7. M21
125. Moxley R, Smith D, Lubbe M, Erickson G, Klopfenstein T, Rogan D. *Echerichia coli 0157:H7 Vaccine dose- effect in feedlot cattle.* *Foodborne Pathogens and Disease*, 2009; 7: 879-84. M21
126. Misurina O, Asper D, Deng W, Finlay B, Rogan D, Potter A. The role of Tir, EspA and NIeB in the colonization of cattle by shiga toxin-producing escherichia coli 026:H11. *Infection and Immunity* 2009. M21
127. Tribulo A, Rogan D, Tribulo H, Tribulo R, Alasino R, Beltramo D, Bianco I, Mapletoft R, Bo G. Superstimulation of ovarian follicular development in beef cattle with a single intramuscular injection of folltropin-v. *Animal Reproduction Science* 2011; 1: 7-13. M21
128. Allen K, Rogan D, Finlay B, Potter A, Asper D. Vaccination with type III secreted proteins leads to decreased shedding in calves after experimental infection with echerichia coli 0157. *Canadian Journal Veterinary Research* 2011; 2(75): 98-105. M21
129. Tribulo A, Rogan D, Tribulo H, Tribulo R, Mapletoft R, Bo G. Superovulation of beef cattle with a split intramuscular administration of folltropin-v in two concentrations of hyluronan. *Theriogenology* 2012; 77: 1679-85. M21a
130. Zak LJ, Patterson J, Hancock J, Hockley D, Rogan D, Foxcroft G. Benefits of synchronizing ovulation with porcine lutheinizing hormone (PLH) in a fixed time insemination protocol in weaned multiparous sows. *Journal of Swine Health and Production* 2010; 3: 125-31. M22
131. Cassar G, Frinedship R, Zak LJ, Rogan D, Kirkwood R. Effect of dose of equine chorionic gonadotrophin on the estrus responses of gilts and weaned sows and effect of the interval between equine chorionic gonadotrophin and luteinizing hormone injection on sow performance. *Journal of Swine Health and Production* 2010; 4(18): 182-6. M22
132. Asper D, Karmali M, Townsend H, Rogan D, Potter A. Serological response of shiga toxin-producing echerichia coli type III secreted proteins in sera from vaccinated rabbits, naturally infected cattle and humans. *Clinical vaccine immunology* 2011; 7(18): 1052-7. M22
133. Bo G, Tribulo A, Ramos M, Guerrero D, Tribulo R, Tribulo H, Rogan D, Mapletoft R. Simplification of superovulation protocols in cattle. *Acta Scientiae Veterinariae* 2010; 2(38): 278-86. M23
134. Misurina O, Asper D, Deng W, Finlay B, Rogan D, Potter A. The role of Tir,EspA and NIeB in the colonization of cattle by shiga toxin producing escherichia coli 026:H11. *Canadian Journal of Microbiology* 2010; 56: 739-47. M23
135. Savic B, Ivetic V, Milicevic V, Pavlovic Iv, Zutic Mi, Gagrcin M. Genetic Diversity of Mycoplasma Hyopneumoniae Isolates From Conventional Farrow-to-finish Pig Farms in Serbia. *Acta Veterinaria Hungarica* 2010; 58: 297-308. M21
136. Nesic K, Samanc H, Vujanac I, Prodanovic R, Nesic V, Velebit B, Savic B. Detection of meat and bone meal in cattle feed and ruminal fluid - Comparison and combining of microscopy and olymerase chain reaction. *Animal Feed Science and Technology* 2014; 187: 86-90. M21a
137. Pavlović I, Savić B, Ivanović S, Ćirović D. First Occurrence of *Paramphistomum microbothrium* (Fishereder 1901) in Roe Dear (*Capreolus capreolus*) in Serbia. *Journal of Wildlife Diseases* 2012; 48(2): 520-2. M21
138. Stojanac N, Stevancevic Og, Potkonjak A, Savic B, Stancic I, Vracař V. The impact of space allowance on productivity performance and *Salmonella* spp. shedding in nursery pigs. *Livestock Science* 2014; 164: 149-53. M21
139. Savic B, Prodanovic R, Ivetic V, Radanovic O, Bojkovski J. Enteritis associated with *Clostridium perfringens* type A in 9-month-old calves. *Canadian Veterinary Journal-Revue Veterinaire Canadienne* 2012; 53: 174-6. M22
140. Savic B, Milicevic V, Bojkovski J, Kureljustic B, Ivetic V, Pavlovic I. Detection rates of the swine torque teno viruses (TTVs), porcine circovirus type 2 (PCV2) and hepatitis E virus (HEV) in the livers of pigs with hepatitis. *Veterinary Research Communications* 2010; 34: 641-8. M22
141. Savic B, Milicevic V, Jakic-Dinic D, Bojkovski J, Prodanovic R, Kureljustic B,Potkonjak A, Savic B. Genetic characterization and phylogenetic analysis of porcine circovirus type 2 (PCV2) in Serbia. *Archives of Virology* 2012; 15721-8. M23
142. Cirovic D, Pavlovic I, Ivetic V, Milenkovic M, Radovic I, Savic B. Reintroduction of the european beaver (castor fiber l.) into serbia and return of its parasite: the case of *stichorchis subtriquetru*s. *Archives of Biological Sciences* 2009; 61: 141-5. M23

143. Prodanović R, Kirovski D, Šamanc H, Vujanac I, Ivetić V, Savić B, Kureljušić B. Estimation of herd-basis energy status in clinically healthy Holstein cows: Practical implications of body condition scoring and shortened metabolic profiles. *African Journal of Agricultural Research* 2012; 7(3): 418-25. M23
144. Ivanovic S, Pisinov B, Maslic-Strizak D, Savic B, Stojanovic Z. Influence of probiotics on quality of chicken meat. *African Journal of Agricultural Research* 2012; 7(14): 2191-6. M23
145. Kureljušić B, Ivetić V, Savic B, Jezdimirović N, Cvetojević D, Kureljušić Jasna, Ilic Zivka, Stanojević S, Stevancević M. Pathomorphological Characteristics of Abomasal Ulcers in High-Yielding Dairy Cows. *Acta Veterinaria-Beograd* 2013; 63: 237-46. M23
146. Stancic I, Bosnjak D, Radovic I, Gvozdic D, Savic B, Stancic B. Fertility of Gilts with Prolonged Preinsemination Anestrus After Progestagen-eCG Treatment. *Slovenian Veterinary Research* 2013; 50: 111-6. M23
147. Potkonjak A, Lako B, Savic B, Vracar V, Stevancevic O, Toholj B, Stojanac N, Stancic I. Findings of Antibodies to Mycoplasma suis on Swine Farms in Serbia. *Acta Scientiae Veterinariae* 2013; 41- M23
148. Apic I, Zvekic D, Apic J, Savic B, Stancic I. Litter Parameters after Newborn Piglets Peroral Treatment with "Hokovit" Immunomodulator Preparations. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2013; 19: 1007-10. M23
149. Stevancevic O, Stojanac N, Potkonjak A, Gagrcin M, Savic B, Stancic I, Vracar V. Immune Response and Production Perfomance in Piglets Vaccinated at 15 and 21 Days Old Against Circovirus Infection. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2014; 20: 465-8. M23
150. Stojanac N, Stevancevic O, Potkonjak A, Savic B, Stancic I, Vracar V. Importance of Breeding Pigs in the Spread of Salmonella on Farms. *Acta Scientiae Veterinariae* 2014; 42. M23
151. Kureljušić B, Ivetić V, Savić B, Kureljušić J, Jezdimirović N, Cvetojević Đ, Vesović Moračanin S, Stefanović S, Juntes P, Jakić-Dimić D. Melamine-induced nephrotoxicity in weaned piglets in Serbia. *Slovenian Veterinary Research* 2014; 51: 141-6. M23
152. Savic B, Radanovic O, Jovicic D, Nesic K, Ivanovic S, Stevancevic O, Cvetojevic Dj, Kasagic D. Survey of Infectious Agents Associated with Porcine Respiratory Disease Complex (PRDC) in Serbian Swine Herds Using Polymerase Chain Reaction (PCR) Detection. *Acta Veterinaria-Beograd* 2015; 65: 79-88. M23
153. Stojanac N, Stevancevic O, Savic Bo, Davidov I, Cincovic M, Potkonjak A, Spasojevic J. Forensic Findings on Acute Mortality of Piglets after Ingestion of Aflatoxin. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2015; 21: 437-40. M23
154. Radanovic O, Zutic J, Jakic-Dimic D, Kureljušić B, Savic B. The prevalence of *Pasteurellamultocida* from farm pigs in Serbia. *Mac Vet Rev* 2016; 39(1): I-IV. M23
155. Pavlovic I, Savic B. Helminth Fauna of the Northern White-Breasted Hedgehog (*Erinaceus roumanicus*) in Serbia. *J. Parasit. Dis.* 41(2): 605–606. M23
156. Cvetojević Đ, Savić B, Milićević V, Kureljušić B, Jezdimirović N, Jakić-Dimić D, Pavlović M, Spalević LJ. Prevalence of Bovine Herpesvirus type 4 in Aborting Dairy Cows. *Polish Journal of Veterinary Science* 2016; 19(4): 731-6. M23
157. Savic B, Radanovic O, Cvetojevic Đ, Stevancevic O, Stojanac N, Nesic K, Kureljušić B, Savic B. Multi locus sequence typing of *Brachyspira hyodysenteriae* isolates from pigs on Serbian farms. *Berliner und Münchener Tierärztliche Wochenschrift* 2017; DOI 10.2376/0005-9366-15124. M23
158. Spasojević Kosić LJ, Trailović DR, Krstić N. Age-dependent electrocardiographic and echocardiographic changes in German Shepherd dogs. *Iranian Journal of Veterinary Research* 2017; 18(1): 43-8.
159. Stančić I, Stančić B, Božić A, Anderson R, Harvey R, Gvozdić D. Ovarian activity and uterus organometry in delayed puberty gilts. *Theriogenology* 2011; 76: 1022-6. M21a
160. Stančić I, Bošnjak D, Radović I, Stančić B, Harbey R, Anderson R. Ovarian reaction and estrus manifestation in delayed puberty gilts after treatment with equine chorionic gonadotropin. *Journal of Reproductive Biology and Endocrinology* 10: 61. M22
161. Apić J, Stančić I, Vakanjac S, Radović I, Milovanović A, Barna T, Maletić M. Influence of the protein content of boar seminal plasma on spermatozoa viability, motility and acrosome integrity in diluted semen stored for 3 days. *Animal Reproduction* 2016; 13(1): 36-41. M22
162. Stančić I, Gagrčin M, Jovanović S, Stančić B. Reproductive Activity Of Gilts With Prolonged Preinsemination Anoestrus After a Hormonal Treatment. *Acta Veterinaria Beograd* 2009; 59(5-6): 525-33. M23
163. Stančić B, Dragin S, Stančić I. Fertility of sows after intracervical or intrauterine insemination with different spermatozoa number in reduced volumen doses. *Acta Veterinaria Beograd* 2010; 60: 257-62. M23

164. Stojanac N, Stevančević O, Stančić I. Estimation of the *Salmonella* spp. prevalence in pig farms with dry and wet feeding. *African Journal of Microbiology Research* 2013; 7: 3272-4. M23
165. Stančić I, Bošnjak D, Radović I, Gvoždić D, Savić B, Stančić B. Fertility of gilts with prolonged preinsemination anestrus after progestagen-ecg treatment. *Slovenian Veterinary research* 2013; 50: 111-6. M23
166. Apić I, Zvekić D, Apić J, Savić B, Stančić I. Litter Parameters after Newborn Piglets Peroral Treatment with Hokovit Immunomodulator Preparations. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2013; 1007-10. M23
167. Vuković D, Stančić I, Gvoždić D, Kučević D, Božić A, Jovanović D, Milanović S, Stančić B. Einfluss einer Ovsynch-Behandlung auf die Progesteronkonzentrationen im Blutserum und Trächtigkeitsraten bei Kühen nach künstlicher Besamung. *Zuchungskunde* 2014; 2: 123-9. M23
168. Stevančević O, Stojanac N, Potkonjak A, Gagrčin M, Savić B, Stančić I, Vračar V. Immune Response and Production Performance in Piglets Vaccinated at 15 and 21 Days Old Against Circovirus Infection. *Kafkas Universitesi Veteriner Fakultesi Dergisi* 2014; 20: 465-8. M23
169. Stojanac N, Stevančević O, Potkonjak A, Savić B, Stančić I, Vračar V. Importance of Breeding Pigs in the Spread of *Salmonella* on Farms. *Acta Scientiae Veterinariae* 2014; 1180: 1-8. M23
170. Apić J, Vakanjac S, Stančić I, Radović I, Jotanović S, Kanački Z, Stanković B. Sow fertility after insemination with varying doses of volume and spermatozoa count. *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences* 2015; 39(1-5). M23
171. Apić J, Stančić I, Vakanjac S, Radović I, Kanački Z, Jotanović S, Stanković B. Motility of boar spermatozoa supplemented with homologous seminal plasma of high or low protein content after storage for three days. *Veterinarski Medicina* 2016; 61: 72-9. M23
172. Stojanac N, Gagrcin M, Stevancevic O, Urošević M, Mlađan V. Importance of Vaccination Against Atrophic Rhinitis in Pigs on Average Daily Gain and Mortality Rate. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg.* 2013; 19(4): 655-8. M-23
173. Stojanović D, Kovačević Z, Žekić Stošić M, Ašanin J, Ratajac R, Petrović J, Petrović T, Stojanov I, Velhner M. Examination of enzymes concentration in the rats blood with sepsid caused by mixed and pure bacterial cultures. *Acta Veterinaria* 2013; 63(5-6): 609-20. M22
174. Velhner M, Mitevski D, Potkonjak D, Stojanović D, Kovačević M, Petrović T, Aleksic-Kovačević S. Biological properties of a naturally attenuated infectious bursal disease virus isolated from a backyard chicken flock. *Acta Veterinaria Hungarica* 2010; 58(1): 499-509. M21
175. Savić S, Vidić B, Grgić Ž, Milanov D, Stojanović D, Šeguljev Z. Study on clinical and laboratory diagnostic of lyme disease in dogs after experimental infection. *Acta Veterinaria* 2012; 62(2-3): 343-51. M23
176. Stojanović D, Velhner M, Stojanov I, Petrović J, Ašanin J, Kovačević Z. Biochemical parameters in rats with an applied model of sepsis (cecal ligation and puncture) with pure and mixed bacterial culture. *Acta Veterinaria* 2012; 62(5-6): 543-51. M23
177. Živkov-Baloš M, Kovačević M, Mihaljev Ž, Stojanov I, Kapetanov M, Stojanović D, Petrović J. The effectiveness of phytase in broiler diets in improving production performances and bone features. *Acta Veterinaria* 2012; 62(2-3): 297-311. M23
178. Sekulić S, Božić A, Žarkov (Jovanović) M, Keković G, Keković G, Podrogac J, Novakov Mikić A, Martac Lj, Barna T, Milovanović A, Pušić I, Stojanović D, Pepelčević N. Changes in the Anterior Presentation in Sheep Fetuses Due to Their Ventro-Sacral Position in the Second Half of Gestation. *Philippine Journal of Veterinary Medicine*, 2012; 49(1): 51-6. M23
179. Stojanov I, Stojanović D, Milić N, Živkov-Baloš M, Kapetanov M, Ašanin N, Čogurić I. Influence of *Salmonella* Infection in Chickens on the Outcome of Campylobacteriosis in Experimental Conditions. *Acta Veterinaria* 2011; 61(1): 57-65. M23
180. Kozoderović G, Velhner M, Jelesić Z, Stojanov I, Petrović T, Stojanović D, Golić N. Molecular typing and antimicrobial resistance of *Salmonella Enteritidis* isolated from poultry, food, and humans in Serbia. *Folia Microbiologica* 2011; 56(3): 66-71. M23
181. Šamac H, Kirovski D, Stojić V, Stojanović D, Vujanac I, Prodanović R, Bojković-Kovačević S. Application of the metabolic profile test in the prediction and diagnosis of fatty liver in holstein cows. *Acta Veterinaria* 2011; 61(2-6): 543-53. M23
182. Habrun B, Stojanović D, Kompes G, Benić M. Antimicrobial susceptibility of enterotoxigenic strains of *Escherichia coli* isolated from weaned pigs in Croatia, *Acta Veterinaria Beograd* 2011; 61: 585-90. M23

183. Žutić J, Ašanin J, Mišić D, Jakić-Dimić D, Milić N, Ašanin R, Stojanović D, Žutić M. Isolation of ETEC strains from piglets with diarrhea in the neonatal period and their typization based on somatic and fimbrial antigens. *Acta Veterinaria* 2010; 60(5-6): 497-506. M23
184. Šekler M, Ašanin R, Krnjajić D, Palić T, Milić N, Jovanović T, Kovačević D, Plavšić B, Stojanović D. Examination of presence of specific antibodies against avian influenza virus in some species wild birds. *Acta Veterinaria* 2009; 59(2-3) :381-403. M23
185. Ninković M, Maličević Ž, Stojanović D, Vasiljević I, Jovanović M, Đukić M. Brain stem and thalamus antioxidative defense in experimental sepsis. *Acta Veterinaria* 2008; 58(2-3): 129-37. M23
186. Petrović J, Baltić M, Stefanović S, Stojanović D. Residues of enrofloxacin and its main metabolite ciprofloxacin in broiler Chickens. *Acta Veterinaria* 2006; 56(5-6): 497-506. M23
187. Stojanović D, Ašanin R, Maličević Ž, Vidić B. Model of sepsis (caecal ligation and puncture)in rats caused by mixed and pure bacterial cultures and changes in white blood cell counts. *Acta Veterinaria* 2004; 54(4): 281-7. M23
188. Vidić B, Grgić Ž, Novaković Z, Stojanović D. Selective media for the isolation of *Actinobacillus Pleuropneumoniae* from the pig. *Acta Veterinaria* 2004; 54(5-6): 395-401. M23
189. Stojanović D, Maličević Ž, Ašanin R. The use a new model for the investigation of sepsis. *Acta Veterinaria* 2002; 52(2-3): 125-31. M23
190. Stojanović S, Ušćebrka G, Žikić D, Štukelj M. Histological and Morphometric Examination of the Testes of Boars and Male Pigs Immunocastrated with Improvac. *Acta Sci Vet.* 2017; 45(1488): 1-7. M23
191. Majkić M, Cincović M, Belić B, Plavšić N, Hristov S, Stanković B, Popović-Vranješ A. Variations in milk production based on the temperature-humidity index and blood metabolic parameters in cows during exposure to heat stress. *Animal Science Papers and Reports* 2019.
192. Žikić D, Djukić-Stojčić M, Bjedov S, Perić L, Stojanović S, Ušćebrka G. Effect of Litter on Development and Severity of Foot-Pad Dermatitis and Behavior of Broiler Chickens. *Rev Bras Cienc Avic.* 2017; 19(2): 247-54. M23
193. Ristic N, Ajdžanović V, Manojlović-Stojanoski M, Malikovic J, Ušćebrka G, Marković Z, Milošević V. Effects of Estradiol on Histological Parameters and Secretory Ability of Pituitary Mammatrophs in Ovariectomized Female Rats. *Cell J.* 2017; 19(3): 461-8. M23
194. Kopanja L, Kovacevic Z, Tadic M, Žužek MC, Vrecl M, Frangež R. Confocal micrographs: automated segmentation and quantitative shape analysis of neuronal cells treated with osteolysin A/pleurolysin B pore-forming complex. *Histochemistry and cell biology* 2018; 150(1): 93-102.
195. Marinković M, Belić B, Cincovic M, Đoković R, Lakić I, Stojanac N, Devečerski G. Relationship between insulin, glucose, non-esterified fatty acid and indices of insuliresistance in obese cows during the dry period and early lactation. *Acta Veterinaria Brno* 2019; 88: 143-155.
196. Delić B, Belić B, Cincović MR, Djokovic R, Lakić I. Metabolic adaptation in first week after calving and early prediction of ketosis type I and II in dairy cows. *Large Animal Review* 2020; 26(2): 51-5. M23
197. Zorić JM, Milićević V, Stevančević O, Chiapponi C, Potkonjak A, Stojanac N, Savić B. Phylogenetic Analysis of HA and NA Genes of Swine Influenza Viruses in Serbia in 2016-2018. *Acta Veterinaria* 2020; 70(1): 110-25.
198. Čobanović N, Stajković S, Blagojević B, Betić N, Dimitrijević M, Vasilev D, Karabasil N. The effects of season on health, welfare, and carcass and meat quality of slaughter pigs. *International Journal of Biometeorology* 2020; 1-11.
199. Horvat O, Tomas A, Kusturica MP, Bukumiric D, Blagojevic B, Kovacevic Z. Serbian students' knowledge, attitudes and behaviour towards antibiotic use: is there room for improvement? *International Journal of Public Health* 2020; 1-11.
200. Lakić I, Belić B, Cincović M, Potkonjak A, Trajlović D, Kovačević Z. Relationship of Circulating Tumor Necrosis Factor Alpha (TNF- α) and Insulin Secretion and Resistance in Euglycaemic Dogs. *Acta Scientiae Veterinariae* 2020; 48(1).
201. Cristina RT, Kovačević Z, Cincović M, et al. Composition and Efficacy of a Natural Phytotherapeutic Blend against Nosemosis in Honey Bees. *Sustainability* 2020; 12(14): 5868.

UNIVERZITET U NOVOM SADU NA PRESTIŽNOJ ŠANGAJSKOJ LISTI MEĐU 300 NAJBOLJIH NA SVETU U OBLASTI VETERINARSKE MEDICINE

Univerzitet u Novom Sadu je prvi put 2018. godine rangiran na Šangajskoj listi (Shanghai Ranking / Academic Ranking of World Universities – ARWU) po oblastima, a u oblasti veterinarskih nauka se nalazi između 201. i 300. mesta, a tu poziciju je održao i tokom 2019. i 2020. godine.

Rangiran je i u okviru drugih priznatih lista i to: a) na Lajden rang listi (CWTS Leiden Ranking), gde u 2018. godini zauzima 697. mesto na svetskoj listi i 250. mesto na evropskoj listi, dok je u pojedinačnim oblastima zauzima sledeća mesta: u oblasti bioloških i geoloških nauka (395. mesto), matematičkih i računarskih nauka (413. mesto), prirodnih nauka i inženjerstva (631. mesto) i biomedicinskih i medicinskih nauka (722. mesto); b) na QS rang listi (Quacquarelli Symonds) pozicioniran je u oblasti poljoprivrede u šumarstva između 201. i 250. mesta; c) na EECA University Ranking listi (Emerging Europe and Central Asia University Rankings) gde je rangiran između 161. i 170. mesta; d) na Vebometriks rang listi rangiran je na 1093. mestu na globalnom nivou i na 437. mestu na evropskom nivou; e) na listi Centralne i Istočne Evrope je na 43. mestu i na drugom mestu u Srbiji i f) na URAP globalnoj rang listi po akademskim performansama (University Ranking by Academic Performance – URAP) rangiran je na 860. mestu u svetu i na drugom mestu u Srbiji.

Centralna zgrada Univerziteta u Novom Sadu u okviru kampusa

U cilju održavanja pozicije ili napredovanja na listi potrebno je konstantno održavati izvrsnost naučnih istraživanja. Prema strategiji naučnog i tehnološkog razvoja Srbije do 2020. godine (MPNTR, 2015), kod rangiranja moraju se uzeti u obzir sledeći parametri: broj radova godišnje u WoS na 1000 istraživača, udeo radova u časopisima sa najvišim impakt faktorima (prvih 10% ili 30% časopisa u oblasti) u odnosu na ukupan broj radova, udeo nacionalnih publikacija u 10% (20%) najcitanijih publikacija u oblasti, udeo monografije istaknutih inostranih izdavača u odnosu na ukupan broj monografija, prosečan broj citata po radu bez samocitata, ukupan broj citata bez samocitata i korišćenje Hirsch-ovog indeksa u dužem periodu. U tom smislu možemo zaključiti da moramo održavati i povećavati dosadašnji nivo

publikovanja naučnih radova, koji moraju biti dobrog kvaliteta bez obzira da li su publikacije u zemlji ili inostranstvu, da bi se povećala citiranost u kojoj se ogleda kvalitet naučno istraživačkog rada. Rangiranje 216 zemalja prema Scimago Journal & Country Rank, koji kao bazu koristi Scopus (Elsevier), pokazuje sledeće pozicije za Srbiju u okviru veterinarske oblasti: 50. mesto prema broju radova koji se mogu citirati; 82.mesto prema broju citata; 102.mesto prema vrednosti Hiršovog indeksa i 202. mesto za broj citata po objavljenom radu. Navedeni podaci pokazuju da smo bolje rangirani prema pokazateljima produkcije u odnosu na pokazatelje kvaliteta (citiranosti).

Značajno je istaći da Univerzitet u Novom Sadu nudi određene pogodnosti zaposlenima sa najvišim naučnim i akademskim kompetencijama. Za mlade naučne radnike sa najvećom efikasnosti studiranja i najvećom naučnom produkcijom obezbeđen je asistentski dom sa 90 jednosobnih stanova, koji se dele na javnom konkursu i gde zaposleni po ostvarivanju prava prvenstva na rang listi mogu koristiti navedene stanove u trogodišnjem periodu, uz mogućnost ponovnog konkurisanja do navršene četrdesete godine života. U okviru Univerziteta postoji i Fondacija za rešavanje stambenih potreba mlađih nastavnih i naučnih radnika (FONDUNS), koja je do sada izgradila 4 zgrade i 100 stanova. Fondacija omogućava mlađim nastavnicima i naučnim radnicima, da na lakši reše svoje stambeno pitanje. Nastavnici sa najvećim naučnim i nastavnim komptencijama, koji ostvare ovo pravo, na ovaj način, pod povoljnim uslovima, mogu da kupe stanove od Fondacije i tako postaju vlasnici nekretnine. Mnogi asistenti i profesori Departmana za veterinarsku medicinu su koristili mogućnosti stanovanja u asistentskom domu i pravo kupovine stana preko FONDUNS-a. Ove pogodnosti i stimulansi od strane Univerziteta doprinose da nastavnici i saradnici imaju motivaciju za kvalitetnije akademske i naučne rezultate.

NASTAVNICI ČLANOVI AKADEMIJE VETERINARSKIH I MEDICINSKIH NAUKA

Akademija veterinarske medicine Srpskog veterinarskog društva je osnovana sa ciljem da razvija veterinarsko medicinski, naučni i istraživački rad, kao i druge delatnosti, koje su od trajne vrednosti za unapređenje i zaštitu zdravljia životinja, zaštitu zdravljia ljudi od zoonoza, zaštitu životne sredine, unapređenje stočarstva i dr. Članovi Akademije su članovi iz redova Srpskog veterinarskog društva, koji su birani iz redova istaknutih veterinarskih radnika, a mogu biti: redovni, vanredni i počasni članovi.

Akademija medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva je osnovana s ciljem da razvija naučno-istraživački rad u svim oblastima medicine, stomatologije i drugim delatnostima, koje su od trajne vrednosti za unapređenje zdravstvene zaštite i poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva. Akademija svoju delatnost obavlja u skladu sa Statutom SLD, ovim Pravilnikom, odlukama i zaključcima organa SLD, organa Akademije i pozitivnim propisima. Članovi Akademije su članovi Srpskog lekarskog društva, birani iz reda istaknutih medicinskih radnika zaslužnih za unapređenje medicinske nauke i zdravstvene zaštite.

Akademija veterinarske medicine SVD svoju delatnost ostvaruje u skladu sa Statutom SVD, ovim Pravilnikom, odlukama i zaključcima organa SVD i organa Akademije. Zadaci Akademije su da: 1. podstiče razvoj naučnog rada, fundamentalnih primenjenih i razvojnih istraživanja u svim područjima veterinarske medicine i da daje doprinos stalnom razvoju

veterinarske medicinske misli; 2. usmerava programiranje naučnog, nastavnog i obrazovnog rada i rešava probleme značajne za veterinarsku medicinsku delatnost. 3. usklađuje naučni rad i podstiče naučno i stručno usavršavanje veterinarskih medicinskih radnika; 4. utiče na podizanje društvenog značaja naučnog rada u veterinarskoj medicini i vrednovanju naučnog rada. 5. učestvuje kao inicijator, organizator, koordinator ili saradnik u izradi naučnoistraživačkih planova i programa, u obavljanju naučnih istraživanja i oceni rezultata naučnih istraživanja, naročito onih, koji su od bitnog interesa za razvoj i unapređenje zdravstvenog stanja životinja, unapređenje organizacije veterinarske službe, sarađujući sa odgovarajućim organima i organizacijama i 6. izdaje naučne publikacije i publikacije svojih članova i drugih naučnih radnika i učestvuje i u drugoj izdavačkoj delatnosti SVD.

Akademija medicinskih nauka SLD u ostvarivanju naučno-istraživačkog i stručnog medicinskog rada obavlja sledeće zadatke i poslove: a) prati i podstiče razvoj naučnog rada, fundamentalnih i primenjenih istraživanja u svim područjima medicine i tako doprinosi stalnom razvoju medicinske misli i prakse, b) utvrđuje doktrinarne stavove po određenim pitanjima iz oblasti medicine, stomatologije i drugih srodnih nauka neophodnih za razvoj naučnog i stručnog rada u ovim oblastima, v) svojom aktivnošću, a na osnovu utvrđenih stavova, podstiče razvoj naučno-istraživačkog rada u zdravstvenim i drugim ustanovama, g) utvrđuje svoje naučne programe, koji su od značaja za razvoj i unapređenje primene rezultata naučno-istraživačkog rada u medicini i u ovoj aktivnosti ostvaruje punu saradnju sa nadležnim organima kojima predlaže svoja mišljenja i stavove, d) predlaže nadležnim organima i institucijama u oblasti nauke, zdravstva i obrazovanja metode i način programiranja naučnog rada a posebno onih, koji su od značaja za nacionalnu patologiju, đ) na osnovu naučnih saznanja, daje svoje predloge i sugestije za savremeni način školovanja zdravstvenih radnika, e) dostavlja svoje doktrinarne i stručne stavove nadležnim organima i institucijama i na taj način utiče na podizanje društvenog značaja naučnog rada u oblasti medicine i stomatologije i evaluaciji naučnog rada u ovim oblastima, ž) na osnovu stručnih i naučnih dostignuća, do kojih dolazi metodama savremenog naučno-istraživačkog rada, daje predloge za usklađivanje planova i programa stručnog i naučnog usavrševanja zdravstvenih radnika, z) obavlja poslove kontinuirane edukacije lekara, stomatologa i drugih zdravstvenih radnika, i) učestvuje u edukaciji i zdravstvenom vaspitanju celokupne društvene zajednice, j) sarađuje sa drugim ustanovama i institucijama u zemlji i inostranstvu u cilju lakše i brže implementacije rezultata naučno-istraživačkog rada u praksi, k) povezuje se sa drugim srodnim akademijama u inostranstvu i l) izdaje svoje stručne i naučne publikacije, Informator o radu Akademije i ima svoju biblioteku.

ČLANOVI AKADEMIJE VETERINARSKIH NAUKA SVD

Prof.dr Stanko Boboš

Prof.dr Sava Bunčić

Prof.dr Miroslav Ćirković

Prof.dr Branislav Lako

Prof.dr Dragan Rogan

ČLANOVI AKADEMIJE MEDICINSKIH NAUKA SLD

Prof.dr Branislava Belić

ČLANSTVA U DRUGIM AKADEMIJAMA

Prof.dr Stanko Boboš, član Ukrajinske agrarne akademije

IZDAVAČKA DELATNOST

UDŽBENICI I MONOGRAFIJE

Udžbenici, monografije i časopisi predstavljaju značajan produkt intelektualnog rada nastavnika, koji realizuju studijske programe veterinarske medicine. Pokrivenost udžbenicima predstavlja značajan parametar kvaliteta studijskog programa, a na studijskom programu veterinarske medicine preko 95% predmeta ima publikovane udžbenike, čiji su autori nastavnici, koji realizuju studijski program. Ovde ćemo prikazati spisak od preko 100 udžbenika, pomoćnih udžbenika i monografija, dostupnih studentima tokom realizacije studijskog programa. Naravno, pored ove literature, studenti koriste i drugu obimnu svetski poznatu i priznatu literaturu iz oblasti veterinarske medicine, za spremanje ispita i za sticanje znanja. Izdavanje udžbenika i monografija, je regulisano posebnim pravilnikom na nivou ustanove, odnosno resornog ministarstva.

Udžbenik je knjiga, koja je osnovno nastavno sredstvo za upotrebu na Fakultetu odnosno za pripremu i polaganje ispita studenata, a čiji je sadržaj određen nastavnim planom i programom određenog predmeta iz akreditovanog studijskog programa. Nastavna sredstva, u smislu ovog Pravilnika, su računarski programi, kasete, filmovi, audio-vizuelna i druga sredstva, koja su odobrena za upotrebu na Fakultetu. Udžbenik se piše u skladu sa naučno-stručnim, didaktičko-metodičkim, pedagoškim, jezičkim, grafičko-tehničkim i drugim normama. Nastavnim planom i programom određenog predmeta iz akreditovanog studijskog programa utvrđuje se opšta koncepcija i naučno-nastavne i vaspitne osnove, i drugi zahtevi, koje udžbenik treba da ispunji.–Posebna koncepcija može da se utvrdi za pojedine nastavne oblasti ili predmete, na osnovu i u granicama opšte koncepcije. Opštu i posebnu koncepciju udžbenika utvrđuje Nastavno-naučno veće Fakulteta na predlog nastavnika, koji izvode nastavu iz grupe srodnih predmeta. Stil pisanja mora biti jasan i razumljiv studentima, a nastavna materija izložena tako da je laka za čitanje. Udžbenik mora biti logički struktuiran sa naučnim stilom izlaganja. Obim udžbenika određen je brojem časova ESPB po predmetu. U obim se ne računaju sledeći delovi teksta: sadržaj, napomene, registar pojmove, literatura i pitanja za proveru znanja. U obrazovno-stručnom radu na Fakultetu koriste se: osnovni udžbenik – obuhvata nastavno gradivo iz jednog nastavnog predmeta po nastavnom planu i programu Fakulteta i pomoćni udžbenik – obuhvata deo gradiva predviđenog nastavnim planom i programom. U pomoćne udžbenike ubrajaju se: praktikumi, atlasi, dijagrami, zbirke zadataka, tablice i drugi sadržaji, kojima se doprinosi ostvarivanju nastavnog plana i programa odgovarajućeg predmeta. Pored navedenih, koriste se i autorizovana skripte, koja obuhvataju tekst predavanja, umnožen, a koriste se za učenje i pripremu ispita samo za one predmete za koje ne postoje odgovarajući osnovni udžbenici. Naziv osnovnog i pomoćnog udžbenika, odnosno autorizovanih skripti mora biti usklađen sa nazivom predmeta iz kurikuluma akreditovanog studijskog programa Fakulteta.

Naučna monografija je publikacija u kojoj se na originalan i sveobuhvatan način obrađuje tema od značaja za određenu naučnu oblast, metodološkim postupkom koji je u skladu sa datom temom i prihvaćen u naučnoj oblasti, kojoj ta tema pripada. Monografija se može objaviti samo ako ispunjava određen obim i sadrži određeni broj autocitata autora u domaćim i međunarodnim časopisima kao i tri nezavisne recenzije. U prilogu je dat bar kod koji omogućava studentima pristup literaturi publikovanoj na Departmanu za veterinarsku medicinu, a koja služi za pripremu ispita.

Spisak dostupnih publikacija na studijskom programu veterinarske medicine

R.B.	Naslov	Autor-i	Godina izdanja
1.	Zooekologija	Đukić N., Maletin S., Petrović A.	2018
2.	Poljoprivredna zoologija	Đukić N. i sar.	2018
3.	Biofizika	Mihailović D., Kapor D.	2006
4.	Radna sveska iz biofizike	Mihajlović D., Lalić B., Arsenić I.	2011
5.	Praktikum iz hemije sa teorijskim osnovama i zbirkom pitanja i zadataka	Popović B.M., D. Štajner, R. Ždero Pavlović i sar.	2008
6.	Hemija	Štajner D., Kevrešan S.	2006
7.	Morfologija životinja	Žikić D., Ušćebrka G., Stojanović S.	2016
8.	Praktikum iz anatomije – osteologija i miologija	Ušćebrka G., Žikić D.	2001
9.	Veterinarska etika	Kanački Z., Pajić M.	2019
10.	Uzgoj i briga o laboratorijskim životinjama	Kanački Z., Samoilik I.	2020
11.	Biohemija životinja	Popović T.M.	2008
12.	Praktikum iz biohemije životinja	Prvulović D., Malenčić Đ., Šućur J.	2017
13.	Primeri za vežbanje iz statistike	Čobanović K.	2003
14.	Statistika	Mutavdžić B., Nikolić-Đorić E.	2018
15.	Biljke za proizvodnju stočne hrane	Đukić D.	2002
16.	Krmne, korovske, otrovne i lekovite biljke	Đukić D., Moisuc A., Janjić V., Kišgeci J.	2004
17.	Krmne i otrovne biljke	Đukić D., Stevović V., Janjić V.	2006
18.	Krmno bilje -praktikum	Erić P., Ćupina B., Krstić Đ.	2011
19.	Praktikum iz Fiziologije 1	Kanački Z.	2014
20.	Praktikum iz Fiziologije 2	Kanački Z.	2015

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

21.	Mikrobiologija za studente veterinarske medicine	Lalošević V. i sar.	2011
22.	Mikrobiologija stočne hrane	Radanov-Pelagić V.	2000
23.	Parazitologija	Lalošević V. i sar.	2005
24.	Parazitološki praktikum	Lalošević V.	2008
25.	Toksokarijaza – Larva migrans kod čoveka i životinja	Lalošević D., Lalošević V.	
26.	Praktikum iz parazitskih bolesti	Novakov N.	2020
27.	Opšte stočarstvo	Krajinović M., Čobić T., Ćinkulov M.	2000
28.	Higijena i preventiva bolesti	Plavša N.	2012
29.	Stočarstvo i genetika - praktikum	Medić D.	2002
30.	Oplemenjivanje životinja - praktikum	Trivunović S.	2015
31.	Molekulska genetika	Vidović V., Stupar M.	2010
32.	Teorija oplemenjivanja životinja	Vidović V.	2011
33.	Genetika životinja	Vidović V., Lukač D.	2010
34.	Praktikum iz patološke fiziologije	Belić B., Cincović M.R.	2012
35.	Radna sveska sa priručnikom za polaganje ispita iz patološke fiziologije	Belić B., Cincović M.R.	2012
36.	Patološka fiziologija	Belić B., Cincović R.M	2016
37.	Praktikum patološke histologije	Lalošević D., Prašović S., Davidov I., Putić S., Vasić I.	2011
38.	Opšta patološka morfologija-pomoćni udžbenik	Davidov I., Meseldžić S.	2018
39.	Veterinarska onkologija	Davidov I.	2020
40.	Osnovi ishrane životinja	Glamočić D., Jajić I., Ivković M.	2019
41.	Ishrana preživara – praktikum	Glamočić D.	2002
42.	Ishrana domaćih životinja	Jovanović R., Dujić D., Glamočić D.	2001
43.	Specijalna patološka morfologija-praktikum	Davidov I.	2018
44.	Parazitske bolesti ciprinidnih riba	Ćirković M. Novakov N.	2013
45.	Bolesti pasa i mačaka, knjiga 1	Spasojević Kosić Lj., Trailović R.D.	2018
46.	Praktikum za vežbe iz predmeta Bolesti pasa i mačaka	Spasojević Kosić Lj.	2019
47.	Bolesti preživara, praktikum	Radinović M., Dimitrijević B.	2018
48.	Reprodukcijska domaćih životinja	Stančić, B. I	2014
49.	Reprodukcijska životinja - praktikum	Dragin S., Stančić I., Erdeljan M.	2011
50.	Reprodukcijska pasa i mačaka	Stančić I.	2012
51.	Reprodukcijska goveda (udžbenik)	Stančić B., Košarčić D.	2007
52.	Postlaktacijsko estrusno reagovanje i fertilitet nazimica	Timotijević M., Stančić B., Gagrčin M.	2003
53.	Fiziologija i patologija reprodukcije konja	Veselinović S.B., Miljković V. Veselinović S.R., Stančić B.	2002
54.	Nazimica za priplod	Stančić B., Kovčin S., Gagrčin M.	2003
55.	Bolesti svinja - Praktikum	Savić B. i Stevančević O.	2017
56.	Bolesti pčela	Plavša N., Pavlović I.	2017
57.	Bolesti slatkovodnih riba	Novakov N., Radosavljević V., Ćirković M.	2015

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

58.	Lokalna anestezija domaćih životinja	Muminović M., Divanović A., Stevančević M.	2006
59.	Praktikum iz opšte hirurgije	Toholj B., Stevančević M., Spasojević J.	2014
60.	Osnove veterinarske anesteziologije	Trojačanec P., Toholj B., Trojačanec S., Ilievska K.	2018
61.	Displazika kukova i laktova kod pasa	Toholj B., Kreszinger M., Pećin M.	2020
62.	Praktikum iz Higijene mesa	Blagojević B., Kuruca Lj.	2017
63.	Integrated Food Safety and Veterinary Public Health	Bunčić S.	2006
64.	Bolest mačijeg ogreba	Potkonjak A.	2009
65.	Hromost kod goveda	Toholj B., Stevančević M.	2013
66.	Dijagnostika hromosti domaćih životinja	Toholj B., Stevančević M.	2015
67.	ICAR atlas oboljenja papaka	Toholj B. (prevod.)	2015
68.	Kinologija	Ristić Z.A., Matejević M.	2016
69.	Zakonski propisi u veterinarskoj medicini	Stojanac N.	2017
70.	Metode naučnog rada	Belić B., Cincović M.	2015
71.	Praktikum iz metoda naučnog rada	Cincović M., Belić B.	2015
72.	Vodič za razvoj i primenu preduslovnih programa i HACCP principa u proizvodnji hrane	Bunčić S. (ur.)	2009
73.	Ti si zauvek odgovoran za ono što si pripitomio	Kovač I.	2008
74.	Selo u sociološkom ogledalu	Šljukić S., Janković D.	2015
75.	Sociologije za studente Biotehničkih studijskih programa i Veterinarske medicine (autorizovana skripta)	Janković D., Petrović M., Novakov M.	2018
76.	Poljoprivredno savetodavstvo (autorizovana skripta)	Janković D.	2018
77.	Primjena informatika, zbirka zadataka	Zoranović T.	2016
78.	Gajenje i nega sportskih konja	Erdeljan M.	2019
79.	Ovčarstvo i kozarstvo	Krajinović M.	2006
80.	Tehnologija kozarske proizvodnje	Krajinović M., Pihler I.	2015
81.	Praktikum iz pčelarstva	Plavša N., Nedić N.	2015
82.	Hraniva i tehnologija stočne hrane i osnovi ishrane domaćih životinja, Praktikum	Stanaćev V., Kovčin S.	2003
83.	Laboratorijske tehnike u patološkoj fiziologiji	Belić B., Cincović M.	2019
84.	Praktikum iz laboratorijskih tehnika u patološkoj fiziologiji	Cincović M., Belić B., Lakić I.	2019
85.	Gajenje i kvalitet mesa šaranskih riba	Čirković M., Ljubojević D., Novakov N., Đorđević V.	2015
86.	Ribarstvo	Čirković M., Jovanović B., Maletin S.	2002
87.	Praktikum iz predmeta Bolesti podmlatka preživara	Radinović M.	2018
88.	Mlečna žlezda preživara – morfologija, patologija, terapija	Boboš S., Vidić B.	2005
89.	Biotehnologija u reprodukciji životinja	Dragin S., Stančić I., Jotanović S.	2016

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

	Naučna bibliografija prof.dr Branislave Belić		
90.	vanrednog čalana akademije medicinskih nauka SLD povodom 35 godina rada	Cincović M.R.	2018
91.	Metabolički stres krava	Cincović M.R.	2016
92.	Toplotni stres krava	Cincović M.R.	2010
93.	Zdravstvena kultura Sremskih Karlovaca	Belić B.	2014
94.	Ekonomika, menadžment i organizacija	Pejanović R.	2011
95.	Modeli sepsa na laboratorijskim životinjama	Stojanović D.	2009
96.	Fiziologija i patofiziologija metabolizma krava u peripartalnom periodu	Đoković R., Cincović M., Belić B.	2014
97.	Patofiziologija toksičnog dejstva hiperbaričnog kiseonika na membranu eritrocita	Belić B.	2016
98.	Laboratorijska istraživanja metaboličkog statusa goveda	Cincović M., Starić J. (ur.)	2017
99.	Vodič za doktore veterinarske medicine	Belić B., Cincović M., Stevančević M., Toholj B.	2015
100.	Departman za veterinarsku medicinu – 18 godina u nastavi, nauci i privredi (Monografija i bibliografija)	Cincović M., Belić B.	2018
101.	Referentne vrednosti laboratorijskih parametara u krvi životinja	Belić B., Cincović M.R.	2020
102.	Kvalitet u veterinarskom visokom obrazovanju	Cincović M.R., Belić B., Horvatek Tomić D., Hristov S., Starić J., Novakov N., Ježek J.	2020

Tokom trajanja projekta EDUVET studentima je besplatno podeljeno preko 500 komada udžbenika iz osam predmeta na višim godinama integrisani studija

NAUČNI ČASOPISI

Naučni časopis je naučna publikacija, koja objavljuje rezultate naučnoistraživačkog rada. U ovoj godini jubileja Departman za veterinarsku medicinu je pokrenuo naučni časopis „Veterinarski pregled – Veterinary review“. Časopis sadrži sledeće podatke:

VETERINARSKI PREGLED-VETERINARY REVIEW

Izdavač: Departman za veterinarsku medicinu, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Trg Dositeja Obradovića 8, 21000 Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Prof.dr Marko Cincović

Zamenik urednika: Prof.dr Nikolina Novakov

Sekretar: Dr Mira Majkić

Uređivački odbor:

1. Prof.dr Branislava Belić, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
2. Prof.dr Dragica Stojanović, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
3. Prof.dr Romana Turk, Veterinarski fakultet Zagreb, Hrvatska
4. Prof.dr Miodrag Radinović, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
5. Prof.dr Bojan Toholj, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
6. Prof.dr Jože Starič, Veterinarski fakultet Ljubljana, Slovenija
7. Prof.dr Ivan Stančić, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
8. Prof.dr Aleksandar Potkonjak, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
9. Prof.dr Ramiz Ćutuk, Veterinarski fakultet Sarajevo, BiH
10. Prof.dr Radojica Đoković, Agonomski fakultet Čačak, Srbija
11. Doc.dr Jožica Ježek, Veterinarski fakultet Ljubljana, Slovenija
12. Prof.dr Ozren Smolec, Veterinarski fakultet Zagreb, Hrvatska
13. Prof.dr Zdenko Kanački, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
14. Prof.dr Romeo Teodor Cristina, Veterinarski fakultet Temišvar, Rumunija
15. Prof.dr Bojan Blagojević, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
16. Prof.dr Plamen Trojačanec, Veterinarski fakultet Skoplje, Severna Makedonija
17. Prof.dr Slavča Hristov, Poljoprivredni fakultet Zemun, Srbija
18. Prof.dr Senad Prašović, Veterinarski fakultet Sarajevo, BiH
19. Doc.dr Nenad Stojanac, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
20. Doc.dr Ognjen Stevančević, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija

Predsednik izdavačkog saveta: Prof.dr Nedeljko Tica, dekan Poljoprivrednog fakulteta

Izdavački savet:

1. Prof.dr Nada Plavša, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
2. Prof.dr Gordana Ušćebrka, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
3. Prof.dr Dragan Rogan, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
4. Prof.dr Ljubica Spasojević Kosić, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
5. Prof.dr Vesna Lalošević, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
6. Prof.dr Slobodan Stojanović, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
7. Prof.dr Ivana Davidov, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
8. Prof.dr Božidar Savić, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

9. Doc.dr Mihajlo Erdeljan, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
10. Doc.dr Stanislav Simin, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
11. Doc.dr Marija Pajić, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
12. Doc.dr Jovan Spasojević, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
13. Doc.dr Annamaria Galfi, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
14. Doc.dr Ljiljana Kuruća, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
15. Doc.dr Bojana Vidović, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
16. Doc.dr Vuk Vračar, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija
17. Doc.dr Zorana Kovačević, Departman za veterinarsku medicinu Novi Sad, Srbija

Predmet časopisa: Časopis objavljuje naučne i stručne radove iz oblasti veterinarske medicine i srodnih disciplina.

Jezik radova: Srpski (sa engleskim apstraktom) ili Engleski (sa srpskim apstraktom) po želji autora.

Periodičnost: Jedna sveska godišnje

Vrste radova: Originalni radovi, Pregledni radovi, Meta-analize, Radovi iz istorije veterinarske medicine, Radovi iz oblasti veterinarskog obrazovanja, Prikaz slučaja, Prikaz tehničkih rešenja, Prikazi knjiga, Naučna kritika, Pisma uredništvu, Izveštaji sa seminara i drugih stručnih događaja.

Format: Časopis izlazi u štampanoj i elektronskoj formi i biće publikovan na sajtu Departmana za veterinarsku medicinu

Nastavnici i saradnici Departmana za veterinarsku medicinu aktivno učestvuju u radu drugih časopisa, koje izdaje Poljoprivredni fakultet Novi Sad. To su istaknuti časopisi nacionalnog značaja „Letopis naučnih radova – Annals of agronomy“ i „Contemporary agriculture – Savremena poljoprivreda“. U ovim časopisima pored publikovanja veterinarskih radova, određeni su i pomoći-sekcijski urednici, odnosno članovi uredišvačkog odbora, koji se bave isključivo naučnim rukopisima u oblasti veterinarske medicine: prof.dr Marko Cincović (Letopis naučnih radova), prof.dr Aleksandar Potkonjak i prof.dr Ivan Stančić (Contemporary agriculture). „Veterinarski pregled“ se publikuje kao open access časopis i dostupan je preko navedenog bar koda.

Rad Departmana za veterinarsku medicinu promovišu i prate mediji, zbog obaveštavanja naših studenata, njihovih roditelja, struke i drugih zainteresovanih. Posebno smo zahvalni medijskim priateljima RTV, Novosadska TV, Agro TV, Poljoprivrednik...

STRUČNI SKUPOVI

Prema Zakonu o veterinarstvu u veterinarsku delatnost se ubraja veterinarska edukacija i obaveštavanje. Veterinarsku edukaciju vrše visokoškolske ustanove, koje mogu obavljati i druge veterinarske delatnosti. Veterinarsku delatnost obavljaju veterinari ako dobiju veterinarsku licencu. Licencu za obavljanje veterinarske delatnosti može da stekne lice sa završenim studijama veterinarske medicine, položenim stručnim ispitom i sa stručnim rezultatima u obavljanju poslova veterinarske delatnosti, kao i preporukom dva člana Komore. Licenca se izdaje za period od pet godina, a da bi se produžila veterinari moraju da se kontinuirano obrazuju tokom karijere. Prema Kodeksu veterinarsko-medicinske etike, Veterinarske komore Srbije definiše se sledeće: "Obaveza svakog veterinara je da prati stručna i naučna dostignuća, da se stručno usavršava, da ima multidisciplinarni pristup, koji ostvaruje u saradnji sa srodnim profesijama, da imaju aktivno učešće na kongresima, simpozijumima i savetovanjima, koje organizuju nacionalna i međunarodna profesionalna udruženja veterinara, koje treba da shvate kao potrebu ličnog i stalnog angažovanja u procesu kontinuirane edukacije, ali i kao obavezu tih društava da svojim članovima omoguće upoznavanje sa najnovijim saznanjima i njihovom primenom u profesiji. Veterinar treba da bude član profesionalnog udruženja i društava veterinara, da pomaže njihov rad i aktivnosti, promoviše njihove inicijative, ističe moralne i materijalne interese profesije i staleža, vodeći računa o višim interesima udruženja društva i struke. Publikovanje i prezentacija radova i drugih stručnih i naučnih publikacija zaslužuju profesionalno poštovanje i interesovanje, pri čemu autor iznosi svoje originalne radove i skreće pažnju na radove drugih autora. Plagijati i zloupotreba tuđih naučnih rezultata su nedopustiv prekršaj profesionalne etike."

Pravilnik o usavršavanju veterinara koji propisuje Veterinarska komora Srbije definiše sledeće: "U cilju obezbeđenja i unapređenja kvaliteta stručnog rada u skladu sa definisanim standardima za svaku oblast veterinarske delatnosti i ostvarivanja osnove za sticanje i produžavanje licence, veterinari su obavezni da se za vreme obavljanja veterinarske delatnosti stručno usavršavaju. Stručno usavršavanje ostvaruje se aktivnostima: 1. učešćem na akreditovanim programima obuke/usavršavanja; 2. koje samoinicijativno preduzima veterinar radi unapređivanja svog profesionalnog razvoja, (studijski boravci u zemlji i inostranstvu, učešćem u „on-line“ edukaciji i testiranju i drugim oblicima usavršavanja); 3. koje organizuje nadležno Ministarstvo–Uprava za veterinu, fakulteti veterinarske medicine ili strukovna udruženja i/ili organizacije; 4. učešćem na naučno-stručnim skupovima; 5. sticanjem zvanja u struci specijaliste veterinarske medicine, a u nauci magistara veterinarskih nauka i doktora veterinarskih nauka; 6. objavljivanjem radova u časopisima i 7. autorstvom i koautorstvom priručnika i knjiga iz oblasti veterinarske medicine."

Zbog svega navedenog, a uzimajući u obzir da su visokoškolske ustanove mesta na kojima se u isto vreme i stvara i prenosi znanje, na Departmanu za veterinarsku medicinu je održan veći broj skupova i edukacija za veterinarne. Da bismo bolje razumeli potrebe prakse, naše skupove pravimo i kao suorganizatori sa strukovnim udruženjima i veterinarskim komorama. U skladu sa pravilima skupovi su akreditovani kod veterinarske komore. Pored toga, skupovi su često podržani od Pokrajinskog sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost i od strane drugih sekretarijata i resornih ministarstava, a često obezbeđujemo sponzore, koji omogućuju da naši programi budu besplatni za krajnje korisnike. Skupovi su propraćeni kvalitetnim zbornicima radova, dok radionice i druge usko-stručne edukacije podrazumevaju obezbeđivanje ostalih oblika pisanih materijala (skripti, knjige ili

separata) za korisnike. Zbog pandemije COVID-19 tokom tekuće 2020. godine prvi u Srbiji smo ponudili online kurs - vebinar iz epidemiologije koji je organizovan preko Moodle platforme i koji je izuzetno prihvaćen od strane veterinara. Pored skupova namenjenih veterinarama, organizujemo i skupove koji su namenjeni vlasnicima životinja i budućim studentima, kroz radionice za srednjoškolce ili kroz radionice na sajmovima nauke i visokog obrazovanja.

U organizovanju skupova od najveće važnosti je da visokoškolske ustanove budu u kontaktu sa strukovnim organizacijama, pa je Departman za veterinarsku medicinu svoje skupove realizovao u suorganizaciji sa Srpskim veterinarskim društvom, Veterinarskom komorom Srbije, Veterinarskom komorom Republike Srpske i Udruženjem veterinara velike prakse Srbije (danas Udruženje veterinara praktičara Srbije) i sa određenim kompanijama koje se bave prometom specijalizovane veterinarske opreme (ProMedia i Superlab).

Skupovi i kontinuirane edukacije održane u organizaciji i/ili učešću Departmana za veterinarsku medicinu

Naziv skupa	Mesto realizacije	Godina
Veterinarstvo i stočarstvo u proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane	Herceg Novi	2004
Stočarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u ruralnom razvoju i proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane	Herceg Novi	2006
Stočarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u ruralnom razvoju i proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane	Herceg Novi	2008
Stočarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u ruralnom razvoju i proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane	Divčibare	2010
22nd International Symposium »Food safety production«	Trebinje	2011
26.savetovanje veterinara Srbije	Zlatibor	2015
Savetovanje o pčelarstvu (N.Plavša)	Sr.Karlovcii	2015
Aktuelni trendovi u službi DDD usluga	Novi Sad	2016
29.savetovanje veterinara Srbije	Zlatibor	2018
Simpozijum Zdravstvena zaštita i reprodukcija farmskih životinja sa 9 radionica	Novi Sad	2019
30.savetovanje veterinara Srbije	Zlatibor	2019
24.godišnje savjetovanje doktora veterinarske medicine Republike Srpske (BiH)	Stanišići- Bijeljina	2019
Radionica Kako do preciznih i pouzdanih rezultata u veterinarskoj kliničkoj laboratoriji za biohemiju i hematologiju – održana tri puta (Cincović M.)	Novi Sad	2019
Radionica Rendgenska dijagnostika displazije kukova (Toholj B.)	Novi Sad	2019
Racionalna primena antibiotika i antimikrobna rezistencija u saradnji sa Veterinarskom Komorom Srbije	Novi Sad	2019
Radionica o srčanom crvu - Sajam nauke na Univerzitetu u Novom Sadu (Potkonjak A., Simin S., Galić I. i sar.)	Novi Sad	2019
Međunarodna radionica Upravljanje zdravljem papaka mliječnih krava u jugoistočnoj Evropi - stanje i budućnost (Lajpcig, Zagreb, Ljubljana i Novi Sad)	Zagreb	2019
Primenjena veterinarska epidemiologija (A.Potkonjak)	Online Webinar	2019/2020

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

25.godišnje savjetovanje doktora veterinarske medicine Republike Srpske (BiH)	Teslić/Webinar	2020
Zdravstvena zaštita i reprodukcija papkara, konja i živine	Beograd/Webinar	2020
30.savetovanje veterinara Srbije	Webinar	2020
Zdravstvena zaštita i reprodukcija životinja sa 4 radionice	Novi Sad /Webinar	2020
Radionica Patofiziološka dijagnostika i interpretacija laboratorijskih parametara u krvi životinja (Cincović M.)	Novi Sad /Webinar	2020

Zdravstvena zaštita i reprodukcija farmskih životinja 2018-2019

Sajam nauke na Univerzitetu u Novom Sadu, štand Poljoprivrednog fakulteta– Radionica o srčanom crvu, izvođenje brzih testova i upućivanje na Veterinarsku kliniku Departmana za veterinarsku medicinu kod pozitivnog nalaza

Sajam obrazovanja "Putokazi 2014" – na štandu Departmana za veterinarsku medicinu

Otvaranje 23.savjetovanja doktora veterinarske medicine R. Srpske (Teslić, 2018) i panel diskusija na 24.savjetovanju doktora veterinarske medicine u Stanišiću 2019. godine "Status i perspektive veterinarske medicine"

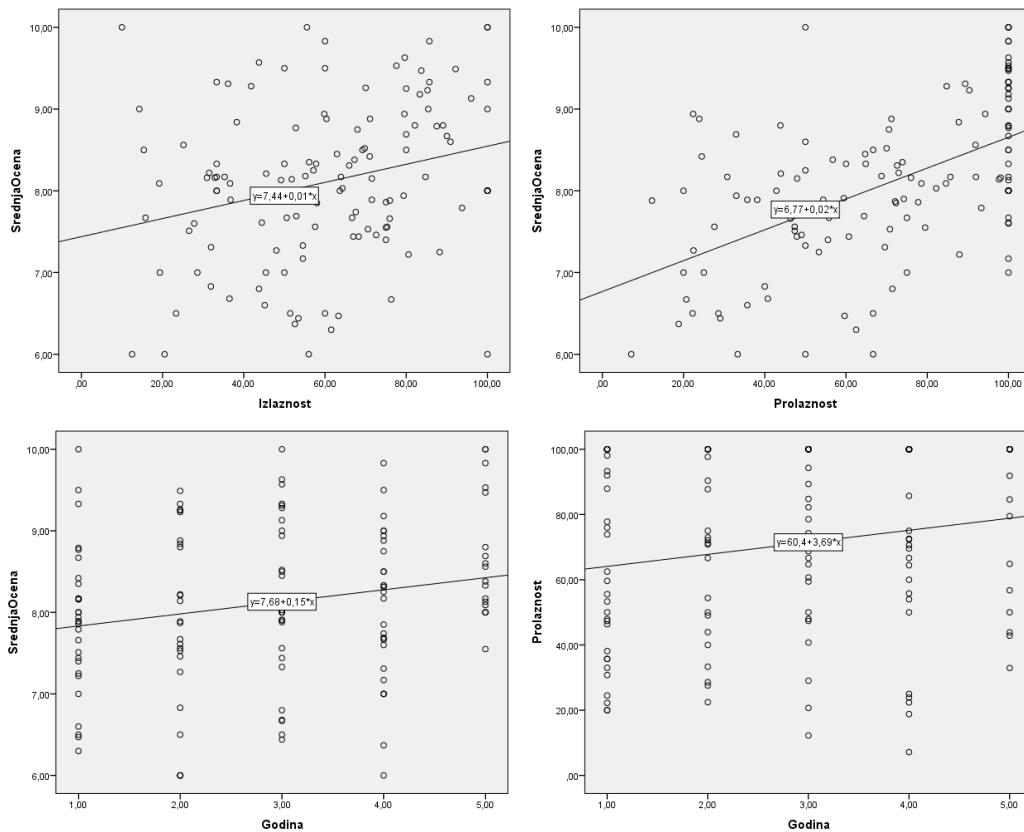

Svečano otvaranje 30.Savetovanja veterinara Srbije, Zlatibor, 2019.god.

STUDENTSKE AKTIVNOSTI I NAGRADE

Student Fakulteta je fizičko lice upisano na studijski program, koji se izvodi na Fakultetu. Student se upisuje u statusu studenta, a studije se finansiraju iz budžeta (budžetski student) ili student sam finansira svoje studije (samofinansirajući student). Status studenta se dokazuje indeksom ili potvrdom koju izdaje Fakultet. Student ima pravo: 1. na upis, kvalitetno školovanje i objektivno ocenjivanje, 2. na blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja, se odnose na studije, 3. na aktivno učestvovanje u donošenju odluka u skladu sa zakonom i Statutom, 4. da bude upoznat sa pravima, obavezama i dužnostima na početku školske godine, 5. da nastava i ispiti budu organizovani u skladu sa studijskim programom i rasporedom nastave i ispita, 6. da koristi biblioteku i druge usluge za studente, 7. na samoorganizovanje i izražavanje sopstvenog mišljenja, u skladu sa zakonom i opštim aktima Univerziteta, 8. na povlastice, koje proizilaze iz statusa studenata, 9. na podjednako kvalitetne uslove studija za sve studente 10. na obrazovanje na jeziku nacionalne manjine u skladu sa zakonom, Statutom i akreditovanim studijskim programom, 11. na različitost i zaštitu od diskriminacije, 12. na poštovanje ličnosti, dostojanstva, časti i ugleda i 13. da bira i da bude biran u Studentski parlament i druge organe, Fakulteta odnosno Univerziteta. Student je dužan da: 1. ispunjava nastavne i predispitne obaveze, 2. poštuje opšte akte Fakulteta i Univerziteta, 3. poštuje prava zaposlenih i drugih studenata Fakulteta i Univerziteta i 4. učestvuje u donošenju odluka u skladu sa zakonom i Statutom.

Rezultati kontinuiranog praćenja dostignuća studenata veterinarske medicine pokazali su određene značajne linearne povezanosti. Godina studija pozitivno korelira sa prolaznošću i prosečnom ocenom, koja se postigne na ispitu. Što je veća izlaznost i prolaznost, veća je i prosečna ocena, koja se dostiže na ispitima. Izlaznost i prolaznost ne pokazuju linearu korelaciju. Veća izlaznost studenata povećava učešće dobijanja ocene 10 na ispitu. Odustajanje studenata je najviše na prvoj godini studija. Procenat studenata sa dostignutim optimalnim brojem ESPB bodova, koji je dovoljan za školovanje na budžetu raste od druge do četvrte godine, da bi na petoj godini postojao veći broj studenata koji nisu dostigli željeni prag bodova. Razlog tome je što se u poslednjoj godini i tokom apsolventskog staža zadržava status studenta koji je ostvario u predhodnoj godini studija. Potrebno je raditi na motivaciji studenata i na usvajanju novih didaktičkih metoda kako bi se povećala izlaznost studenata, jer ona pozitivno utiče na prosečnu ocenu studenata koji su sposobni da iz određenih predmeta dobiju ocenu 10. Studenti tokom studija počinju bolje da uče i rade, što se ogleda u postizanju bolje prolaznosti i bolje prosečne ocene. Na starijim godinama studija ideo stručnih predmeta i praktičnog rada je veći, pa je zapažena i veća motivisanost studenata. Broj ostvarenih ESPB bodova se menja u odnosu na godinu studija. Na sledećim grafikonima je prikazana povezanost izlaznosti na ispite, prolaznosti, prosečne ocene i godine studija.

Povezanost izlaznosti na ispit, prolaznosti, prosečne ocene, i godine studija

Studentski parlament Fakulteta je organ preko koga studenti ostvaruju svoja prava i štite svoje interese na Fakultetu. Studentski parlament Fakulteta biraju neposredno i tajnim glasanjem, studenti upisani u školskoj godini u kojoj se vrši izbor Studentskog parlamenta. Predstavnici studenata sa invaliditetom i studenata upisanih po afirmativnoj meri zastupljeni su u članstvu Studentskog parlamenta. Izbor članova Studentskog parlamenta Fakulteta održava se svake druge godine u aprilu. Mandat članova Studentskog parlamenta Fakulteta je dve godine, a započinje najkasnije 15. maja. Kandidat za člana Studentskog parlamenta Fakulteta ne može biti lice kome je izrečena disciplinska mera na Fakultetu. Članu Studentskog parlamenta Fakulteta kome je prestao status studenta prestaje mandat danom prestanka statusa, a mandat preuzima sledeći student sa liste. Način izbora i broj članova Studentskog parlamenta Fakulteta uređuje se posebnim opštim aktom Fakulteta. Studentski parlament ima sledeću nadležnost: 1. bira i razrešava predsednika i potpredsednika Studentskog parlamenta; 2. bira i razrešava studenta prodekanu, uz prethodno mišljenje dekana; 3. donosi opšta akta o svom radu; 4. osniva radna tela koja se bave pojedinim poslovima iz nadležnosti Studentskog parlamenta; 5. bira i razrešava predstavnike studenata u organima i telima Fakulteta i Univerziteta; 6. donosi godišnji plan i program aktivnosti Studentskog parlamenta; 7. razmatra pitanja u vezi sa obezbeđenjem i ocenom kvaliteta nastave, reformom studijskih programa, analizom efikasnosti studiranja, utvrđivanjem broja ESPB bodova, unapređenjem mobilnosti studenata, zaštitom prava studenata i unapređenjem studentskog standarda; 8. organizuje i sprovodi programe vannastavnih aktivnosti studenata; 9. učestvuje u postupku samovrednovanja Fakulteta, u skladu sa opštim aktom koji donosi Veće Fakulteta; 10. ostvaruje studentsku međufakultetsku i

međunarodnu saradnju; 11. usvaja godišnji izveštaj o radu studenta prodekana; 12. usvaja godišnji izveštaj o radu koji podnosi predsednik Studentskog parlamenta i 13. obavlja i druge poslove predviđene opštim aktima Studentskog parlamenta, opštim aktima Univerziteta, ovim Statutom i zakonom. Studentski parlament uvek ima aktivne studente veterinarske medicine. Studentski parlament organizuje brojne događaje, koja su od značaja za studente. Studentski parlament obezbeđuje pomoć maturantima i novim studentima prilikom pripreme dokumentacije i upisa, kao i u prvim danima na fakultetu. Departman za veterinarsku medicinu, na svim stručnim skupovima, na kojima je organizator ili suorganizator, obezbeđuje besplatne kotizacije za prisustvo studenata na predavanjima, radionicama i socijalnim aktivnostima. Pojedini studenti veterinarske medicine su već nekoliko godina aktivni članovi Studentskog parlamenta.

Studenta Prodekana bira Studentski parlament Fakulteta po prethodno pribavljenom mišljenju Dekana, većinom glasova ukupnog broja članova Studentskog parlamenta Fakulteta, sa mandatom od dve godine. Prodekanu prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran: na lični zahtev ili odlukom Dekana. Studenta prodekana razrešava Studentski parlament pod uslovima i na način utvrđen opštim aktom Studentskog parlamenta Fakulteta. Za svoj rad student prodekan odgovara dekanu i Studentskom parlamentu Fakulteta. Funkciju studenta-prodekana obavlja je student veterinarske medicine Branko Teodorović u periodu 2012-2014, a obavlja je i funkciju studenta prorektora 2015-16.

U periodu od 2006-2012. godine aktivno je radilo „Udruženje studenata veterinarske medicine Novi Sad“ koje je osnovano kao nestранаčko, nevladino i neprofitno udruženje građana čiji je cilj podizanje kvaliteta života studenata veterinarne, naučno i stručno istraživanje u oblasti veterinarske medicine, obrazovanje i stručno usavršavanje studenata veterinarske medicine, dipl.veterinara i drugih stručnjaka i razvijanja svesti o značaju očuvanja zdravlja životinja i ljudi. Radi ostvarivanja svojih ciljeva Udruženje naročito: 1) prikuplja i obrađuje naučnu i stručnu literaturu u oblasti veterinarske, humane medicine i srodnih nauka; 2) organizuje, samo ili u zajednici sa drugim organizacijama, stručne skupove, savetovanja, seminare i druge oblike stručnog obrazovanja u ovoj oblasti; 3) organizuje sportska i kulturna druženja studenata veterinarne i srodnih nauka 4) objavljuje knjige i druge publikacije u oblasti veterinarske medicine, u skladu sa zakonom; 5) organizuje naučne i stručne radnike za rad na naučnim, stručnim i istraživačkim projektima iz domena veterinarske, humane medicine i srodnih nauka 6) sarađuje sa univerzitetima, stručnim udruženjima i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu koje obuhvata razmenu studenata i naučnih saznanja vezano za veterinarsku medicinu. Prvi predsednik udruženja bio je Nemanja Ivanović, a predsednik odbora za nauku bila je Nikolina Milošević. U sledećem sazivu predsednik udruženja bio je Slaviša Đokić, a predsednik odbora za nauku Marko Cincović. Na njihovu inicijativu, u aprilu 2008.godine organizovano je prvo regionalno savetovanje studenata veterinarske medicine, koje je sakupilo studente iz Sarajeva, Zagreba, Skoplja i Beograda. Skup je trajao četiri dana, a studenti su prezentovali svoje naučne radove, obišli novosadski Sajam poljoprivrede, obišli Zoovert na Paliću i odmarali na Fruškoj gori. Studentima su se obratili dekan, prodekani, predstavnici Veterinarske komore Srbije i Uprave za veterinu. Skup je podržao pokrajinski sekretarijat za obrazovanje. Udruženje je objavilo prvi „Vodič za doktore veterinarske medicine“ (autori M. Cincović i S. Đokić), koji ima za cilj da studentima prve godine da određena iskustva o pohađanju studija i opiše veterinarsku struku i veterinarske studije. Vodič je kasnije dopunjeno i danas se deli studentima prve godine prilikom svečanog početka školske godine. U prvoj deceniji XXI veka izlazio je studentski časopis studenta Poljoprivrednog

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

fakulteta „Naši salaši“, koji je objavljivao rade studenata i intervjuje sa našim istaknutim alumnijima. Član redakcije ovog časopisa sa Departmana za veterinarsku medicinu bio je student Marko Cincović. Na sledećim fotografijama prikazan je prvi skup udruženja studenata veterinarske medicine u Novom Sadu.

Prvi skup Udruženja studenata veterinarske medicine Novi Sad, obilazak zoovrta Palić i predavanje doc.dr Mirka Šinkovića, dugogodišnjeg direktora Zoovrta Palić (2008.god.)

Posle 2009.godine predsednik studentskog udruženja je bio Branko Teodorović, pa potom Katarina Stanišljević, a resor za nauku su vodili Marko Pajić i Dalibor Todorović. U tom periodu napravljen je veći broj manjih seminara o komunikologiji u veterinarskoj medicini (zajedno sa firmom Vetstart, Cambridge). Studentski tim koji su predvodili Nataša Sajlović, Dalibor Todorović i Marko Pajić, je bio aktivni učesnik projekta Vet2011. Vet2011 je svetska inicijativa koja je kroz veći broj međunarodnih projekata obeležila 250 godina od početka visokog veterinarskog obrazovanja u svetu. Veterinarsko obrazovanje je u neraskidivom

odnosu sa veterinarskom profesijom, te se 2011. godine obeležavalo 250. godina postojanja veterinarske profesije, pa je na svetskom nivou 2011. godina proglašena za SVETSKU GODINU VETERINARSKE MEDICINE. U okviru projekta Vet2011 napravljeni su mnogi skupovi i seminari u celom svetu. Tako je napravljen i skup VROPSI2 – savetovanje studenata i veteranara o znanju i praksi. Pored ovoga naši studenti su učestvovali u ovim inicijativama u celoj Srbiji. Skup je bio obiman sa velikim brojem predavača sa našeg Departmana za veterinarsku medicinu, Fakulteta veterinarske medicine iz Beograd, iz Veterinarske komore Srbije, veterinarske inspekcije i veterinarske prakse. U tom periodu predsednik odbora za IVSA-u bila je Nataša Sajlović. Zbog svojih aktivnosti proglašena je za „najkorisnijeg člana“ ove međunarodne asocijacije studenata veterinarne medicine i provela je dve nedelje na Iowa State University, odakle je obezbedila donaciju od 40 knjiga iz oblasti veterinarske medicine, koje se i danas nalaze na Departmanu i služe studentima. Na sledećim fotografijama prikazani su događaji sa skupa VROPSI2.

Udruženje studenata veterinarske medicine u organizaciji stručnog skupa VROPSI2 tokom obeležavanja svetske godine veterinarske medicine kroz inicijativu Vet2011.

Danas, na žalost i uprkos želji uprave Departmana, studentska udruženja nisu aktivna u klasičnom smislu te reči i zbog smanjenog interesovanja studenata. Oni su organizovani na Facebooku ili Instagramu. Istraživački rad, studentska mobilnost i druge aktivnosti obavljaju se institucionalnim pozivima. Ipak, nadamo se da će u budućnosti biti formirano jako udruženje studenata, koje će postati članica nacionalnih i međunarodnih udruženja studenata, te da će značajno pojačati dolazne mobilnosti studenata sa drugih univerziteta.

Mobilnost studenata - Fakultet obezbeđuje mobilnost studenata i priznavanje ostvarenih ESPB bodova u toku dotadašnjeg obrazovanja na drugom univerzitetu, odnosno visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa pravilima Evropskog sistema prenosa i akumulacije

bodova - ESPB bodova i u skladu sa ugovorom, koji student zaključuje sa univerzitetom, odnosno visokoškolskom ustanovom ili bilateralnim sporazumom između dva univerziteta, odnosno Univerziteta i druge visokoškolske ustanove. Student može tokom studija više puta učestvovati u programima mobilnosti, s tim da ukupno trajanje perioda mobilnosti na istom nivou studija ne može biti duže od polovine ukupnog trajanja studijskog programa na koji je student upisan ili ostvarenih 50% ESPB bodova, predviđenih studijskim programom. Osnovni dokumenti na kojima se zasniva mobilnost studenata Univerziteta, uslovi i način obezbeđivanja mobilnosti studenata, bliže se uređuju opštim aktom Univerziteta. Mobilnost studenata u smislu Pravilnika UNS-a podrazumeva studiranje, odnosno obavljanje stručne prakse tokom određenog perioda u ustanovi- primaocu u inostranstvu, nakon čega se student vraća u matičnu ustanovu i nastavlja izvorno upisani studijski program. Mobilnost studenata uključuje studijski boravak, odnosno stručnu praksu u sklopu osnovih, master, doktorskih i postdoktorskih studija. Mobilnost studenata se prvenstveno ostvaruje u okviru institucionalnih programa razmene i na bazi međunarodnih sporazuma na nivou univerziteta, odnosno fakulteta. Student može ostvariti mobilnost i izvan institucionalne mobilnosti iz prethodnog stava (prevod na engl. Free Mover, npr. na osnovu međudržavnih sporazuma, dostupnih programa razmene i mogućnosti studiranja na univerzitetima u inostranstvu, a takođe i na osnovu sopstvenog izbora). Univerzitet u Novom Sadu teži dvosmernoj mobilnosti studenata koja podrazumeva studijski boravak/stručnu praksu studenata Univerziteta u Novom Sadu u ustanovi-primaocu u inostranstvu, a ujedno i studijski boravak/stručnu praksu stranih studenata na Univerzitetu u Novom Sadu. Studentske mobilnosti su bile aktuelne od 2005. godine i do sada je obavljeno preko 40 studentskih mobilnosti preko specijalnih programa, Tempus poziva, COST i ERAZMUS programa razmene, ali i kao free mover. Studenti su odlazili u Beč, Bolonju, Ljubljano, Budimpeštu, Temišvar i Tartuu. Pored navedenog, bilo je i kraćih mobilnosti prema našoj ustanovi, a najveća grupa od 6 studenata iz Kazahstana provela je ceo semestar tokom 2016. godine.

Zainteresovani i nadareni studenti mogu se pod mentorstvom svojih profesora uključiti u naučni rad i publikovati svoje naučne rezultate. Na Poljoprivrednom fakultetu se od 1977.godine do danas održava „Smotra naučnih radova studenata poljoprivrede i veterine“, koja se tradicionalno organizuje povodom 21. novembra, dana Poljoprivrednog fakulteta. Na ovoj smotri radova učestvovali su mnogi naši studenti. Sa ovog skupa se izdaje zbornik radova, a zbog velikog broja zainteresovanih studenata iz različitih zemalja sveta, zvanični jezik skupa je engleski. U prvim godinama po osnivanju Departmana za veterinarsku medicinu učestvovali su studenti Nikolina Milošević (treće mesto, 2003.), Miodrag Radinović, Ivan Kovač (prvo mesto, 2004.), Igor Apić, Marko Cincović (treće mesto 2005. i 2007. godine), Marko Terzić, Ivan Vasić, Stanislav Simin (drugo mesto, 2007), Nikola Rajković, Marija Nešić, Srđan Putić, Marko Pajić i Dalibor Todorović (drugo mesto, 2011), Jelena Babić (drugo mesto, 2011), Ivan Koprivica, Jelena Ivetić, Žolt Terečik, Mirjana Vesović, Ivana Lakić (prvo mesto, 2012. i drugo mesto 2013.), Tamara Simić i Predrag Đuza (prvo mesto, 2012), Ivan Koprivica (drugo mesto, 2015.), Katarina Stanišljević i Slađan Kutlačić (prvo mesto, 2015), a učestvovali su i Tijana

Kukurić, Dragana Tomanić, Merima Stepanov, Mirko Uzelac, Stevan Rodić, Jana Mitrović i Katarina Savović. U poslednjih nekoliko godina na ovom skupu su učestvovali i osvajali mesta kolege sa Veterinarskog fakulteta iz Zagreba.

Studenti Departmana za veterinarsku medicinu su osvajali nagrade i na skupovima u inostranstvu. Studentkinja Nikolina Milošević osvojila je 2004. godine treće mesto na smotri studentskih naučnih radova u Wroclavu (Poljska). Na skupu Clinica veterinaria (2011), Marko Pajić i Dalibor Todorović su osvojili prvu nagradu u kategoriji studentskih radova. Nagrada je obuhvatala svečani prijem na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu, gde je uručena stručna literatura i vaučer za dvonedeljno usavršavanje na Klinici za živali u Postojni (Slovenija) kod prof. Janoša Butinara. Studentkinja Ivana Lakić osvojila je prvu nagradu na smotri naučnih radova studenata u Moskvi, 2013.godine, prvu nagradu na smotri naučnih radova studenata u Wroclavu (Poljska) 2014.godine i na Smotri naučnih radova studenata medicine, farmacije, stomatologije i veterine na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, takođe je osvojila prvo mesto 2015.godine. Studentkinja Jana Mitrović je 2019. godine osvojila izuzetnu nagradu u Temišvaru, dodeljenu od strane Academia de Stiinte Agricole Silvice "Gheorghe Ionescu-Sisesti" Rumunija za rad u oblasti ishrane životinja. Pored navedenog, naši studenti su se rano uključili na veterinarske skupove, koji su često organizovali i posebne sekcije za studente kao što su Stočarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u obezbeđivanju zdravstveno bezbedne hrane, Clinica veterinaria, Savetovanje veterinara Srbije, Savjetovanje veterinara R.Srpske, Zdravstvena zaštita i reprodukcija životinja, skupove Udruženja veterinara velike prakse Srbije i sl.

Priznanja i nagrade studentima - Fakultet dodeljuje priznanja i nagrade studentima za postignut uspeh u studiranju, stručnom i naučnom radu i sportu. Nagrade se dodeljuju: 1. najboljem studentu Fakulteta u prethodnoj školskoj godini, 2. studentu koji je u prethodnoj školskoj godini završio studije za postignut opšti uspeh u toku studija, 3. studentu za postignut uspeh u prethodnoj godini studija 4. studentu za urađen naučnoistraživački, odnosno stručni rad i 5. studentu za postignut vrhunski uspeh u sportskim aktivnostima. Nagrade za postignut uspeh u studiranju su izuzetna nagrada za opšti uspeh 10 i nagrada za prosečnu ocenu najmanje 9,50. Veće Fakulteta donosi poseban opšti akt o uslovima za dodelu, postupku i načinu dodeljivanja nagrada. Student generacije Poljoprivrednog fakulteta u školskoj 2002/2003 bio je Miodrag Radinović (prosečna ocena 9,75), dok je za godinu 2003/04 to bila studentkinja Nikolina Milošević (prosečna ocena 9,6). Najbolji student Poljoprivrednog fakulteta za školsku 2006/07 godinu je bio student veterinarske medicine Marko Cincović (prosečna ocena 10,00). Najbolji student školske 2014/15 bio je Zoran Ružić (prosečna ocena 9,33), a školske 2015/16 godine bila je Ivana Lakić (prosečna ocena 9,8). Povelju za najbolji uspeh na Poljoprivrednom fakultetu u školskoj 2016/17, 2017/18 i 2018/19 dobila je studentkinja sa veterinarske medicine Jana Mitrović (ukupna prosečna ocena 9,95). Posebnom odlukom dekana Poljoprivrednog fakulteta i direktora Departmana za veterinarsku medicinu 2018. godine, povodom punoletstva i predstavljanja prve monografije-bibliografije Departmana, nagrađeni su najbolji studenti veterinarske medicine na svim godinama studija: Mikailo Opančina, Đurđica Lukić, Nikola

Novaković, Gala Miljević, Jana Mitrović, Valentina Šafarik, Stevan Rodić, Novak Vještica i Jovan Stanojević. Pored ovoga, mnoge druge organizacije i lokalne samouprave su nagrađivale najbolje studente. Istočemo da je ambasada kraljevine Norveške stipendirala 500 najboljih studenata u Srbiji i dobitnica je bila Nikolina Milošević. Na sledećim fotografijama prikazana je dodela nagrade Poljoprivrednog fakulteta, studentu veterinarske medicine, Miodragu Radinoviću školske 2002/2003. godine i najboljim studentima veterinarske medicine nagrađenim povodom obeležavanja 18 godina Departmana za veterinarsku medicinu.

Fotografije sa dodele nagrada najboljim studentima 2002. i 2018.godine

Univerzitet u Novom Sadu na različite načine podržava najbolje studente fakulteta. Fond za stipendiranje i podsticanje napredovanja darovitih studenata i mladih naučnih radnika i umetnika Univerziteta u Novom Sadu osnovan je Odlukom Saveta Univerziteta u Novom Sadu, 19. maja 1992. godine. Cilj Fonda je organizovano staranje o razvoju darovitih studenata i mladih naučnih radnika i umetnika do 28 godina života u svim oblastima nauke, tehnike, umetnosti i sporta i podsticanje njihovih sposobnosti obezbeđivanjem sredstava i uslova u toku redovnog obrazovanja za dodatno usavršavanje, kao i obezbeđivanjem sredstava za nagrade. Radi ostvarivanja ciljeva Fond obavlja sledeće zadatke: 1. obezbeđuje stipendije darovitim studentima Univerziteta, 2. obezbeđuje nagrade studentima Univerziteta za izuzetan uspeh i rezultate na međunarodnim takmičenjima i smotrama, 3. plaća deo troškova studenata za obrazovanje i stručno usavršavanje i 4. plaća troškove organizovanog rada sa darovitim studentima i troškove takmičenja. Stipendisti fonda sa Departmana za veterinarsku medicinu bili su: Bojan Toholj, Nikolina Milošević, Filip Štrbac, Predrag Đuza, Jovan Stanojević i Jana Mitrović.

Nagrade koje dodeljuje Univerzitet su sledeće: 1. nagrada Najbolji student Univerziteta; 2. nagrada Student generacije u pojedinim nastavno-naučnim oblastima i to: 2.1. nagrada Student generacije u oblasti prirodno-matematičkih nauka; 2.2. nagrada Student generacije u oblasti tehničko-tehnoloških nauka; 2.3. nagrada Student generacije u oblasti društvenih nauka; 2.4. nagrada Student generacije u oblasti humanističkih nauka; 2.5. nagrada Student generacije u oblasti umetnosti; i 2.6. nagrada Student generacije u oblasti medicinskih nauka. 3. Priznanje za vrhunske rezultate postignute na evropskim i svetskim takmičenjima; 4.

Nagrada za naučni i stručni rad; 5. Nagrada „Aleksandar-Saša Popović“. Nosioc nagrade Univerziteta za postignut uspeh u školskoj godini kao i za izrađeni studentski naučni rad u školskoj godini 2002/2003 bio je Miodrag Radinović, 2003/2004 bila je Nikolina Milošević, a u školskoj 2005/2006, 2006/2007 i 2007/2008 godini bio je Marko Cincović (slika dole levo). Univerzitet u Novom Sadu je školske 2017/18 godine dodelio je Nagradu za uspeh u toku studija (za ostvarenu ukupnu prosečnu ocenu 9,95) studentkinji veterinarske medicine Jani Mitrović, što je prikazano na fotografiji dole desno.

Najbolji studentni univerziteta u Novom Sadu u školskoj 2006/07 (slika levo) i u školskoj 2017/18 (slika desno).

Na nivou Republike Srbije od posebnog značaja su stipendije Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja (stipendije za studente dodiplomske i doktorske studije) i stipendije Fonda za mlade talente R. Srbije (Dositeja). Pravo da se prijave na Konkurs za dodelu studentskih stipendija, u skladu sa zakonom, imaju studenti visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koji su upisani prvi put u tekućoj školskoj godini na studije prvog, drugog ili trećeg stepena, čije se školovanje finansira iz budžeta Republike Srbije, koji nisu u radnom odnosu, koji imaju državljanstvo Republike Srbije, koji nisu gubili nijednu godinu tokom studija, uz maksimalnu efikasnost tokom studiranja, koji su prema nastavnom programu visokoškolske ustanove na kojoj studiraju položili sve ispite iz prethodnih godina studija i postigli prosečnu ocenu najmanje 9,00 (devet) i koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Na konkurs se mogu prijaviti studenti od II do V (i VI) godine osnovnih studija i studenti drugog i trećeg stepena studija, koji su odmah po završetku osnovnih studija nastavili studije drugog, odnosno trećeg stepena studija i ukoliko ispunjavaju ostale uslove u skladu sa zakonom i pravilnikom. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja dodeljuje stipendije studentima doktorskih akademskih studija na visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija i uključuje ih u rad akreditovanih naučnoistraživačkih organizacija čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave. Ministarstvo dodeljuje ukupno do 200 stipendija, a u okviru studijskih programa visokoškolske ustanove čiji je osnivač Republika Srbija na kojoj je kandidat upisao doktorske akademske studije. Uslov za ostvarivanje stipendije je visoka efikasnost studiranja (bez ponovljene godine), visoka prosečna ocena iznad 8,5 ili 9,00 shodno oblasti i ostvareno pravo prvenstva na rang-listi. Želeći da na sistemski

način pokaže brigu države za mlade i njihovu budućnost, Vlada Republike Srbije je u avgustu 2008. godine osnovala Fond za mlade talente koji se nalazi u nadležnosti Ministarstva omladine i sporta. Osnovni cilj Fonda za mlade talente je podsticanje i vrednovanje izuzetnih postignuća mlađih talenata Republike Srbije u različitim oblastima, a u smislu njihovog daljeg teorijskog i stručnog usavršavanja, kao i profesionalnog napretka. Od 2010. godine nagrada/stipendija koja se dodeljuje talentovanim i uspešnim učenicima i studentima dobila je ime "Dositeja". Naziv nagrade inspirisan je najpoznatijim srpskim prosvetiteljem i reformatorom, Dositejem Obradovićem, koji je svojim radom ostavio neizbrisiv trag u našoj istoriji.

Veliči broj studenata veterinarske medicine su bili dobitnici ovih stipendija, a najveći broj nastavnika koji sada predaju na Departmanu za veterinarsku medicinu bili su tokom doktorskih studija stipendisti Ministarstva. Gotovo da nema školske godine u kojoj neki student veterinarske medicine na doktorskim studijama ne dobije ovu stipendiju, što predstavlja izvanredan početak za naučni i nastavni rad stipendiste, jer stipendija sa sobom nosi i angaživanje u ustanovi i po projektu pa se oni od samog starta stiču iskustvo u nastavi i nauci, a ujedno pripremajući svoje doktorske disertacije. Mnogi od naših kolega su koristili veći broj stipendija, pa je tako kolegica Ivana Lakić, koja je tokom studija bila odličan student dobila veliki broj priznanja za svoj rad, bila je dobitnik studentske stipendije, zatim Dositeje, a na kraju i stipendije na doktorskim studijama.

Rano uključivanje studenata u vannastavne aktivnosti i nastavne aktivnosti u vidu demonstratora, visoka efikasnost u polaganju ispita i visok prosek omogućuju da veoma rano prepoznamo kvalitetne stručnjake i buduće istraživače, što doprinosi da svaka nova generacija nastavnika i istraživača bude bolja od predhodne, čime se doprinosi razvoju Departmana za veterinarsku medicinu. To je jedan od razloga zbog čega su studenti u centru obrazovnog procesa i centru svih aktivnosti, jer samo sa kvalitetnim studentima možemo imati kvalitetne doktore veterinarske medicine, praktičare, istraživače koji proizvode novo znanje i nastavnike koji to znanje prenose narednim generacijama.

SARADNJA DEPARTMANA ZA VETERINARSku MEDICINU SA DRUGIM USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA

Univerzitet u Novom Sadu je usvojio Strategiju o internacionalizaciji, koja ukazuje na otvorenost svih njegovih članica da preduzima aktivnosti, koje se sastoje u saznavanju i dobrovoljnem prihvatanju tuđih vrednosti, standarda i dostignuća, a sa druge, u predstavljanju sopstvenog sistema vrednosti i rezultata u različitim oblastima i u stvaranju uslova da oni budu prepoznati i prihvaćeni u inostranstvu. Međunarodna saradnja u smislu ove strategije opisuje aktivnosti i ciljeve koje članice univerziteta trebaju da ostvare. Ova saradnja omogućava Poljoprivrednom fakultetu i Departmanu za veterinarsku medicine da zaključuju mnoge sporazume o sradnji u zemlji i inostranstvu.

Omogućena je saradnja preko bilateralnih sporazuma, strateških partnerstava, multilateralnih sporazuma i mrežnih povezivanja.

Bilateralni sporazum o saradnji Univerzitet u Novom Sadu treba da povećavaju broj institucija sa kojima će saradivati u oblasti nauke i visokog obrazovanja. Bilateralnu saradnju treba uspostavljati sa vodećim univerzitetima i institutima, koji mogu doprineti razvoju i ugledu UNS-a i njegovih članica. Univerzitet u Novom Sadu treba da podržava razvoj drugih, manje poznatih univerziteta i da na taj način ostvaruje svoju regionalnu i globalnu misiju.

Strateška partnerstva - Kada postoje uzajamni viši interesi Univerziteta u Novom Sadu i drugih, stranih institucija, bilateralnu saradnju treba podići na nivo strateškog partnerstva, koje podrazumeva koordinisano delovanje u više različitih oblasti, zajedničko rukovođenje velikim naučnoistraživačkim i razvojnim projektima, funkcionalno povezivanje resursa kojima partnerske institucije raspolažu, zajedničko jačanje kapaciteta, zajednički nastup prema trećim licima i sl. Strateška partnerstva treba razvijati selektivno i sa institucijama, koje su u regionu i na širem prostoru poznate po visokim rezultatima u oblasti nauke, obrazovanja i transfera znanja.

Multilateralni sporazumi o saradnji - Univerzitet u Novom Sadu treba da bude inicijator, pokretač, nosilac i koordinator velikih naučnoistraživačkih i razvojnih projekata, organizator i suorganizator prestižnih konferencija visokog ranga i drugih velikih međunarodnih skupova, u saradnji sa drugim institucijama i međunarodnim organizacijama i asocijacijama. Zbog toga je potrebno da se zaključe novi multilateralni sporazumi o saradnji.

Mrežno povezivanje sa stranim institucijama, organizacijama i asocijacijama - Univerzitet u Novom Sadu treba da se uključi u postojeće mreže univerziteta, međunarodnih organizacija i asocijacije, koje omogućuju trajnije i neposrednije funkcionalno povezivanje u oblasti nauke, obrazovanja i transfera znanja. U oblastima u kojima ne postoji adekvatan oblik organizovanja, Univerzitet u Novom Sadu treba da inicira saradnju i da preuzme odgovornost za umrežavanje i koordinaciju.

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Pored internacionalizacije, od velikog značaja je doprinos Departmana u razvoju veterinarske medicine na nacionalnom nivou, kao i podrška studentskim aktivnostima i aktivnostima strukovnih udruženja u Srbiji i okruženju. Želimo da istaknemo da su pojedini članovi alumni departmantskog udruženja, zaposleni na Naučnom institutu za veterinarstvo u Novom Sadu, mnogi su bili ili su direktori veterinarskih instituta i zavoda u Srbiji, a značajan broj ima razvijenu i prepoznatljivu privatnu veterinarsku praksu. Sa njima svakodnevno ostvarujemo različite vidove saradnje. Na narednim fotografijama su prikazane neke od povelja, zahvalnica i plaketa koje je Departman dobio u proteklom periodu.

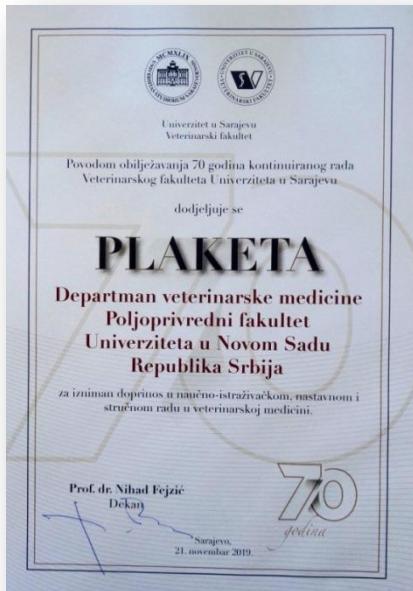

Dodela Zahvalnice Departmanu za veterinarsku medicinu od strane Veterinarskog fakulteta u Zagrebu povodom 100.godišnjice fakulteta.

Dodela Povelje povodom dugogodišnje saradnje sa Srpskim veterinarskim društvom.

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

Fotografije Zahvalnice i Plaketa koje je dobio Departman za veterinarsku medicinu.

Dodata Zahvalnica Udruženja veterinarova velike prakse Srbije (2019.god.)

Na svečanoj akademiji povodom proslave 60 godina Poljoprivrednog fakulteta uručene su zahvalnice i povelje institucijama koje su značajno doprinele razvoju Fakulteta i njegovih Departmana. Tom prilikom dodeljene su povelje i zahvalnice predstavnicima visokoškolskih veterinarskih ustanova iz Sarajeva, Zagreba i Beograda.

Fotografija sa svečane Akademije povodom 60 godina Poljoprivrednog fakulteta i dodela povelja i zahvalnica veterinarskim visokoškolskim ustanovama u Sarajevu, Zagrebu i Beogradu

Međunarodna i nacionalna saradnja se može ostvariti kroz različite ugovore o saradnji, koji su potpisani na nivou različitih ustanova. Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu u okviru koga se nalazi Departman za veterinarsku medicinu i ima potpisane ugovore sa različitim ustanovama. Tako su potpisani ugovori o saradnji sa veterinarskim visokoškolskim ustanovama u Beogradu, Sarajevu, Skoplju, Bitolju, Zagrebu, Ljubljani, Temišvaru i Budimpešti, kao i sa Hrvatskim veterinarskim institutom, Naučnim institutom za veterinarstvo u Novom Sadu, Medicinskim fakultetom u Ljubljani, Pasterovim zavodom u Novom Sadu i Institutom za eksperimentalnu i kliničku veterinarsku medicinu u Harkovi, Ukrajina. U okviru različitih vidova saradnje naši nastavnici, studenti i veteranari su više puta mogli da čuju strane predavače: prof.dr Josip Kos (Zagreb), prof.dr Aleksandra Domanjko Petrić (Ljubljana), dr Cedric Tutt (Južna Afrika), prof.dr Jože Starič (Ljubljana), doc.dr Jožica Ježek (Ljubljana), prof.dr Romana Turk (Zagreb), dr Johan Burgstaler (Beč), prof.dr Alessandro Spadari (Bolonja), prof.dr Silvestra Kobal (Ljubljana), prof.dr Reuben Mapletoft (Kanada), prof.dr Romeo Teodor Cristina (Temišvar), prof.dr Damir Stanin (Zagreb), prof.dr Robert Farkaš (Budimpešta), prof.dr Nichita Ileana Margareta (Temišvar), prof.dr Plamen Trojačanec

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

(Skoplje), prof.dr Ozren Smolec (Zagreb), prof.dr Marko Pecin (Zagreb), dr Maria Lopes (Portugalija), dr Panagiotis Katsoulos (Grčka) i dr.

Univerzitet u Novom Sadu ima potpisane brojne bilateralne ugovore sa univerzitetima širom sveta: Australija (1 ustanova), Austrija (3), Azerbejdžan (3), Belgija (1), Belorusija (2), Bosna i Hercegovina (7), Bugarska (3), Velika Britanija (1), Grčka (3), Indija (2), Indonezija (2), Italija (14), Japan (1), Južna Afrika (2), Kanada (1), Kina (31), Letonija (1), Liban (1), Libija (2), Mađarska (8), Moldavija (1), Nemačka (8), Poljska (8), Portugalija (3), Rumunija (10), Rusija (17), SAD (3), Slovačka (9), Slovenija (2), Tajland (1), Turska (1), Ukrajina (3), Finska (1), Francuska (7), Hrvatska (6), Crna Gora (1), Češka (4), Švajcarska (1).

Potpisani su i ugovori vezani za mobilnost u okviru ERASMUS+ razmene: Austrija (5), Belgija (2), Bugarska (5), Grčka (6), Estonija (1), Italija (10), Kipar (1), Litvanija (1), Mađarska (11), Nemačka (9), Norveška (1), Portugalija (2), Poljska (14), Rumunija (9), Severna Makedonija (2), Slovenija (4), Slovačka (5), Turska (5), Finska (3), Francuska (7), Holandija (2), Hrvatska (2), Češka (4) i Španija (7). U novembru 2003.godine potписан je jedan od prvih ugovora o saradnji sa Ukrajinskom agrarnom akademijom- Institutom za eksperimentalnu i kliničku veterinarsku medicinu.

Fotografije sa potpisivanja ugovora sa Ukrajinskom agrarnom akademijom- Institutom za eksperimentalnu i kliničku veterinarsku medicinu, 2003.godina (levo) i učešće na sastanku upravnog odbora Federacije veterinara Evrope (FVE), 2018.godina (desno).

Fotografije povodom uručenja Ugovora o projektu multilateralne saradnje CLINVET između Novog Sada, Beograda, Sarajeva, Zagreba i Ljubljane (2014 godina) (levo) i posete dekana i prodekana Veterinarskog fakulteta iz Ljubljane (februar, 2020) (desno).

ALUMNI DEPARTMANA ZA VETERINARSKU MEDICINU

DOKTORI VETERINARSKE MEDICINE 2005-2020

1 Ačanski D Aleksandar	35 Blagojević J Bojan
2 Adamov B Sonja	36 Blanuša D Ivana
3 Adamović Lj Tihomir	37 Blažin Aleksandar
4 Andrašić J Jasmina	38 Bognar Đ Tibor
5 Antonijević S Marko	39 Bogović Jelena
6 Apić B Igor	40 Bogunović D Milan
7 Ašonja J Ivana	41 Bojić M Nemanja
8 Avramov N Marko	42 Bojić P Nenad
9 Babić Jovan	43 Bojić P Radojka
10 Babić M Jelena	44 Bokan Dragan
11 Babić M Nenad	45 Boloban M Slobodan
12 Babić N Vladimir	46 Borocki J Milan
13 Babjak Tanya	47 Bosak S Mirjana
14 Backović S Velibor	48 Bošković R Milan
15 Bajat N Jelena	49 Božičković D Radovan
16 Bajusz N Gabor	50 Božić D Petar
17 Bakić N Jovan	51 Božić I Ivana
18 Balać J Željko	52 Božić V Biljana
19 Balaška Marija	53 Božić V Milovan
20 Balzam T Haita	54 Brborić Borislav
21 Banika M Mladen	55 Brett R Nikola
22 Banović S Srđan	56 Brezovski A Andraš
23 Banjeglav Z Ivan	57 Brkić Đ Branimir
24 Barjaktarović V Ksenija	58 Brkić M Danko
25 Basarin Tamara	59 Brkić S Nikola
26 Bašić Palković Lidija	60 Broštean V Dario
27 Bašić S Bojan	61 Bubnjević M Jelena
28 Belaić Ivan	62 Budai I Akoš
29 Belobrković Vukašin	63 Bugarski D Danijela
30 Benežan T Ivan	64 Bundalo I Marija
31 Benić M Drago	65 Butaš I Eva
32 Bibin B Nenad	66 Cegledi Đ Igor
33 Biga D Mlađan	67 Cincović R Marko
34 Bijelić V Gojko	68 Crnogorac Milica

69	Cvijić M Marijana	108	Đaković Kristina
70	Čegar Simo	109	Đokić M Slaviša
71	Černjanski Ana-Marija	110	Đukarić Dražen
72	Čigoja B Milan	111	Đurđević D Milana
73	Čonka T Željko	112	Đurica I Miroslav
74	Čorba Čaba	113	Đurić J Dejan
75	Čordašić Branka	114	Đurić P Miloš
76	Čović S Radoslav	115	Đurić Z Sava
77	Čupić R Aleksandar	116	Đurović R Veljko
78	Ćelić M Mitar	117	Erdeljan M Mihajlo
79	Ćupurdija B Igor	118	Erdeljan R Katarina
80	Ćurić S Marina	119	Erdevik S Jelena
81	Ćuso Ž Nedeljko	120	Eskić Božo
82	Ćuso Ž Stevo	121	Ferati Ana
83	Damjanić S Aleksandar	122	Filipović J Nataša
84	Danilov S Dušan	123	Filipović O Siniša
85	Deak T Tibor	124	Franić S Nikola
86	Delić M Rade	125	Gagrčin M Milovan
87	Delić P Biljana	126	Gajić D Darko
88	Demonjić B Darko	127	Gajić M Dejan
89	Desnica Boško	128	Galfi L Annamaria
90	Desnica Ivana	129	Galić Ivan
91	Dimić A Željko	130	Gojić L Milan
92	Dimitrijević S Jelena	131	Gojković S Katarina
93	Dimković Ž Gradimir	132	Goločevac D Vasilije
94	Dobrojević D Sani	133	Grabovičkić Z Nikola
95	Dolinić Z Predrag	134	Graora R Milan
96	Došenović R Maja	135	Grčić S Branislava
97	Dovijarov Đ Dragana	136	Gršić V Dušan
98	Dovijarov Đ Dušica	137	Grubač V Siniša
99	Dragaš R Rade	138	Grubor Miloš
100	Dragojević Goran	139	Grujić M Nenad
101	Drezga J Mićo	140	Gulić V Aleksandar
102	Drobac S Ognjen	141	Gurdeljević Miloš
103	Dubljević Ž Milena	142	Gurjanov I Vladimir
104	Dubovečak M Mirjana	143	Gvoić V Siniša
105	Dulović R Đorđe	144	Habul S Lenka
106	Dvornić Predrag	145	Hadnađev A Miroslav
107	Đaković I Milenko	146	Horvat Judit

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

147	Hromiš M Slavko	186	Kasalica R Aleksandra
148	Iđuški S Mladen	187	Kaurić Etel
149	Ilić L Milan	188	Kekić Slobodan
150	Ilić S Bojan	189	Kendrišić Jelena
151	Ilić S Vladimir	190	Keranović D Aleksandra
152	Ilić Saša	191	Kerkez P Đorđe
153	Ivanović D Nemanja	192	Kiš Filip
154	Ivanović Jovana	193	Klječanin Đorđe
155	Ivetić R Jelena	194	Knežević I Marko
156	Ivković Ivandekić M Marijana	195	Knežević Slobodan
157	Janković Marko	196	Kojić Kosta
158	Janjušević V Slađana	197	Kojić L Zoran
159	Japuš I Srđan	198	Komadina M Bogdanka
160	Jeftić V Slobodan	199	Komarica N Jelena
161	Jelić Renata	200	Komloš D Marko
162	Jerković S Jelena	201	Končar Marko
163	Jocić V Bogdan	202	Končarević Aleksandar
164	Jojkić D Zlatko	203	Konstantinović V Miloš
165	Jokić B Marija	204	Koprena G Vladan
166	Jokić Nevena	205	Koprivica Ivan
167	Joksimović M Vladimir	206	Kostadinović S Mirjana
168	Joksimović Z Marko	207	Kostić N Radivoje
169	Jolić M Nemanja	208	Kovač B Timea
170	Jolović R Dragomir	209	Kovač I Ivan
171	Jovandin M Ivana	210	Kovač S Dunja
172	Jovanović B Tatjana	211	Kovačević A Nemanja
173	Jovanović D Milan	212	Kovačević R Bojan
174	Jovanović D Nikola	213	Kozić V Vasilije
175	Jovanović S Dragan	214	Krčmar G Ljubica
176	Jovanović Ž Vladimir	215	Krivokapić V Božidarka
177	Jović S Cvijetin	216	Krivošija Đ Milenko
178	Jović T Mihajlo	217	Krneta Ž Dušan
179	Jović T Tamara	218	Krneta Ž Nataša
180	Juhas D Nenad	219	Krnjaić Pavle
181	Jurčić S Sofija	220	Krnjajić Z Marija
182	Kalić Marijana	221	Krnjetin L Borivoj
183	Kapetanov Jovan	222	Krstović Z Saša
184	Karađenov N Zlatko	223	Kudus Radmila
185	Karašić M Davor	224	Kujača D Velibor

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

225	Kukin M Ivana	264	Martinović R Đurdica
226	Kukurić Tijana	265	Marušić Nikola
227	Kuleško M Nikolina	266	Masnov Boris
228	Kuridža M Petar	267	Mašić Z Bojana
229	Kuzmanović N Saša	268	Matić Dejan
230	Kvas S Miloš	269	Matić M Đorđe
231	Lakić Ivana	270	Matić M Milan
232	Laković Ivana	271	Matić R Nebojša
233	Lalović V Milomir	272	Matović N Jovica
234	Lazić Dušan	273	Međeški Branislav
235	Lazić M Slaviša	274	Melih S Miroslav
236	Lazić M Vladislav	275	Meši V Branislav
237	Lazić P Branimir	276	Mihajlović B Saša
238	Leđanac S Sava	277	Mihajlović B Sonja
239	Lepojić M Mladen	278	Milanović T Silvester
240	Levnaić M Dragan	279	Miler Š Anderson
241	Lovaš S Tatjana	280	Milešević Jovana
242	Lučar B Vojislav	281	Milić Lj Goran
243	Lukić S Neda	282	Milijić Ivana
244	Lukić O Bojan	283	Milković S Jovica
245	Lukić R Milan	284	Milojević Ljubiša
246	Lupuljev D Marija	285	Milojković Z Miloš
247	Ljubenović N Jelena	286	Milosavljević P Stefan
248	Ljubičić S Siniša	287	Milošević J Nikolina
249	Ljubojević B Dragana	288	Milošević M Ljubica
250	Majoroš J Arnold	289	Milošević Smiljana
251	Majstorovoć B Marija	290	Milunović S Risto
252	Maksimović B Višeslava	291	Milutinović R Dragan
253	Malenica Dunja	292	Milutinović Vladimir
254	Malešević R Miloš	293	Miljanić D Dušana
255	Malić Nina	294	Mirić Lj Stevan
256	Malko P Irena	295	Mirić P Aleksandar
257	Mandić M Dobrila	296	Mirković Dušan
258	Mandić Vladislav	297	Mirković M Dušan
259	Marčić A Doroteja	298	Mišić B Miljan
260	Marijanović I Ninko	299	Mišić V Nikola
261	Marković D Petar	300	Mišić Z Velimir
262	Marković D Siniša	301	Mišljenović M Đorđe
263	Marković G Stefan	302	Mišović D Dušica

Monografija 20 godina Departmana za veterinarsku medicinu Novi Sad 2000-2020

303	Mitić J Vladica	342	Papić Stefan
304	Mitrović Teodora	343	Pašagić M Enisa
305	Mitrović Vladimir	344	Paunković Žika
306	Momčilović V Predrag	345	Pavičević Đorđe
307	Mormer Dijana	346	Pavičić Z Ljiljana
308	Mrkšić M Ana	347	Pavić D Vladimir
309	Mudrinić R Radoslav	348	Pavičević V Maša
310	Nađ J Gabor	349	Pavlis M Miroslav
311	Nalčić D Nemanja	350	Pećkovski J Daniela
312	Narić D Ivana	351	Pejak V Snežana
313	Neckov M Sandra	352	Pejčić Ljubica
314	Nedeljkov S Milanko	353	Pelić M Miloš
315	Nedeljković Z Nikola	354	Perković M Dragana
316	Nenadović M Igor	355	Peršić P Dalibor
317	Nenadović M Slobodan	356	Petković Đ Miroslav
318	Nerac M Danijela	357	Petković B Đurđa
319	Nešić J Marija	358	Petković V Nataša
320	Nikolesić S Miroslav	359	Petrić M Marina
321	Nikolić Danilo	360	Petrović B Nikola
322	Nikolić R Vladimir	361	Petrović D Mina
323	Nikolić S Nebojša	362	Petrović G Miloš
324	Nikolić Siniša	363	Petrović I Stojan
325	Nikolić Z Mladen	364	Petrović M Dragana
326	Ninković K Jelena	365	Petrović N Kosta
327	Ninković K Radovan	366	Petrović P Bojana
328	Ninković M Aleksandar	367	Petrović S Igor
329	Novaković S Dušan	368	Petrović V Aleksandar
330	Obadović V Jelena	369	Petrović Vukica
331	Obradović R Darko	370	Planinčić N Nikola
332	Obradović R Nemanja	371	Plavša Nikola
333	Odalović D Marko	372	Pomorovački M Sonja
334	Ondre M Antonio Nsanda	373	Popadić Č Dragomir
335	Oreg D Anna	374	Popov M Lazar
336	Ostojić Goran	375	Popov S Radgost
337	Pajić Lj Marko	376	Popović A Ana
338	Palačković R Dejan	377	Popović M Mirjana
339	Panian Ž Marina	378	Popović M Mladen
340	Panić M Simeun	379	Popović P Ivan
341	Panić Z Vladan	380	Prislan A Nenad

381	Prokić Vladimir	420	Spasić I Snežana
382	Protić V Rade	421	Spasojević M Jovan
383	Purtić R Vukašin	422	Sredojević M Nemanja
384	Putić V Srđan	423	Stanarević R Bojan
385	Putnik Radomir	424	Stančić B Jelena
386	Radaković J Stojan	425	Stanić D Milica
387	Radičić Miloš	426	Stanković Lj Nemanja
388	Radić M Miroslav	427	Stanković M Svetlana
389	Radinović Ž Miodrag	428	Stanković S Nemanja
390	Radivojac Ivan	429	Stanojev N Tijana
391	Radivojević M Darko	430	Stanojević Jovan
392	Radnović Vojislav	431	Stanojević T Dejan
393	Radojević M Mladen	432	Stefanović M Maja
394	Radovanović M Dalibor	433	Stepanov L Merima
395	Radovanović S Miroslav	434	Stevančević M Ognjen
396	Radović M Dimitrije	435	Stevanov S Goran
397	Radukić D Željko	436	Stojanac S Nenad
398	Rajković S Nikola	437	Stojanac S Vladimir
399	Rakić C Nikola	438	Stojković M Dušan
400	Ražić Jelena	439	Stojković M Vladimir
401	Ribarski P Rastislav	440	Sudar Z Jovan
402	Rodić M Miloš	441	Sulomar A Laslo
403	Roman M Andrej	442	Sunajko D Stevan
404	Ružić B Milan	443	Szabo Batancs G Timea
405	Ružić Zoran	444	Šandor J Valentin
406	Sabljić B Marko	445	Šarčević I Jasmina
407	Sabo J Viktor	446	Šereš K Ferenc
408	Savić S Aleksandar	447	Šešević N Nemanja
409	Savković P Bojan	448	Šević Mia
410	Segedi B Jelena	449	Ševo M Dragan
411	Segedi L Kornel	450	Šili K Tamaš
412	Sekulić D Ljiljana	451	Škorić P Milana
413	Sekulić S Jelena	452	Štefko T Tomi
414	Simić A Maja	453	Štrbac Filip
415	Simić Tamara	454	Štulić R Radoslav
416	Simin B Stanislav	455	Šujica V Nikola
417	Sladaković R Đorđe	456	Šumanski Dragan
418	Sladojević M Mladen	457	Tadić S Aleksandar
419	Slančik J Arpad	458	Tamindžija M Nino

459	Terzić D Marko	493	Veskov B Vladimir
460	Terzin B Željko	494	Vesović Mirjana
461	Tešić Sanja	495	Vidaković Suzana
462	Tikvicki G Mario	496	Vidović Jovana
463	Todorović D Draženko	497	Vidović R Bojana
464	Todorović Nemanja	498	Virag J Agneš
465	Todorović Novica	499	Vojnić Purčar S Ivan
466	Todorović S Dalibor	500	Vojnić Tunić S Ivica
467	Todorović Srđan	501	Volarev S Bogdan
468	Toholj D Bojan	502	Vračar S Vuk
469	Tokin B Stevan	503	Vučetić D Milomir
470	Toljić R Bojan	504	Vujanić D Dejan
471	Tomanić Dragana	505	Vujević Miroslav
472	Tomaš Miloš	506	Vujević R Dragana
473	Tomašev B Nenad	507	Vujić Đ Bojan
474	Tomić M Zdravko	508	Vujinić B Nenad
475	Tomić Z Miroslav	509	Vujinović Z Dario
476	Topolčić M Ana	510	Vujović R Ljubodrag
477	Tošić M Aleksandar	511	Vukadinović R Mladen
478	Tošić S Nemanja	512	Vukobrad Đ Jovana
479	Tot Jovana	513	Vukobrat V Vladimir
480	Trenka Andrej	514	Vukojević D Dragana
481	Trifunović Filip	515	Vukov I Isidora
482	Trišić I Milica	516	Vulić Đ Bojana
483	Trojančević - Havel D Slavoljub	517	Vulović Lj Jelena
484	Tubić R Zoran	518	Zagorac N Zdravko
485	Turčinović S Dragan	519	Zarić M Dragiša
486	Udovičić M Saša	520	Zelić Z Monika
487	Usorac B Mirko	521	Ždero M Ranko
488	Vasić B Ivan	522	Žekić Z Marina
489	Vasić D Vesna	523	Živanović D Tijana
490	Vasić S Stevica	524	Živanović Ž Nenad
491	Večić R Nikola	525	Živković D Radenko
492	Veselinović B Jovana	526	Žiža Srđan

MAGISTRI VETERINARSKIH NAUKA 2006-2014

Br.	Ime i prezime	Godina	Oblasti
1.	Zdenko Kanački	2006-2007	Klinička patologija i terapija životinja
2.	Vladimir Radosavljević	2006-2007	Klinička patologija i terapija životinja
3.	Radomir Ratajac	2006-2007	Klinička patologija i terapija životinja
4.	Slobodan Stojanović	2007-2008	Fiziologija i morfologija životinja
5.	Ivan Stančić	2007-2008	Klinička patologija i terapija životinja
6.	Aleksandar Potkonjak	2007-2008	Klinička patologija i terapija životinja
7.	Miodrag Radinović	2007-2008	Klinička patologija i terapija životinja
8.	Bojan Toholj	2007-2008	Klinička patologija i terapija životinja
9.	Dragan Antić	2008-2009	Klinička patologija i terapija životinja
10.	Nikolina Milošević	2008-2009	Klinička patologija i terapija životinja
11.	Snežana Radivojević	2008-2009	Klinička patologija i terapija životinja
12.	Dubravka Potkonjak	2008-2009	Klinička patologija i terapija životinja
13.	Nikola Adamov	2009-2010	Klinička patologija i terapija životinja
14.	Bojan Adžić	2009-2010	Klinička patologija i terapija životinja
15.	Ljiljana Spalević	2009-2010	Klinička patologija i terapija životinja
16.	Ivana Davidov	2009-2010	Fiziologija i morfologija životinja
17.	Jovan Mirčeta	2013-2014	Klinička patologija i terapija životinja
18.	Radoslav Šević	2013-2014	Klinička patologija i terapija životinja
19.	Radmila Mitrović	2013-2014	Klinička patologija i terapija životinja

DOKTORI VETERINARSKIH NAUKA 2005-2020

1. **Dragan Žikić** (09.09.2005.) Ocena estrogene aktivnosti genigeina u cilju formiranja bioanalitičkog modela za detekciju jedinjenja sličnih estrogenu, dr Gordana Ušćebrka, vanr. prof., mentor.
2. **Jasmina Mijović-Magdić** (09.07.2007.), Savremeni status mladice *Hucho hucho*, (*Linnaeus, 1758*), u vodama Srbije i mogućnost kontrolisanog mresta i gajenja mlađi, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
3. **Aleksandar Hegediš** (13.07.2007.), Migracija i odlike staklaste jegulje (*Anguilla anguilla*) kao limitirajući faktori za ribnjačko gajenje, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
4. **Ivan Nastasijević** (18.11. 2008.), Ocena rizika i kontrolne opcije za *E.coli O 157* u lancu sirovog goveđeg mesa, dr Sava Bunčić, red.prof., mentor.
5. **Dragan Rogožarski** (30.04.2009.), Patogeneza i dijagnostika bruceloze svinja izazvana sa *Brucella suis* biotip 2, dr.Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
6. **Vesna Đorđević** (09.06.2009.), Činoci od značaja za nalaz rezidua fluorohinolona u tkivima riba, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
7. **Aleksandar Tasić** (21.10.2009.), Uporedna analiza različitih metoda u dijagnostici infekcije pasa vrstom *Dirofilaria immitis*, dr Vesna Lalošević, vanr.prof., mentor.

8. **Ivan Stančić** (21.01.2010.), Indukcija estrusa i fertilitet nazimica sa prolongiranim preinseminacionom anestrijom, tretiranim preparatima gonadotropina i progestina, dr Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
9. **Ljiljana Jovanović-Panić** (05.03.2010.), Značaj humoralnog i celularnog odgora mlečne žlezde kobila na zdravstveno stanje i prirast ždrebadi, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
10. **Sara Savić** (23. 04. 2010.), Kliničko i laboratorijsko praćenje Lajmske bolesti pasa u uslovima prirodne i veštačke infekcije, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
11. **Miroslav Urošević** (29.04. 2010.), Značaj bakterijskih infekcija u poremećaju reprodukcije konja i efikasnost primene različitih protokola terapije, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
12. **Božidar Savić** (30.04.2010.), Genotipizacija izolata i utvrđivanje genetske varijabilnosti *Mycoplasma hyopneumoniae*, dr Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
13. **Aleksandar Potkonjak** (15.10. 2010.), Razvoj optimalnog protokola za dijagnostiku infekcije pasa sa erlihijama, dr Branislav Lako, vanr.prof., mentor.
14. **Radoje Ljubojević** (26.10.2010.), Efekat genotipova fosfoheksozo izomeraze i 6-fosfoglukonat dehidrogenaze na proizvodne osobine divljih i plemenitih svinja dr Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
15. **Zdenko Kanački** (28.01.2011.), Uticaj promene faktora inkubacije na endokrini sistem i faktore rasta teških hibria pilića, dr Gordana Ušćebrka, red.prf., mentor.
16. **Vladimir Radosavljević** (22.03.2011.), Savremene metode dijagnostike koi herpes viroze ciprinida, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
17. **Slobodan Stojanović** (22.06.2011.), Morfodinamika embrionalnog i postnatalnog razvoja skeletne muskulature teških hibrida pilića uslovljena promenama faktora inkubacije, dr Gordana Ušćebrka, red.prof., mentor.
18. **Dragan Antić** (23.06.2011.), Antimikrobni tretman kože goveda u cilju unapređenja mikrobiološke bezbednosti goveđeg mesa, dr Sava Bunčić, red.prof., mentor.
19. **Bojan Toholj** (04.07.2011.), Oboljenja akropodijuma kod muznih krava- prevalenca, faktori rizika, mogućnosti terapije i profilakse, dr Milenko Stevančević, red.prof., mentor.
20. **Bojan Blagojević** (10.11.2011.), Haptoglobin, makroskopski i bakteriološki indikatori razlika po bezbednost mesa na klanici, dr sava Bunčić, red.prof., mentor.
21. **Branislav Stanković** (04.02.2012.), Procenat uspeha dubokog zamrzavanja na osnovu kvaliteta spermatozoida u nativnoj spermi nerasta i fertiliteta intrauterino osemenjenih krmača, dr Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
22. **Nenad Stojanac** (15.05.2012.), Dinamika formiranja aktivnog i pasivnog imuniteta u kontroli PPV infekcija svinja, dr Mladen Gagrčin, red.prof., mentor.
23. **Ivan Dobrosavljević** (17.05.2012.), Diferenciranje patogenih izolata virusa gamboro bolesti PCR metodom kod vakcinisanih eksperimentalno inficiranih SPF pilića, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
24. **Miodrag Radinović** (04.07.2012.), Nalaz specifičnih antitela za *Coxiella burneti* u hronično inficiranih krava i kontrola njenog izlučivanja mlekom, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
25. **Miloš Petrović** (02.11.2012.), Utvrđivanje prisustva infekcije ovnova sa vrstom *Brucella ovis* i predlog dijagnostičkog protokola ispitivanja, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
26. **Ivana Davidov** (02.11.2012.), Uticaj koncentracije cinka i selena u krvnom i mlečnom serumu na pojavu patomorfoloških promena u mlečnoj žlezdi krava, dr Branislava Belić, vanr.prf., mentor.

27. **Dejan Bugarski** (15.03.2013.), Sistemski i lokalni humorali imunološki odgovor kod goveda imunizovanih protiv goveđeg herpesvirusa- 1, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
28. **Nikolina Novakov** (03.04.2013.), Obolenja riba izazvana vrstom *Thelohanellus nikolskii* dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
29. **Marko Cincović** (12.06.2013.), Patofiziološka procena peripartalnog metabolitičkog stresa kod visokoproduktivnih krava upotreboom endokrinih i metabolitičkih kriterijuma, dr Branislava Belić, red.prof., mentor.
30. **Snježana Trojačanec** (05.07.2013.), Uticaj β- karotina na zdravstveni status krava s posebnim sovrtom na ovarijalnu aktivnost, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
31. **Violeta Santrač** (30.10.2013.), Dokazivanje prisustva virusnih infekcija u zajednicama *Apis mellifera* primenom moleklarno bioloških metoda, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
32. **Dijana Lupulović** (05.11.2013.), Razvoj i primena različitih labaratorijskih metoda za dijagnostiku infekcije izazvane hepatitis E virusom kod svinja i ljudi, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
33. **Dragana Ljubojević** (10.01.2014.), Korišćenje repičinog ulja u ishrani šarana i linjaka kao faktora promene kvaliteta mesa, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
34. **Radomir Ratajac** (20.03.2014.), Procena antimikrobnog i citotoksičnog potencijala etarskih ulja na endometrijum krava u uslovima in vitro, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
35. **Darko Bošnjak** (24.05.2014.), Dijagnoza reproduktivnog statusa nazimica na osnovu ovarijalnog i estrusnog reagovanja, posle tretmana gonadotropnim, luteolitičkim i progestagenim hormonskim preparatima dr Ivan Stančić, docent, mentor.
36. **Marija Pajić** (12.06.2014.), Patogenost i filogenetska srodnost sojeva *Staphylococcus aureus* izolovanih iz vimena krava sa poremećenom sekrecijom, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
37. **Igor Apić** (21.06.2014.), Uticaj peroralnog tretmana probioticima na zdravstveno stanje i produktivnost krmača i prasadi u uslovima intenzivne proizvodnje, dr Božidar Savić, docent, mentor.
38. **Ognjen Stevančević** (28.07.2014.), Serološki odgovor prasadi vakcinisane šrotiv cirkovirusnih infekcija 15. i 21. dana starosti, dr Aleksandar Potkonjak, docent, mentor.
39. **Ratko Mijatović** (24.01.2015.), Performanse krava sa različitim odnosom sadržaja masti i proteina u mleku do uspostavljanja gravidnosti, Ivan stančić, docent, mentor.
40. **Ljiljana Spalević** (30.09.2015.), Praćenje imunoloških i patoloških efekata atenuiranih vakcina u imunoprofilaksi brojlerskih pilića protiv infektivne bolesti burze, dr Branislav Lako, red.prof., mentor.
41. **Jelena Apić** (26.12.2015.), Uticaj sadržaja proteina u spermalnoj plazmi nerasta na parametre razređene sperme i fertilitet veštački osemenjih krmača, dr Slobodanka Vakanjac, red.prof., mentor.
42. **Boris Župan** (06.05.2016.), Uticaj dodatka lanenog ulja u hrani na promenu sadržaja masnih kiselina u mišićnom tkivu šarana, dr Miroslav Ćirković, red.prof., mentor.
43. **Bojan Adžić** (04.07.2016.), Uticaj ekoloških faktora na pojavu *Marteilia refringens* kod mediteranske dagnje (*Mytilus galloprovincialis*), Nikolina Novakov, docent, mentor.
44. **Jelena Raukar** (07.07.2016.), Seroepidemiološko istraživanje infekcije koronavirusom, virusom leukemije i virusom imunodeficijencije mačaka u Republici Hrvatskoj, dr Aleksandar potkonjak, vanr.prof., mentor.
45. **Milan Savović** (15.07.2016.), Seroprevalenca *Neospora caninum* kod krava sa reproduktivnim poremećajima u Vojvodini, dr Vesna Lalošević, red.prof., mentor.
46. **Anamaria Galfi** (27.07.2016.), Klinički i ultrazvučni pregled vimena krava nakon primene lakoferina u periodu involucije, dr Miodragadinović, vanr.prof., mentor.

47. **Milijana Vasiljevska** (31.08.2016.), Karakteristike akutne zapaljenske reakcije miševa sa uklonjenim genom za makrofagni inhibitorni faktor, dr Branislava Belić, red.prof., mentor.
48. **Nikola Pejović** (06.09.2016.), Nalaz karakterističnih patomorfoloških promena kod ovaca inficiranih virusom kataralne groznice, dr Ivana Davidov, doc., mentor.
49. **Mihajlo Erdeljan** (14.09.2016.), Istraživanje influence kopitara sa različitim epizotiloškim i kliničkim nalazima infekcije, dr Aleksandar Potkonjak, vanr.prof., dr Miodrag Radinović, doc., mentor.
50. **Irina Mijatović** (15.09.2016.), Molekularna karakterizacija i antimikrobnja osetljivost serovarijeteta vrste *Salmonella enterica* podvrste enterica izolovanih od živine s područja Crne Gore, dr Aleksandar Potkonjak, vanr.prof., mentor.
51. **Zorana Kovačević** (19.09.2016.), Primena ketoprofena u kontroli akutnog inflamatornog odgovora i metaboličkog stresa kod krava posle telenja, dr Dragica Stojanović, red.prof., dr Marko Cincović, doc., mentor.
52. **Slobodan Stanojević** (22.09.2016.), Epizotološki model kontrole i mogućnosti primene molekularne dijagnostike u cilju unapređenja aktivnog nadzora enzotske leukoze goveda, dr Stanko Boboš, red.prof., mentor.
53. **Mimi Ristevski** (05.10.2016.), Identifikacija faktora rizika kod krava u peripartalnom periodu značajnih za nastanak hromosti u laktaciji, dr Bojan Toholj, doc., mentor.
54. **Stanislav Simin** (28.12.2016.), In vitro efekat nematofagne gljive *Dudingtonia flagrans* želudačno-crevne strongiloidoze ovaca, dr Vesna Lalošević, red.prof., mentor.
55. **Jovan Mirčeta** (29.09.2017.), Prisustvo, karakterizacija i kontrolne opcije za *salmonella enterica* u lancu mesa divlje svinje, Bojan Blagojević, docent, mentor.
56. **Ljiljana Kuruća** (03.11.2017.), Infekcija parazitom *Toxoplasma gondii* kod svinja: serološki, parazitološki i molekularni nalazi kao parametri bezbednosti mesa, dr Vesna Lalošević, red.prof., mentor.
57. **Talija Hristovska** (22.12.2017.), Uticaj niacina na lipidni profil i metaboličku adaptaciju krava u ranoj laktaciji, dr Marko Cincović, doc., dr Dragica Stojanović, red.prof., mentor.
58. **Radoslav Šević** (07.02.2018.), Zdravstveno stanje i kvalitet mesa svinja rase mangulica i meleza između rase mangulica i duroka, Božidar Savić, docent, mentor.
59. **Tamaš Šili** (03.03.2018.), Prevalenca i molekularna tipizacija zoonotskog parazita *Blastocystis sp.* Kod svinja sa teritorije Vojvodine, dr Vesna Lalošević, red.prof., mentor.
60. **Milijana Babić** (04.05.2018.), Ispitivanje ekspresije gena za sintezu stafilocoknog enterotoksina A i toksina TSST-1 kod *Staphylococcus aureus* u mleku, Marija Pajić, docent, mentor.
61. **Nataša Pejčinovska** (21.09.2018.), Histološke odlike mukoze želuca svinja u različitim uslovima uzgoja, Prof.dr Dušan Lalošević, mentor.
62. **Vuk Vračar** (28.09.2018.), Fenotipske i genotipske karakteristike *Escherichia coli* izolovanih iz fecesa pasa, mentor: prof.dr Aleksandar Potkonjak i prof.dr Ljubica Spasojević Kosić.
63. **Zdravko Tomić** (14.12.2018.), Forenzička procena postmortalnih promena kod svinja u zavisnosti od mesta nalaska leša, mentor doc.dr Nenad Stojanac.
64. **Bojana Vidović** (25.01.2019.), Utvrđivanje genotipova virusa infektivnog bronhitisa u vakcinisanim jatima živine, mentor: prod.dr Dragan Rogan, dr Milanko Šekler.
65. **Marina Žekić Stošić** (13.03.2019.), In vitro ispitivanja uticaja endogenih i egzogenih faktora na funkcionalnu aktivnost neutrofilnih granulocita krava u peripartalnom periodu, mentor: prof.dr Zdenko Kanački.

66. **Mira Majkić** (12.04.2019.), Visoke ambijentalne temperature i njihov uticaj na zoohigijenske parametre farme, produktivnost i metaboličku adaptaciju krava, mentori: prof.dr Nada Plavša i prof.dr Marko Cincović
67. **Jovan Spasojević** (23.04.2019.), Evaluacija ultrazvučnog, citološkog, biohemijskog i mikrobiološkog pregleda u dijagnostici i determinaciji eksudativnih oboljenja lokomotornog sistema goveda, mentor: prof.dr Bojan Toholj.
68. **Maja Došenović Marinković** (21.05.2019.), Insulinska rezistencija krava u zasušenju i ranoj laktaciji i uticaj na metaboličku adaptaciju posle teljenja, mentor: prof.dr Branislava Belić.
69. **Milena Samojlović** (14.11.2019.), Uporedno ispitivanje antitela protiv virusa bolesti kvrgave kože imunoenzimskim i modifikovanim virus neutralizacionim testom, mentor: prof.dr Dragan Rogan.
70. **Igor Zdraveski** (21.02.2020.), Uticaj proteina spermalne plazme na kvalitet ejakulata i produktivne rezultate priplodnih nerastova, mentor: prof.dr Ivan Stančić.
71. **Zlatko Jojkić** (09.06.2020.), Morofunkcionalne karakteristike dubokog grudnog mišića brojlera uslovljene intenzivnom aktivnošću mišića krila, mentor: prof.dr Slobodan Stojanović.

U sledećim redovima navedeni su članovi alumni udruženja Depatzmana za veterinarsku medicinu i ustanove u kojima su zaposleni.

Na naučnom institutu za veterinarstvo u Novom Sadu rade: dr Radomir Ratajac, dr Sara Savić, dr Dejan Bugarski, dr Marina Žekić Stošić, dr Marko Pajić, dr Dalibor Todorović, dr Milena Samojlović, dr Doroteja Marčić, dr Dragana Ljubojević Pelić, Miloš Pelić, dr Jelena Apić, dr Bojana Prunić, dr Jelena Vranešević, Biljana Đurđević, Slobodan Knežević, Suzana Vidaković Knežević, Siniša Grubač, Dušan Lazić.

Na naučnom institutu za veterinarstvo Srbije u Beogradu rade dr Božidar Savić, dr Ljiljana Spalević i dr Ivan Radosavljević.

Na institutu za meso rade dr Vesna Đorđević (koja je i direktor instituta) i dr Ivan Nastasijević.

Mnogi od naših alumnija doktora nauka su obavljali ili obavljaju značajne funkcije u specijalističkim institutima Srbije: dr Darko Bošnjak je direktor instituta u Zrenjaninu, dr Miloš Petrović je direktor instituta u Nišu, dr Dragan Rogožarski je bio direktor instituta u Požarevcu, dr Miroslav Urošević je bio direktor Instituta za reprodukciju u Temerinu.

Na veterinarskom institutu R.Srpske „dr Vaso Butozan“ u Banja Luci radi dr Violeta Santrač.

U veterinarskom zavodu u Podgorici rade: dr Nikola Pejović, dr Bojan Adžić i dr Irina Mijatović.

Na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu radi dr Milijana Babić.

Na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu radi prof.dr Branislav Stanković.

Na veterinarskom fakultetu u Skoplju radila je dr Snježana Trojačanec.

Na veterinarskom fakultetu u Bitolju rade doc.dr Mimi Ristevski (koji je bio v.d. dekana) i doc.dr Talija Hristovska.

Na Vojnomedicinskoj akademiji Beograd radila je Milijana Vasilevska.

Dr Dragan Antić je viši predavač na Institutu veterinarskih nauka, Univerzitet u Liverpulu.

Veliki broj članova alumni udruženja rade u veterinarskom nadzoru i inspekciji ili imaju svoje prepoznatljive veterinarske prakse.

PROGRAM RAZVOJA DEPARTMANA I STUDIJSKIH PROGRAMA VETERINARSKE MEDICINE U NAREDNOJ DECENIJI

U deceniji ispred nas potrebno je održati razvojni trend svega što je bilo pozitivno u protekle dve decenije postojanja Departmana za veterinarsku medicinu. Potrebno je ulagati u promociju studijskih programa da bi studenti sa velikim interesovanjem konkurisali na studije veterinarske medicine. To se postiže intenzivnim radom na terenu, komuniciranjem sa mrežama srednjih škola, redovnim učešćem na sajmovima obrazovanja, unapređenjem digitalne promocije Departmana kroz stalno inoviranje sajta i redovnim objavama na društvenim mrežama, Facebook i Instagram. Potrebno je raditi na prijemu najkvalitetnijih kadrova, pre svega državnih stipendista i drugih kvalitetnih kandidata, koji su svojim zalaganjem na Departmanu za veterinarsku medicinu pokazali zainteresovanost za dalji lični razvoj i razvoj ustanove. Didaktički materijal, koji nastavnici proizvode je jedan od parametara kvaliteta, pa je potrebno stimulisati pisanje udžbenika i druge stručne literature. Od velike važnosti je dalji razvoj našeg časopisa „Veterinarski pregled“, a publikovanje radova u međunarodnim naučnim časopisima sa impakt faktorom treba povećati ka što većem broju radova, koji omogućavaju bolje nacionalno i međunarodno rangiranje naše ustanove. Nova znanja i nove metode, usvojene na studijama veterinarske medicine, treba dalje prenositi studentima, veterinarima i našim korisnicima u praksi, te treba redovno održavati radionice i stručne skupove i biti otvoren za obilaske terena i rešavanje problema u praksi.

Za dalji napredak u veterinarskom obrazovanju neophodno je stalno preispitivanje i unapređivanje kurikuluma, njegovo konstruktivno usaglašavanje sa aspekta ESPB opterećenosti studenata, ciljeva i ishoda učenja. Unapređenje nastavnih metoda podrazumeva intenzivni razvoj online platformi i metoda za samostalno učenje studenata uz povećanje obima praktičnog rada studenata. Potrebno je raditi na strateškom projektu Poljoprivrednog fakulteta, vlade Vojvodine i vlade Srbije, ogledno-inovacionionom centru Agrocampus u Temerinu, na kome se planiraju ogledne farme i klinike za farmske životinje, što će doprineti kvalitetnijoj nastavi na veterinarskoj medicini. Kliničke rotacije studenata moraju biti kvalitetnije organizovane uz povećanje fonda sati i organizovanje rada klinika 24h/365 dana godišnje. Neophodno je raditi na nabavci savremene opreme u različitim oblastima bazične i kliničke veterinarske medicine, uvođenju i poboljšanju informacionog sistema za evidenciju aktivnosti studenata i nastavnika. Za sve vidove nastave na fakultetu, potrebno je omogućiti planske protokole biosigurnosti. Za formiranje centara za učenje studenata, neophodno je iskoristiti sve prostorne kapacitete visokoškolske ustanove, da bi studenti imali što bolje uslove za učenje.

U nastavi je potrebno uspostaviti viši stepen internacionalizacije, većeg broja odlaznih i dolaznih mobilnosti i međunarodnih projekata. Potrebno je podsticati edukacije nastavnika u svetski prepoznatljivim centrima veterinarskog visokog obrazovanja i povećati broj nastavnika i saradnika sa užim specijalizacijama.

Studentska udruženja treba da se bave produbljivanjem znanja i veština studenata kroz rad na polju studentskih razmena i dodatne edukacije studenata.

Na Departmanu za veterinarsku medicinu treba izvršiti akreditaciju laboratorijskih analiza u skladu sa ISO standardima. Cilj akreditacije je prepoznavljivost i kvalitet rada laboratorijskih jedinica na budućem tržištu Republike Srbije.

Dalji razvoj Departmana za veterinarsku medicinu, treba usmeriti na razvoj novih i usvajanje EAEVE standarda, te je neophodno što pre pristupiti članstvu ove organizacije uz pripremu za eksternu evaluaciju. Potrebno je napraviti okvir za dostizanje svih indeksa kvaliteta koje EAEVE propisuje.

Departman za veterinarsku medicinu u Novom Sadu je mlada ustanova, ali poseduje spremnost da se konstantno razvija i napreduje. Plan razvoja Departmana za veterinarsku medicinu, treba da bude realizovan u vremenima koja dolaze, a to će doprineti većem zadovoljstvu studenata, zaposlenih na fakultetu, univerzitetu kojem fakultet pripada, veterinarskog visokoobrazovnog prostoru, struci i društvu u celini.

Novi Sad na obalama Dunava 2020.godine